

Bestemmingsplan 'Kazernekwartier'

Gemeente Venlo

Ontwerp

Bestemmingsplan 'Kazernekwartier'

Gemeente Venlo

Ontwerp

Rapportnummer:	211x04403
Datum:	30 juni 2011
Contactpersoon opdrachtgever:	Dhr. L. Rooden, gemeente Venlo
Projectteam BRO:	Dhr. drs. F. Janssen, mevr. ing. G. Peeters en mevr. mr. C. Zegers
Concept:	januari 2011
Voorontwerp:	---
Ontwerp:	Juni 2011
Vaststelling:	
Trefwoorden:	Venlo, Blerick, Kazernekwartier, MFC, herontwikke- ling
Bron foto kaft:	Hollandse Hoogte 10
Beknopte inhoud:	Bestemmingsplan ten behoeve van de herontwikke- ling van het terrein van de voormalige Frederik Hen- drik Kazerne, inclusief aan- en omliggende gronden, tezamen te noemen het Kazernekwartier (zie afbeel- ding 2 voor de exacte plangrens) in Blerick.

BRO Vestiging Tegelen
Industriestraat 94
5931 PK Tegelen
T +31 (0)77 373 06 01
F +31 (0)77 373 76 94
E tegelen@bro.nl

Inhoudsopgave

pagina

1. INLEIDING	5
1.1 Algemeen	5
1.2 Plangebied	8
1.3 Doel	10
1.4 Geldende plannen	11
2. DE MER EN DE KEUZE VOOR HET VOORKEURSALETERNATIEF	15
2.1 De relatie tussen het bestemmingsplan en het MER	15
2.2 Alternatieven en varianten	15
2.3 Effectbeoordeling	17
2.4 Afweging, voorkeursalternatief en mitigerende maatregelen	17
2.5 Ingebrachte opmerkingen, reacties en adviezen	18
2.5.1 Openbare Kennisgeving, reikwijdte en detailniveau	18
2.5.2 Toetsingsadvies en aanbevelingen	18
2.5.3 Inspraak	18
3. BESTAANDE SITUATIE	21
3.1 Huidige inrichting plangebied	21
3.2 Ontstaansgeschiedenis	21
4. PLANOLOGISCHE HOOFDLIJNEN VAN BELEID	25
4.1 Ruimtelijk beleid	25
4.2 Coffeeshopbeleid	39
4.3 Cultuurhistorisch beleid	40
4.4 Detailhandelsbeleid	42
4.5 Groenbeleid	44
4.6 Prostitutiebeleid	46
4.7 Sport- en recreatiebeleid	47
4.8 Verkeersbeleid	51
4.9 Waterbeleid	53
5. RANDVOORWAARDEN/ ONDERZOEK	57
5.1 MER Kazernekwartier	57
5.2 EER en DPO	58
5.3 Archeologie	64

5.4 Cultuurhistorie en monumenten	70
5.5 Bodemkwaliteit	75
5.6 Duurzame planontwikkeling	79
5.6.1 Energie	81
5.7 Externe veiligheid	81
5.8 Geluid	86
5.9 Luchtkwaliteit	91
5.10 Milieuzonering	92
5.11 Natuurwaarden	96
5.12 Flora en fauna	107
5.13 Waterparagraaf	111
5.14 Hoogwaterproblematiek	117
5.15 Explosievenonderzoek	122
5.16 Kabels, leidingen en andere belemmeringenzones	122
5.17 Windhinderonderzoek	125
 6. PLANBESCHRIJVING	 127
6.1 Programma	127
6.2 Stedenbouwkundige structuur	135
6.3 Gebiedsontsluiting en verkeersafwikkeling	138
6.4 Groenstructuur	147
6.5 Beeldkwaliteit	149
 7. JURIDISCHE ASPECTEN	 151
7.1 Inleiding	151
7.2 Inleidende regels	152
7.3 Bestemmingsregels	152
7.4 Algemene regels	160
7.5 Overgangs- en slotregels	161
7.6 Handhaving	162
 8. UITVOERBAARHEID	 165
 9. INSpraak, OVERLEG EN PROCEDURE	 171
9.1 Inspraak	171
9.2 Overleg	171
9.3 Procedure	180

BIJLAGEN

Bijlage 1 Wateradvies

Bijlage 2 Participatiemomenten

Bijlage 3. Collegebesluit verantwoording groepsrisico

Bijlage 4. Overzicht uitgevoerde onderzoeken

1. INLEIDING

1.1 Algemeen

Op 22 oktober 2008 heeft de gemeenteraad van Venlo besloten tot een grootschalige leisure-ontwikkeling op het terrein van de voormalige Frederik Hendrik Kazerne (FHK) in Blerick, ook wel genoemd het Kazernekwartier.

De FHK is gelegen op de westoever van de Maas in Blerick en wordt globaal begrensd door de Eindhovenseweg, Kazernestraat, Venrayseweg en Garnizoenweg. Het gedeelte ten noorden van de Horsterweg betreft momenteel een weiland met daarbij enkele woningen en bedrijfsbebouwing.

Vanaf de eerste, voorafgaand aan het raadsbesluit van 22 oktober 2008, door de gemeenteraad georganiseerde Hearing FHK (in april 2008) tot het 'Frederik Hendrik Kazerne Ontwikkelplan 2025' heeft het besluitvormingsproces een aantal opeenvolgende stappen gekend, op basis van de volgende raadsbesluiten:

Oktober 2008: Keuze voor het ambitieniveau van het Visitekaartje

Maart 2009: Opdracht tot een ontwerpend onderzoek naar integrale visie FHK

Juni 2010: Keuze voor de integrale visie 'Lijnstad' als ontwikkelperspectief

In deze processtappen is het onderzoek naar het ruimtelijk perspectief gekoppeld aan een toenemende nauwkeurigheid van de financiële en planeconomische onderbouwing en een toenemende mate van binding van private partijen tot de daadwerkelijke realisatie van voorgenomen investeringen, hetgeen in onderstaand schema is weergegeven.

Tijd	Processtap	Ruimtelijk / planologisch	Financieel / plan-economisch	Juridisch / PPS
2008	Hearing FHK Visitekaartje	Ruimtelijke Verkenning FHK	Aankoop FHK	Koopovereenkomst FHK
2009	Ontwerpend Onderzoek FHK	13 visies/ debat / Expositie Nota van Aanbevelingen	Verzamelen gegevens en analyses haalbaarheid	Intentieovereenkomst MFC de Kazerne BV, ROC pve van Holland Casino
2010	Keuze integrale ontwikkelvisie	Lijnstad als Ontwikkelperspectief	Grond- en Parkeerexploitatie (GreX en Pex)	Intentieovereenkomsten MFC de Kazerne BV, ROC pve van Holland Casino

Tijd	Processtap	Ruimtelijk / planologisch	Financieel / plan-economisch	Juridisch / PPS
2011	Ontwikkelplan FHK 2025	Gewijzigde Visie, MER Ontwerpbestemmingsplan Beeldkwaliteitplan	Greex, Pex, MIP, Businesscase MFC Cofinancieringregio	Akkoord op Hoofdpijnen MFC, HC en ROC; grondverkoopTop Care
2012	Bouwrijp / Infra Bouwplannen	VO en DO Bouw / Infa MFC, ROC, HC, Sport Top Care, parkeergarage	Monitoren Greex, Pex, MIP en Businesscase MFC	Samenwerkingsovereenkomst Koopovereenkomst grond Omgevingsvergunning

Op basis van een in aanvang beperkt programma is in overleg en samenspraak met stad en private partijen een ontwerpend onderzoek gestart naar een integrale gebiedsvisie voor het Kazernekwartier. Dit traject had in aanleg primair tot doel de mogelijkheden te verkennen, draagvlak en betrokkenheid te organiseren en een contour te bepalen van de financiële en planeconomische scope om tot een integraal en flexibel ontwikkelingsperspectief te kunnen komen.

Het onderzoek is vanaf 2009 gekoppeld aan een proces van ‘tekenen en rekenen’ en publiek private samenwerking.¹ In eerste aanleg zijn intentieovereenkomsten gesloten met MFC De Kazerne en ROC, respectievelijk gericht op een gezamenlijk onderzoek naar een businesscase MFC en een mogelijke vestiging in het Kazernekwartier. Door de systematiek van toenemende binding middels intentie- en samenwerkingsovereenkomsten in combinatie met het gezamenlijke onderzoek naar het stedenbouwkundig plan ontstond al in de onderzoeks- en ontwerpfasen het benodigde publieke- en private draagvlak voor deze majeure stedelijke ontwikkeling. Met de vaststelling van het ‘Frederik Hendrik Kazerne Ontwikkelplan 2025’, waarin opgenomen de Akkoorden op Hoofdpijnen, wordt aan de voorkant van de realisatiefase aan alle partijen het perspectief geboden op voldoende economische en juridische zekerheden ten behoeve van het definitieve besluit tot publieke en private investeringen. Dit komt mede tot uitdrukking in het feit dat in de eerste fase van de het plan circa 70% van het programma wordt gerealiseerd.

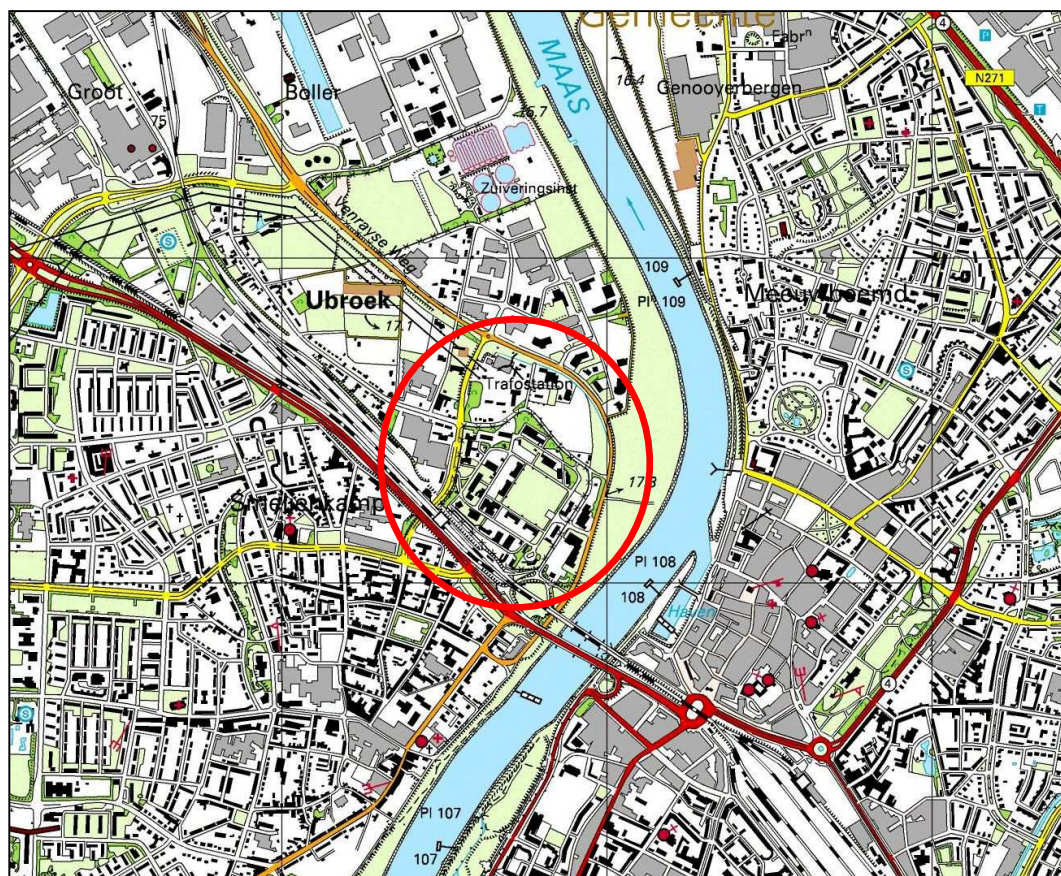
Het ‘Frederik Hendrik Kazerne Ontwikkelplan 2025’ legt de beleidsmatige basis voor het ontwerp-bestemmingsplan dat na vaststelling door de gemeenteraad van het ‘Frederik Hendrik Kazerne Ontwikkelplan 2025’ in procedure wordt gebracht. Het globale bestemmingsplan ‘Kazernekwartier’ voorziet in een passende juridisch- planologische basis voor de realisatie van het leisure- en pleasure profiel van de locatie en daarmee samenhangende voorzieningen voor infrastructuur en parkeren. Ten

¹ Aldus ontstaat een proces van ‘tekenen, rekenen en ondertekenen’.

behoefte van de verdere uitwerking zal de gemeente Venlo in overleg met betrokken partijen en vakinhoudelijk disciplines een beeldkwaliteitplan opstellen. Dit dient als referentiekader voor de ontwerp-opgave op verschillende schaalniveaus en de kwalitatieve afstemming van stedenbouw, architectuur en inrichting van de openbare ruimte. Het beeldkwaliteitplan zal formeel door de raad worden vastgesteld als toetsingskader ten behoeve van de beoordeling van ontwerpen in het kader van de procedure van de bouwvergunning. Als zodanig zal het de status krijgen van een welstandsnota.

Onderhavig bestemmingsplan legt, met de opgestelde Milieu-effectrapportage, het stedenbouwkundig plan/ het 'Frederik Hendrik Kazerne Ontwikkelpplan 2025' en het beeldkwaliteitplan als onderleggers, de toekomstige bouw- en gebruiksmogelijkheden van het Kazernekwartier volgens het Lijnstad-model vast. In hoofdstuk 5 wordt nader ingegaan op de gekozen variant.

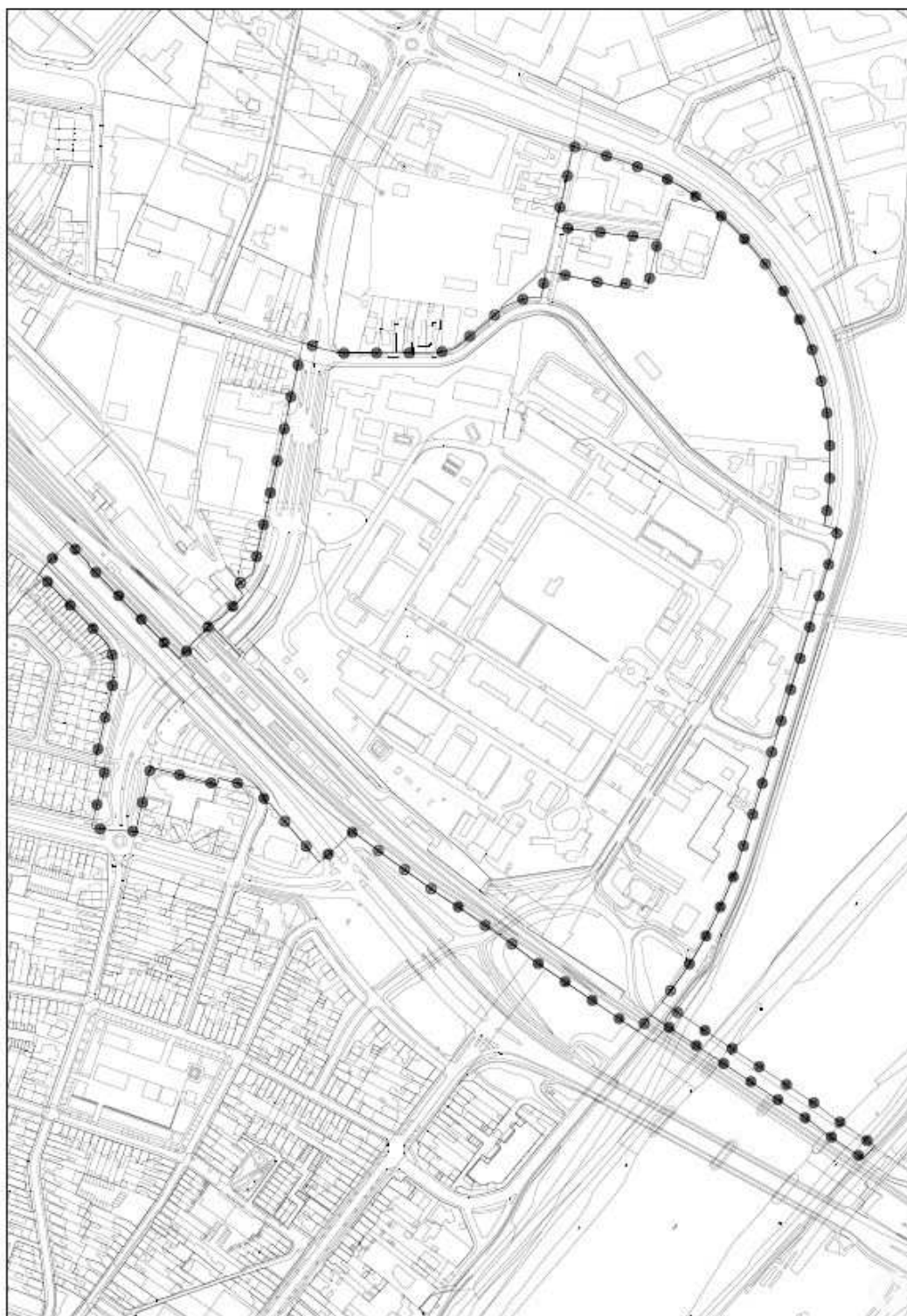
Voor een nadere beschrijving van het doel, ambities, uitgangspunten etc. wordt hier ook verwezen naar het 'Frederik Hendrik Kazerne Ontwikkelpplan 2025'.

Afbeelding 1. Topografische ligging van het plangebied in groter verband

1.2 Plangebied

Het plangebied wordt in noordelijke richting gevormd door de Horsterweg, waarbij de huidige agrarische gronden (fase 2 in het ontwikkelingsplan) ten zuidwesten van de Venrayseweg en een gedeelte van de bebouwing aan de Daelweg ook tot het plangebied behoren. In oostelijke richting wordt het plangebied verder begrensd door de Venrayseweg. Vervolgens wordt de zuid(oostelijke) grens van het plangebied gevormd door de Eindhovenseweg en fietszone, inclusief een gedeelte ten noorden van de spoorbrug. In zuidwestelijke richting wordt het plangebied begrensd door de bestaande wegen in het gebied Kazernestraat- Van Laerstraat - Fort St. Michielstraat. De westelijke grens van het plangebied wordt vervolgens gevormd door de Kazernestraat.

Afbeelding 2. Exacte plangrens

Bij de bepaling van de planbegrenzing zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- er dient één eenduidige plangrens te worden getrokken;
- er wordt zoveel mogelijk aangesloten bij bestaande bestemmingsplangrenzen, waardoor het overblijven van stroken grond met een verouderde juridische regeling wordt voorkomen;
- de bestaande perceels- en eigendomsgrenzen worden zoveel mogelijk gerespecteerd.

1.3 Doel

Op basis van ontwerpend onderzoek ('tekenen en rekenen') is er vanaf 2009 samen met de partners toegewerkt naar een optimale uitwerking van de integrale visie 'Lijnstad', welke voorziet in een bouwplan voor een multifunctioneel centrum (MFC), waarin een mix van onderscheidende functies een plaats kunnen vinden. De bouwplannen voor Holland Casino, ROC en diverse parkeeraccommodaties vormen de andere belangrijke dragende elementen, die 'Lijnstad' mede tot een haalbaar plan maken. Met de vaststelling van het 'Frederik Hendrik Kazerne Ontwikkelplan 2025', waarin opgenomen de Akkoorden op Hoofdlijnen, wordt aan de voorkant van de realisatiefase aan alle partijen het perspectief geboden op voldoende economische en juridische zekerheden ten behoeve van het definitieve besluit tot publieke en private investeringen. Dit komt mede tot uitdrukking in het feit dat in de eerste fase van de het plan circa 70% van het programma wordt gerealiseerd.

Op basis van dit ontwerpend onderzoek is er, gezien de gewenste flexibiliteit in het gebied, in het bestemmingsplan voor gekozen om twee mengbestemmingen op te nemen voor het gehele Kazernekwartier. Binnen de planregels van deze bestemmingen is functie-uitwisseling mogelijk gemaakt.

Er zijn derhalve voor dit gedeelte van het plangebied globale en flexibele bestemmingen opgenomen, waarbinnen het - in beginsel- mogelijk is te 'schuiven' met functies. Waar nodig zijn wel specifieke maatvoeringen vastgelegd middels aanduidingen.

Voor de deelgebieden binnen het plangebied waar nog sprake is van bestaand gebruik, zoals woonbebouwing, is een passende bestemming opgenomen, aansluitend bij de vigerende rechten.

De einddoelstelling is om voor het plangebied te komen tot een actueel, uitvoerbaar en handhaafbaar planologisch-juridisch kader. Het nieuwe bestemmingsplan zal vervolgens voldoen aan de volgende kwaliteitseisen:

- overzichtelijk en goed bruikbaar in de praktijk;
- handhaafbaar;

- uniform wat betreft definities en opmaak, mede conform het vastgestelde 'Handboek ruimtelijke plannen Gemeente Venlo, versie 2010 d.d. juli 2010';
- het plan is digitaal raadpleegbaar en uitwisselbaar en voldoet aan de IMRO-standaard.

Het bestemmingsplan 'Kazernekwartier' is het planologisch-juridisch kader waarbinnen de ontwikkelingen, zoals die in het stedenbouwkundig ontwerp 'Lijnstad' zijn aangegeven, mogelijk gemaakt kunnen worden.

Op grond van wetgeving² is de ontwikkeling van het Kazernekwartier m.e.r.-plichtig. Ten behoeve van de planontwikkeling is dan ook een Milieu Effect Rapportage (MER) opgesteld, bestaande uit verschillende onderzoeken/ deeldoorlooptages. De m.e.r. procedure wordt gelijktijdig met de bestemmingsplanprocedure doorlopen (zie verder ook hoofdstuk 2 en 5).

1.4 Geldende plannen

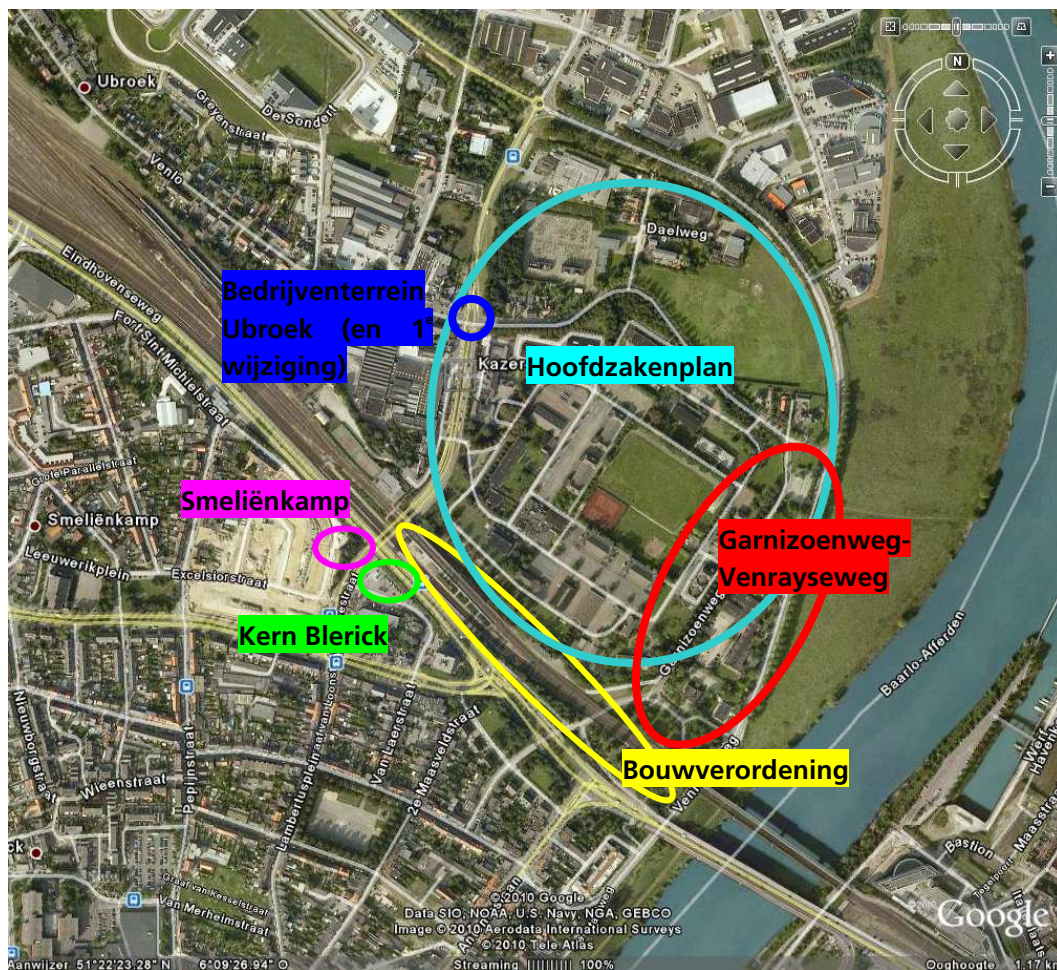
In tabel 1 zijn de voor het plangebied van toepassing zijnde geldende bestemmingsplannen opgenomen.

² Wet milieubeheer en Besluit milieueffectrapportage 1994, zoals laatstelijk gewijzigd per 1 april 2011

Naam plan + eventuele wijzigingen/part.herz. e.d.	Raad	GS	Opmerkingen
Kern Blerick, 2e gedeelte	*	16-02-1977 29-05-1978	R.v.S. 6 juli '81 onherroepelijk m.u.v. bestemming woondoeleinden II (Leeuw)+ged. Voorschriften
Garnizoenweg-Venrayseweg		09-04-2003 01-07-2003	
Groot Boller V		29-09-1993 04-01-1994	
Uitbreidingsplan in hoofdzaken	*	22-07-1959 23-07-1960	
4e Herziening Ubroek		13-03-1963 27-01-1964	
Smeliënkamp		14-05-1969 16-11-1970	
1e wijz. Noordel.ged. BKE en horeca		08-10-1975 03-05-1976	
Bedrijventerrein Ubroek		24-11-1999 27-06-2000	
1e wijziging bedrijventerrein Ubroek		24-09-2003 16-12-2003	

* Geheel of gedeeltelijk overschreven door nieuw plan

Tabel 1. Overzicht geldende bestemmingsplannen

Afbeelding 3. Indicatie van de ligging van vigerende regelingen

Binnen het plangebied liggen de volgende vigerende regelingen:

- Hoofdzakenplan:
 - Bijzondere bestemming.
 - Recreatiegebied.
- Garnizoenweg – Venrayseweg:
 - Maatschappelijke doeleinden met bijbehorende erven.
 - Groenvoorzieningen.
 - Verkeersdoeleinden.
- Smeliënkamp (1^e wijziging)
 - Openbaar groen, plantsoen of berm.
 - Weg of voetpad.
- Kern Blerick:
 - Openbaar groen.
 - Weg, voetpad, rijwielpad, plein.

- Parkeerterrein en/ of parkeerstrook.
- Ubroek:
 - Verkeer
- Ubroek 1^e wijziging
 - Waterbergend rivierbed contour Venlo-Ubroek
- Bouwverordening

Op grond van deze bestemmingplannen en de bouwverordening is de realisatie van het project 'Kazernekwartier' ruimtelijk en functioneel niet mogelijk. Derhalve zal ten behoeve van dit project een bestemmingsplanprocedure ex artikel 3.1 Wet ruimtelijke ordening (hierna te noemen 'Wo' worden doorlopen.

2. DE MER EN DE KEUZE VOOR HET VOORKEURSAALTERNA-TIEF

2.1 De relatie tussen het bestemmingsplan en het MER

In de Wet milieubeheer (Wm) is bepaald dat voor activiteiten die zijn aangewezen in het Besluit MER een milieueffectrapportage (MER) opgesteld moet worden bij de voorbereiding van de plannen en besluiten die in het Besluit MER zijn aangegeven. Een bestemmingsplan is een dergelijk plan of besluit dat in het Besluit MER is aangegeven. Voor de ontwikkeling van het Kazernekwartier is de 'Milieueffectrapportage Het herontwikkelen van het Kazernekwartier in Venlo' opgesteld (zie ook paragraaf 5.1). Deze rapportage is als afzonderlijke bijlage bij dit bestemmingsplan raadpleegbaar.

Op grond van artikel 7.37 Wm dient het bevoegd gezag (gemeente Venlo) in het kader van het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan te vermelden:

- de wijze waarop rekening gehouden is met de in het milieueffectrapport beschreven gevolgen voor het milieu;
- hetgeen is overwogen over de in het MER beschreven alternatieven;
- hetgeen is overwogen over de inzake het MER ingebrachte opmerkingen en adviezen, waaronder het toetsingsadvies van de Commissie voor de milieueffectrapportage.

In dit hoofdstuk wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 7.37 Wm.

2.2 Alternatieven en varianten

In de milieueffectrapportage is een beschrijving gegeven van de milieueffecten als gevolg van het herontwikkelen van het Kazernekwartier. Uitgangspunt in het MER is een invulling van het plangebied op basis van het model "Lijnstad". Op basis van het model Lijnstad met bijbehorend programma wordt invulling gegeven aan de herontwikkeling van het Kazernekwartier en is het definitieve ontwerp vervaardigd.

In het MER zijn geen locatiealternatieven van de voorgenomen activiteit vergeleken, omdat in het doorlopen proces verschillende afwegingen hebben plaatsgevonden. In de afgelopen jaren is vanuit 6, via 2 modellen gekomen tot het ontwerp voor het Kazernekwartier. Ondermeer is het ontwerp nauwkeurig uitgewerkt op het onder-

deel duurzaamheid en Cradle 2 Cradle en daarbij afgestemd op de historische context van het gebied.

Er zijn drie varianten vergeleken in het MER:

- referentiesituatie;
- voorkeursalternatief;
- variant op het voorkeursalternatief.

Daarnaast is voor de milieuaspecten aangegeven wat het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA) is.

Referentiesituatie

De referentiesituatie betreft de huidige situatie en de autonome ontwikkeling. De huidige situatie is de situatie bij aanvang van het MER in 2011. Het terrein is in de huidige situatie aangekocht door de gemeente Venlo. In afwachting van planontwikkeling en realisatie is een groot deel van de gebouwen in gebruik genomen door de gemeente Venlo. De autonome ontwikkelingen zijn de uitvoering van vastgesteld of voorgenomen beleid en plannen tot 2020, maar zonder de realisatie van de ontwikkeling van het Kazernekwartier.

Voorkeursalternatief

Het definitieve stedenbouwkundig ontwerp voor het Kazernekwartier kan beschouwd worden als het voorkeursalternatief. Het is denkbaar dat tijdens het uitwerken van de ontwikkeling uitvoeringsvarianten ontstaan. Uitvoeringsvarianten moeten vallen binnen de omvang van de ontwikkeling zoals deze in het bestemmingsplan zijn toegestaan. Dergelijke uitvoeringsvarianten worden niet beschouwd als varianten in het MER, omdat deze qua milieueffecten onvoldoende onderscheidend zijn.

Variant op het voorkeursalternatief

In het MER is het knippen van de Venrayseweg als variant op het voorkeursalternatief onderzocht. Het knippen van de Venrayseweg betekent dat er geen gebiedsvreemd verkeer meer over de Venrayseweg langs het Kazernekwartier rijdt. De achterliggende gedachte hiervan is dat de Venrayseweg en de Antoniuslaan minder verkeer te verwerken krijgen, wat zou leiden tot het terugbrengen van de verkeersbelasting van een van de zwaarst belaste kruispunten op de Eindhovenseweg.

Milieuvriendelijk alternatief

In dit MER is voor het voorkeursalternatief bepaald welke mogelijkheden er zijn om een zo milieuvriendelijk mogelijk alternatief te ontwikkelen. Per milieuaspect is nagegaan of er mogelijkheden zijn voor milieuverbeteringen. Indien de mogelijkheden aanwezig zijn, dan zijn deze in het MER vermeld, uitgewerkt en beoordeeld op effectiviteit.

2.3 Effectbeoordeling

In het MER is het voorkeursalternatief met de variant onderzocht en zijn de milieu-effecten inzichtelijk gemaakt. Deze effecten zijn afgezet tegen de referentiesituatie. Daarbij zijn de volgende aspecten onderzocht:

- verkeer, vervoer en parkeren;
- geluid;
- luchtkwaliteit;
- externe veiligheid;
- water;
- bodem;
- natuur;
- cultuurhistorie en archeologie.

Daarnaast zijn de onderwerpen duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit nader uitgewerkt.

Uit de effectbeschrijving komt naar voren dat de belangrijkste milieugevolgen van de voorgenomen activiteit zijn:

- geluid: geluidseffecten als gevolg van wegverkeer en evenementen;
- externe veiligheid: een toename van het groepsrisico als gevolg van de herontwikkeling van het Kazernekwartier, waarbij het groepsrisico in de plansituatie boven de oriëntatiewaarde ligt;
- ecologie: effecten op soorten;
- archeologie en cultuurhistorie: effecten op cultuurhistorie en archeologie.

2.4 Afweging, voorkeursalternatief en mitigerende maatregelen

Voor de voorkeursvariant zijn de verschillende milieuaspecten onderzocht. Uit de afweging blijkt dat alleen voor de milieuaspecten geluid, externe veiligheid, ecologie en archeologie en cultuurhistorie aanvullende maatregelen nodig zijn om binnen de normstelling uit wet- en regelgeving te blijven. Deze maatregelen worden beschreven in hoofdstuk 5 waarin de verschillende onderzoeken worden besproken. Voor de andere onderzochte milieuaspecten zijn geen aanvullende maatregelen nodig.

De effecten van het knippen van de Venrayseweg zijn beschreven in het MER. In deze fase van de planvorming is er nog geen besluit genomen over het knippen van de Venrayseweg. Aangezien het bestemmingsplan geen betrekking heeft op de Venrayseweg en voor het knippen van de Venrayseweg geen aanpassing van het bestemmingsplan noodzakelijk zijn, is besloten om de keuze in een later stadium te

maken. Voor het knippen van de Venrayseweg dient wel een verkeersbesluit genomen te worden.

Gelet op bovengenoemde overwegingen, is het voorkeursalternatief, zoals uitgewerkt in het inrichtingsplan, vastgelegd in het voorliggende bestemmingsplan.

2.5 Ingebrachte opmerkingen, reacties en adviezen

2.5.1 Openbare Kennisgeving, reikwijdte en detailniveau

Publicatie in het kader van de notitie reikwijdte en het detailniveau van het m.e.r.-onderzoek heeft plaatsgevonden d.d. 28 juli 2010 (als rectificatie op de publicatie van 7 juni 2010). Gedurende 6 weken heeft een ieder een reactie kunnen geven en zijn verschillende instanties en organisaties betrokken.

Op vrijwillige basis heeft de gemeente Venlo advies gevraagd aan de commissie voor de m.e.r. over de reikwijdte en detailniveau van het m.e.r. De commissie heeft op 1 oktober 2010 een advies uitgebracht dat is gebaseerd op de kennisgeving, het bezoek aan het plangebied, de inspraakreacties en de presentatie van de gemeente Venlo over de ontwikkeling van het Kazernekwartier. Het advies is als bijlage bij het MER gevoegd. Het advies van de m.e.r.-commissie is in zijn geheel opgevolgd bij het opstellen van de MER. In paragraaf 7.1 van het MER is per opmerking aangegeven waar deze verwerkt is in het MER.

2.5.2 Toetsingsadvies en aanbevelingen

Het MER doorloopt de volledige procedure. Het opgestelde MER wordt aan de Commissie voor de m.e.r. toegestuurd. Zij geeft een toetsingsadvies waarin aangegeven wordt of het MER alle relevante informatie bevat om een gedegen besluit te kunnen nemen.

Als het toetsingsadvies van de Commissie voor de m.e.r. beschikbaar is, wordt hiervan in deze paragraaf verslag gedaan.

2.5.3 Inspraak

Het MER wordt gezamenlijk met het aan het MER gekoppelde ontwerpbestemmingsplan ter inzage gelegd. Een ieder heeft in deze periode de gelegenheid mondeling of schriftelijk in te spreken op het MER. Zienswijzen kunnen betrokken worden in de vervolgbesluitvorming.

In deze paragraaf worden, zodra deze beschikbaar zijn, de relevante zaken uit de reactienota vermeld en wordt aangegeven hoe in dit bestemmingsplan hiermee is omgegaan.

3. BESTAANDE SITUATIE

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de huidige situatie. Hierbij wordt eveneens aandacht geschonken aan de ontstaansgeschiedenis van het plangebied.

3.1 Huidige inrichting plangebied

Het bebouwde gebied van het plangebied wordt hoofdzakelijk gevormd door het terrein van de voormalige FHK in Blerick. De op dit terrein aanwezige bebouwing is momenteel in gebruik door verschillende instellingen/ inrichtingen, zoals de Koninklijke Marechaussee en de gemeente Venlo. Ook zijn er diverse verenigingen die gebruik maken van de aanwezige loodsen en bijvoorbeeld de gymnastiekzaal op het terrein. De appèlplaats wordt tegenwoordig ook gebruikt als evenemententerrein.

Aan de randen van het plangebied, bij de Daelweg en Venrayseweg, bevindt zich de bestaande bebouwing van onder andere een nachtopvang, onderwijsvoorzieningen en bestaande woningen.

Het noordelijk plandeel wordt gevormd door de huidige onbebouwde agrarische gronden.

Het plangebied ter hoogte van het voormalige kazerneterrein bestaat voor een groot deel uit verharding in de vorm van wegen en paden en het centraal gelegen plein/ appèlplaats. Het terrein kent ook enkele waardevolle groenstructuren met oude bomen.

Het oostelijk deel van het plangebied, waar enkele gebouwen ten behoeve van onderwijs, ontmoeting, nachtopvang en religie gelegen zijn, bestaat grotendeels uit verharding met, aan de zijde van de Venrayseweg, een groenzone.

Diverse wegen in het plangebied, zoals de Horsterweg, Venrayseweg en Garnizoenweg worden begeleid door laanbeplanting.

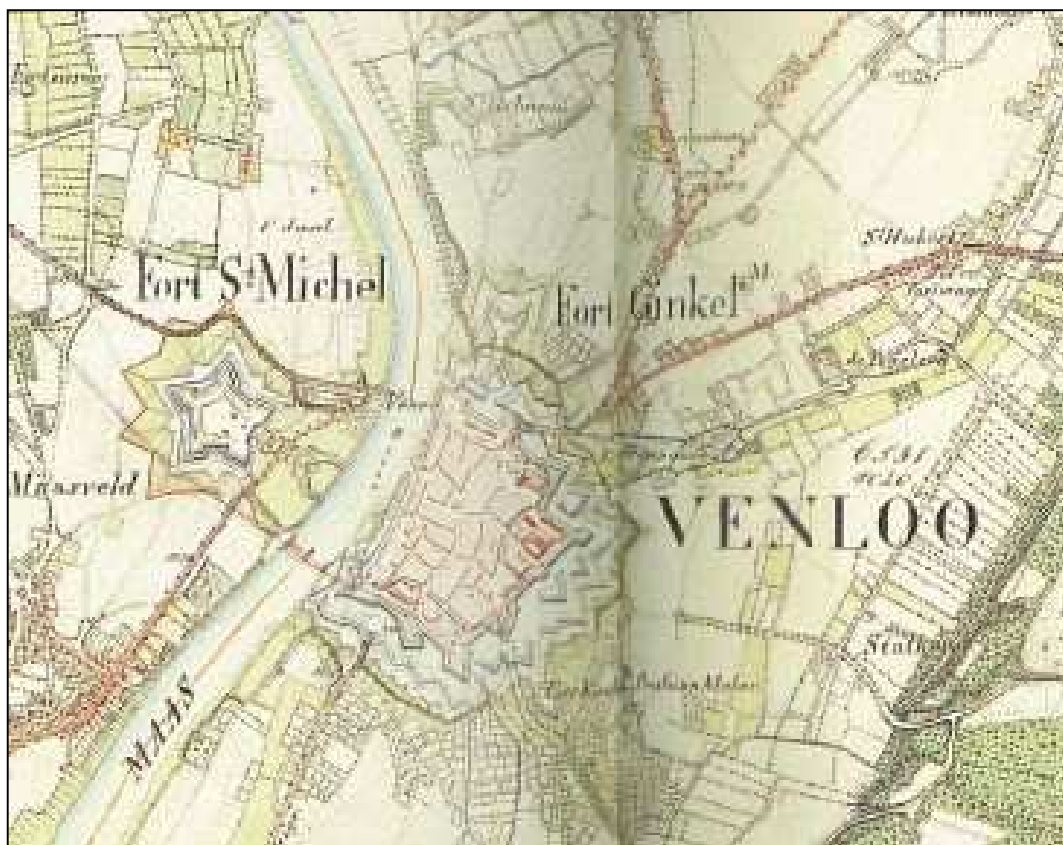
Door de inrichting en het beheer van het gebied kent het plangebied slechts beperkte natuur- en landschappelijke waarden (voor een verdere uitwerking van dit onderdeel wordt hier verwezen naar paragraaf 5.11).

3.2 Ontstaansgeschiedenis

Het Kazernekwartier kan bogen op een historie van maar liefst 23 eeuwen. De plek ligt, strategisch gekozen, in een bocht op de westoever van de Maas. Het is dan ook niet vreemd dat deze locatie een militair-historische geschiedenis kent.

Blariacum

De geschiedenis van het terrein begon voor onze jaartelling. Er was een Romeinse nederzetting waarvan wordt aangenomen dat dit Blariacum was. Vanuit dit hoger gelegen terras in het Noord-Limburgse Maasdal kon de hele omgeving worden gecontroleerd. Aan de overzijde van de Maas zou volgens recente ontdekkingen ook een militaire legerplaats uit dezelfde tijd hebben gelegen. Ook zijn er sporen van een vestingschans van rond 1490 gevonden.

Afbeelding 4. Ligging Fort Sint-Michiël in 1837-1844

Fort Sint-Michiël

Dankzij de gunstige ligging aan de Maas ontwikkelde Venlo zich als een belangrijk handelscentrum in het Hertogdom Gelre. In de Tachtigjarige Oorlog veroverde Frederik Henrik, de Stedendwinger, Venlo op de Spanjaarden. Vijf jaar later veroverden de Spanjaarden de stad terug en begonnen met de bouw van Fort Sint Michiel. De bouw startte op 29 september 1641, de naamdag van de engel Michaël. Hier dankt het fort zijn naam aan. In 1831 bouwden de Belgische troepen er een aarden bastion (Fort Leopold) aan vast, om de afstand tussen het fort en de Maas te verkleinen.

Frederik Hendrik Kazerne

Op de plek van Fort Sint-Michiël werd tussen 1910 en 1913 de Frederik Hendrik Kazerne ten behoeve van de Koninklijke Landmacht gebouwd. Van 1950 tot 1964 waren hier de Limburgse Jagers gehuisvest. De laatste tientallen jaren was de Frederik Hendrik Kazerne bekend om zijn militaire verkeersschool. In 2002 vertrok de laatste militair uit de gemeente.

Beginjaren

Het kazernecomplex, dat op 3 november 1913 in gebruik werd genomen, bestond uit een groot wachtgebouw, vier grote troepengebouwen (Wilhelmina, Helena, Paulina en Maria), een keuken, exercitieloodsen, gymnastieklokalen, een badinrichting en stallen voor de paarden van de bereden officieren. De kazerne werd gebouwd op de plaats van het voormalige Fort Sint-Michiël.

Op 3 november betrokken de mannen van het 2e Regiment Infanterie de Frederik Hendrik Kazerne. Een kleine twee jaar later werd aan de achterzijde van het kazernecomplex het militaire hospitaal geopend. Na de totstandkoming van de kazerne vestigden zich veel beroepsmilitairen in stadsdeel Blerick. Van 1913 tot 1934 had de kazerne geen naam. Pas op 24 december 1934 kreeg ze de naam Frederik Hendrik Kazerne.

Tweede Wereldoorlog

Tijdens de Tweede Wereldoorlog was de kazerne in gebruik bij de Duitse bezetter en werden diverse gebouwen beschadigd. Direct na de bevrijding zat in de kazerne een honderdtal SS-krijgsgevangenen vast. In 1946 konden Nederlandse troepen weer gebruik maken van de kazerne en begonnen de herstelwerkzaamheden.

Reorganisatie

Op 1 juli 1950 werd het Regiment Limburgse Jagers in de kazerne gelegerd, dat de traditie van het 2e Regiment Infanterie voortzette. Drie jaar later kreeg, als gevolg van een reorganisatie bij de Koninklijke Landmacht, de Infanterie Rijschool een plaats in de Venlose kazerne. Deze bood toen onderdak aan de Limburgse Jagers, de chauffeursopleiding en Stoottroepen, samen goed voor meer dan duizend militairen. De rijschool werd in de jaren die volgden steeds belangrijker en bepaalde vanaf het einde van de jaren zestig het karakter van de kazerne. Iedere maand kregen een paar honderd dienstplichtigen in de Venlose kazerne een rij-opleiding en een algemene militaire opleiding.

Intussen zijn de militairen geheel uit Venlo verdwenen. In 2002 vertrok de laatste militair uit Venlo en werd de kazerne in 2007 gesloten. Het terrein werd door de gemeente Venlo gekocht.

4. PLANOLOGISCHE HOOFDLIJNEN VAN BELEID

In dit hoofdstuk komen de verschillende relevante beleidsaspecten aan de orde welke vanuit de diverse overheden van toepassing zijn op het plangebied.

4.1 Ruimtelijk beleid

A. Nota Ruimte (Rijksbeleid)

De Tweede en Eerste Kamer der Staten-Generaal hebben op respectievelijk 17 mei 2005 en 17 januari 2006 ingestemd met de Nota Ruimte. Met de bekendmaking op 27 februari 2006 is de Nota Ruimte formeel in werking getreden. De hoofdlijn van de nota is decentralisatie. De verantwoordelijkheden voor een nadere invulling van het ruimtelijk beleid worden bij de provincies en gemeenten neergelegd.

De nota bevat echter nog steeds ook enkele inhoudelijke uitgangspunten van het rijksbeleid, mede op basis van de diverse ingediende moties. Zo wordt voor detailhandel bijvoorbeeld gesteld dat nieuwe vestigingslocaties voor detailhandel niet ten koste mogen gaan van de bestaande detailhandelsstructuur in wijkwinkelcentra en binnensteden. Ook is in de nota aangegeven dat gemeenten de mogelijkheid moeten krijgen om in bestemmingsplannen een aparte bestemming voor perifere detailhandel op te nemen. Ook het Interprovinciaal Overleg (IPO) heeft bij de begripsbepaling voor detailhandel op perifere locaties een rol gekregen.

Uitgangspunt van het rijksbeleid blijft het bieden van een goede plaats voor ieder bedrijf, zodat een optimale bijdrage kan worden geleverd aan de versterking van de kracht van steden en dorpen.

Eén van de doelstellingen van het nieuwe integrale locatiebeleid is bovendien het versterken van de leefbaarheid, waarbij gestreefd wordt naar kwaliteit en variatie in vestigingsplaatsen voor alle stedelijke activiteiten, met aandacht voor functiemenging en kwaliteit van de leefomgeving.

Met betrekking tot het economisch locatiebeleid van het rijk wordt in de Nota Ruimte opgemerkt dat elke regio vestigingsmogelijkheden dient te bieden voor bedrijven en voorzieningen, zodat een optimale bijdrage wordt geleverd aan de versterking van steden en dorpen. Daarbij moet voor ieder bedrijf een goede plaats worden geboden. Wat een 'goede' plaats is, kunnen provincies en WGR-plusregio's het beste zelf bepalen. Het rijk beperkt zich tot het aanreiken van een aantal regels die betrekking hebben op de gewenste basiskwaliteit. Zo hecht het kabinet eraan dat wonen en werken zoveel mogelijk vermengd worden. Ook moet gezorgd worden voor plekken waar bedrijven en voorzieningen zich kunnen vestigen die om redenen van veiligheid of hinder niet in centra of wijken passen. Verder moet aan bedrijven en

voorzieningen met omvangrijke vervoersstromen ruimte worden geboden op plekken met een goede aansluiting op verschillende soorten vervoer.

Afweging Rijksbeleid

In onderhavig plan is sprake van een gebied waar werken, voorzieningen, onderwijs en recreatie samenkomen. Het gebied kent een goede aansluiting verschillende soorten vervoer. Het gebruik van openbaar vervoer en langzaam verkeer is dan ook een van de uitgangspunten in het nieuwe robuuste verkeersnetwerk.

Het plangebied bevindt zich aan de rand van woongebieden en bedrijventerrein en, herontwikkeld tot een multifunctioneel terrein gericht op leisure en pleasure. Gezien de mogelijkheden en aard van het terrein is onderhavige locatie, centraal in het stedelijk gebied, een geschikte locatie voor de beoogde ontwikkeling.

Realisatieparagraaf nationale ruimtelijke belangen

Op grond van artikel 9.1.2 lid 1 Overgangsrecht Wro is bepaald dat een planologische kernbeslissing (zoals de Nota Ruimte) gelijkgesteld wordt met een structuurvisie. Het recht van de planologische kernbeslissing zoals gold voor het tijdstip van inwerkingtreding van de Wro blijft van toepassing. In het kader van de Wro dienen echter niet alleen de verantwoordelijkheden en belangen benoemd te worden, maar zal ook inzichtelijk moeten worden gemaakt hoe deze belangen zullen worden verwezenlijkt. Het Rijk heeft derhalve de nationale ruimtelijke belangen nogmaals uiteengezet in de Realisatieparagraaf nationaal ruimtelijk beleid. Ook deze Realisatieparagraaf heeft de status van structuurvisie.

Er zijn 33 nationale ruimtelijke belangen te onderscheiden op basis van de Nota Ruimte. Dat is ook gedaan voor de andere bestaande Pkb's (ook van andere departementen). Voornoemde nationale ruimtelijke belangen zijn belangen waarvoor de rijksoverheid verantwoordelijkheid neemt en deze geven aan waar het rijk voor staat. De nationale belangen omvatten globaal genomen:

- nationale planologische principes zoals gebundelde verstedelijking en versterking van de kwaliteiten van het landschap;
- de ontwikkeling van de Randstad, de mainports en een aantal grote bouwlocaties;
- de bescherming en ontwikkeling van een aantal groene en blauwe gebiedscategorieën;
- ruimtelijke garanties voor de nationale grondstoffen- en energieproductie.

Van de 33 nationale ruimtelijke belangen zoals omschreven in de Realisatieparagraaf, zijn slechts een vijftal nationale belangen in het plangebied van toepassing. Deze nationale belangen zijn:

- *Bundeling van verstedelijking en economische activiteiten:* nieuwe functies of bebouwing moet grotendeels geconcentreerd tot stand komen: in bestaand bebouwd gebied, aansluitend op het bestaande bebouwde gebied of in nieuwe

clusters daarbuiten. De ruimte die in het bestaande stedelijke gebied aanwezig is, moet door verdichting optimaal gebruikt worden. De openheid van het landelijke gebied dient namelijk zo veel mogelijk behouden te blijven.

- *Borging van milieukwaliteit en externe veiligheid:* het Rijk streeft naar een schone aantrekkelijke en veilige leefomgeving. Zowel het aspect milieu, als externe veiligheid moet vroegtijdig, gebiedsgericht en geïntegreerd in de planvorming worden betrokken. Overheden zijn eraan gehouden de basiskwaliteit te realiseren, welke is neergelegd in sectorale milieuwet- en regelgeving, zoals bijvoorbeeld de Wet luchtkwaliteit, de Wet geluidhinder en de Wet bodembescherming.
- *Het op orde houden van het regionale watersysteem:* het op orde brengen en houden van het regionale watersysteem heeft als doel het land te beschermen tegen wateroverlast, zoetwatervoorraden veilig te stellen, het voorkomen van verdroging en onnodige bodemdaling, watertekorten en verzilting, de verbetering van de kwaliteit van grond- en oppervlaktewater, een goede ecologische waterkwaliteit en de versterking van ruimtelijke kwaliteiten.
- *Bescherming en nadere ontwikkeling bijzondere waarden van de VHR- en NB-gebieden, EHS en robuuste ecologische verbindingen:* voorop staat de verplichting tot bescherming en instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden.
- *Behoud en versterking van landschappelijke kwaliteit:* de landschappelijke kwaliteit moet expliciet worden meegenomen in de ruimtelijke afwegingen. Het betreft hier zowel behoud, versterking als vernieuwing van de landschappelijke kwaliteit. De belangrijkste kwaliteiten van het landschap zijn de culturele kwaliteit, de natuurlijke kwaliteit, de gebruikskwaliteit en de belevingskwaliteit.

Afweging Realisatieparagraaf nationale ruimtelijke belangen

Hieronder vindt per nationaal belang een afweging plaats:

- *Bundeling van verstedelijking en economische activiteiten:* in onderhavig plan is sprake van herstructurering van gebied op een deels reeds bebouwde locatie in bestaand stedelijk gebied. De openheid van het landelijke gebied komt derhalve niet in het geding.
- *Borging van milieukwaliteit en externe veiligheid:* in hoofdstuk 5 is de milieukwaliteit en de externe veiligheid beoordeeld. Geconcludeerd kan worden dat er, met inachtneming van de genoemde maatregelen, geen belemmeringen zijn ten aanzien van de genoemde onderdelen.
- *Het op orde houden van het regionale watersysteem:* in de 'Toelichting watertoets' zoals opgesteld door Oranjewoud en uitgewerkt in de waterparagraaf (paragraaf 5.13) is uitvoerig ingegaan op het bestaande en toekomstige watersysteem. Met de te nemen maatregelen worden er geen belemmeringen gezien voor een duurzaam watersysteem in het plangebied en omgeving.
- *Bescherming en nadere ontwikkeling leefgebieden van beschermde soorten:* in hoofdstuk 5 wordt aandacht geschonken aan de aanwezigheid van beschermde

soorten. Hierin komt naar voren dat er, na het treffen van diverse mitigerende maatregelen, geen belemmeringen zijn en de rijksbelangen in dit kader niet geschaad worden.

- *Behoud en versterking van landschappelijke kwaliteit:* gezien de ontwikkeling/herbouw op een bestaand bebouwd perceel, waar geen sprake is van specifieke landschappelijke waarden, is versterking en/ of behoud hiervan verder niet aan de orde.

B. Provinciaal Omgevingsplan Limburg (actualisatie 2011, provinciaal beleid)

Op 22 september 2006 hebben Provinciale Staten van Limburg het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL2006) vastgesteld als vervanger van het POL uit 2001. POL2006 is zowel streekplan, waterhuishoudingplan, milieubeleidplan als verkeer- en vervoerplan en bevat ook de meer fysieke (ruimtelijke) onderdelen van het economisch en welzijnsbeleid. POL2006 is vorm gegeven als een plan op hoofdlijnen en voldoet aan de vereisten van een structuurvisie volgens de nieuwe Wet ruimtelijke ordening.

Hiertoe is de POL-aanvulling Nieuwe Wet ruimtelijke ordening (vastgesteld in december 2008) opgesteld. De POL-aanvulling heeft de juridische status van structuurvisie en vormt tevens de uitvoeringsparagraaf van het POL2006, zoals bedoeld in de Wro. In de POL-aanvulling is de provinciale belangenstaat opgenomen. Hierin zijn de provinciale *ruimtelijke* belangen opgenomen uit het POL2006. De laatste actualisatie van het POL dateert van 2011.

Het plangebied behoort tot perspectief 9 '*Stedelijke bebouwing*'. Het perspectief '*Stedelijke bebouwing*' omvat de aanwezige of als zodanig reeds bestemde woon- en winkel- en voorzieningengebieden, bedrijventerreinen en bijbehorende wegen. Er is hier in veel gevallen nog de nodige ontwikkelingsruimte. De verstedelijkingsopgave wordt voor zover mogelijk hier ingevuld, met inachtneming van de randvoorwaarden vanuit het watersysteem (via de watertoets). Ook dient er aandacht te zijn voor de stedelijke wateropgaven ten aanzien van wateroverlast, afkoppeling, riolering, en ecologisch water.

Waar nodig wordt hier door herstructurering de vitaliteit van buurten en wijken en de kwaliteit van werklocaties geborgd dan wel verbeterd. De milieukwaliteit in dit gebied dient te worden afgestemd op aard en functie van de deelgebieden. Door het toepassen van de systematiek van ruimtelijke differentiatie voor leefomgevingskwaliteit (LOK) en de Stad & Milieubenadering kunnen belemmeringen worden weggenomen. Met het oog op een integrale afweging door gemeenten zorgen deze voor verdere differentiatie van milieukwaliteit. Via programma's als Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing (ISV) kan de Provincie een stimulerende en participerende rol vervullen.

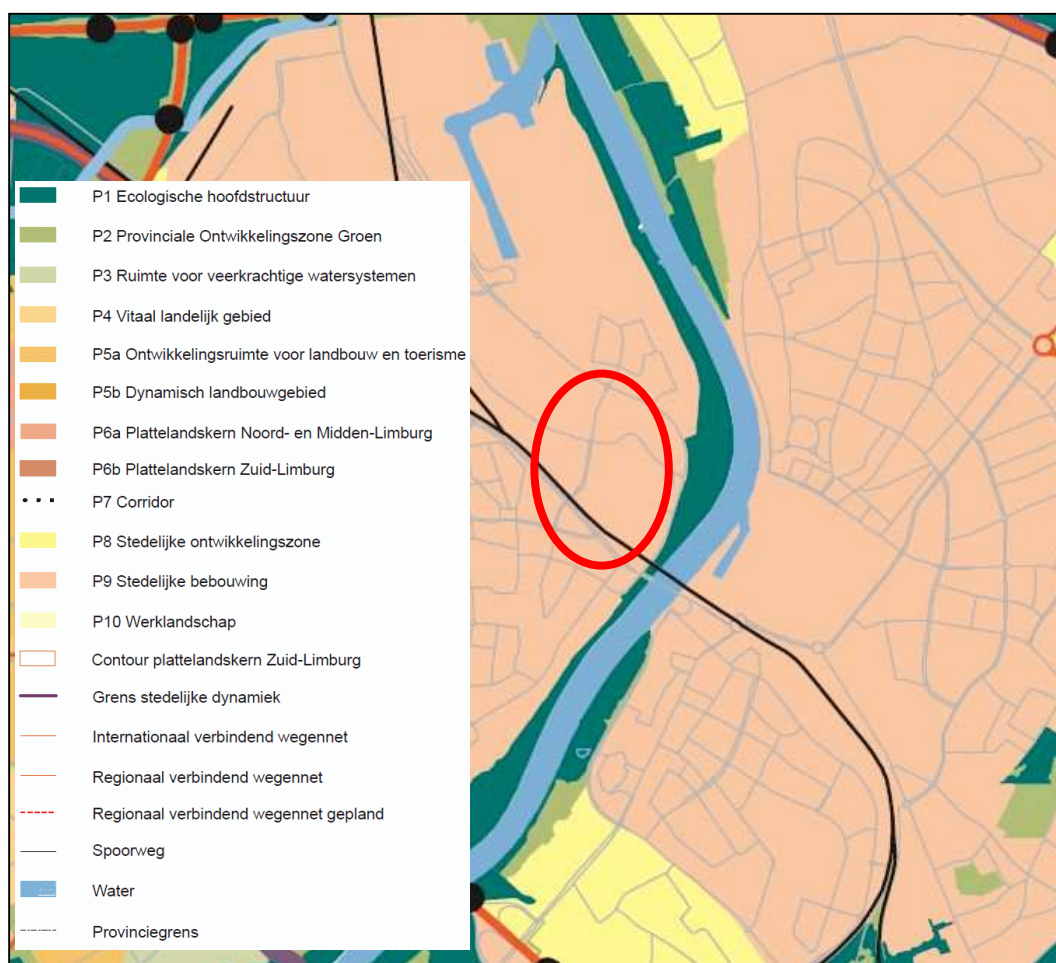
Binnen de bestaande bebouwing verdienen de stedelijke centrumgebieden bijzondere aandacht, levendige gebieden met een sterke menging van functies. Hier komt de stedelijke dynamiek bij uitstek tot uiting. Behoud en versterking van die vitaliteit

van centrumgebieden is uitgangspunt. Bijzonder belang wordt gehecht aan de aanwezigheid in centrumgebieden van woonfuncties en stedelijke voorzieningen (publieksgerichte kantoren, stedelijke recreatie, recreatief winkelen).

De voorziene ontwikkelingen in onderhavig plangebied passen binnen het beleidskader van perspectief 9.

Het plangebied is tevens gelegen binnen de 'Grens stedelijke dynamiek'. De grens stedelijke dynamiek is opgenomen rond iedere stadsregio in Limburg. Dit beleid is de vertaling van de bundelingsgebieden zoals het Rijk die hanteert in de Nota Ruimte. De paarse contouren om de stadsregio's bepalen de grens voor de stedelijke dynamiek en vormen tegelijk de overgang naar een platteland met een heel andere dynamiek. Deze contour vormt derhalve de grens waarbinnen bij de stadsregio behorende functies en ontwikkelingen kunnen plaatsvinden.

Binnen de grens stedelijke dynamiek en perspectief 9 is de POL-aanvulling 'Verstedelijking, Gebiedsontwikkeling en Kwaliteitsverbetering' en de beleidsregel 'Limburg Kwaliteitsmenu' niet van toepassing.

Afbeelding 5. Uitsnede perspectieven-kaart POL2006

Een klein gedeelte van het plangebied, ter hoogte van de uiterwaarden bij de Maasbrug, behoort tot perspectief 1 'Ecologische hoofdstructuur' (nieuw natuurgebied).

De Ecologische hoofdstructuur (EHS, P1) omvat bestaande bos- en natuurgebieden, te ontwikkelen nieuwe natuur- en beheersgebieden, ecologisch water (Maasplassen) en beken met een specifiek ecologische functie (SEF-beken). Hierin liggen natuurgebieden, zoals Nationale Parken, Natuurbeschermingswetgebieden, waardevolle bossen en de gebieden die zijn aangewezen (of aangemeld) als Vogel- en Habitatrichtlijngebied. Het gaat in alle gevallen om gebieden van nationale of Europese betekenis. De EHS maakt onderdeel uit van de Ruimtelijke hoofdstructuur volgens de Nota Ruimte. Binnen de EHS komen hier en daar op bestemmingsplanniveau andere bestemmingen en functies voor variërend van infrastructuur, landbouwgronden tot militaire terreinen, woningen en toeristische voorzieningen e.d.

De bescherming van de wezenlijke kenmerken en waarden in de EHS vindt plaats door toepassing van een specifiek afwegingskader: het 'nee, tenzij' regime. Binnen

de EHS zijn nieuwe plannen, projecten of handelingen niet toegestaan indien deze de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten. Alleen bij groot maatschappelijk belang en het ontbreken van reële alternatieven zal per geval beoordeeld worden of het belang van de activiteit opweegt tegen het belang van de te beschermen waarden. Als de provincie dergelijke activiteiten toch toestaat moet compensatie plaatsvinden conform de Provinciale beleidsregel mitigatie en compensatie natuurwaarden. Uitgangspunt hierbij is dat de schade zoveel mogelijk dient te worden beperkt door mitigerende maatregelen. Resterende schade dient te worden gecompenseerd.

In casu loopt de verbreding van de spoorbrug met een wandel- en fietsboulevard, over het EHS gebied. Omdat de herinrichting van Raaijweide voorafgaat aan de bouw van de brug verbreding, zal het effect van eventueel werkverkeer onder de brug getoetst moeten worden aan de dan actuele natuurwaarden ter plaatse. Door de hoogte van de brug en de, ondanks de uitbreiding slechts beperkte breedte, van de brug worden geen permanente effecten verwacht als gevolg van schaduwwerking of het wegvangen van regen. In paragraaf 5.11 wordt nader ingegaan op de ligging nabij EHS-gebied.

Stedelijke recreatieve voorzieningen

In de beleidsnota 'Handreiking Ruimtelijke Ontwikkeling' (januari 2007) is ten aanzien van grootschalige recreatieve voorzieningen in het stedelijk gebied het volgende opgemerkt:

Stedelijke recreatieve voorzieningen dienen bij voorkeur in het centraal stedelijk gebied te worden gevestigd. Ze dragen hier optimaal bij aan de diversiteit van het gebied. Ruimtelijke beperkingen of inpassingsproblemen kunnen echter aanleiding zijn deze functies te plaatsen op een stedelijk dienstenterrein. Hier heeft een combinatie met versterkende andersoortige voorzieningen een voorkeur. Een sterk thema aan een dergelijk dienstencentrum vergroot de slagingskans. Vestiging van deze voorzieningen bij sportaccommodaties is ook een optie.

Vestiging van grootschalige stedelijke recreatieve voorzieningen in woongebieden en op bedrijventerreinen is uitgesloten. Voor kleinschalige initiatieven zoals fitnesscentra en uitgaansgelegenheden is in woongebieden wel plaats.

In uitzonderingsgevallen kunnen grootschalige stedelijke recreatieve voorzieningen ingepast worden in bestaande bedrijfsgebouwen op bedrijventerreinen.

In onderhavige situatie wordt een voormalig kazerneterrein, in het stedelijk gebied, en aan de rand van woongebieden, herontwikkeld tot een multifunctioneel terrein gericht op leisure en pleasure. Gezien de mogelijkheden en aard van het terrein is onderhavige locatie, centraal in het stedelijk gebied, een geschikte locatie voor de beoogde ontwikkeling. De ontwikkeling kan op deze locatie bijdragen aan de diversiteit van het gebied en biedt ruimte voor grootstedelijke functies (behalve stedelijk wonen) die ruimtelijk niet elders passen in het stedelijk centrum.

Groene waarden

Volgens de POL2006-kaart 'Groene waarden' komen in het plangebied en directe omgeving geen uitgesproken waardevolle groene elementen voor. Zoals hiervoor reeds aangegeven valt een klein gedeelte van het plangebied, ter hoogte van de Maasbrug, binnen de EHS.

Blauwe waarden

De POL2006-kaart 'Blauwe waarden' geeft geen bijzondere blauwe elementen, zoals beken met een specifiek ecologische betekenis of hydrologische gevoelige natuurgebieden, weer voor het plangebied en directe omgeving.

De Maas is aangegeven als 'water overig' en 'Veerkrachtig watersysteem Maas'. Binnen deze begrenzing is het provinciaal beleid (onder andere de uitvoering van rivierkundige maatregelen en natuurontwikkeling) ten aanzien van de (ontwikkeling van) de Maas mede in relatie tot haar omgeving van toepassing.

Kristallen waarden

Op de 'Kristallen waarden' kaart zijn voor het plangebied en omgeving geen bijzondere (grondwater) beschermingsgebieden weergegeven, met uitzondering van de Venloschol.

In de Venloschol bevinden zich diepe grondwatervoorraden die van nature geologisch beschermd zijn. Hier geldt een verbod op nieuwe diepe onttrekkingen t.b.v. beregening (conform het beleid voor Optimaal Waterbeheer in de Landbouw, 2005) en voor overige toepassingen geldt een vergunningplicht, waarbij als uitgangspunt geldt dat nieuwe onttrekkingen niet worden vergund. In het plangebied vinden in de toekomstige situatie geen grondwateronttrekkingen plaats.

C. Strategische Visie 2030 (gemeentelijk beleid)

In 2009 heeft de raad de Strategische Visie 2030 vastgesteld. Met deze strategische visie 2030 wil de nieuwe gemeente Venlo een afwegingskader geven op basis waarvan toekomstige besluiten kunnen worden afgewogen en nieuwe ontwikkelingen binnen breder perspectief kunnen worden geplaatst.

De vijf in dit hoofdstuk geschetste thema's proberen een onderling samenhangend en in de toekomst geprojecteerd antwoord te geven op de ontwikkelingen en trends zoals de gemeente die in 2010 kent en onderkent.

In het thema 'Centrum van de Euregio: hoofdstad en vitaal hart' wordt het volgende opgemerkt onder de analyse 2010:

"Aan onze binnenstad is in de afgelopen jaren hard gewerkt. De Maasboulevard nadert zijn voltooiing, de werkzaamheden in het Maaswaard-gebied zijn gestart en nieuwe plannen ten aanzien van de ontwikkeling van de zuidoosthoek worden voorbereid. Dat was ook nodig. Onze binnenstad was immers aan een update toe.

Ook worden met het oog op de herontwikkeling van het aan de westzijde van de Maas gelegen voormalige kazerneterrein concrete plannen gemaakt.

Een aantrekkelijk en compleet stadshart is van groot belang voor zowel de stad als voor de regio. Niet alleen vanwege het vermogen om potentiële nieuwe inwoners aan de stad te binden, maar ook vanwege de centrumfunctie binnen de regio wat betreft gespecialiseerde private- en openbare voorzieningen. De binnenstad heeft een functie als regiohart. De verwachting is dat de mix van het hebben van een aantrekkelijke binnenstad en de ligging in een groene omgeving kwaliteiten zijn die van Venlo een aantrekkelijke gemeente maken om te wonen, als bedrijf te vestigen of om als gast te bezoeken.”

De opgave in het thema ‘Centrum van de Euregio: hoofdstad en vitaal hart’ luidt als volgt: “Binnenstadontwikkeling is een meerjarige opgave. Het centrum is immers nooit ‘af’. De uitdaging wordt, na de voltooiing van de Maasboulevard, de ontwikkeling van de zuidoosthoek en in het verlengde daarvan het revitaliseren van de spoorzone. Inhoudelijk is het van belang een palet aan regionale en stedelijke voorzieningen te bieden die passen bij de ambitie van Venlo om jonge mensen en hoger opgeleiden aan de stad te binden. Cultuur en cultuurhistorie zijn in dat verband belangrijke dragers net als onderwijs-gerelateerde voorzieningen.

In de ambitie voor 2030 komt het Kazernekwartier veelvuldig ter sprake als sport- en evenementengebied van waaruit in de toekomst ook eenvoudig het gebied Raaijweide te bereiken is.

Het programma Centrum van de Euregio is uitgewerkt in een viertal programmalijnen. De eerste twee lijnen hebben een direct verband met onderhavige gebiedsontwikkeling, zijnde de lijnen ‘versterken van grootstedelijke functies in hun samenhang’ en ‘verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit van het centrum’.

Het centrum van Venlo is van belangrijke regionale betekenis, waarbij de regionale werking van de historische binnenstad nu ook op het gebied van de regionaal belangrijke functies in leisure en pleasure in het Kazernekwartier wordt versterkt (en vice versa).

D. Ruimtelijke Structuurvisie 2005-2015 (gemeentelijk beleid)

Door de gemeente Venlo is de Ruimtelijke Structuurvisie 2005-2015 opgesteld (vastgesteld op 28 september 2005). Naar aanleiding van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening, welke per 1 juli 2008 in werking is getreden, heeft de gemeenteraad van Venlo op 25 maart 2009 de Ruimtelijke Structuurvisie 2005-2015 opnieuw vastgesteld. De planperiode van de structuurvisie is hierbij niet gewijzigd en tevens zijn de wijzigingen beleidsneutraal en Wro-proof.

De belangrijkste wijziging in deze Ruimtelijke Structuurvisie is een aanpassing van hoofdstuk 5 ‘Uitvoering en uitwerking’ waarin nader wordt ingegaan op de manier waarop de gemeente de voorgenomen ontwikkeling, zoals beschreven in de structuurvisie wil verwezenlijken.

In de structuurvisie is nog geen rekening gehouden met de ontwikkeling van het plan Kazernekwartier. Bij het opstellen van de visie was destijds alleen nog sprake van aankoop en herontwikkeling. Vanwege het ontbreken van een concreet kader in de structuurvisie voor het plan is er, om te komen tot de gewenste gebiedsontwikkeling, voor een zorgvuldige inbedding gekozen door middel van een breed maatschappelijk debat met de stad (zie ook hoofdstuk 9).

Inzet voor de ruimtelijke ontwikkeling van Venlo in de Ruimtelijke Structuurvisie 2005-2015 is versterking van de regionale verzorgingsfunctie van Venlo. Voor de ontwikkeling van deze functie van Venlo op het gebied van onderwijs, gezondheidszorg, openbaar bestuur, dienstverlening, grootschalige leisure en toerisme is het van belang dat bestaande voorzieningen behouden worden en nieuwe voorzieningen worden aangetrokken.

Functies voor historisch kenmerkende gebouwen en locaties in de gehele gemeente Venlo dienen gericht te zijn op duurzame instandhouding van zowel het object als de cultuurhistorische betekenis ervan.

Specifieke transformatieopgaven liggen er (bijvoorbeeld) voor het vrijkomende kazerneterrein, de vrijkomende kloosters en kerken en locaties van de voormalige douane faciliteiten.

Het kazerneterrein is dan ook aangewezen als een locatie voor gebiedsontwikkeling.

De gebiedsontwikkeling van het Kazernekwartier wordt binnen de ruimtelijk-functionele doelstellingen van de structuurvisie nader geconcretiseerd.

E. Welstandsnota (gemeentelijk beleid)

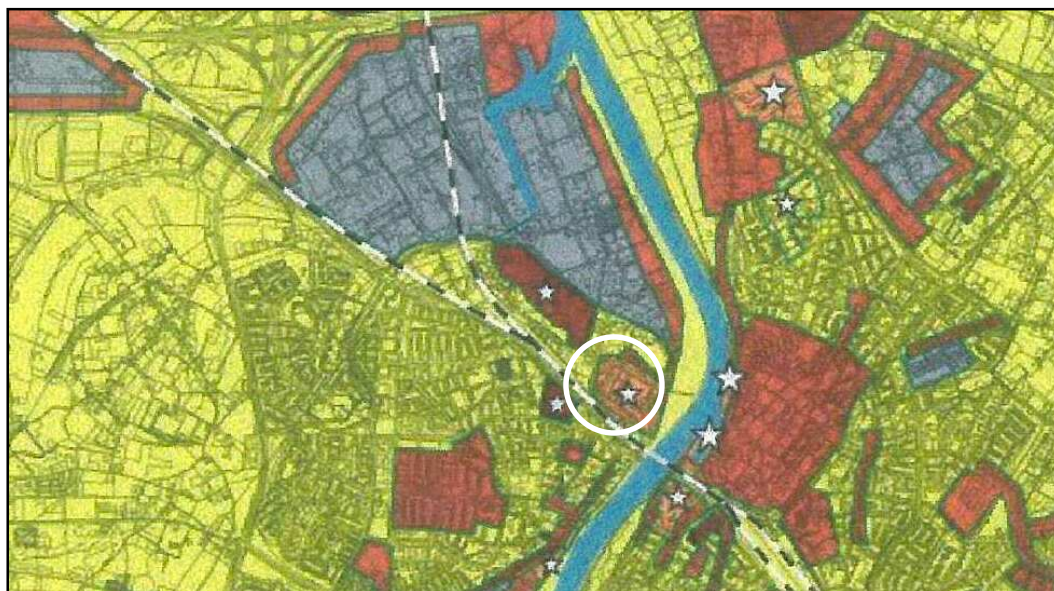
Per 1 januari 2003 is de herziene Woningwet van kracht geworden. Deze wet verplicht gemeenten om welstandsbeleid vast te stellen. Primair doel van de wet is het vereenvoudigen van de bouwregelgeving waardoor de regeldruk voor burger en bouwpraktijk vermindert. Bijkomend effect is dat alle gemeenten de in hun gemeente aanwezige kwaliteiten analyseren en benutten als ondergrond om verder te bouwen aan de woon-, werk- en leefomgeving. Het welstandsbeleid voor de gemeente Venlo is vastgelegd in de 'Welstandsnota' (juli 2004).

Voor het plangebied geldt een bijzonder welstandsbeleid (aangegeven door de ster in afbeelding 6). Dit houdt in dat een bijzondere welstandszorg van toepassing is, gericht op het geleiden van toekomstige ontwikkelingen.

Daarnaast zal het op te stellen beeldkwaliteitplan voor het gebied deel gaan uitmaken van het gemeentelijk welstandsbeleid. Het komt er feitelijk immers op neer dat het bestemmingsplan naast functies ook ruimtelijk relevante zaken regelt, die voornamelijk maatvoeringsgericht zijn, zoals bouwhoogte, afstanden tot, zones etc. Een bestemmingsplan kan dan ook worden gezien als een kwantitatief kader. Met een beeldkwaliteitplan is de gemeente in staat om sturing te geven aan ruimtelijke kwa-

liteit. Met andere woorden: het vormt het kwalitatieve kader waarbinnen een ontwikkeling mogelijk kan worden gemaakt.

Op basis van het ontwerp, zoals dat in het 'Frederik Hendrik Kazerne Ontwikkelplan 2025' (zie onder F) is opgenomen en is uitgekristalliseerd, wordt een beeldkwaliteitplan opgesteld dat volledig op de regels van het bestemmingsplan wordt afgestemd. Het beeldkwaliteitplan wordt in samenhang met het bestemmingsplan opgesteld, immers beide documenten mogen niet strijdig zijn en moeten aanvullend op elkaar zijn. Gemeente en stedenbouwkundigen formuleren gezamenlijk welstandscriteria waarbij de centrale vraag is: "Wat leggen we vast en wat niet? Waar streven we flexibiliteit na en waar willen we streng zijn.". Dit dient als referentiekader voor de ontwerpopgave op verschillende schaalniveaus en de kwalitatieve afstemming van stedenbouw, architectuur en inrichting van de openbare ruimte. Het beeldkwaliteitplan zal formeel door de raad worden vastgesteld als toetsingskader ten behoeve van de beoordeling van ontwerpen in het kader van de procedure van de bouwvergunning. Als zodanig zal het de status krijgen van een welstandsnota.

Afbeelding 6. Uitsnede welstandskaart gemeente Venlo

F. Frederik Hendrik Kazerne Ontwikkelplan 2025 (gemeentelijk beleid)

Op 23 juni 2010 koos de raad voor de visie Lijnstad als ruimtelijk ontwikkelingsmodel voor het plangebied.

Het ruimtelijke ontwikkelingsmodel is vervat in het 'Frederik Hendrik Kazerne Ontwikkelplan 2025':

1. In deel I is de stedenbouwkundige visie (plan & programma) van het Lijnstad-model opgenomen. De visie kent een drietal kernprincipes die integraal op elkaar zijn afgestemd. Het betreft:

- de concentratie van de bebouwing ‘in de lijn’ langs het spoor;
 - een parkachtige setting van het overige terrein als ‘binnentuin’ met een verbinding met de Raaijweide als ‘buitentuin’ waarbij de huidige appèlplaats een stadspark wordt en het evenemententerrein wordt verlegd naar de Maaszijde;
 - robuuste multimodale bereikbaarheid en verbinding met de centra van Venlo en Blerick middels een aantal infrastructurele maatregelen in combinatie met maatwerk op piekmomenten en adequate parkeervoorzieningen.
2. In deel II van het ‘Frederik Hendrik Kazerne Ontwikkelplan 2025’ komt de ontwikkelstrategie aan de orde. Dit deel kan enerzijds worden beschouwd als inleiding op c.q. toelichting bij de gevolgde werkwijze om te komen tot een integrale ruimtelijke visie op de ontwikkeling van de FHK in samenhang met de planeconomische onderbouwing en uitvoerbaarheid in het Financieel Raamwerk van deel III (hoofdpijnen, uitgangspunten en onderlinge samenhang van de diverse exploitaties en investeringsbeslissingen), anderzijds als een doorkijk naar de te nemen vervolgstappen vanaf nu.
 3. Bij de ontwikkeling van het Kazernekwartier sprake te zijn van een consistente en verantwoorde financiering en dekking. Op de financiële aspecten wordt uitgebreid ingegaan in deel III van het ‘Frederik Hendrik Kazerne Ontwikkelplan 2025’, het Financieel Raamwerk. Het raamwerk bestaat uit de Grondexploitatie, de Businesscase parkeren, en het Meerjaren Investerings Programma 2011-2014 (MIP). Daarnaast komen kosten voor een sportaccommodatie en ‘overige kosten’ in beeld.
 4. Het Financieel Raamwerk staat in samenhang met deel IV, publiek-private samenwerking. De planuitwerking heeft geleid tot afspraken over vormen van publiek private samenwerking met betrokken partijen. Deze zijn thans vastgelegd in Akkoorden op Hoofdpijnen terzake het MFC, Holland Casino en ROC. Met Top Care is overeenstemming over de verkoop van het KMAR-gebouw.
 5. In het laatste deel V van het ‘Frederik Hendrik Kazerne Ontwikkelplan 2025’ is het plan van aanpak vervolgproces beschreven. Met de vaststelling van het ‘Frederik Hendrik Kazerne Ontwikkelplan 2025’ door de gemeenteraad gaat het project FHK een nieuwe fase in, waarin de (voorbereiding van de) uitvoering ter hand wordt genomen. Structuur en inrichting van de projectorganisatie dienen daarop aangepast te worden. De opgave verschuift van het opstellen van een integrale visie naar de realisatie van de eerste planfase. Dat vraagt ook om een heroriëntatie op de wijze waarop het project georganiseerd en gestuurd wordt. In verband hiermee is bezien op welke wijze de (huidige) projectorganisatie aanpassing/ invulling behoeft, zodat deze qua aansturing en functionele werkverbanden adequaat is toegesneden op het op projectmatige wijze uitvoeren van fase 1 van het ‘Frederik Hendrik Kazerne Ontwikkelplan 2025’.

In de beschrijving van de toekomstige situatie van het Kazernekwartier, zoals opgenomen in hoofdstuk 5, zijn diverse planinhoudelijke ruimtelijk relevante onderdelen uit het 'Frederik Hendrik Kazerne Ontwikkelplan 2025' (deel I) overgenomen.

G. Concept Visie Stedelijk Centrum (gemeentelijk beleid)

Venlo heeft de afgelopen decennia fors geïnvesteerd in een sterke en innovatieve economie én in sterke wijken en dorpen. Nu is dan ook het stedelijk centrum aan de beurt om de schaa sprong te maken van stads- naar (EU)regionaal centrum, zoals neergelegd in het raadsprogramma 'Centrum van de Euregio'. Om deze koers te goed te kunnen bewaken is een gemeenschappelijk kader noodzakelijk, dat funktioneert als basis voor de ruimtelijk-programmatische keuzes in projecten.

De Visie Stedelijk Centrum heeft een planhorizon van 10 jaar. De ambities voor het stedelijk centrum zoals vastgelegd in de Strategische Visie 2030 zijn vertaald naar structuurniveau. Op deze wijze wordt een basis gecreëerd voor ruimtelijk-programmatische keuzes bij (urgente) vraagstukken in projecten op de korte en middenlange termijn. Zonder de ambities voor de lange termijn uit het oog te verliezen.

De voorliggende Visie Stedelijk centrum is een concept, voorbereid en opgesteld door de samenwerkende adviseurs van de gemeente Venlo. De status van het concept betekent dan ook dat de visie en strategie nog niet volledig zijn uitgewerkt. Alvorens de visie ter besluitvorming aan de raad wordt voorgelegd, wordt aan de stakeholders in het stedelijk centrum om advies gevraagd over de hoofdlijn van de visie.

Het advies van de stakeholders wordt meegenomen bij nadere uitwerking van de Visie Stedelijke Centrum (VSC). De vervolgstap van VSC is het opstellen van een Dynamische Uitvoeringsagenda (DUA). In deze agenda zullen concrete keuzes worden gemaakt ten aanzien van projecten en initiatieven. Ook kan als onderdeel van de DUA voor een deelgebied in het stedelijk centrum een concrete gebiedsvisie worden opgesteld. De DUA wordt in overleg met de directie en het college samengesteld en periodiek bijgesteld.

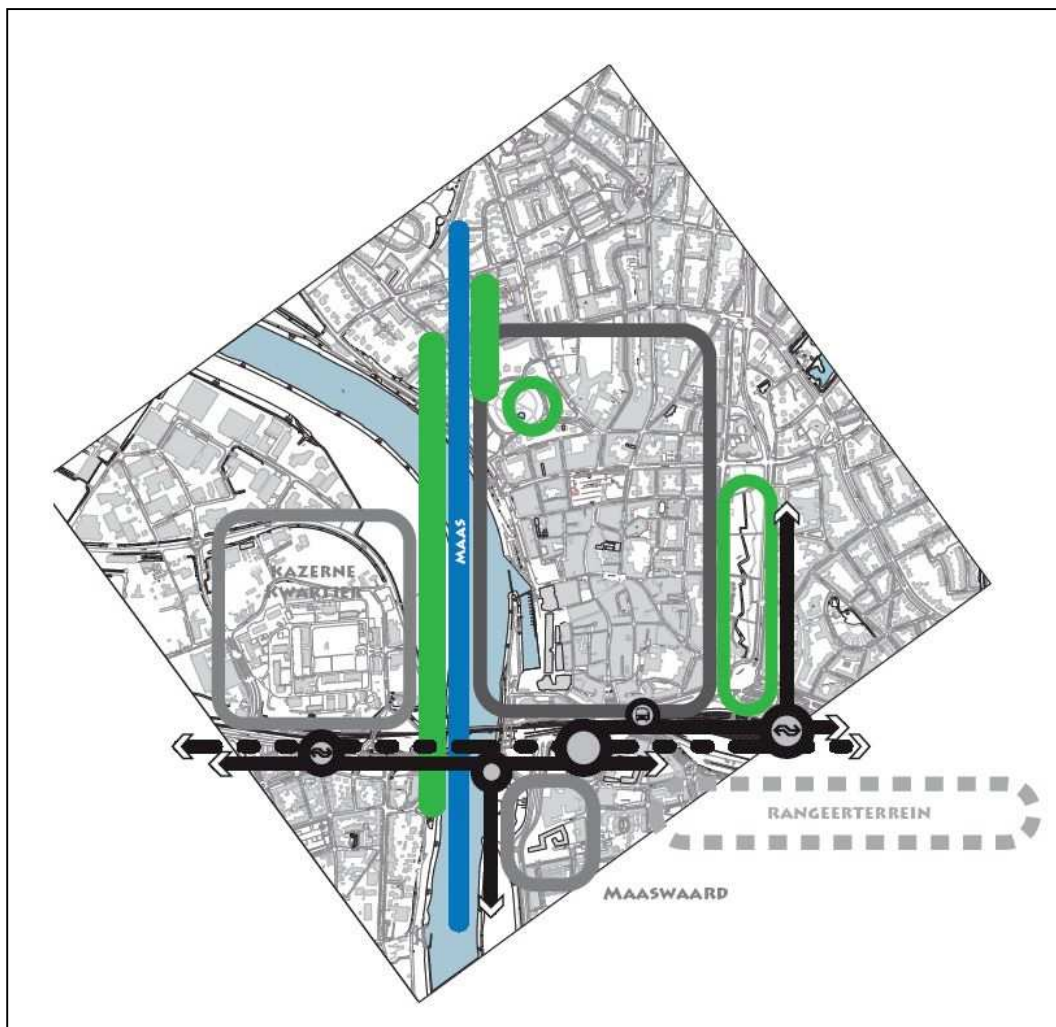
De Visie Stedelijk Centrum zal in de loop van 2012 worden ingepast in de algemene ruimtelijke structuurvisie voor de gemeente Venlo.

Ondanks de verweving met alle raadsprogramma's komt de hoofdambitie voor het stedelijk centrum vooral voort uit het programma 'Centrum van de Euregio'.

Doelstelling van dit programma is: *"het versterken van een aantrekkelijke stad door het realiseren van onderscheidende voorzieningen in de gemeente met een focus op het centrum en die aantrekkelijkheid ook uit te dragen in p.r. en uit te stralen in gastvrijheid"*. Dit programma kent vier programmalijnen, waarvan de eerste twee direct relevant zijn voor deze visie op het stedelijk centrum:

1. Versterken van grootstedelijke functies in hun samenhang.
2. Verbeteren ruimtelijke kwaliteit centrum.

3. Branding: profileren van Venlo als centrum van de Euregio.
 4. Venlo: een gastvrije regio.
- In 2010 zijn de programmalijnen 1, 2 en 3 prioritair verklaard door de Raad.

Afbeelding 7. Het stedelijk centrum vertaald naar een abstract denkschema

Het stedelijk centrum wordt in de Visie Stedelijk Centrum gezien als de historische binnenstad, de Maaswaard ten zuiden van het spoor en het Kazernekwartier op de linkeroever van de Maas. De historische binnenstad is globaal het gebied tussen de Maas, de singels en het spoor. De Maaswaard en Kazernekwartier ontwikkelen zich als satellieten van de historische binnenstad.

De doelstellingen zijn in een tweetal interactieve vervolg sessies vertaald naar 'strategische keuzes' voor vijf thema's. Het gaat hierbij om keuzes op hoofdlijnen voor de thema's: 1.cultuur, horeca & leisure, 2. winkelen, 3. wonen, 4. diensten & onderwijs en 5. openbaar leven. In relatie tot de ontwikkeling van het Kazernekwartier zijn in de visie de volgende keuzes genoemd:

Thema 1: strategische keuzes voor cultuur, horeca en leisure

- Het Kazernekwartier biedt ruimte voor grootstedelijke functies (behalve stedelijk wonen) die ruimtelijk niet elders passen in het stedelijk centrum. Combinatiebezoek met de historische binnenstad is daarbij een randvoorwaarde. Naast het thema 'leisure en pleasure' kan bijvoorbeeld ook regionaal onderwijs (ROC) hier een plek vinden.

Thema 2: strategische keuzes voor winkelen

- Op het Kazerne Kwartier is zeer beperkt ruimte voor detailhandel, ondersteunende detailhandel van beperkte omvang op het vlak van sport & spel, beauty & wellness en onderwijs & kennis (bron: DPO 2011, BRO).

Thema 4: strategische keuzes voor diensten en onderwijs

- Regionaal onderwijs (ROC) vestigt zich in de directe nabijheid van de stationslocaties, niet zijnde de strategische reserveringen.

Thema 5: strategische keuzes voor openbaar leven

- realiseren van extra langzaamverkeersverbinding tussen Kazernekwartier en de binnenstad is essentieel voor combinatiebezoek

In de visie verdient de historische binnenstad een extra focus. De extra focus betekent: alle nieuwe initiatieven gaan naar de binnenstad, tenzij het echt niet ruimtelijk en/ of functioneel inpasbaar is

Maaswaard en het Kazernekwartier-Lijn ontwikkelen zich verder als satellieten van de binnenstad met een duidelijk afwijkend profiel, op basis van de thema's in de visie.

In onderhavig bestemmingsplan worden de kaders vastgelegd voor de ontwikkeling van het kazerneterrein volgens de kaders, zoals geschetst in de Visie Stedelijk Centrum.

4.2 Coffeeshopbeleid

Om de overlast van de handel in en het gebruik van drugs te voorkomen en te bestrijden voert het gemeentebestuur van Venlo een strak beleid. Onderdeel van dit beleid is dat in de gemeente Venlo een maximum aantal van vijf coffeeshops wordt

toegelaten. In deze shops wordt het verhandelen van geringe hoeveelheden soft-drugs (cannabis) gedoogd, mits wordt voldaan aan een aantal strikte voorschriften. Deze voorschriften, welke zijn gebaseerd op een landelijke strafvervolgingsrichtlijn, staan vermeld in de voor deze inrichtingen verleende exploitatievergunningen. Overtreding van deze voorschriften zal ertoe leiden dat bestuursrechtelijke maatregelen (bijvoorbeeld sluiting) worden getroffen. Tegen de verkoop van drugs op andere plaatsen (voor publiek toegankelijke lokalen, woningen of straat) wordt zowel strafrechtelijk als bestuursrechtelijk streng opgetreden. Voor onderhavig bestemmingsplan betekent dit dat het gebruik als coffeeshop is uitgesloten.

4.3 Cultuurhistorisch beleid

Nota Cultuurhistorie 2007-2011 (gemeentelijk beleid)

Het motto van het cultuurhistorisch beleid van de gemeente Venlo (vastgesteld door de gemeenteraad op 26 september 2007) luidt: 'Voortbouwen op Venlo's Verleden'. Het begrip cultuurhistorie is een verzamelnaam voor archeologie, historisch cultuurlandschap en gebouwde monumenten samen. Voor een goed begrip van de cultuurhistorische betekenis van ruimtelijke dragers is het van belang de sporen op de juiste waarde te schatten. Niet alleen is de 'genius loci' (letterlijk: geest van de plaats) voor bewoners een wenselijk onderdeel van de leefomgeving, er gaat ook een toeristische en economische zuigkracht van uit. Cultuurhistorie is voor Venlo daarom van levensbelang: voor de duurzaamheid en identiteit van de stad, de stedelijke economie, het veelzijdige karakter en de leefbaarheid.

Maatschappelijke en economische ontwikkelingen in relatie tot stedelijke vernieuwing en herbestemming zijn in Venlo meer dan ooit actueel. Dit vraagt om visie en strategie ten aanzien van de omgang met cultuurhistorische waarden in de gemeente. Het belang hiervan wordt onderkend in de Visie Venlo 2030, getuige het streven naar -zoveel mogelijk- behoud van boven- en ondergrondse waarden, versterking van de zichtbaarheid en het gebruik van het verleden, educatie en een tijdige inbreng in ruimtelijke planvorming.

Venlo kent door de ruimtelijke dynamiek van de stad en de uiteenlopende achtergrond van de stadsdelen Belfeld, Tegelen, Venlo en Blerick een grote verscheidenheid aan erfgoed uit diverse periodes. Op 1 januari 2007 telde de gemeente Venlo 192 rijksmonumenten en 168 gemeentelijke monumenten. Bovendien blijkt het aantal panden met een middeleeuwse oorsprong in de binnenstad groter dan aanvankelijk werd gedacht. Ook herbergt het gemeentelijke grondgebied een groot aantal archeologische waarden, waaronder een aantal zeer belangrijke terreinen en elementen.

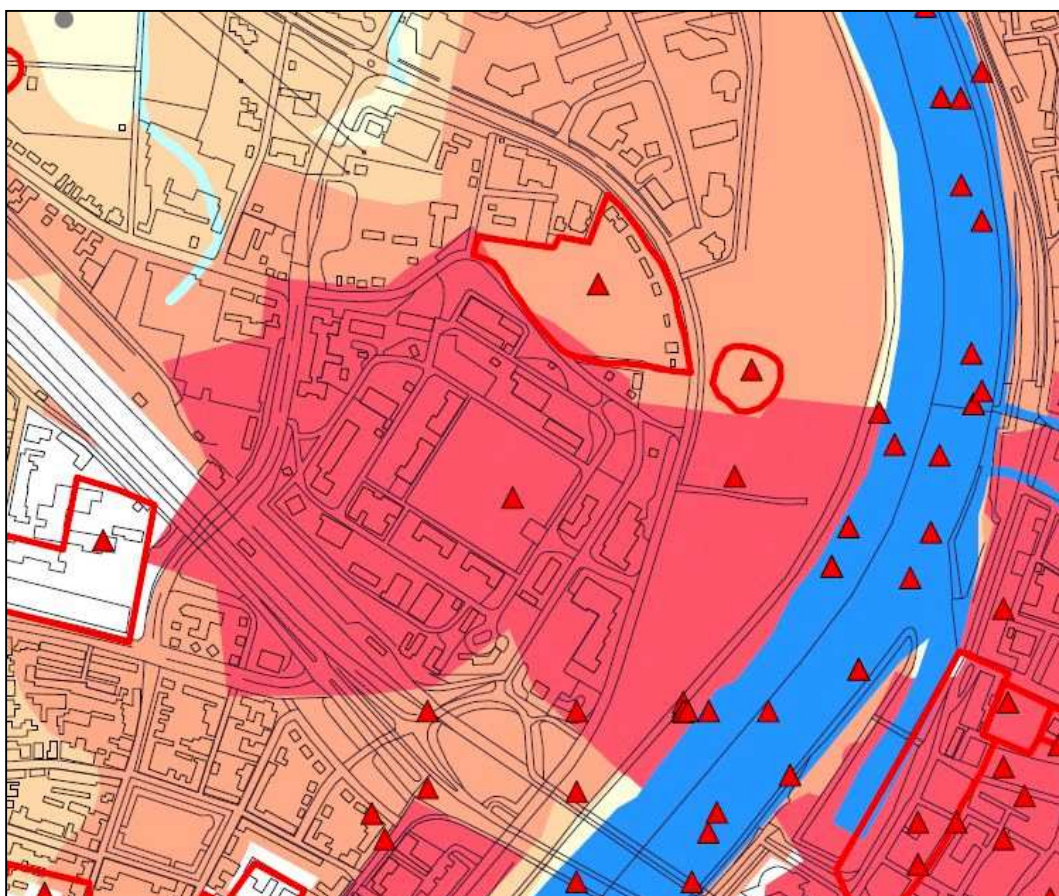
De strategische positie van grensstad aan de Maas in een karakteristiek landschap biedt een uitgelezen kans de potenties van deze waarden te benutten.

Het motto 'Voortbouwen op Venlo's verleden' hangt samen met het uitgangspunt 'behoud door ontwikkeling' uit de rijksnota Belvedere. Gestreefd wordt naar meer integraliteit en een sterker richtinggevende rol voor de cultuurhistorische identiteit bij de inrichting van de ruimte. Het cultuurhistorisch erfgoed vormt de ruimtelijke drager voor nieuwe ontwikkelingen; deze voorzien in een nieuwe functie en geven een economische impuls. De centrale doelstelling van de Beleidsnota Cultuurhistorie is dan ook de Venlose cultuurhistorie te behouden door ontwikkeling en implementatie in ruimtelijke planvorming. Dit wordt bereikt door:

- Onderzoeken en in kaart brengen van cultuurhistorisch waardevolle objecten en structuren ten behoeve van de borging van de cultuurhistorische samenhang in bestemmingsplannen en overig ruimtelijk beleid.
- Een actieve rol in het vermarkten van Venlo als duurzame en attractieve stad. Onderzoek heeft uitgewezen dat van de zichtbaarheid van het verleden en de eigen identiteit van een stad een economisch aantrekkende werking uitgaat.

In de Nota Cultuurhistorie is voor de periode 2007-2011 een aantal beleidsdoelen gesteld voor het gebouwde erfgoed, het cultuurlandschap en archeologie. Voor het bestemmingsplan zijn van belang, afhankelijk van aard plangebied, de uitwerking en verankering van bestaande inventarisaties, de herbestemming van cultuurhistorisch waardevolle gebouwen, het opnemen van de samenhang en context van de verschillende cultuurhistorische elementen, het opnemen van het archeologisch beleid, het zichtbaar maken van het verleden in ontwikkelingsprojecten en de groeiende aandacht voor de naoorlogse periode en cultuurlandschappelijke waarden. Meer dan voorheen het geval was zal het monumentenbeleid sturend zijn in de ruimtelijke planvorming.

Bijdragen aan integratie en hergebruik van cultuurhistorisch erfgoed worden waar mogelijk geleverd door een proactieve manier van werken. Dit geldt zowel voor herbestemming van historische gebouwen en complexen ('nieuw in oud') als voor de integratie van cultuurhistorische aspecten in nieuwe ontwikkelingen ('oud in nieuw'). Speerpunten zijn onder andere de herbestemming van het kazerneterrein.

Afbeelding 8. Uitsnede archeologische advieskaart gemeente Venlo

Voor het Kazernekwartier geldt dat, gezien de ligging in een gebied met zeer hoge en hoge archeologische waarde (Archeologische Beleidskaart, vastgesteld 26 september 2007), een archeologisch onderzoek noodzakelijk is. Verwezen wordt hiervoor naar hoofdstuk 5.

4.4 Detailhandelsbeleid

Het gemeentelijk detailhandelsbeleid heeft zijn beslag gekregen in de Detailhandelsnota 2006-2015 van augustus 2006 en in de nota 'Gemeente Venlo, Naar een nieuw PDV & GDV-beleid' van juli 2008.

Beleid boodschappen en recreatief aanbod

Het detailhandelsbeleid van de gemeente Venlo is gericht op een duurzame voorzieningenstructuur en zet in op: het zijn van centrumstad voor de regio en het Duitse achterland, deeltkernen, wijken en buurten die sterk genoeg blijven. De bestaande

voorzieningenstructuur is goed. Versterking van de binnenstad heeft de hoogste prioriteit, de stadsdeelcentra Blerick en Tegelen moeten de ruimte krijgen om hun stadsdeelverzorgende functie uit te bouwen, op buurt- en wijkniveau dient een minimaal voorzieningenniveau gehandhaafd te blijven.

De winkelstructuur voorziet het thema 'boodschappen doen' op buurt- en wijkniveau en in de stadsdeelcentra. Hier vallen de branches levensmiddelen, persoonlijke verzorging, lectuur, bloemen en dierbenodigdheden onder. Recreatief winkelen, kijken & vergelijken en meer dan alleen winkelen wordt voorzien op binnenstadsniveau. Megasupermarkten worden alleen in de binnenstad en stadsdeelcentra gevestigd. Ze mogen bovendien de buurt- en wijckstructuur niet aantasten.

Beleid grootschalig en perifeer aanbod

Themacentrum 't Trefcenter moet alle kansen krijgen om zich verder te ontwikkelen als sterk themacentrum. Er hoeven geen grenzen gesteld te worden aan de omvang van het themacentrum, wel aan de branches en de ruimtelijke opzet. Daarom worden op andere locaties geen grote ontwikkelingen in een vergelijkbaar thema (wonen, in en om huis) toegestaan, die een lokale of bovenlokale functie hebben en concurrerend zijn voor 't Trefcenter. Ontwikkelingen rond bouwmarkten en tuincentra zijn wel mogelijk. Een verdere verruiming van branches op 't Trefcenter naar electro/ bruin- en witgoed, modisch of sport- en speelgoed is niet aan de orde.

Vanuit de markt bestaat steeds meer vraag naar ruimere brancheringsmogelijkheden op perifere locaties. Het beleid ten aanzien van brancheverbreiding en branchevervaging geeft aan dat de verkoop van artikelen die al in recreatief bezochte centra worden aangeboden niet aan de orde is. Dit om de structuur sterk te houden. Het gaat met name om: sport en speelgoed, elektronische apparatuur, kleding en mode, dagelijkse artikelen en de tijdelijke/ seizoensverkoop van deze en andere artikelen.

Initiatieven die dermate grootschalig zijn dat deze in de bestaande centra niet zijn in te passen (bijvoorbeeld outdoor, kamperen, caravans) kan ruimte geboden worden op andere locaties in de structuur.

Het voorliggende initiatief past niet binnen het gemeentelijke detailhandelsbeleid. Om de distributieve ruimte in beeld te brengen, is er een distributie-planologisch onderzoek (DPO) c.q. economische effectenrapportage (EER) opgesteld.³ Uit dit onderzoek blijkt dat de mogelijkheden voor (grootschalige) detailhandel uit distributie-planologische optiek beperkt zijn. In paragraaf 5.2 wordt verder ingegaan op de conclusies uit dit onderzoek en de beperkingen die dit tot gevolg heeft voor het onderhavige plan (zie paragraaf 5.2).

³ BRO, Kazerneterrein: onderdelen EER en DPO Gemeente Venlo, projectnummer 204X00342.060731_6, d.d. 21 april 2011

4.5 Groenbeleid

A. Stimuleringsplan Natuur, bos en landschap Noord-Limburg-Oost (gemeentelijk beleid)

Het Stimuleringsplan voor het Noordelijk Maasdal is een beschrijving van de na te streven natuur, bos en landschapsdoelen voor het gebied Noordelijk Maasdal. Het plan dient tevens als Natuurgebieds-, Beheersgebieds- en Landschapsgebiedsplan in het kader van de Subsidieregeling Natuurbeheer 2000 en de Subsidieregeling Agrarisch Natuurbeheer. Voor het plangebied zijn geen bijzondere aandachtspunten aangegeven.

B. Integrale Natuurvisie regio Venlo (gemeentelijk beleid)

De Integrale Natuurvisie presenteert een toekomstbeeld als uitwerking van vastgestelde beleidsplannen en waarin voorgenomen ontwikkelingen en plannen op het gebied van wonen, werken en vervoer integraal worden afgewogen ten opzichte van de natuurbelangen. De Integrale Natuurvisie tracht ook de kansen in beeld te brengen waar de 'rode' functies het groen versterken en andersom. De Integrale Natuurvisie beperkt zich niet alleen tot beelden. Het is nadrukkelijk de bedoeling de visie ook uit te voeren. Daarom is de visie voorzien van een uitvoeringsprogramma en realisatiestrategie.

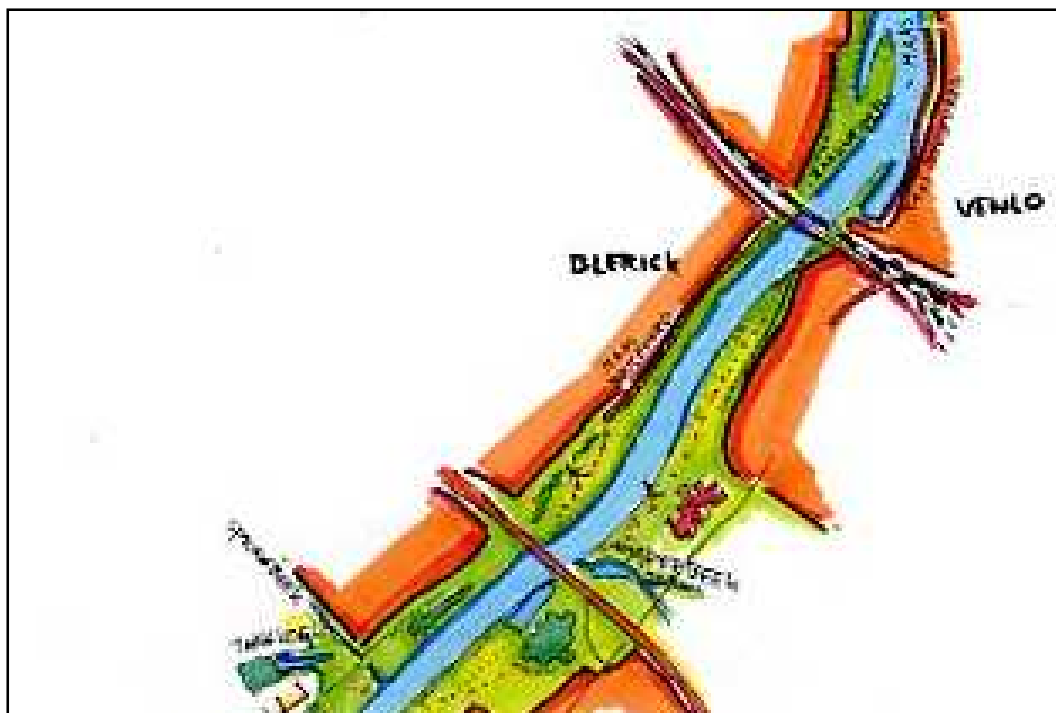
De Integrale Natuurvisie heeft een aantal functies:

- Leidraad voor de toekomstige ontwikkelingen van natuur in samenhang met andere functies;
- Basis voor plannen om de gewenste ecologische structuur te kunnen realiseren
- Basis voor acceptatie van geplande ingrepen (maatschappelijk en natuurwetenschappelijk);
- Basis voor eventuele natuurcompensatieplannen als gevolg van ruimtelijke ingrepen;
- Toetsingskader voor de ruimtelijke ontwikkelingen op het gebied van wonen, werken, vervoer, landbouw en waterbeheer;
- Bouwsteen voor de ruimtelijk structuurvisie en het beleidsprogramma Venlo: Natuurlijk aan de Maas.

Het plangebied is gelegen nabij het streefbeeld 'Maascorridor' dat gebaseerd is op het Maascorridorproject (zie subparagraaf C). In afbeelding 9 is het streefbeeld weergegeven.

In het streefbeeld 'Maascorridor' vormt de Maascorridor een groen, blauwe slinger door het landschap. De Maas en haar zijbeken vormen de basis voor deze slinger die loopt van Broekhuizen tot en met Belfeld. Door weerdverlaging en weerdvergroting heeft de Maas weer de ruimte waardoor het risico van overstromingen aanzienlijk wordt verkleind. De natuur profiteert hiervan. De uiterwaarden in de Maascorridor

vormen een noord-zuid gericht groen lint, een ecologische verbinding die grotere gebieden (al dan niet via beken) met elkaar verbindt. De uiterwaarden worden beheerd met grote grazers en schapen. Een netwerk van recreatieve routes en recreatieve voorzieningen in de Maascorridor maakt het gebied tot een zeer aantrekkelijk uitlooph gebied voor mensen uit Venlo, maar ook voor mensen uit een veel groter gebied.

Afbeelding 9. Streefbeeld Natuurvisie plangebied

Maatregelen

- Weerdverlaging, weerdverbreding met het oog op vergroting van de rivierveiligheid;
- Natuurontwikkeling in de uiterwaarden;
- Beheer door middel van grote grazers en schapen;
- Aanleg van fiets/ wandelpaden zodat er een doorgaande verbinding is door de gehele Maascorridor;
- Koppeling van bestaande recreatieve netwerken aan het Maascorridor netwerk;
- Veiligheid, Natuur, Recreatie, en gezicht naar de Maas.

De uiterwaarden van de Maas maken geen onderdeel uit van onderhavig plangebied en kunnen derhalve worden ontwikkeld conform het bovenstaande streefbeeld.

C. Maascorridor, een integrale visie op de Maas van Belfeld tot Broekhuizen (regionaal beleid)

Maascorridor is een samenwerkingsverband van ondermeer gemeenten, natuurorganisaties, Rijkswaterstaat, waterschap en provincie in Noord-Limburg. Zij werken samen aan drie doelstellingen:

1. Bescherming tegen hoogwaters van de Maas;
2. Het realiseren van aaneengesloten riviernatuur;
3. Het vergroten van de toeristisch-recreatieve aantrekkelijkheid van de Maas.

Hiertoe zijn 46 projecten vastgesteld die in projectgroepen onder leiding van één van de partners worden voorbereid, uitgewerkt en gerealiseerd. De projecten hebben gemeen dat zij zich afspelen rondom de Maas en dat zij bijdragen aan één of vaak meerdere doelstellingen.

Het plangebied is gelegen ten westen van het project 'Raaijweide'. Raaijweide, de bijna 2,5 kilometer lange weerd ter hoogte van het gebied Groot Boller in Blerick, biedt qua oppervlakte en ligging magnifieke kansen voor natuurontwikkeling en rivierverruiming.

Door stopzetting van het agrarisch gebruik en inrichting als natuurgebied zal zich onder invloed van wind, water en begrazing oorspronkelijke riviernatuur ontwikkelen (fase 1). Door verbinding met het Maasoeverpark en de Romeinenweerd ontstaat een 6,5 kilometer lang natuurlijk rivierpark dwars door de stad met wandelstruin en fietsroute. Venlo kan daarmee worden doorkruist zonder de voeten van het gras te halen (fase 2). Door weerdverlaging en de aanleg van een kleine nevengeul wordt ruimte geboden aan de rivier tijdens hoogwaters (fase 3). Door de rivierkundige ingrepen ontstaat een meer gevarieerde en soortenrijkere ontwikkeling van de Raaijweide door de komst van ondiep water, drassig gebied en natuurlijke zandige oevers (fase 4).

Fasen 1 en 2 zijn gerealiseerd. Fasen 3 en 4 zijn in voorbereiding.

Hoewel het plangebied niet gelegen is binnen dit project, kan de ontwikkeling van het plangebied, en dan met name de inrichting van de groene ruimtes bijdragen aan de realisatie van de doelstellingen van het Maascorridorproject.

4.6 Prostitutiebeleid

In het prostitutiebeleid van de gemeente Venlo is aangegeven dat het maximum aantal seksinrichtingen binnen de gemeente is vastgesteld op 4. Het gaat hier om bestaande inrichtingen. Nieuwe seksinrichtingen zijn niet toegestaan.

Voor sekswinkels en binnen de winkels aanwezig zijnde kleine filmzaaltjes (15 of minder stoelen) dan wel videocabines geldt dat er geen vergunningplicht is. Restrictie-

tie is dat geen prostitutie plaatsvindt (is niet toegestaan bij sekswinkels), het bestemmingsplan zich er niet tegen verzet en de brandveiligheid gegarandeerd is.

Escortbedrijven vallen niet onder het begrip seksinrichting, maar zijn wel vergunningplichtig. Het aantal vergunningen voor escortbureaus is niet onderhevig aan een maximum. Straat- en Raamprostitutie zijn niet toegestaan binnen de gemeentegrenzen.

Binnen het onderhavige bestemmingplan wordt de aanwezigheid van seksinrichtingen en sekswinkels niet mogelijk gemaakt.

4.7 Sport- en recreatiebeleid

A. Venlo 2010: Groenste gemeente aan de Maas (gemeentelijk beleid)

In juni 2009 is door ZKA Consultants & Planners een toeristische visie opgesteld voor de nieuwe gemeente Venlo.

Er bestaan zowel in Venlo als in Arcen/Velden nieuwe markimpulsen ter versterking van het toerisme.

Projecten als Q4, Maasboulevard en Maaswaard zorgen voor de nodige stadsvernieuwing en stedelijke ontwikkeling, maar er liggen kansen om deze meer in samenhang met elkaar te ontwikkelen.

Om hier voor te zorgen, is het van belang dat er een ontwikkelingsfocus bestaat, zowel in ruimtelijke zin als ook in de positionering van deze projecten. De combinatie met plannen voor de ontwikkeling van het Kazernekwartier tot leisure & pleasure gebied met o.a. voetbalstadion en casino kan Venlo meer stedelijke allure geven. Venlo wordt daardoor als stad ook aantrekkelijker, voor wonen, werken én recreatie/ toerisme.

In de overkoepelende visie voor de nieuwe gemeente op toeristisch gebied wordt het volgende opgemerkt:

De nieuwe gemeente zal moeten kiezen voor een onderscheidende focus, gericht op de bestaande, unieke en oorspronkelijke kwaliteiten van het gebied. Door het samenvoegen van de gemeenten Venlo en Arcen/ Velden ontstaat er een nieuwe gemeente met sterke rode (de stad / economie), blauwe (de Maas) en vooral groene kwaliteiten (natuurgebieden, platteland, verbindingen etc.).

De regio kent immers een traditie als tuinbouwgebied, dat sterk vervlochten is met de regionale structuur en cultuur. Ook op de aanwezige vormen van vermaak (bijvoorbeeld Floriade, Kasteeltuinen, Klein Zwitserland, etc.) en de activiteiten op het gebied van duurzaamheid (bijvoorbeeld 'Cradle to Cradle', Greenport), is de titel 'Groenste gemeente' van toepassing. Bovendien zijn de robuuste groene verbindingen (deels ook grensoverschrijdend) een belangrijke en onderscheidende kwaliteit

van de regio. Deze groene kwaliteiten (waaronder de Maasduinen) en de rode kwaliteiten (met name Venlo) worden fysiek en ook thematisch verbonden door de Maas.

De overkoepelende visie is: *Venlo: 'Groenste gemeente aan de Maas'*. De nieuwe gemeente Venlo (na 2010) is een dynamische stad aan de Maas, stevige en aantrekkelijke centrumstad met een veelzijdig buitengebied. De Maas is drager van de regio en legt verbindingen tussen de stadsdelen (van Belfeld tot Arcen) en tussen rode/ stedelijke kwaliteiten en groene/ natuurlijke kwaliteiten.

De Maas is de icoon voor het toerisme en de identiteitsdrager van de gemeente en regio. Door een gevarieerd aanbod aan recreatieve voorzieningen, dynamische binnenstad en inspirerend buitengebied is de gemeente een aantrekkelijke vestigingsplaats voor zowel werkgever als werknemer. Venlo heeft hiermee een bijzondere kwaliteit voor het binnenhalen van gasten uit het Duitse achterland dat veel meer verstedelijking kent.

De hotelsector zou in de visie nog door kunnen groeien, temeer omdat dit aanbod ook door kwaliteit en productdifferentiatie in staat is nieuwe vraag te generen.

Om de visie te bereiken zijn er enkele kernthema's uitgewerkt. Een van deze thema's is Leisure bij de Maas.

Door ook projecten op het gebied van leisure (entertainment, vermaak, cultuur etc.) te concentreren rondom de Maas (zowel hardware als software), kan er meer synergie ontstaan tussen de verschillende onderdelen. Reeds in gang gezette ontwikkelingen bij de Maas moeten prioriteit krijgen, waarbij het van belang is een toeristische icoon bij de Maas te ontwikkelen.

Deze icoon kan tevens gebruikt worden in de positionering en promotie van de nieuwe gemeente. Daarnaast dienen de bestaande merken als 'Kasteeltuinen', 'Bad Arcen' en 'Floriade' gekoesterd en benadrukt te worden.

De relatie met de Maas hoeft niet altijd 'fysiek' te zijn, maar kan ook gezocht worden in thematiek of 'branding' (voorbeeld: nieuw stadion VVV: 'Maasstadion').

Door deze branding toe te passen wordt de relatie met de Maas versterkt en worden het bijzondere voorzieningen (hét Maashotel Venlo, in plaats van een hotel).

De focus levert synergie op tussen de verschillende functies en meer toegevoegde waarde. Het is hierbij in ieder geval van belang het gevoel van de Maas bij de toerist over te brengen en de echte Limburgse cultuur te benadrukken.

B. Venlo meer in beweging, Sport en beweegnota 2008-2013 (gemeentelijk beleid)

Venlo méér in beweging: Kader- en uitvoeringsnota

Het nieuwe sportbeleid omvat een tweetal nota's. In de kadernota zijn visie en ambities geformuleerd. In een aparte uitvoeringsnota staan de ambities verder uitgeschreven en wordt duidelijk welke activiteiten en resultaten daartoe behoren. In beide stukken staan zes pijlers centraal, zij omvatten het gehele sport en beweeg-

veld: Sportstimulering, Sportaanbod, Sportvoorzieningen, Topsport, Sportnetwerk en Subsidies en tarieven.

Veel lokale partijen hebben ideeën ingebracht die hebben bijgedragen aan het nieuwe sportbeleid zoals dat in deze nota wordt gepresenteerd.

Sportstimulering

De gemeente Venlo wil dat zoveel mogelijk inwoners gaan c.q. blijven sporten en bewegen en wil alle inwoners daartoe stimuleren. Prioriteit wordt gegeven aan jongeren en inwoners met een beweegachterstand. In samenwerking met onder meer onderwijs, buurtraden, GGD en bedrijven brengt de gemeente Venlo inactieven aan het bewegen. In de uitvoering betekent dat de gemeente met name gaat investeren in combinatiefuncties (functionarissen die zorgen voor zowel een kwaliteitsimpuls van het bewegingsonderwijs als ondersteuning aan sportverenigingen) en sportstimuleringsprojecten voor onder meer jongeren, ouderen, gehandicapten en allochtonen.

Sportaanbod

Gemeente Venlo beschouwt sportverenigingen als de belangrijkste partner voor de uitvoering van het sport en beweegbeleid. Sporten in verenigingsverband blijft de meest wenselijke vorm van sportbeoefening. Gemeente Venlo zet in op verenigingsondersteuning en advisering bij zowel alledaagse verenigingsvraagstukken als bij samenwerkingsverbanden of fusies. Gezien de populariteit en mogelijkheden van sport en bewegen in de openbare ruimte en binnen de anders georganiseerde sport (fitnesscentra, beweeggroepen etc.), investeert gemeente Venlo ook in verdere afspraken met commerciële sportaanbieders en in een visiestuk voor sporten en bewegen in de vrije natuur.

Sportvoorzieningen

Binnen de pijler sportvoorzieningen stuurt de gemeente aan op diversiteit. Een drietal type voorzieningen wordt onderscheiden: sportieve omgevingen, voorzieningen met wijkfunctie en de openbare ruimte. Binnen sportieve omgevingen stuurt de gemeente onder meer op en investeert in clustering van het aanbod. Dat betekent concreet: flexibel inzetbare multifunctionele accommodaties. In de komende beleidsjaren zal vervolgens ook aandacht uitgaan naar een intensiever gebruik van de bestaande voorzieningen en naar de sport- en speelruimte in de openbare ruimte.

Topsport

De gemeente Venlo neemt het initiatief om het beleid voor topsporttalenten samen met Topsport Limburg en de sportaanbieders in Venlo verder vorm te geven. Het bedrijfsleven is een belangrijke partner, de ondersteuning vanuit het bedrijfsleven wordt ondergebracht en gebundeld binnen Sport Foundation Venlo.

Topsport wordt de komende jaren méér als voorgaande jaren financieel ondersteund vanuit de gemeente, van belang is wel dat er gekeken wordt in wiens belang

een evenement, voorziening etc. wordt gerealiseerd. Daar waar topsport een bijdrage levert aan de breedtesport, is het legitiem om te investeren vanuit afdeling sport en bewegen.

Het beleidsonderdeel topsport heeft een lage prioriteit gehad in de periode 2000-2006. Wel is gedurende de achterliggende periode een flinke impuls gegeven aan de BVO VV.-Venlo die hiermee haar stadion heeft opgewaardeerd. De negatieve spiraal waar de BVO in zat is mede hierdoor doorbroken en heeft in 2007 geleid tot promotie naar de eredivisie van het Nederlandse voetbal.

Sportnetwerk

Een integrale benadering van het nieuwe sportbeleid 'Venlo méér in beweging' is cruciaal. De sportverenigingen nemen hier een belangrijke positie in. Daarnaast zijn ook andere partners vanuit andere terreinen, zoals onderwijs, welzijn, zorg en gezondheid, van belang voor de realisatie van een integraal sport en beweegbeleid. Partners vanuit zowel binnen als buiten de gemeentelijke verantwoordelijkheid. Er zal ook nog meer als voorgaande jaren gekeken worden naar de kansen van intergemeentelijke samenwerking voor de realisatie van diverse ambities.

C. Ruimte voor sport in Venlo, Een richtinggevend ruimtelijk kader voor sport en bewegen in Venlo, 2010 – 2020 (gemeentelijk beleid)

In deze nota wordt richting gegeven aan het grondgebruik van de *gemeentelijke* sportvoorzieningen in Venlo tot en met 2020. Hiermee wordt geprobeerd een duidelijk kader te bieden op basis waarvan initiatieven en ontwikkelingen kunnen worden beoordeeld.

In de nota is onder andere het volgende opgenomen:

Clustering van sporthallen en sportieve omgevingen past binnen de visie van de gemeente Venlo als het gaat over diversiteit, juiste spreiding en multifunctioneel gebruik van voorzieningen. Het is om die reden wenselijk dat de genoemde sporthallen in sportieve omgevingen gerealiseerd worden. Daarnaast bieden de ontwikkelingen in het Kazernekwartier mogelijkheden voor de bundeling van sportvoorzieningen (zwembad en sporthallen) in stadsdeel Blerick.

Een belangrijke ontwikkeling in het beperken van investerings- en exploitatiekosten van voorzieningen is het toepassen van clustering en het bouwen van multifunctionele voorzieningen. Solitaire en traditionele sportaccommodaties verdwijnen, gecombineerde voorzieningen en multifunctionele centra komen daarvoor in de plaats.

Door functies te mengen wordt de beschikbare ruimte optimaal benut. Het gaat om mengen van gebruik, ruimte en tijd.

4.8 Verkeersbeleid

A. Gemeentelijk Verkeers- en vervoersplan 2005-2015, VENLO: leefbaar en bereikbaar

Doel van het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan 2005-2015 (GVVP) is het verbeteren van de leefbaarheid en bereikbaarheid van de gemeente Venlo. De nota is in directe samenhang met de 'Visie Venlo 2030 Kompas voor de Toekomst' en de 'Ruimtelijke Structuurvisie' ontwikkeld.

Zoals de naam al aangeeft, heeft het GVVP twee thema's: bereikbaarheid en leefbaarheid. De doelstellingen zijn als volgt:

- mobiliteit staat ten dienste van de economische, ruimtelijke en sociaal-maatschappelijke ontwikkeling van de stad en regio;
- geen sturende beïnvloeding van de mobiliteit naar omvang, waarbij alle modaliteiten (auto, fiets, voetganger en openbaar vervoer) van gelijkwaardig belang zijn;
- het aanbieden van kwalitatief hoogwaardige alternatieven voor alle modaliteiten; het realiseren van een uitgebalanceerde wegencategorisering die voldoet aan de inrichtingseisen en waarbij een goede, vlotte, veilige doorstroming op de hoofdwegen⁴ mogelijk is én waarbij een goede kwaliteit van leefbaarheid en veiligheid wordt bereikt;
- de zorg voor parkeermogelijkheden in de verblijfsgebieden en in de centra door evenwicht in vraag en aanbod van straatparkeren en parkeergarages met behulp van het parkeerregime (vrij, betaald, vergunning) en, waar relevant, het juiste tarief;
- de verkeersonveiligheid voortvarend aanpakken door het oplossen van de meest onveilige situaties en een goede inrichting van de wegen en straten;
- het realiseren van een volwaardig netwerk van hoogwaardige fietsroutes met onderscheid in onder meer een fietsruggengraat en primaire fietsroutes;
- het aanbieden van een goed openbaar vervoerssysteem;
- het realiseren van goede faciliteiten voor het goederenvervoer, waaronder een vlotte doorstroming op autosnelwegen;
- het uitvoeren van een geïntegreerde aanpak van infrastructuur en gedragsbeïnvloeding door middel van educatie, voorlichting, handhaving en samenwerking.

Voor het plangebied geldt dat een grootschalige infrastructurele wijziging zal optreden, door de aanleg van twee nieuwe rotondes (ter hoogte van de ingang aan de Kazernestraat en bij de nieuwe op- en afritten ter hoogte van de Eindhovenseweg-Kazernestraat). De doorstroomfunctie van de hoofdwegen bij het plangebied blijft evenwel ook in de nieuwe situatie gehandhaafd. Voor de verkeersstroom naar het

⁴ Onder hoofdwegennet wordt zowel het netwerk van autosnelwegen als de hoofdontsluitingswegen verstaan.

plangebied wordt verder uitgegaan van een optimaal gebruik van openbaar vervoer en fiets om het gebied te bereiken.

Voor een uitwerking van de verkeerkundige maatregelen wordt hier verwezen naar hoofdstuk 6 (en hoofdstuk 6 van het 'Frederik Hendrik Kazerne Ontwikkelplan 2025', deel I).

B. Gemeentelijk parkeerbeleid

Het parkeerbeleid wordt geëffectueerd door uitvoering van diverse maatregelen: spreiding en aantal parkeerplaatsen, tariefstelling op straat en in garages, het abonnementen- en ontheffingensysteem en de parkeernormen die worden gehanteerd. De daadwerkelijke uitwerking is altijd maatwerk en dient in overleg met belanghebbenden plaats te vinden. Er is behoefte aan bundeling en uniformiteit vanuit het oogpunt van een effectief beheer en klantvriendelijkheid.

Het parkeerbeleid van de gemeente Venlo dient te passen binnen het kader van hogere overheden (rijk, provincie, regionaal). Dit beleid laat veel ruimte aan de lokale overheid.

Parkeren en stallen

De beschikbare parkeercapaciteit dient optimaal te worden benut. Dit komt de leefbaarheid en bereikbaarheid ten goede. Sturing wordt gegeven via een aantal instrumenten die de gemeente tot haar beschikking heeft. Door deze instrumenten meer of minder stringent toe te passen krijgt het parkeerbeleid voor de gehele gemeente Venlo vorm.

Parkeernormen

Hoeveel parkeerplaatsen nodig zijn voor bepaalde functies is vastgelegd in algemene normen. Dit zijn slechts richtlijnen. Hoeveel parkeerplaatsen daadwerkelijk nodig zijn is ook afhankelijk van lokale omstandigheden zoals de aanwezigheid van alternatieve vervoerwijzen. Een kantoor naast het station heeft minder parkeerplaatsen nodig dan een kantoor aan de rand van stad bij de autosnelweg. Deze parkeernormen dienen lokaal te worden ingevuld en geïnterpreteerd.

- Bij nieuwbouw en bij herstructurering van bestaande functies dient de geldende parkeernorm "op eigen erf" toegepast te worden. De gemeente sluit hiertoe aan bij de meest recente landelijke parkeernormen (de geldende CROW⁵-publicatie).
- Maatwerk en lokale interpretatie is gelet op specifieke omstandigheden en aspecten als dubbelgebruik/ aanwezigheidspercentages hierbij wenselijk of zelfs noodzakelijk.

⁵ CROW; centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water-, en Wegenbouw en de Verkeerstechniek

In bestaande situaties waar onvoldoende parkeergelegenheid is, kan in bepaalde gevallen (woongebieden in de schil om de binnenstad) door parkeerregulering weer extra ruimte voor bewoners en ondernemers geschapen worden. De stelregel is dat in de eigen buurt (niet in de eigen straat) en op redelijke afstand een parkeerplaats beschikbaar moet zijn. Alleen als in de buurt als geheel een structureel tekort aan parkeerruimte is kan in uitzonderlijke gevallen gezocht worden naar een uitbreiding van de parkeerruimte. Hierbij is dan nog de afweging met andere kwaliteiten (bijv. groen en verkeersveiligheid) aan de orde.

De uitgangspunten van het plan 'Kazernekwartier' inzake parkeeroplossingen en de inbrenging in de gemeentelijke parkeerexploitatie worden in hoofdstuk 5 nader beschreven. Tevens wordt hiertoe ook verwezen naar paragraaf 6.4 van het 'Frederik Hendrik Kazerne Ontwikkelplan 2025', deel I.

4.9 Waterbeleid

A. Waterwet (Rijksbeleid)

Op 22 december 2009 is de Waterwet in werking getreden. In deze wet zijn acht wetten (waaronder het 'natte' gedeelte van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken) samengevoegd tot één wet. De Waterwet regelt het beheer van oppervlaktewater en grondwater, en verbetert ook de samenhang tussen waterbeleid en ruimtelijke ordening.

Naast de Waterwet blijft de Waterschapswet als organieke wet voor de waterschappen bestaan.

Een belangrijk gevolg van de Waterwet is dat de huidige vergunningstelsels uit de afzonderlijke waterbeheerwetten worden gebundeld. Dit resulteert in één vergunning, de Watervergunning.

Het Waterbesluit is de uitwerking bij algemene maatregel van bestuur van bepalingen van de Waterwet. De Waterregeling is de uitwerking bij ministeriële regeling van bepalingen van de Waterwet en het Waterbesluit. De Waterwet, het Waterbesluit en de Waterregeling zijn het resultaat van de in 2004 aangekondigde integratie van waterwetgeving.

Wat betreft de oppervlaktewaterlichamen geeft het Waterbesluit een grondslag om de grenzen hiervan in de Waterregeling vast te leggen en een grondslag voor de grenzen van de gebieden die zijn vrijgesteld van de vergunningplicht voor het gebruik van waterstaatswerken (vergelijkbaar met het Besluit rijksrivieren op grond van art. 2a Wbr).

In de paragrafen 5.13 en 5.14 wordt nader ingegaan op de relatie van het plangebied met de waterregelgeving.

B. Duurzaam waterbeheer 21^e eeuw (Rijksbeleid)

De kern van het Waterbeleid 21^e eeuw is dat water de ruimte moet krijgen, voordat het die ruimte zelf neemt. Het water de ruimte geven betekent dat in het landschap en in de stad ruimte gemaakt wordt om water op te slaan. Dat betekent bijvoorbeeld dat toegelaten wordt dat rivieren bij hoge waterstanden gecontroleerd buiten hun oevers treden, op plekken waar daar ruimte voor is gemaakt. Daarmee worden problemen in andere, lager gelegen gebieden voorkomen.

Vasthouden, bergen, afvoeren

De waterbeheerders hebben samen gekozen voor een strategie, die uitgaat van het principe dat een overvloed aan water wordt opgevangen waar deze ontstaat. Dat betekent dat het water niet meer zo snel mogelijk afgevoerd wordt, maar dat het water zolang mogelijk wordt vastgehouden onder andere in de bodem. Is vasthouden niet meer mogelijk, dan bergen de waterbeheerders het in gebieden die daarvoor zijn uitgekozen. Door het water zo lang mogelijk vast te houden wordt tevens verdroging voorkomen. Pas als het niet anders kan, wordt het water afgevoerd.

C. Integraal Waterplan Venlo (gemeentelijk beleid)

Op 21 december 2005 is het *'Integraal Waterplan Venlo'* vastgesteld. Het waterplan is een uitvloeisel van het Nationaal Bestuursakkoord Water, waarin bepaald is dat gemeenten in samenwerking met de waterschappen voor 2006 stedelijke waterplannen opstellen. Het Integraal Waterplan Venlo is een integrale benadering van stedenschoon, toeristisch-recreatieve aantrekkelijkheid, ecologische waarden, waterkwaliteit en het voorkomen en oplossen van wateroverlast. Voor alle beken, hun stroomgebieden en de stadswateren zijn streefbeelden opgesteld die de wenselijke situatie over 30 jaar weergegeven. Om vat te krijgen op het waterbeheer wordt een vijf sporenbenadering gevolgd:

- lang vasthouden, langzaam afvoeren;
- schoon maken, schoon houden;
- zichtbaar en aantrekkelijk, functioneel;
- hemelwater als duurzame bron;
- proces en zorg.

Het Gemeentelijk Integraal Waterplan Venlo concentreert zich op het stedelijk gebied, waarbij de beïnvloeding vanuit het stedelijk gebied op het watersysteem in het landelijk gebied eveneens is meegenomen. Gemengde riolen, maar ook regenriolen, kunnen de volgens de voorspelde klimaatsverandering toenemende piekbelasting niet aan. In nieuwe plannen moet ruimte gereserveerd worden voor het vasthouden en bergen van hemelwater, zodat dit niet meer drukt op de riolering. Streven is zoveel mogelijk hemelwater af te koppelen.

D. Gemeentelijk rioleringsplan + 'Droge voeten in een gezonde leefomgeving'

Op 19 december 2007 heeft de gemeenteraad ingestemd met het Gemeentelijk Rioleringsplan 'Droge voeten in een gezonde leefomgeving', voor de periode 2008-2017.

Het in december 2005 door de gemeenteraad beleidsmatig vastgestelde *Integraal Waterplan Venlo (IWPV)* geeft richting aan het duurzaam waterbeheer en anticipeert reeds zoveel mogelijk op ontwikkelingen in het (rijks-) waterbeleid. Door in te springen op geboden kansen kan mogelijk een voorsprong worden genomen op de opgaven die voortvloeien uit de Kader Richtlijn Water (KRW) (2009). In het IWPV zijn de landelijke water kwantiteitsuitgangspunten 'vasthouden-bergen-afvoeren' alsmede de waterkwaliteitsuitgangspunten 'schoonhouden-schoon maken' opgenomen. Het IWPV dient als een van de bouwstenen voor het Gemeentelijk rioleringsplan, GRP+.

In het GRP+ geeft de gemeente aan hoe ze invulling wil geven aan haar zorgplicht.

De doelen uit het GRP+ zijn:

1. het inzamelen en transporteren van het afvalwater dat op gemeentelijk grondgebied vrijkomt. Dit levert een bijdrage aan de volksgezondheid en de bescherming van het milieu;
2. het inzamelen en transporteren van overtollig hemelwater dat niet op oppervlaktewater kan lozen of in de bodem kan infiltreren, volgens de trits vasthouden-bergen-afvoeren. (IWPV spoor 1: lang vasthouden, langzaam afvoeren);
3. streven naar een duurzaam milieu. Dit betekent ook het beperken van vuilemissie (vanuit de riolering) naar oppervlaktewater en bodem en op een duurzame wijze met (hemel)water omgaan volgens de trits schoonhouden-scheiden-schoonmaken (onderdeel spoor 2 IWPV);
4. beperken van de (grond)wateroverlast;
5. minimaliseren van de kans op calamiteiten en overlast (anders dan als gevolg van hevige neerslag);
6. doelmatig beheer en onderhoud ten behoeve van functioneel gebruik van bestaande en nieuwe voorzieningen voor stedelijk water (IWPV spoor 3 zichtbaarheid, aantrekkelijkheid en functie);
7. bevorderen bewustwording duurzaam waterbeheer bij de gebruikers van het watersysteem (IWPV spoor 5 proces en zorg).

Operationele programma's geven een nadere uitwerking van de in het Gemeentelijk Rioleringsplan beschreven strategie. De uitwerking heeft tot doel concreet aan te geven welke voorzieningen zullen worden aangelegd, welke onderzoeken zullen worden uitgevoerd en welke maatregelen aan de bestaande voorzieningen zullen worden getroffen. Hiertoe wordt jaarlijks een operationeel programma opgesteld.

5. RANDVOORWAARDEN/ ONDERZOEK

Bij de herziening van het bestemmingsplan en de daaruit voortvloeiende ontwikkelingen dient rekening te worden gehouden met aspecten uit de omgeving die invloed uitoefenen op het plangebied. Daarnaast kan ook het plangebied invloed uitoefenen op in de omgeving aanwezige waarden. Daarom zijn voor de betreffende locatie onder andere de milieuaspecten bodem, geluid en externe veiligheid onderzocht op eventuele negatieve effecten. Eveneens is gekeken naar de gevolgen van de bestemmingsplanherziening voor onder meer de aspecten archeologie en monumenten, luchtkwaliteit, duurzame planontwikkeling, leidingen en infrastructuur, waterhuishouding, flora en fauna en natuur en landschap.

De ten behoeve van het bestemmingsplan uitgevoerde onderzoeken zijn als afzonderlijke bijlagen bij dit bestemmingsplan raadpleegbaar.

5.1 MER Kazernekwartier

Een milieueffectrapportage (MER) levert de informatie die nodig is om het milieubelang volwaardig mee te wegen bij besluiten over plannen en projecten met grote milieugevolgen. In de rapportage worden milieugevolgen van een plan of project en de mogelijke (milieuvriendelijker) alternatieven in een vroegtijdig stadium in beeld gebracht. Een m.e.r. is verplicht bij de bouw van onder andere olieraffinaderijen, kerncentrales, chemische installaties en de aanleg van auto(snel)wegen, spoorwegen, vliegvelden, pijpleidingen voor gas of olie en (stuw)dammen, maar ook voor plannen zoals een structuurvisie, bestemmingsplan of waterhuishoudingsplan.

Naast de m.e.r. bestaat ook het MER. De m.e.r. staat voor de procedure van de milieueffectrapportage, het MER is het milieueffectrapport. Het MER is onderdeel van de m.e.r.-procedure, de procedure om te komen tot een besluit over een activiteit of plan.

De m.e.r. is geregeld in hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer (Wm) en in het Besluit milieueffectrapportage 1994 (Besluit M.e.r.1994). De Wm is een kaderwet waarin de uitgangspunten van het milieubeleid staan beschreven. De details worden geregeld in algemene maatregelen van bestuur (AMvB's). Het Besluit milieueffectrapportage 1994 is zo'n AMvB.

De aanleg van een recreatieve voorziening welke per jaar meer dan 500.000 bezoekers aantrekt, is m.e.r.-plichtig. Bij een bezoekersaantal van meer dan 250.000 maar minder dan 500.000 per jaar is er sprake van een m.e.r.-beoordelingsplicht.

Het MFC heeft een capaciteit van 22.500 zitplaatsen en is in ieder geval m.e.r.-beoordelingsplichtig. Holland Casino verwacht een bezoekersaantal van 750.000 op jaarbasis en is derhalve m.e.r.-plichtig.

Door de verwachting van grote aantallen bezoekers per jaar is een m.e.r.-procedure opgestart waarmee het milieueffect van de ontwikkeling in beeld gebracht wordt. Omdat sprake is van een m.e.r. bij een concreet besluit, een (niet-kaderstellend) bestemmingsplan met directe bouwtitel, is hier sprake van een project-m.e.r.

Met de keuze voor een m.e.r. wordt invulling gegeven aan een zorgvuldige planvorming en transparantie voor de omgeving. Het doel van een m.e.r.-procedure is dan ook de gelijkwaardige afweging van het milieubelang in het besluitvormingsproces rondom de ontwikkeling van het Kazernekwartier in Venlo.

In opdracht van de gemeente Venlo is door Oranjewoud een project-MER met bijbehorende onderzoeken opgesteld⁶.

In de project-MER zijn de effecten en aanbevelingen per omgevingsaspect weergegeven. In onderhavig hoofdstuk zijn deze aspecten en de daaruit voortkomende conclusies en deelrapportages opgenomen. Voor wat betreft de doorlopen m.e.r.-procedure wordt hier verwezen naar de betreffende rapportage van Oranjewoud.

5.2 EER en DPO

Conform de richtlijnen van de Provincie Limburg is het wenselijk om voor de ontwikkeling rond de Frederik Hendrik Kazerne een Economische Effectenrapportage (EER) en een Distributie Planologisch Onderzoek (DPO) op te stellen⁷. Beide onderzoeken vormen een hulpmiddel om in te schatten in hoeverre de kwaliteit van de binnensteden en eventueel de verzorgingsstructuur in wijk, buurt of kern in het geding is bij de ontwikkeling van nieuwe locaties, bij vestiging van concrete initiatieven op nieuwe/ bestaande locaties of bij substantiële uitbreiding van bestaande vestigingen. Hierbij wordt met name gekeken naar de gevolgen voor de consument; deze dient – ook na realisering van dit initiatief – over een voldoende en gevarieerd aanbod te beschikken op acceptabele afstand. De EER en het DPO zijn opgesteld door BRO⁸.

DPO

Conclusies detailhandel

Uitgangspunt voor detailhandel in het plangebied is onder andere dat deze passend bij en ondersteunend aan het concept van het Kazernekwartier dient te zijn (thema-

⁶ Oranjewoud, Milieueffectrapportage Het ontwikkelen van de Lijnstad, projectnummer 0233667.00, 22 juni 2011

⁷ Zie Handreiking Ruimtelijke Ontwikkeling Limburg (januari 2007) als aanvulling op het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL).

⁸ BRO, Kazerneterrein: onderdelen EER en DPO Gemeente Venlo, projectnummer 204X00342.060731_6, d.d. 21 april 2011

tisch) en daarnaast complementair aan de bestaande winkelconcentraties. Met complementair wordt in dit verband bedoeld dat de totale voorzieningenstructuur van Venlo meer dan de som der delen dient te zijn, dat wil zeggen dat de verschillende retailgebieden afgestemd en aanvullend moeten zijn op elkaar. Hierdoor wordt de consument optimaal bediend.

De mogelijkheden voor (grootschalige) detailhandel in het Kazernekwartier zijn vanuit distributie-planologische optiek beperkt. Gekeken naar het totaal aanbod van de gemeente Venlo is er kwantitatief geen marktruimte voor een uitbreiding van het detailhandelsaanbod. Dat wil echter niet zeggen dat het onderhavige initiatief niet mogelijk is; vanuit het faciliteren van de dynamiek in de detailhandel bezien blijft vernieuwing gewenst.

Uitgesplitst naar branche zijn er kwantitatief wel mogelijkheden zij het beperkt van omvang. Bij de kwalitatieve benadering zijn de mogelijkheden beperkt tot enkele branches. Thema's die benoemd zijn, zijn: sport & spel, beauty & wellness, onderwijs & kennis. Bijpassende detailhandel(sbranches) zijn: persoonlijke verzorging, sport & speelgoed, (sport)fietsen en kantoorartikelen/ boeken/ tijdschriften.

De provincie hecht veel belang aan het niet verstoren van de bestaande winkelstructuren. Daarnaast wil de gemeente Venlo momenteel de bestaande centra verder versterken. De detailhandelsontwikkelingen in het Kazernekwartier moeten dus complementair zijn aan de bestaande winkelcentra en hun (beoogde) ontwikkeling.

Gezien de solitaire locatie en het unieke karakter van de nieuwe invulling van het kazerneterrein, heeft deze ontwikkeling de potentie om een positieve aanvulling te worden op de bestaande voorzieningenstructuur van Venlo. Maar dan moeten er echter wel voorwaarden gesteld worden aan de detailhandelsmogelijkheden. Op grond van de Europese Dienstenrichtlijn en jurisprudentie⁹ mogen echter uitsluitend beperkingen opgelegd worden die noodzakelijk en passend (proportioneel) zijn om de voorzieningenstructuur te beschermen. Indien hier niet aan voldaan wordt, wordt het recht van vrijheid van vestiging onnodig beperkt en dat is niet toegestaan. Beperking is alleen toegestaan vanuit ruimtelijke motieven of consumentenbescherming, dus niet vanuit zuiver economische motieven (regulering van onderlinge concurrentieverhoudingen is dan ook niet toegestaan).

Doorvertaling naar bestemmingsregeling

De voornoemde uitgangspunten zijn vertaald in de bestemmingsregeling. Allereerst is er een thematische branchering toegepast, waardoor uitsluitend detailhandel in de voornoemde branches toegestaan is. Hiermee worden negatieve effecten op de voorzieningenstructuur voorkomen. Een dergelijke branchering is ook passend bij het unieke concept waarin 'leisure' centraal staat, waaronder een groot stadion c.q. evenementencomplex. Door de toevoeging van detailhandel die complementair is op dit leisure-thema wordt een totaalconcept gecreëerd

⁹ Vgl. o.a. HvJEG 24 maart 2011, zaak C-400/08 en HvJEG van 15 april 2010, CIBA, C-96/08.

Daarnaast is, om negatieve effecten op de omliggende winkelgebieden te voorkomen, uitsluitend grootschalige detailhandel toegestaan. Dit past ook goed bij de schaal en omvang van de totale ontwikkeling. Een uitzondering is mogelijk voor kleinschalige, direct aan het multifunctionele centrum gerelateerde detailhandel. Vergelijkbare stadions/ evenementencomplexen beschikken doorgaans ook over kleine winkeltjes waarin bijvoorbeeld promotiemateriaal voor de betreffende club verkocht wordt.

Aangezien de kwantitatieve ruimte beperkt is, is in de regels flexibel omgegaan met het toestaan van functies om eventuele leegstand te voorkomen. Goed passend bij het thema zijn bijvoorbeeld dienstverlenende functies die meer gericht zijn op zorg, gezondheid en persoonlijke verzorging. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een fysiotherapeut, fitnesscentrum, kapper, beautysalon, etc.. Deze laatste elementen gaan ook goed samen met de geplande spa & wellness ontwikkeling. Ook is groothandel mogelijk. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een groothandel in kantoormeubelen. Een dergelijk initiatief sluit goed aan bij de geplande kantoorgebruikers in het plangebied.

Door de voorwaarden op deze manier te beschrijven behouden ondernemers voldoende (nieuw)vestigingsmogelijkheden, maar worden anderzijds negatieve effecten op de voorzieningenstructuur voorkomen waardoor de consument een voldoende voorzieningenaanbod behoudt. Daarnaast wordt hierdoor het beoogde thematische karakter van het gebied optimaal gewaarborgd.

Horeca en leisure

Het horeca- en leisure-aanbod in Venlo is kwalitatief redelijk goed, maar wat traditioneel van aard. Bijzondere, moderne en toonaangevende 'stedelijke' of vernieuwende concepten zijn er maar nauwelijks. Met name de oudere doelgroepen en cultuurbezoekers bieden kansen, zeker gezien de ambities van de stad op dit terrein. In de binnenstad zijn er mogelijkheden om uit te gaan, maar er is onvoldoende fysieke ruimte voor moderne, wat grootschaliger concepten die het moeten hebben van een vlotte bereikbaarheid per auto. Er moet worden gestreefd naar clustering van (grootschalige) leisure en horeca, teneinde de synergie te versterken en efficiënt ruimtegebruik (parkeren, ontsluiting) te stimuleren.

De specifieke gebiedskwaliteiten van het Kazernekwartier moeten leidend zijn voor nieuwe voorzieningen, waarbij voor dit gebied en gegeven de trends in horeca en leisure vooral kansen bestaan voor voorzieningen en zaken met als kenmerken:

- Grootschalig (relatief);
- Grote parkeerbehoefte;
- Inspelend op de zakelijke markt;
- Vernieuwende concepten;
- Een 'stedelijk' karakter;
- (Boven) regionale verzorgingsfunctie.

Conclusie kantoren

Met de ontwikkeling van kantoren in het Kazernekwartier ontstaat op de markt een aanbod in een zeer aantrekkelijk segment. De kantoren bevinden zich op een centrumlocatie in een gebied met veel beleving (wonen, werken, leren en recreëren) en een zeer goede bereikbaarheid (OV, auto en parkeren). De ontwikkeling in het Kazernekwartier zou een hoge prioriteit verdienen binnen de geplande kantoorontwikkelingen.

Venlo laat de afgelopen jaren goede cijfers zien met betrekking tot opname van de kantoor vierkante meters. Met een goede locatie als het Kazernekwartier ligt het in de lijn der verwachtingen dat de meters worden opgenomen. Er liggen ook zeker kansen in het aantrekken van kantoorgebruikers van buiten de gemeente.

Met de ontwikkeling werkt Venlo mee aan het realiseren van een regionaal centrum. Inwoners van de regio kunnen in en rond het Kazernekwartier terecht voor hun studie, werk en recreatie.

Een groot deel van de kantoorruimte kan worden ingevuld door verplaatsters van binnen de gemeente Venlo. Een aantal verplaatsters maakt een groeispurong waardoor nieuwe ruimte noodzakelijk is. De ruimte die zij achterlaten, kan opnieuw ingevuld worden met nieuwe kleinere kantoorgebruikers. Er zal echter ook nieuw aanbod ontstaan dat niet meer of niet gemakkelijk opgenomen zal worden. De gemeente Venlo heeft in haar beleid opgenomen dat voor deze locaties een functieverandering overwogen dient te worden, zeker als deze locaties niet op de aangewezen concentratielocaties zijn gelegen. De gemeente zal dan middels haar juridisch planologische instrumentarium meewerken aan een mogelijke functie wijziging.

De in basis voorziene oppervlakte kantoren was in eerste instantie grotendeels voorzien in de 'ontwikkelzone' welke grenst aan de zuidzijde van de Horsterweg. Op basis van de bestaande marktsituatie is echter besloten om de hoeveelheid oppervlakte aan kantoorruimte fors te beperken ten opzichte van de oorspronkelijke plannen (van meer dan 40.000 m² bvo naar 20.000 m² bvo). Pas in de 2^e fase van de planontwikkeling (na 2016) zal worden gezien waar (en hoeveel) deze m²'s dan worden geprojecteerd. Als gevolg hiervan zal de impact op de regionale economie (zie EER) dan ook voorsnóg beperkter zijn, dan beschreven in de rapportage. Overigens geldt voor de algehele invulling van de 'ontwikkelzone' dat deze in de toekomst nog concreet moet worden uitgewerkt.

EER

In deze paragraaf worden de economische effecten van de plannen in en rond het MFC in beeld gebracht. Dit wordt gedaan aan de hand van berekeningen op basis van het model Lijnstad.

De economische effecten kunnen worden verdeeld naar tijdelijke en structurele effecten. Deze kunnen op hun beurt worden ingedeeld in directe en indirecte effecten. Tijdelijke effecten zijn effecten die optreden gedurende de bouw (realisatie) van het project. De structurele effecten treden op na realisatie en ingebruikname van de geplande voorzieningen. De structurele effecten hebben de grootste impact op de (regionale) economie.

Bij de directe effecten gaat het om de effecten die direct verbonden zijn met de primaire activiteiten in en rond het MFC. Indirecte effecten betreft de afgeleide effecten van directe effecten. Het gaat hierbij om producten en diensten zoals schoonmaakbedrijven, beveiligingsbedrijven, parkeerbeheer etc.

Tot slot kan dit project ook bepaalde uitstralingseffecten uitlokken. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken dat de nieuwe locatie het imago van de stad zal versterken en daardoor ook nog 'zachte' effecten zullen optreden. Deze effecten zijn moeilijk te kwantificeren maar zullen kort worden benoemd.

De kengetallen die in deze rapportage worden gebruikt zijn afkomstig uit verschillende bronnen, zoals het CBS, het Hoofdbedrijfschap Detailhandel, Rabobank Cijfers en Trends etc. Ook is gebruik gemaakt van kengetallen uit vergelijkbare onderzoeken, uitgevoerd door BRO of andere instanties (bijvoorbeeld de economische effecten rapportage voor NL.C Geldermalsen uitgevoerd door KMPG).

Leisure

In het programma is een invulling voorzien van ruim 10.500 m² bvo hotel en spa & wellness en een casino van circa 12.500 m² bvo. Deze ontwikkeling staat in het teken van uitgaan en verblijven. Het gaat dan om functies als het casino, sauna's, fitnesscentra, een mogelijke bioscoop en horeca voorzieningen (niet behorende tot het casino), zoals een brasserie of voorzieningen voor het stadion. Hierbij wordt ook de samenhang opgezocht met de programma's voor de zakelijke markt en de sport- en onderwijsvoorzieningen.

De meeste functies vormen een aanvulling op het bestaande voorzieningenaanbod of betreffen verplaatsers binnen het huidige aanbod. Gezien de dynamiek in de sector, met vooraf vaak onvoorspelbare nieuwe concepten, kan het gebied ook voor toekomstige, vernieuwende leisurevoorzieningen een geschikt vestigingsmilieu bieden.

Het hotel kan voorzien in de behoefte om met name het hogere segment van de markt met circa 80 kamers in te vullen. Met verhuur van overlegaccommodaties en eigen horeca kan de attractiviteit richting de zakelijke markt verder worden versterkt. De markt wordt vooral in de zakelijke relatie gezien voor bijvoorbeeld Holland Casino en het MFC, maar ook voor de gevestigde bedrijven in de nabijheid en de bedrijven gevestigd op Trade Port Venlo en andere bedrijventerreinen. In de weekenden is de toeristische markt in de regio kansrijk.

Samenvattend, kunnen de horecavoorzieningen beoordeeld worden als een toevoeging en verbreding van de stedelijke functies binnen de gemeente. De meerwaarde van het gebied ligt in de beschikbare ruimte, parkeergelegenheid en bereikbaarheid voor auto's. Gezien de reeds aanwezige functie van het MFC, de ruimte voor het parkeren, de combinatie met omliggende voorzieningen passen deze functies ook op een terrein zoals het Kazernekwartier.

Kantoren en bedrijvigheid

In het kantoren en bedrijvigheidprogramma wordt in de Lijn-variant uitgegaan van ongeveer 25.000 m² aan functies. De plaatsing van bedrijfsruimte is voorzien in het casco van het MFC (kleinere eenheden op begane grond en verdieping). De overige m² zijn voorzien in de voormalige kazernegebouwen in het park en zijn ook kleinschalig van opzet. Daarnaast is er een grootschalige ontwikkeling voorzien langs het spoor. De functies vormen een logisch onderdeel in het totale programma en de bijpassende ruimtelijke structuur. De locatie is goed ontsloten, voorzien van voldoende parkeergelegenheid en voorzieningen voor de werknemers zijn voldoende aanwezig. Verwacht wordt dat de nieuwe kantoorruimte deels ingenomen zal worden door voor Venlo nieuwe bedrijven en deels door lokale verplaatsters. Dit laatste kan resulteren in enige extra leegstand als de achter te laten panden minder of niet courant zijn. Functieverandering kan in dergelijke gevallen een optie zijn.

Onderwijs

Als laatste onderdeel is een belangrijke rol weg gelegd voor het onderwijs. Op de locatie van het Kazernekwartier zal het ROC zich (mogelijk) gaan vestigen. In totaal betreft het een ontwikkeling van 10.000 m² bvo direct naast het MFC aan het spoor. De ontwikkeling van 10.000 m² wordt door het ROC zelfstandig ontwikkeld.

Verder is het in het gebied mogelijk voor andere onderwijsinstellingen om zich te vestigen. Gedacht kan bijvoorbeeld worden aan sportonderwijs. Hiermee krijgt de gemeente Venlo en regio de beschikking over een goede onderwijslocatie die centraal gelegen is en goed bereikbaar is per auto en openbaar vervoer.

Momenteel wordt nog onderzocht of het mogelijk is het SSONML samen te brengen op de locatie van de Gildepraktijkopleidingen direct ten noorden van het plangebied. Hiermee kan de onderwijscluster nog verder worden versterkt in het gebied.

Overige, nog niet benoemde, effecten

Naast de beschreven effecten kunnen er met de afbouw van het MFC en de functies in de omgeving ook nog andere uitstralingseffecten optreden. Vaak zijn deze effecten moeilijk te kwantificeren. Te denken valt aan:

- Realisatie van de plannen kan een positieve invloed hebben op het imago en de identiteit van de gemeente Venlo, zowel op het gebied van de sport, de sector vrije tijd als voor het bedrijfsleven. Dit geldt zeker in regionaal perspectief. De aantrekkingskracht als vestigingsplaats voor het bedrijfsleven kan toenemen

en/of de aantrekkelijkheid van Venlo als woonkern en als voorzieningencentrum kan positief worden beïnvloed;

- De plannen kunnen ook een positieve impuls en synergie opleveren met de omliggende bedrijven op Venlo Trade Port, het centrum van Venlo en het centrum van Blerick;
- Investerings in en rond het MFC kunnen ook weer nieuwe investeringen uitlokken. Het zijn nieuwe (economische) activiteiten die door de realisatie van het project worden uitgelokt, bijvoorbeeld omdat de regio door het project duidelijker op de kaart wordt gezet (het MFC fungeert hierbij dus als vliegwiel);
- Versterking werkgelegenheidsstructuur door toevoeging arbeidsplaatsen.

Voor het volledige rapport en de onderbouwing van de hiervoor beschreven resultaten, wordt hier volledigheidshalve verwezen naar een afzonderlijke bij dit bestemmingsplan behorende bijlage.

5.3 Archeologie

Voor nagenoeg het gehele plangebied geldt dat, gezien de ligging in een gebied met zeer hoge en hoge archeologische waarde (Archeologische Beleidskaart, vastgesteld 26 september 2007), een archeologisch onderzoek noodzakelijk is.

In het kader van de uitgevoerde onderzoeken is door de gemeente een selectieadvies¹⁰, opgesteld. Dit document dient als archeologisch selectieadvies voor het Kazernekwartier binnen de gemeente Venlo en bevat de basisinformatie ten aanzien van het aspect archeologie ter opname in het (ontwerp)bestemmingsplan en het ruimtelijk ontwerp van Lijnstad.

In de samenvatting van het selectieadvies is het volgende opgenomen:

In opdracht van de gemeente Venlo zijn in de periode 2008-2010 diverse archeologische vooronderzoeken verricht op het Kazernekwartier. Zoals verwacht, is daarbij vast komen te staan dat zich in het plangebied zeer belangrijke archeologische waarden bevinden. Naast vindplaatsen uit de ijzertijd en volle middeleeuwen springen met name archeologische resten uit de Romeinse tijd en de late middeleeuwen en nieuwe tijd in het oog. De Romeinse vindplaats kan waarschijnlijk in verband worden gebracht met de historisch overgeleverde plaats (vicus) Blariacum en uit de late middeleeuwen en nieuwe tijd dateren goed geconserveerde resten van Fort Sint Michiel (1641-1870).

Beleidskader

De archeologische vindplaatsen zijn conform de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA) gewaardeerd op hun fysieke en inhoudelijke kwaliteit en behoudens-

¹⁰ Gemeente Venlo, Samenvatting Selectieadvies archeologie: Blariacum en Fort Sint Michiel, d.d. 18 april 2011

waardig bevonden. Conform wettelijke richtlijnen uit de Archeologische Monumentenzorg moet het selectieadvies dientengevolge luiden dat de vindplaatsen ter plekke in de bodem moeten worden behouden (behoud in situ). Indien ongeschonden behoud in de grond geen optie is, moeten de vindplaatsen nader worden onderzocht door middel van een opgraving (behoud ex situ). Ook een combinatie van behoud in en ex situ is mogelijk.

De volgende stap binnen de regelgeving van de Archeologische Monumentenzorg (de AMZ-cyclus) betreft het nemen van een formele beslissing in het selectiebesluit. De bevoegdheid daartoe ligt bij het bevoegd gezag, de gemeente Venlo, die moet oordelen of sprake is van behoudenswaardige archeologie en zo ja hoe archeologisch vervolgonderzoek dient plaats te vinden.

In Nederland nemen de gemeenten als bevoegd gezag veel beslissingen over de ruimtelijke inrichting. Zij hebben als gezegd op basis van de Monumentenwet c.q. de Wet op de AMZ de rol van bevoegd gezag gekregen en hebben daarmee de verantwoordelijkheid voor de zorg van het bodemarchief. Dit betekent in de praktijk dat gemeenten moeten beschikken over een archeologie- of cultuurbeleid. Dit dienen zij te vertalen naar bestemmingsplannen. Vervolgens moet worden toegezien op de kwaliteit van de uitvoering van archeologische werkzaamheden. Daarbij moet het behoud van archeologische waarden steeds worden afgewogen tegen andere (publieke en/ of private) belangen.

In Venlo maakt de archeologie deel uit van het cultuurhistorisch beleid (Voortbouwen op Venlo's Verleden. Beleidsnota Cultuurhistorie 2007-2011). De centrale doelstelling van dit beleid is een representatief deel van de Venlose cultuurhistorie te behouden door ontwikkeling en door implementatie in ruimtelijke planvorming. Het uiteindelijk streven is dat cultuurhistorie een vanzelfsprekende impuls betekent voor Venlo als duurzame en attractieve stad. Voor het beleidsveld archeologie benoemt de nota thematische zwaartepunten. Voor Venlo, waar het Kazernekwartier toe behoort, ligt het zwaartepunt op de Romeinse tijd (vicus), de ontstaansgeschiedenis van Venlo, Venlo als handelsstad (12de - 17de eeuw) en Venlo als vestingstad (16de -19de eeuw).

Zowel Fort Sint Michiel als Blariacum spelen dus een belangrijke rol in het cultuurhistorische beleid van de gemeente Venlo. Beide bevinden zich in het plangebied Kazernekwartier en vallen daarmee onder het onderhavige bestemmingsplan.

Visie Lijnstad en archeologie

De voorgenomen nieuwe ontwikkeling van het plangebied maakt deel uit van de wens om de stad aantrekkelijk te maken voor inwoners, bezoekers en toeristen. Op basis van het besluit het gebied te transformeren tot het visitekaartje van de stad zullen binnen het Kazernekwartier enkele nieuwe functies landen, conform de Visie Lijnstad. Hierin zijn opgenomen een MFC, een ROC en een Casino. Binnen het ge-

bied 'in de Lijn' langs het spoor, met een oppervlakte van ca. 7,5 ha, zal grootschalige nieuwbouw verrijzen. Om dit te kunnen realiseren moeten bestaande gebouwen worden gesloopt, verharding en kabels en leidingen worden verwijderd, moet onderzoek naar munitie, de bodem en archeologie worden verricht. Tenslotte moeten bouwputten voor nieuwbouw worden gegraven.

Sprake is van een gefaseerde ontwikkeling, waarmee de bestaande situatie in fase 2 op korte termijn wordt gehandhaafd. Daardoor is binnen de groene parkzone voornog geen, of nauwelijks, sprake van verstoring van het archeologisch erfgoed. Over de omgang met de daar aanwezige archeologische waarden zal wel op voorhand een advies worden gegeven. Dit omdat ter plaatse, conform de Visie Lijnstad, delen van de aanwezige archeologische waarden zichtbaar en beleefbaar zullen worden gemaakt.

De gemeenteraad heeft gekozen voor de Visie Lijnstad. Daarmee is in grote lijnen vastgesteld welke delen van het Kazernekwartier intensief en extensief bebouwd worden. Om de gewenste ontwikkeling conform de Visie Lijnstad op tijd te kunnen realiseren, zijn enkele randvoorwaarden meegegeven die als uitgangspunt voor het selectieadvies moeten worden beschouwd.

Het plangebied dient op 1 juli 2012 te zijn vrijgegeven voor de planrealisatie. Vanaf dat moment mogen er geen restricties meer bestaan, noch archeologisch noch anderszins en moet het terrein bouwrijp worden overgedragen aan de particuliere partijen. Met deze randvoorwaarden als uitgangspunt is een op maat gesneden selectieadvies vereist, dat maximaal rekening houdt met een onbelemmerde start van de planrealisatie en tegelijkertijd recht doet aan de in de ondergrond aanwezige archeologische waarden. Dit betekent dat behoud van archeologische waarden in situ in principe geen optie is, en dat gericht archeologisch onderzoek van groot belang is.

Voor het plangebied dat gelegen is in de Lijn langs het spoor, bestaande uit de deelgebieden MFC, ROC en Holland Casino is sprake van twee zeer belangrijke archeologische vindplaatsen. Deze zijn op hoofdlijnen geografisch van elkaar te scheiden binnen dit plandeel.

Blariacum

In het oosten, ter plekke van locatie MFC, bevinden zich naar verwachting de overblijfselen van Romeins 'Blariacum'. De plaatsnaam is bekend van de Tabula Peutingeriana (een laat-Romeinse wegenkaart), maar het karakter van deze nederzetting is nog immer onbekend. Het kan om een grotere handelsnederzetting (vicus) gaan, maar

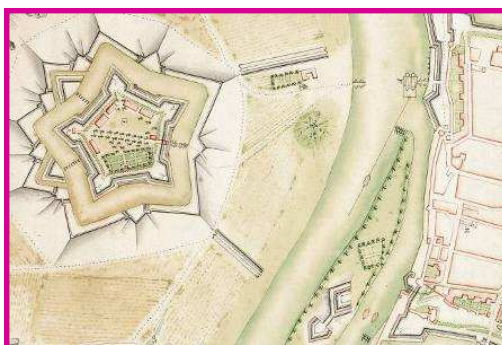

ook om een klein wegstation (statio) of een herberg.

Voor de Romeinse vindplaats op de locatie MFC wordt onderzoek in twee fasen voorgesteld. In de eerste fase wordt minimaal 50% van het gebied onderzocht. Deze onderzoeksfase moet in ieder geval duidelijk maken waar zich precies welke overblijfselen bevinden. Vervolgens wordt aan de hand van de resultaten bepaald of en zo ja, welk percentage extra onderzocht moet worden om tot een goed onderzoeksresultaat te kunnen komen. De verwachting is dat dit maximaal nog 20 à 30% betreft.

Fort Sint Michiel

Meer westelijk, op de locaties ROC en Holland Casino liggen de funderingen en muren van Fort Sint Michiel haast ongeschonden en zeer dicht onder het maaiveld. Op min of meer dezelfde plek is dit unieke fort hier van de 17e tot en met 19e eeuw diverse keren gebouwd, verbouwd en herbouwd.

Archeologisch onderzoek naar Fort Sint Michiel op deze locatie vraagt om een andere aanpak. Het gravende onderzoek richt zich op het vrijleggen en documenteren van met name de wallen, het muurwerk, de gangenstelsels en de funderingen van gebouwen binnen het fort. Om goed zicht te krijgen op de verschillende fases van Fort Sint Michiel moeten tevens diverse dwarsdoorsneden haaks op de fortificatie worden gemaakt. Het op te graven percentage van de locaties ROC en Holland Casino is nog onbekend, maar zal naar verwachting niet meer dan ca. 50% bedragen.

In combinatie met bovenstaande onderzoekseisen kan de gemeente gebruik maken van de zogeheten gemeentelijke archeologische 5% regeling. Deze regeling heeft betrekking op die gebieden waar het hoofddoel van het archeologiebeleid - behoud van belangrijke archeologische waarden in de ondergrond - niet mogelijk is. Dit betekent dat op locaties waar gebouwen moeten worden gebouwd 5% van dat totale oppervlak ongezien - dus zonder definitief archeologisch onderzoek - verstoord mag worden.

Onderzoeksopzet

De betreffende locaties worden eerst door middel van een proefsleuvenonderzoek onderzocht om een funderingsplan door middel van palen te kunnen vastleggen. Zo kan een archeologievriendelijk plan van funderingspalen bijdragen tot een zo minimaal mogelijke verstoring van met name het muurwerk en de funderingen van Fort Sint Michiel. Daarmee blijft dus 95% van het archeologisch areaal intact.

Ook wordt in geval van een definitief archeologisch onderzoek niet dieper gegraven dan strikt noodzakelijk. Dit wil zeggen dat bij ontgravingen ten behoeve van planrealisatie, het archeologisch onderzoek beperkt blijft tot enkele decimeters (ca. 50 cm) onder de aanlegdiepte van de onderzijde van de vloeren en funderings- balken van de nieuwbouw. Hiermee worden hoge archeologische onderzoekskosten voorkomen, is de onderzoekstijd korter, loopt planrealisatie geen risico op en blijft het archeologisch erfgoed onder de aanlegdiepte van de funderingen behouden.

Gemeentelijk en landelijk beleid zegt dat in geval van een grootschalige herinrichting, zoals is voorgenomen voor het kazerneterrein, een goede balans moet worden gezocht tussen archeologie en bouwproject. Het project moet recht doen aan zowel de archeologische waarden, als de Ruimtelijke Ordening, en de beoogde ontwikkeling in combinatie met goed beheerde financiën.

Conclusie

Het bovenstaande advies biedt een onderzoeksopzet die rekening houdt met alle drie de aspecten. De ruimtelijke ontwikkeling aan de zuidzijde van het plangebied, in de lijn langs het spoor kan plaatsvinden, het archeologisch erfgoed wordt gedocumenteerd en/ of blijft behouden en er wordt (financieel en plannings- technisch) maatwerk geleverd.

Binnen de overige delen van het Kazernekwartier komt het fort nadrukkelijk weer tot leven door actieve visualisering ervan in de parkstructuur. Onderzoek naar de eventuele extra mogelijkheden voor benutting en visualisering vindt nog plaats, aangezien ook deze als maatschappelijk zeer belangrijk wordt beschouwd en (op termijn) zelfs financieel voordeel kunnen opleveren.

Cultuurhistorie krijgt daarmee een duidelijke rol binnen de ontwikkelingen van dit gebied, bijvoorbeeld als belangrijke laag binnen het parkontwerp. Ook hier dient gestreefd te worden naar behoud van de archeologische waarden, bij voorkeur in de ondergrond maar als het niet anders kan in de vorm van onderzoek. Verder moet er ruimte zijn voor visualisering van archeologische waarden binnen het ruimtelijk ontwerp, waarbij de relatie tussen het Fort Sint Michiel en de vesting Venlo het centrale thema zouden moeten vormen.

Ten aanzien van de locaties ROC en Casino wordt geadviseerd zo snel mogelijk te starten met het proefsleuvenonderzoek (dit is in procedure), met als doel meer duidelijkheid te krijgen over de archeologische waarden en archeologische kwaliteit. De beoogde snelle start vergroot de kans dat de resultaten van dit onderzoek tijdig meegenomen kunnen worden in gecombineerd integraal en definitief onderzoek (DO) binnen Lijnstad. Deze integrale aanpak heeft een zeer sterke voorkeur en biedt voordelen op het gebied van planning, proces, ruimtelijk ontwerp en financiën.

Het inhoudelijke vervolgtraject inzake het archeologisch proces ziet er hiermee als volgt uit:

1. selectiebesluit Lijnstad (bij vaststelling van het bestemmingsplan, selectieadvies is in voorbereiding);
2. proefsleuvenonderzoek ROC/ Casino (zomer 2011);
3. (laten) opstellen Programma van Eisen (PvE) en Plan van aanpak (PVA) Definitief Onderzoek (DO) Lijnstad;
4. Aanbesteding DO inclusief directievoering: raming, inschrijfstaat, aanbestedingsdocumenten en gunning;
5. Uitvoering DO Lijnstad eventueel in combinatie met behoud en benutting.
6. vrijgave bouwlocaties Lijnstad;
7. Na veldwerk: uitwerking en rapportage.

Locaties rotonde westelijk van spoorlijn (Eindhovenseweg-Kazernestraat) en rotonde ingang Kazernekwartier

Ten aanzien van de rotonde westelijk van de spoorlijn gelegen (Eindhovenseweg-Kazernestraat) geldt het volgende wat betreft het aspect 'archeologie': in 2000, 2004 en 2005 hebben diverse archeologische onderzoeken op het voormalige terrein van de VBF Buizenfabriek plaatsgevonden. Dat plangebied grenst direct aan de westzijde van de beoogde locatie van de rotonde. Uit die onderzoeken bleek dat het archeologisch sporenniveau zich op een NAP hoogte van 17 meter en hoger bevond. De huidige maaiveldhoogte van de Kazernestraat waarin de rotonde komt te liggen is circa 16,5 m +NAP (www.ahn.nl). Op basis van deze gegevens mag aangenomen worden dat het archeologische niveau bij de aanleg van de tunnel onder de spoorlijn is verdwenen, zeker als daar de verstoringen door die werkzaamheden bij worden opgeteld. Op de locatie van deze rotonde zijn daarom geen archeologische waarden meer te verwachten.

Ten aanzien van de rotonde bij de ingang van het Kazernekwartier geldt het volgende wat betreft het aspect 'archeologie': op de in 2007 vastgestelde archeologische beleidskaart (ABK) van de gemeente Venlo heeft deze locatie een zeer hoge verwachtingswaarde. Deze waarde is gebaseerd op de mogelijke aanwezigheid van resten van Fort Sint Michiel. Inmiddels hebben aanvullende onderzoeken uit de periode 2008-2010 duidelijk gemaakt dat de resten van het fort zich niet zo ver naar het noorden uitstrekken: de rotonde ligt buiten de verdedigingswerken (onder andere de gracht) die tot het fort behoorden. Bovendien zijn uit de directe nabijheid geen archeologische vindplaatsen bekend die aanleiding geven voor een archeologische begeleiding van de werkzaamheden. De archeologische verwachtingswaarde van de ABK kan voor deze locatie naar beneden worden bijgesteld. Archeologisch (vervolg)onderzoek is derhalve niet nodig.

Met archeologie hoeft dus, behoudens de verplichting tot melding van archeologische vondsten conform artikel 53 van de monumentenwet, in het kader van de aanleg van de twee rotondes geen rekening te worden gehouden.

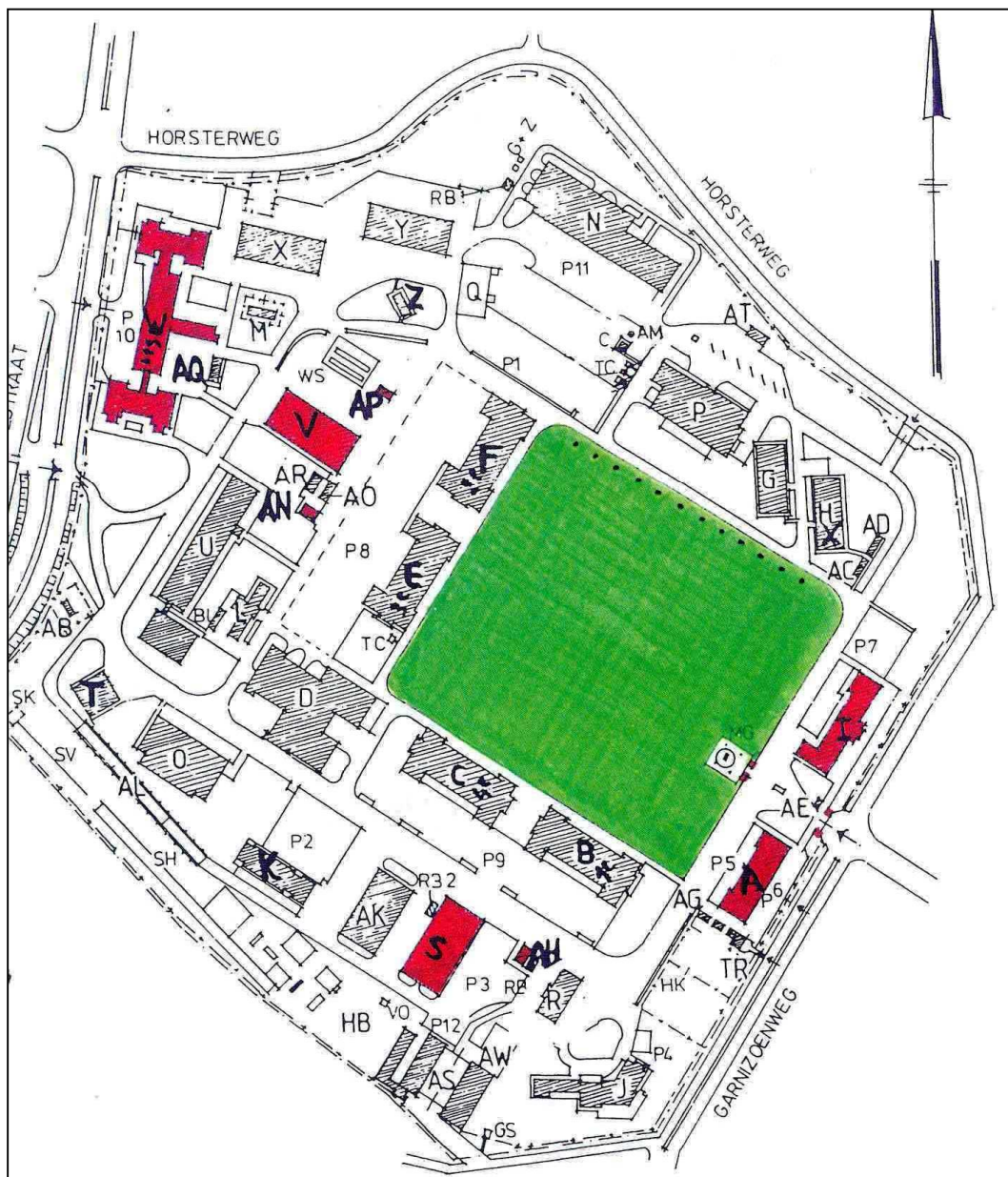
Vanwege de diverse archeologische waarden in het gebied is een beschermende dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie' opgenomen voor het plangebied, met uitzondering van de locaties van de hiervoor genoemde rotondes. Deze dubbelbestemming is opgenomen in afwachting van het selectiebesluit, welk besluit vóór de vaststelling van het bestemmingsplan wordt genomen.

5.4 Cultuurhistorie en monumenten

Op het oorspronkelijk stervormig kazerneterrein, thans rechthoekig met afgeronde hoeken, bevindt zich nog een aantal gebouwen uit de periode 1913-1914. Van deze gebouwen zijn de volgende beschermenswaardig (en aangewezen als Rijksmonument):

- het voormalig wachtgebouw thans hoofdgebouw (A);
- het voormalig kantinegebouw voor de onderofficieren thans soldatenmess (I);
- twee voormalige exercitieloodsen thans garageloodsen (S en V);
- drie voormalige privaten, thans opslaggebouwtjes (AH, AN, AP);
- het vroegere hospitaal voor de medisch geneeskundige dienst thans ten dele nog steeds in gebruik voor de geneeskundige verzorging en gedeeltelijk in gebruik bij de Koninklijke Marechaussee (W).

De beide hekpijlers bij de ingang van de kazerne en de beide hekpijlers met daaraan muurresten van het voormalige Fort Sint Michiel zijn eveneens beschermenswaardig. Van de militaire aanleg wordt het centraal gelegen exercitieterrein met aan de noordzijde laanbeplanting ook beschermd. Het toegepaste bouw materiaal is baksteen met hardsteen. De toegepaste architectuurstijl van de gebouwen is het Traditionalisme. Verantwoordelijk voor het ontwerp was de Genie te Nijmegen. In afbeelding 10 zijn de als beschermd monument aangewezen onroerende zaken in rood (de gebouwen A, AH, AN, AP, I, S, V en W en twee paar hekpijlers) of groen (de aanleg) aangeduid.

Afbeelding 10. Overzicht ligging monumentale gebouwen en bouwwerken

Waardering complex

Het complex Frederik Hendrik Kazerne bezit cultuurhistorische waarde vanwege het belang voor de militaire geschiedenis van Nederland. De architectuurhistorische waarden worden bepaald door het belang van het complex voor de typologische ontwikkeling binnen de architectuur van kazernes in Nederland. Het kazernecomplex bezit ensemblewaarden door de markante en beeldbepalende situering in dit deel van Venlo. Het complex is tenslotte van algemeen belang vanwege de cultuur-

historische en architectuurhistorische zeldzaamheid en de gaafheid van de meeste gebouwen.

Waardering hekpijlers

De twee identieke hardstenen hekpijlers, beide afgeknot en met aan de buitenzijden aanzetten van aansluitend, hardstenen muurwerk vertegenwoordigen algemeen belang wegens:

- de ouderdom;
- de materiële herinneringswaarde met betrekking tot het Fort Sint Michiel op deze plaats;
- de zeldzaamheid;
- de betekenis van de geschiedenis van het militaire erfgoed.

Waardering sport- en exercitieterrein

Het centraal op het terrein van de Frederik Hendrik Kazerne gelegen sport- en exercitieterrein met hardloopbaan, gazon en eikenbeplanting van twaalf eiken aan de noordzijde van de carré (binnenzijde) vertegenwoordigt algemeen belang wegens:

- de ouderdom;
- de functie en betekenis voor de geschiedenis van het Nederlandse leger, met name voor de geschiedenis van de Koninklijke Landmacht;
- de gaafheid met elementaire kenmerken als openheid, soberheid en doelmatigheid;
- de beleavings-, ervarings- en herinneringswaarden die in de militaire aanleg besloten liggen;
- de ensemblewaarde, als onderdeel van het militaire complex Frederik Hendrik Kazerne.

Waardering voormalige wachtgebouw (hoofdgebouw A, zie afbeelding 10)

- Het voormalig wachtgebouw van de Frederik Hendrik Kazerne bezit cultuurhistorische waarde vanwege het belang van het gebouw voor de typologische ontwikkeling binnen de architectuur van militaire gebouwen.
- Het gebouw bezit ensemblewaarden als onderdeel van het kazernecomplex en door de markante en beeldbepalende situering in dit deel van Venlo.
- Het gebouw is tenslotte van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische en architectuurhistorische zeldzaamheid en de gaafheid.

Waardering De Schans Onderofficiersmess (gebouw I, zie afbeelding 10)

- Het voormalig kantinegebouw van de Frederik Hendrik Kazerne bezit als onderdeel van het kazernecomplex cultuurhistorische waarde vanwege het belang voor de militaire geschiedenis van Nederland.
- De architectuurhistorische waarden worden bepaald door het belang van het gebouw voor de typologische ontwikkeling binnen de architectuur van militair utilitaire gebouwen.

- Het gebouw bezit ensemblewaarden als onderdeel van het kazernecomplex en door de markante en beeldbepalende situering in dit deel van Venlo.
- Het gebouw is tenslotte van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische en architectuurhistorische zeldzaamheid en de gaafheid van met name het exterieur.

Waardering Exercitieloods (gebouw S, zie afbeelding 10)

- Het voormalig exercitiegebouw van de Frederik Hendrik Kazerne bezit als onderdeel van het kazernecomplex cultuurhistorische waarde vanwege het belang voor de militaire geschiedenis van Nederland.
- De architectuurhistorische waarden worden bepaald door het belang van het gebouw voor de typologische ontwikkeling binnen de architectuur van militair-utilitaire gebouwen.
- Het gebouw bezit ensemblewaarden als onderdeel van het kazernecomplex en door de markante en beeldbepalende situering in dit deel van Venlo.
- Het gebouw is tenslotte van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische en architectuurhistorische zeldzaamheid en de gaafheid van het exterieur en een deel van het interieur.

Waardering Exercitieloods (gebouw V, zie afbeelding 10)

- Het voormalig exercitiegebouw van de Frederik Hendrik Kazerne bezit als onderdeel van het kazernecomplex cultuurhistorische waarde vanwege het belang voor de militaire geschiedenis van Nederland.
- De architectuurhistorische waarden worden bepaald door het belang van het gebouw voor de typologische ontwikkeling binnen de architectuur van militair-utilitaire gebouwen.
- Het gebouw bezit ensemblewaarden als onderdeel van het kazernecomplex en door de markante en beeldbepalende situering in dit deel van Venlo.
- Het gebouw is tenslotte van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische en architectuurhistorische zeldzaamheid en de gaafheid van het exterieur en een deel van het interieur.

Waardering Privaten (gebouwen AH, AN, AP, zie afbeelding 10)

- De drie voormalige toiletgebouwtjes van de Frederik Hendrik Kazerne bezitten als onderdeel van het kazernecomplex cultuurhistorische waarde vanwege het belang voor de militaire geschiedenis van Nederland.
- De architectuurhistorische waarden worden bepaald door het belang van de gebouwtjes voor de typologische ontwikkeling binnen de architectuur van militair-utilitaire gebouwen.
- De gebouwtjes bezit ensemblewaarden als onderdeel van het kazernecomplex en door de markante en beeldbepalende situering in dit deel van Venlo.

- De drie gebouwtjes zijn tenslotte van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische en architectuurhistorische zeldzaamheid en de gaafheid van het exterieur.

Waardering Medisch Geneeskundige Dienst (gebouw W, zie afbeelding 10)

- Het voormalig hospitaalgebouw van de Frederik Hendrik Kazerne bezit als onderdeel van het kazernecomplex cultuurhistorische waarde vanwege het belang voor de militaire geschiedenis van Nederland.
- De architectuurhistorische waarden worden bepaald door het belang van het gebouw voor de typologische ontwikkeling binnen de architectuur van militair-utilitaire gebouwen.
- Het gebouw bezit ensemblewaarden als onderdeel van het kazernecomplex en door de markante en beeldbepalende situering in dit deel van Venlo.
- Het gebouw is tenslotte van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische en architectuurhistorische zeldzaamheid en de gaafheid van het exterieur en een deel van het interieur.

Het gebouwencomplex van de kazerne is nog vrijwel compleet aanwezig is, inclusief overige structuurelementen (groen, wegenpatroon, zichtassen etc). Echter de gemeente heeft nog geen waardering laten opstellen voor de in het Kazernekwartier aanwezige (bovengrondse) cultuurhistorische waarden. Dit hiaat moet nog worden opgevuld. Ambtelijk is afgesproken is dat er een cultuurhistorische verkenning wordt gemaakt en dat op basis daarvan later in deze toelichting wordt aangegeven hoe met de cultuurhistorie in het gebied wordt omgegaan.

Actieve verbeelding en benutting cultuurhistorie

Cultuurhistorie krijgt een duidelijke rol binnen de ontwikkelingen van dit gebied, bijvoorbeeld als belangrijke laag binnen het parkontwerp. Ook wordt hier zoveel mogelijk gestreefd naar behoud van de archeologische waarden, bij voorkeur in de ondergrond maar als het niet anders kan in de vorm van onderzoek. Verder zal er ruimte zijn voor visualisering van archeologische waarden binnen het ruimtelijk ontwerp, waarbij de relatie tussen het Fort Sint Michiel en de vesting Venlo het centrale thema vormen.

Uit onderzoek in binnen- en buitenland blijkt dat actieve verbeelding en benutting van archeologisch erfgoed zorgt voor sterke toeristische, recreatieve, kwaliteitsverhogende en financiële voordelen en bijdraagt aan het positieve imago van de plek en de stad. Ook draagt het actief bij aan de economie van een gemeenschap.

Visualisering is op meerdere manieren mogelijk, van beperkt en subtiel (Maasboulevard), tot nadrukkelijk zichtbaar (Koninginneplein, Castellum parkeergarage Woerden, tramtunnel Den Haag, Domplein Utrecht) van actief behoud en multifunctionele commerciële benutting (Thermen, Badenweiler; Romerpassage Mainz; Guidhall, Londen, Theater Hotel Serdica (Bulgarije) tot grootschalig ondergrond behoud en

benutting (Archaeologische Zone, Keulen). In het algemeen kan worden vastgesteld dat integrale visualisatie met behoud van originele elementen door het grote publiek meer gewaardeerd en begrepen wordt, beter is voor het imago van een gemeente en meer financieel rendement oplevert.

Het Kazernekwartier bevindt zich in de unieke situatie dat zich zeer gave resten van een fort direct in de ondergrond bevinden. Dit biedt de mogelijkheid het verleden in volle glorie op de eigen locatie zichtbaar te maken in en onder de nieuwbouw en in de openbare ruimte van het park. Zowel het opnieuw zichtbaar maken van de begraven resten als het opnieuw opbouwen van de bovengrondse muren bieden uitstekende kansen het verleden te versmelten met de hedendaagse ontwikkeling van het Kazernekwartier en zo bij te dragen aan de historische bewustwording van de inwoners van Venlo. Zij beschikken immers over een verleden om trots op te zijn. Een samensmelting van hedendaagse architectuur en archeologische visualisering in een parkachtige omgeving biedt aan Venlonaren, bezoekers en toeristen tevens een prachtige gelegenheid voor educatie en ontspanning en vormt daarmee in feite het ideale verlengstuk voor Lijnstad, met haar functies op het gebied van sport, commercie, onderwijs en ontspanning.

5.5 Bodemkwaliteit

Bij nieuwe ontwikkelingen, en in het kader van de bestemmingsplanwijziging, dient een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd te worden om de bodemgeschiktheid voor de ontwikkeling vast te kunnen stellen.

In opdracht van de gemeente Venlo is door Ingenieursbureau Oranjewoud in de periode augustus - november 2010 in het kader van de ontwikkeling van het huidige Kazernekwartier en directe omgeving een vooronderzoek uitgevoerd¹¹. De aanleiding tot het vooronderzoek is de herontwikkeling van de onderzoekslocatie voormalige Frederik Hendrik Kazerne + omgeving.

Voor onderhavig vooronderzoek is de doelstelling breder dan een 'standaard' vooronderzoek en op te splitsen in meerdere delen. Onderstaand zijn deze opgenomen.

1. Van de nog niet onderzochte adreslocaties moet worden getoetst of onderzoek noodzakelijk is. Dit conform de nieuwe bodembeheernota (vastgesteld d.d. 8 juni 2010) van de gemeente Venlo.
2. Ter plaatse van 2 door de gemeente Venlo als historisch verdacht aangemerkte locaties dient een historisch onderzoek (en mogelijk later een verkennend bodemonderzoek) te worden uitgevoerd.
3. De reeds beschikbare onderzoeken zijn over het algemeen ouder dan 2 jaar. Van deze locaties dient door middel van een (aanvullend) historisch onderzoek te worden bekeken of er tussen de uitvoering van het onderzoek en heden nog

¹¹ Oranjewoud, Vooronderzoek Kazernekwartier Venlo, projectnummer 233667, d.d. 28 februari 2011

verdachte activiteiten hebben plaatsgevonden. Bij dit aanvullend historisch onderzoek moet ook worden beoordeeld of de locatie al dan niet verdacht is voor de nieuwe stoffen uit het standaard bodempakket. Indien het historisch onderzoek daar aanleiding toe geeft, zal aanvullend onderzoek moeten plaatsvinden.

4. Sinds uitvoering van de onderzoeken zijn normen gewijzigd en is het saneringsbeleid (landelijk en gemeentelijk) gewijzigd. Per onderzoek moet worden gemotiveerd of de resultaten op basis van de huidige inzichten al dan niet een belemmering vormen. Tevens dienen de resultaten te worden getoetst aan de in de toekomst na herinrichting geldende bodemfunctieklassen.
5. Het in 2006 op het kazerneterrein uitgevoerde onderzoek bevat nog een aantal 'open einden'. Zo worden er enkele verontreinigingen benoemd die nader onderzocht moeten worden. Dit nader onderzoek moet nog worden uitgevoerd. Tevens worden een aantal verontreinigingen, zonder een goede onderbouwing, als 'zorgplicht' aangemerkt. Op basis van het bodembeleid van Venlo is geen sprake van zorgplicht indien het over grote deel van de verontreiniging is veroorzaakt voor 1 januari 1987. In het betreffende rapport is onvoldoende gemotiveerd wat de verdeling is van ontstaan voor en na 1-1-1987.
6. De onderzoeksresultaten zijn tot op heden beschreven in ruim 20 rapporten.

In het betreffende rapport van Oranjewoud is in tabel 5.1 een overzicht weergegeven van de locaties en activiteiten binnen de plangrens. Hierbij wordt opgemerkt dat voor het Kazernekwartier vanwege de veelheid aan potentieel bodembedreigende activiteiten, enkel de niet eerder afdoende onderzochte activiteiten zijn opgenomen. De reden hiervoor is dat indien alle activiteiten worden opgenomen er geen sprake meer is van een overzichtelijke lijst. Voor de terreinen binnen het plangebied die niet tot het Kazernekwartier behoren zijn wel alle locaties/ activiteiten opgenomen.

Per locatie/ activiteit is aangegeven vanuit welk oogpunt er een verdenking op een mogelijk aanwezige bodemverontreiniging bestaat en wat de conclusie in dat verband ten opzichte van de Wro is.

Op basis van het vooronderzoek zijn er binnen het plangebied een aantal locaties waar aanvullend onderzoek vanuit de Wro wordt aanbevolen. In tabel 6.1 van het vooronderzoek zijn de te onderzoeken locaties inclusief de onderzoeksstrategie weergegeven. Deze onderzoeken zullen/ zijn als zodanig (nog worden) uitgevoerd.

Op basis van de momenteel beschikbare informatie wordt niet verwacht dat de bodemkwaliteit een belemmering zal zijn voor de voorgenomen ontwikkeling.

Voor de inhoud van de tabellen en de overige inhoud van het vooronderzoek wordt hier volledigheidshalve verwezen naar het betreffende afzonderlijke bij dit bestemmingsplan behorende onderzoek.

Locatie rotonde Eindhovenseweg-Kazernestraat

De locatie rotonde Eindhovenseweg-Kazernestraat is in het hiervoor genoemde vooronderzoek niet vermeld als locatie waar bodemonderzoek nodig is.

De locatie van de rotonde is op te delen in 2 delen. Het eerste deel is gelegen binnen de contouren van de voormalige locatie van VBF/ Houthandel Mulders. Het tweede deel valt buiten de locatie van VBF/ Houthandel Mulders.

Ter plaatse van de voormalige locatie van VBF/ Houthandel Mulders heeft een sanering plaatsgevonden. Het deel waar de rotonde wordt gerealiseerd is destijds volledig gesaneerd. Daarmee is dat deel van de locatie geschikt voor het aanleggen van de rotonde.

Op het deel gelegen buiten de voormalige locatie van VBF/ Houthandel Mulders hebben (voor zover bekend) geen potentieel bodembedreigende activiteiten plaatsgevonden. Derhalve mag, voor dat deel, op basis van de bodembeheernota Venlo de Bodemkwaliteitskaart worden gebruikt als bewijsmiddel voor het aantonen van de bodemkwaliteit. Op basis van de Bodemkwaliteitskaart blijkt dat de rotonde is gelegen in de zone 'Wonen en werken voor 1900'. De bodemkwaliteitskaart in de betreffende zone voldoet aan de Maximale Waarde Wonen (MWW). De MWW is de generieke norm waarbij de bodemkwaliteit geschikt is voor een woning met tuin. Indien aan die norm wordt voldaan is de locatie zonder meer geschikt voor verkeersdoeleinden.

Op basis van de uitgevoerde sanering ter plaatse van het voormalige terrein van VBF/ Houthandel Mulders en de bodemkwaliteitskaart vormt de bodemkwaliteit geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling.

Op basis van het vooronderzoek zijn aanvullend twee bodemonderzoeken uitgevoerd door Tauw. Het betreft een asbestonderzoek (d.d. 15 juni 2011) en een bodemonderzoek (d.d. 15 juni 2011).

Bodemonderzoek Tauw

Het doel van het onderzoek¹² is de reeds bekende informatie over de bodemkwaliteit aan te vullen en het verifiëren van eerder aangetroffen verontreinigingen en/ of uitgevoerde saneringen.

De onderzoeksopzet is gebaseerd op de informatie in de offerteaanvraag van de gemeente Venlo van 18 maart 2011 met kenmerk GOKPC/11/05237 en de bijbehorende bijlage ('Rapport Vooronderzoek Kazernekwartier Venlo', Oranjewoud, projectnummer 233667, revisie 01, 28 februari 2011).

Op basis van de verstrekte informatie is het onderzoek (veldwerkzaamheden en analyses) uitgevoerd volgens de onderzoeksstrategieën die vermeld worden in ge-

¹² Tauw, Bodemonderzoek Kazernekwartier Venlo, kenmerk R001-4782515EWA-hgm-V02-NL, d.d. 15 juni 2011

noemd Rapport Vooronderzoek Kazernekwartier Venlo. In dit rapport wordt verslag gedaan van de uitgevoerde werkzaamheden en worden de resultaten van het reguliere bodemonderzoek beschreven.

Uit de conclusies van dit bodemonderzoek blijkt het volgende:

Verspreid over het gehele kazerneterrein zijn plaatselijk in het algemeen lichte tot sterke bijmengingen met puin en andere bodemvreemde materialen aangetroffen.

Op één locatie ter plaatse van deellocatie 4 (Garnizoenweg (ong.) voormalig benzinestation J.W.V. Kempen) zijn in een sterk puinhoudend grondmonster sterk verhoogde gehalten aan koper en zink gemeten. Deze sterke verontreiniging blijkt zeer plaatselijk aanwezig en van geringe omvang te zijn.

Verder zijn op het gehele kazerneterrein in het onderhavige bodemonderzoek hooguit lichte verontreinigingen in grond en grondwater aangetroffen. Deze verontreinigingen vormen geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling van het Kazernekwartier.

Asbestonderzoek

De aanleiding voor het asbestonderzoek¹³ is de voorgenomen herontwikkeling van de onderzoekslocatie (voormalige Frederik Hendrik Kazerne plus omgeving). Het doel van het onderzoek is na te gaan of de onderzoekslocaties wel of niet asbestverdacht zijn.

De onderzoeksopzet is gebaseerd op de informatie in de offerteaanvraag van de gemeente Venlo van 18 maart 2011 met kenmerk GOKPC/11/05237 en de bijbehorende bijlage ('Rapport Vooronderzoek Kazernekwartier Venlo', Oranjewoud, projectnummer 233667, revisie 01, 28 februari 2011).

Uit de conclusies van het asbestonderzoek blijkt het volgende:

Zintuiglijke waarnemingen

Bij de uitvoering van de veldwerkzaamheden zijn zintuiglijk puindelen waargenomen ter plaatse van de Daelweg ongenummerd en de voormalige gebouwen G en H. Tijdens de visuele beoordeling van het opgegraven en opgeboorde materiaal ter plaatse van de parkeerplaats voor gebouwen B en C is onder het asfalt een puinlaag waargenomen. Er zijn geen specifiek asbestverdachte materialen waargenomen.

Resultaten analyses

Uit de analyseresultaten van diverse grond- en puinmonsters blijkt dat er in het laboratorium geen asbest is aangetoond

Op basis van de resultaten van het asbestonderzoek wordt geconcludeerd dat de onderzochte locaties niet verdacht zijn voor het voorkomen van asbest.

¹³ Tauw, Asbestonderzoek Kazernekwartier te Venlo, kenmerk R002-4782515EWA-hgm-V02-NL, d.d. 15 juni 2011

Voor de inhoud van bodemonderzoek en asbestonderzoek wordt hier volledigheidshalve verwezen naar de betreffende afzonderlijke bij dit bestemmingsplan behorende onderzoeken.

Conclusies

Op basis van het vooronderzoek en het aanvullende bodemonderzoek is de conclusie dat verspreid over het plangebied sprake is van lichte verontreinigingen. Ter plaatse van één deelloot (Voormalig benzine servicestation J.W.V. Kempen) is sprake van een sterk verhoogd gehalte aan zink. Deze verontreiniging is zeer plaatselijk aanwezig en van geringe omvang. Aangezien de verontreiniging is aangetroffen ter plaatse/ in de directe omgeving van het toekomstige MFC is de aangetroffen vormt de verontreiniging geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling. Immers in het plan is voorzien dat ter plaatse van de verontreiniging bebouwing en verharding wordt gerealiseerd, waardoor er nooit een verplichting zal gelden om die verontreiniging in zijn geheel te verwijderen.

Op vier locaties heeft nog geen onderzoek kunnen plaatsvinden. Dit in verband met de (on)bereikbaarheid van deze locaties. De betreffende locaties worden in juni onderzocht en de resultaten van het onderzoek zullen naar verwachting medio juli beschikbaar zijn. Op basis van de tot nu toe bekende gegevens wordt niet verwacht dat de nog te onderzoeken locaties dermate zijn verontreinigd dat dit een belemmering vormt voor de ontwikkeling. Indien hier nog verontreinigingen worden aangetroffen kan hoogst waarschijnlijk worden volstaan met het saneren van de leeflaag tot 1 meter minus maaiveld.

Op basis van bovenstaande wordt geconcludeerd dat de bodemkwaliteit geen belemmering is voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling.

5.6 Duurzame planontwikkeling

Teneinde duurzaamheidsmaatregelen systematisch in de planvorming te integreren wordt rekening gehouden met de meest actuele beleidsvoornemens op het gebied van duurzaamheid/ C2C (Cradle to Cradle)/ energie. Hiertoe wordt in samenspraak tussen ontwikkelaars en gemeente een duurzaamheidsprofiel opgesteld. In dit duurzaamheidsprofiel zullen ambities voor onder andere de thema's openbare ruimte, architectuur, veiligheid, leefbaarheid, verkeer, water, natuur en ecologie worden vastgelegd. Holland Casino heeft hierbij de voorkeur voor het benaderen van het duurzaamheidsaspect middels Breeam¹⁴.

¹⁴ Building Research Establishment Environmental Assessment Method: beoordelingsmethode om de duurzaamheidsprestatie van gebouwen te bepalen. De methode omvat verschillende keurmerken.

Ten aanzien van het thema duurzaam bouwen zullen daarnaast prestatiegerichte afspraken worden gemaakt voor de thema's energie (onder andere 10 % lagere EPC), toepassing LTV0 materialen (onder andere toepassing FSC-hout), afval (onder andere afvalscheiding), water (onder andere afkoppelen hemelwater), gezondheid (onder andere goede ventilatie).

Met bovengenoemde maatregelen dient op alle onderdelen (energie, materialen, afval, water en gezondheid) een score in GPR gebouw van 7 te worden bereikt. Deze score staat synoniem met de kwaliteit 'voldoende'. Er zijn daarbij nog vele mogelijkheden om aanzienlijk beter te scoren, 8 'goed' en 9 'zeer goed'. Deze ambities kunnen per gebied of gebiedsdeel nader omschreven worden, waarbij de realisatie daarvan middels een aantal aanvullende gezamenlijke keuzes kan plaatsvinden of aan de ontwikkelende partijen de vrijheid worden gegeven om hieraan zelf invulling te geven. Hierbij kan dan het instrument GPR-gebouw worden gebruikt.

Opgave en context C2C

Door de raad is de opdracht gegeven bij de verdere uitwerking van het model Lijnstad nadrukkelijk aandacht te schenken aan het inbrengen van het gedachtegoed van Cradle to cradle:

- van losse elementen naar een integrale benadering;
- uitwerken fase II ;
- meer aandacht voor kringlopen en stromen;
- verbinden van plaats en context.

Duurzaamheid in het 'Frederik Hendrik Kazerne Ontwikkelplan 2025'

- Er is nadrukkelijk aandacht besteed aan de historische context van het plangebied. Naar aanleiding hiervan is een analyse uitgevoerd van zichtbare en onzichtbare, historische en archeologische waarden. Deze analyse heeft geleid tot nadere keuzes over de inpassing van bestaande gebouwen (deels monument, deels waardevol als onderdeel van het ensemble van de appèlplaats) en het gebruik maken van verschillende historische lagen in het ontwerp. Er is daarbij uiteindelijk gekozen voor de recente, 20e eeuwse laag van appèlplaats en gebouwen en de 16e-17e eeuwse laag van het (grotendeels verdwenen) Fort St. Michiel. In het plan is nu een voorstel opgenomen voor de inrichting van de appèlplaats, het terugbrengen van zichtlijnen en routes voor voetgangers en fietsers op basis van historische patronen en het afstemmen van de vormgeving van waterpartijen en bouwvolumes in het parkgebied op de historische plattegronden. Tevens is -op grond van de analyse van de beeldbepalende elementen- een voorstel opgenomen over de status van de aanwezige gebouwen die als zodanig niet de monumentstatus hebben. Voor de appèlplaats betekent het nu voorliggende plan een transformatie tot een attractief open wandelgebied waar verschillende historische lagen -van 16e tot de 21e eeuw- beleefbaar zijn.
- Relatie tussen plangebied, Maas en Venlo: in de stedenbouwkundige opzet zijn maatregelen opgenomen om de bestaande fysieke en visuele barrière tussen

plangebied en Maas op te heffen. De barrièrewerking van de weg en de kade-muur wordt opgeheven door versmalling van het profiel van de weg, het ophef-fen van de weg als doorgaande verbinding en het verhogen van het maaiveld. Deze aanpassingen in het plan leiden tevens tot een betere visuele relatie tussen het plangebied en stad en Maaskade van Venlo.

- Wateropgave en kringloop: ten behoeve van de opvang van water (buffer) en het mogelijk maken van een kringloop van water worden waterpartijen in het parkgebied aangebracht. Vorm en situering worden gebaseerd op de historische plattegrond.
- Energie: de opzet biedt mogelijkheden voor het gebruikmaken van zonne-energie.
- Open en groen karakter van het plangebied: uitgangspunt voor het parkgebied is het maximaal handhaven van bestaande bomen. Het plan voorziet het park-gebied als een openbaar toegankelijk gebied.
- Mobiliteit: voor de verkeersstroom naar het plangebied wordt uitgegaan van een optimaal gebruik van openbaar vervoer en fiets om het gebied te bereiken. Dat is ook vertrekpunt voor het aantal parkeerplaatsen in het gebied. Elementen om het gebruik van openbaar vervoer en fiets te stimuleren zijn: een goede ver-binding tussen plangebied en station, fietspaden, voorzieningen voor het stallen van fietsen e.d. Bij de verdere uitwerking van het plan is het van belang om aandacht te blijven besteden aan de omvang van parkeervoorzieningen en aan de voorzieningen voor fietsers en openbaar vervoer.

Zie voor een verdere uitwerking van het duurzaamheidsthema ook het 'Frederik Hendrik Kazerne Ontwikkelplan 2025'.

5.6.1 Energie

Op grond van het uitvoeringsprogramma Klimaatbeleid gemeente Venlo zijn voor het project 'Kazernekwartier' energie(besparings)ambities geformuleerd. Op basis daarvan is in overleg met de marktpartijen een energievisie opgesteld, welke tot doel heeft om de verschillende mogelijkheden om deze ambities te realiseren in beeld te brengen.

5.7 Externe veiligheid

Het beleidsveld externe veiligheid is onder andere verwoord in het Nationaal Mili-eubeleidsplan 4 (NMP4) en het Kabinetsstandpunt Externe veiligheid en stelt twee doelstellingen centraal:

1. de bescherming van individuen tegen de kans op overlijden ten gevolge van een ongeval met gevaarlijke stoffen en heeft betrekking op de risico's en effecten die verband houden met productie, gebruik, opslag en transport van gevaarlijke

stoffen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van het begrip plaatsgebonden risico (PR);

2. de bescherming van de samenleving tegen het ontwrichtende effect van een ramp met een groter aantal slachtoffers. Hierbij wordt gebruik gemaakt van het begrip groepsrisico (GR).

Ter uitvoering van het NMP4 zijn in een algemene maatregel van bestuur de normen vastgesteld voor het PR voor objecten in de omgeving van een inrichting waar gevaarlijke stoffen aanwezig zijn. Het betreft het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) dat op 27 oktober 2004 in werking is getreden (Stb. 2004, 521), de Circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (22 december 2009) en het Besluit externe veiligheid buisleidingen (1 januari 2011). In het kader van planvorming dient in dit kader in zijn algemeenheid aandacht besteed te worden aan:

- het in kaart brengen van activiteiten die verband houden met de productie, het vervoer, de opslag, de overslag en het gebruik van gevaarlijke stoffen;
- het in kaart brengen van transportroutes voor het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg, over water, per spoor of door buisleidingen;
- inventariseren in hoeverre risicobronnen zich in de nabijheid van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten en/ of bestemmingen bevinden;
- het vertalen van de risico's naar een veilige afstand tussen bron en kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten en/ of bestemmingen;
- nieuwe kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten en/ of bestemmingen nabij een risicovolle activiteit buiten de risicocontouren plaatsen en/ of de personen-dichtheid van een nieuwe bestemming zo laag houden dat de oriëntatiewaarde voor het groepsrisico niet wordt overschreden;
- nieuwe risicoveroorzakende bedrijven en/ of transportassen op voldoende afstand van bestaande kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten en/ of bestemmingen plaatsen;
- uitvoering van een risico-onderzoek en verantwoording van het GR indien het invloedsgebied van de risicomodaliteit zich over het plangebied uitstrekt.

Indien op basis van voorliggende informatie sprake is van een relevant risico dient een groepsrisicorapportage te worden opgesteld dat een dieper inzicht verschaft in de kans op en de omvang van de mogelijke maatschappelijke ontwrichting bij een ramp en de mogelijkheden om de veiligheid te verbeteren. Daartoe worden niet alleen bronmaatregelen in beschouwing genomen, maar dient ook gekeken te worden naar veiligere alternatieven, mogelijke risicovermindering door aanpassing van de ruimtelijke inrichting evenals mogelijkheden om via hulpverlening en rampbestrijding de ontwrichting te beperken.

Indien uit de groepsrisicorapportage blijkt dat er een toename van het groepsrisico ontstaat en/ of de oriëntatiewaarde voor het groepsrisico wordt overschreden, dient op basis van de groepsrisicorapportage een bestuurlijke afweging over de maat-

schappelijke aanvaardbaarheid van de resterende risico's plaats te vinden, de zogenaamde verantwoording van het groepsrisico. Hierbij dient de regionale brandweer om advies gevraagd te worden. Het doel van de verantwoording van het groepsrisico is burgers op een inzichtelijke manier te informeren over de keuzes die het lokale bestuur heeft gemaakt ten aanzien van de aanvaardbaarheid van het GR. De oriëntatiewaarde voor het GR geldt daarbij als richtpunt, niet als harde wettelijke waarde.

In het kader van voorvermeld onderzoek is een werkgroep geformeerd waarin naast Oranjewoud ook de gemeente Venlo, inclusief de gemeentelijke en regionale brandweer waren vertegenwoordigd. Op 29 april 2011 is, conform artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening en artikel 13, lid 3, van het Bevi, het ontwerp bestemmingsplan Kazernekwartier ter advisering voorgelegd aan Brandweer Limburg-Noord.

Plangebied Kazerneterrein

Voor onderhavig plangebied geldt dat het invloedsgebied van de navolgende risicobronnen over het plangebied liggen:

- het transport van gevaarlijke stoffen over het spoor Blerick-Venlo;
- Hogedruk aardgasleiding van de Gasunie Z-513-22-KR-006;
- de Maas;
- Eindhovenseweg;
- het spoorwegemplacement Venlo;
- het spoorwegemplacement Blerick.

Oranjewoud heeft in opdracht van de gemeente Venlo vervolgens een risico-onderzoek¹⁵ naar bovenvermelde risicobronnen uitgevoerd. Uit deze rapportage volgt dat de risicobronnen spoorlijn Venlo - Eindhoven en de hogedruk aardgasleiding relevant zijn voor de ontwikkeling van het plangebied. De mogelijke impact van de risicobronnen Maas, Eindhovenseweg, en de emplacementen Venlo en Blerick is beperkt vanwege de geringe omvang van het vervoer van gevaarlijke stoffen en/ of vanwege de afstand tot het plangebied. Vanwege deze beperkte impact wordt voor deze 4 risicobronnen verwezen naar de rapportage van Oranjewoud. Onderstaand wordt ingegaan op de spoorlijn en de hogedruk aardgasleiding.

Risico-onderzoek spoor

Naar het risico ten gevolge van het vervoer van gevaarlijke stoffen over de spoorlijn is een onderzoek uitgevoerd door Oranjewoud¹⁶.

Ten aanzien van het plaatsgebonden risico kan worden geconcludeerd dat:

¹⁵ Inventarisatie externe veiligheid voormalig kazerneterrein Venlo; Oranjewoud, projectnummer 184733, d.d. 21 juni 2011 rev 01

¹⁶ Kazerneterrein Venlo - Blerick, QRA spoorlijn Venlo - Eindhoven; Oranjewoud, projectnummer 232989, d.d. 21 juni 2011 rev 02

- uit de berekeningen met de Prognosecijfers voor 2020 (uit 2007) blijkt dat sprake is van een 10^{-6} risicocontour van circa 5 meter.
- uit de berekeningen met de vervoerscijfers voor het Basisnet (nog niet van kracht) blijkt dat geen sprake is van een 10^{-6} risicocontour.

Ten aanzien van het groepsrisico kan worden geconcludeerd dat:

- uit de berekeningen met de Prognosecijfers voor 2020 (uit 2007) blijkt dat in de huidige en toekomstige situatie sprake is van overschrijving van de oriëntatiewaarde voor het groepsrisico;
- uit de berekeningen met de vervoerscijfers voor het Basisnet blijkt dat in de huidige situatie sprake is van een groepsrisico onder de oriëntatiewaarde en voor de toekomstige situatie een overschrijving van de oriëntatiewaarde voor het groepsrisico.

Hoge druk aardgastransportleiding

Ten oosten en noorden van het plangebied, is een hoge druk aardgastransportleiding aanwezig (Gasunie, nr. Z-513-22, diameter 12 inch, druk 40 bar). De afstand tussen de leiding en het plangebied bedraagt tenminste 5 meter aan de noordzijde tot ca. 40 meter aan de oostzijde.

Uit een uitgevoerde risicoberekening blijkt dat de PR 10^{-6} contour op de leiding ligt en daarmee geen beperking levert voor de ontwikkeling van het plangebied.

Daarnaast moet rekening worden gehouden met een invloedsgebied van 140 meter van de leiding. Als binnen dit gebied sprake is van activiteiten/ gebouwen waar langdurig mensen aanwezig (kunnen) zijn, moet specifiek worden gekeken naar het groepsrisico. Uit de uitgevoerde berekening van het groepsrisico door Oranjewoud¹⁷ blijkt dat in de huidige situatie geen sprake is van een zichtbaar groepsrisico en dat door de planontwikkeling sprake is van een toename van het groepsrisico. Het groepsrisico ligt na planontwikkeling onder 0,1 maal de oriëntatiewaarde.

Vanwege de toename van het groepsrisico is een verantwoording van het groepsrisico nodig, analoog aan de wetgeving van Bevi.

Verantwoording groepsrisico

Het plan Kazerneterrein zorgt voor de doorgaande spoorlijn Venlo- Eindhoven en voor de hogedruk aardgasleiding voor een toename van het groepsrisico. Dit betekent dat voor deze twee risicobronnen een verantwoording van het groepsrisico dient plaats te vinden.

¹⁷ Kwantitatieve risicoanalyse Venlo kazerneterrein - gasleiding; Oranjewoud, projectnummer 232989, d.d. 21 juni 2011 rev 01

Deze verantwoording heeft, op basis van een worst-case scenario, plaatsgevonden bij collegebesluit van 21 juni 2011, kenmerk 11-11843. In het collegebesluit en de bijbehorende rapport 'Verantwoording groepsrisico'¹⁸, zijn maatregelen opgenomen. Toepassing van deze maatregelen zal het effect van een ramp verkleinen, de bestrijdbaarheidsmogelijkheden voor de brandweer verhogen en/ of de zelfredzaamheid voor de bewoners verhogen.

Veiligheidsverhogende maatregelen

Als maatregelen worden de volgende maatregelen genomen, ontleend aan de overzichtstabel 'Gekozen maatregelen plan Kazernekwartier' uit het rapport 'Verantwoording groepsrisico'. De genoemde maatregelen in deze tabel zijn onder te verdelen in maatregelen die in het bestemmingsplan reeds genomen zijn, maatregelen die via een nadere eis in de regels genomen kunnen worden en maatregelen die niet te borgen zijn in dit ruimtelijke besluit en waarop de verantwoordingsplicht dan ook niet gebaseerd is.

Directe maatregelen in bestemmingsplan:

- bebouwing op minimaal 30 meter van buitenste spoor;
- uitsluiten bouw kwetsbare objecten binnen 10⁻⁶-contour/veiligheidszone;
- geen bestemmingen voor gebruiksfuncties ten behoeve van extra kwetsbare groepen/ functies binnen 150 meter;
- geen grootschalige evenementen op buitenterrein binnen 150 meter spoor (behalve MFC).

Nadere eisen in bestemmingsplan

Vanuit oogpunt van ruimtelijke relevantie kan toepassing van de nadere eisen, zoals gesteld in planregels, noodzakelijk zijn om een verantwoord gebruik van de ruimte mogelijk te maken. Deze nadere eisen hebben tot doel de volgende ruimtelijke kwaliteiten, indien noodzakelijk geacht, mogelijk te maken.

- tweezijdige ontsluiting bouwwerken;
- aanleg opstelplaatsen bij spoorlijn voor hulpdiensten/ afstemming hoofdinfra op bereikbaarheidseisen brandweer (voor uitwerking van deze bereikbaarheidseisen wordt verwezen naar het bijbehorende brandweeradvies).

Welke invloed deze maatregelen in het bestemmingsplan hebben op een vermindering van hulpverleningsvraag is niet te kwantificeren. De regionale brandweer concludeert dat ondanks de mogelijk te treffen maatregelen na realisering van de ontwikkeling, niet voldaan zal worden aan maatrap III. Dit impliceert overigens dat een situatie kan ontstaan waarop de hulpverleningscapaciteit van de Veiligheidsregio niet is voorbereid. Dit is echter een (steeds) terugkerend probleem binnen de gemeente/ regio dat uitstijgt boven onderhavige ontwikkeling (hier is in de besluit-

¹⁸ Oranjewoud, Basisrapport verantwoording groepsrisico, projectnummer 232989, d.d. 22 april 2011

vorming dan ook rekening mee gehouden, onder andere door overige knelpunten zo goed mogelijk op te lossen).

Met de te nemen maatregelen wordt de veiligheid geoptimaliseerd en wordt de voorgestane ontwikkeling uit het oogpunt van externe veiligheid overeenkomstig het collegebesluit d.d. 21 juni 2011 verantwoord geacht.

Overige maatregelen, niet te borgen in bestemmingsplan

- invoering Basisnet spoor met bijbehorend maatregelenpakket;
- snelheid vervoer gevaarlijke stoffen per spoor verlagen tot <40 km/uur;
- verbetering bluswatervoorziening zodat incident op het spoor met gevaarlijke stoffen bestreden kan worden;
- goede vluchtwegen in gebouwen van spoorlijn af;
- scenario's externe veiligheid in BHV;
- goede bewegwijzering vluchtwegen, aanwijzen verzamelplaatsen;
- uitbouwen ontruimingsplannen met onderdeel externe veiligheid;
- faciliteren vluchtroutes openbare ruimte;
- brandwerend materiaal gebruik gevels/ toepassing splinterwerend glas;
- toegespitste risicocommunicatie: handelingsperspectief;
- afsluitbare mechanische ventilatiesystemen.

Voor de inhoud van de genoemde onderzoeken en het collegebesluit wordt hier volledigheidshalve verwezen naar de betreffende (afzonderlijke) bij dit bestemmingsplan behorende onderzoeken en bijlage.

5.8 Geluid

Akoestisch onderzoek Reconstructie Eindhovenseweg-Kazernestraat-Kazernekwartier te Venlo incl. rotondes PLANVARIANT

In opdracht van de gemeente Venlo is een akoestisch onderzoek uitgevoerd in het kader van de ontwikkelingen van het nieuwe plangebied Kazernekwartier in Venlo met betrekking tot de Kazernestraat en de Eindhovenseweg¹⁹.

De gemeente is voornemens om op de Kazernestraat een tweetal rotondes te realiseren. De zuidelijke rotonde betreft de aanleg van een rotonde ter plaatse van de huidige kruising Eindhovenseweg - Kazernestraat. Deze rotonde maakt het voor verkeer mogelijk om direct via de Eindhovenseweg naar de Kazernestraat te rijden. De noordelijke rotonde ontsluit het nieuw te ontwikkelen Kazernekwartier met de Kazernestraat. Tussen de twee nieuw aan te leggen rotondes zal ook de Kazernestraat fysiek worden gewijzigd.

Verder is de gemeente voornemens om een nieuwe openbare weg aan te leggen op het nieuw te ontwikkelen kazernekwartier.

¹⁹ Oranjewoud, Akoestisch onderzoek Reconstructie Eindhovenseweg-Kazernestraat- Kazernekwartier te Venlo incl. rotondes PLANVARIANT, projectnummer 233667, d.d. juni 2011

Het doel van het onderzoek is om de akoestische effecten van de aan te leggen rotondes, de aanpassingen aan de bestaande wegen en de aanleg van een nieuwe weg te berekenen. Het onderzoek richt zich op het bepalen van de geluidbelasting op de woningen nabij de rotondes, langs de te reconstrueren wegen en langs de nieuw aan te leggen weg, binnen het wettelijk onderzoeksgebied.

De berekeningsresultaten zijn getoetst aan de volgens de Wet geluidhinder (Wgh) geldende grenswaarden. Wanneer de in de Wgh gestelde grenswaarden worden overschreden, dient beoordeeld te worden of er maatregelen ter beperking van het geluid mogelijk zijn en/ of er een hogere grenswaarde moet worden vastgesteld door het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Venlo.

Reconstructie Eindhovenseweg

Voor een aantal woningen langs de Burgemeester Gommansstraat, De Schansgraaf, Excelsiorstraat, Fort Sint Michielstraat en Van Laerstraat is vanwege de fysieke aanpassing aan de Eindhovenseweg sprake van een toename van de geluidbelasting tot maximaal 67 dB inclusief aftrek ex artikel 110g Wgh. De toename van de geluidbelasting is maximaal afgerond 5 dB als gevolg van de toename van het verkeer. Voor de woningen bedraagt de toename daarmee meer dan 2 dB en is er sprake van een reconstructie in de zin van de Wet geluidhinder. De maximale ontheffingswaarde van > 5 dB wordt niet overschreden.

Voor deze woningen dient te worden onderzocht of er maatregelen ter beperking van het geluid mogelijk zijn en/ of dient er een hogere grenswaarde te worden vastgesteld door het college van Burgemeester en Wethouders.

Mogelijk te nemen maatregelen

- **Bronmaatregelen:**

Het vervangen van het wegdektype referentiewegdek door een stil wegdek (Dunne Deklagen B op de Eindhovenseweg en SMA 0/6 op de rotonde) zorgt voor een geluidsafname van maximaal 3-4 dB voor de reconstructiewoningen. Deze maatregel zal niet het gehele reconstructie-effect wegnemen. Om een dusdanige reductie te behalen, zodat een hogere waarde niet hoeft te worden verleend (reductie van totaal 5 dB), dienen aanvullend nog overdrachtmaatregelen genomen te worden.

Indien enkel tot dit wegdektype als maatregelen wordt besloten (voorkeur gemeente Venlo) dienen hogere waardes vanwege de Eindhovenseweg te worden vastgesteld.

- **Overdrachtsmaatregelen**

Om het totale reconstructie-effect weg te nemen, dient aanvullend aan de bronmaatregelen een scherm geplaatst te worden langs de Eindhovenseweg.

Reconstructie Kazernestraat

Voor een aantal woningen gelegen aan de Kazernestraat is vanwege de Kazernestraat sprake van een toename van de geluidbelasting tot maximaal 59 dB inclusief

af trek ex artikel 110g Wgh. De toename van de geluidbelasting is maximaal afgerond 4 dB. Voor deze woningen bedraagt de toename daarmee meer dan 2 dB en is er sprake van een reconstructie in de zin van de Wet geluidhinder. De maximale ontheffingswaarde van >5 dB wordt niet overschreden.

Voor deze woningen dient te worden onderzocht of er maatregelen ter beperking van het geluid mogelijk zijn en/ of dient er een hogere grenswaarde te worden vastgesteld door het college van Burgemeester en Wethouders.

Mogelijk te nemen maatregelen

- Bronmaatregelen

Het vervangen van het wegdektype referentiewegdek door een stil wegdek (Dunne Deklagen B op de Kazernestraat tussen de 2 nieuwe rotondes, Dunne Deklagen B ten noorden van de meest noordelijke rotonde en SMA 0/6 op de rotondes) zorgt voor een geluidsafname van 2-3 dB voor de woningen gelegen aan de Kazernestraat. Deze maatregel zal niet het gehele reconstructie-effect wegnemen.

Indien enkel dit wegdektype als maatregelen wordt besloten (voorkeur gemeente Venlo) dienen hogere waardes te worden vastgesteld voor de Kazernestraat.

Aanleg nieuwe weg

Met behulp van het berekeningsmodel is op alle ontvangerpunten de geluidbelasting vanwege het wegverkeer op de nieuwe ontsluitingsweg voor het jaar 2021 berekend.

Uit de berekeningsresultaten blijkt dat in de nieuwe situatie de geluidbelasting ten hoogste 44 dB inclusief aftrek ex artikel 110g Wgh bedraagt. De voorkeursgrenswaarde van 48 dB wordt niet overschreden waarmee nader onderzoek achterwege kan blijven.

Effecten overige weggedeelten

Ingevolge artikel 99 lid 2 Wet geluidhinder dienen bij wijzigingen op of aan een weg ook andere wegen/ weggedelen te worden onderzocht waar naar verwachting een toename van 2 dB of meer zal optreden als gevolg van de wijzigingen op of aan de eerdergenoemde weg (uitstraling van de reconstructie). In onderhavige situatie is er enkel een toename te verwachten van 2 dB of meer op de Kazernestraat ten noorden van de rotonde. Het toepassen van een geluidreducerende wegdekverharding kan de toename van de geluidbelasting op deze weg wegnemen.

Voor het volledige akoestisch onderzoek en de ligging en afmeting van de genoemde schermen wordt hier verwezen naar de betreffende afzonderlijke bij dit bestemmingsplan behorende rapportage.

Akoestisch onderzoek Reconstructie Eindhovenseweg-Kazernestraat-Kazernekwartier incl. 2 rotondes te Venlo KNIPVARIANT

In opdracht van de gemeente Venlo is een akoestisch onderzoek uitgevoerd in het kader van de ontwikkelingen van het nieuwe plangebied Kazernekwartier in Venlo met betrekking tot de Kazernestraat en de Eindhovenseweg²⁰.

De gemeente is voornemens om op de Kazernestraat een tweetal rotondes te realiseren. De zuidelijke rotonde betreft de aanleg van een rotonde ter plaatse van de huidige kruising Eindhovenseweg - Kazernestraat. Deze rotonde maakt het voor verkeer mogelijk om direct via de Eindhovenseweg naar de Kazernestraat te rijden. De noordelijke rotonde ontsluit het nieuw te ontwikkelen Kazernekwartier met de Kazernestraat. Tussen de twee nieuw aan te leggen rotondes zal ook de Kazernestraat fysiek worden gewijzigd.

Verder is de gemeente voornemens om een nieuwe openbare weg aan te leggen op het nieuw te ontwikkelen kazernekwartier.

Het doel van het onderzoek is om de akoestische effecten van de aan te leggen rotondes, de aanpassingen aan de bestaande wegen en de aanleg van een nieuwe weg te berekenen. Het onderzoek richt zich op het bepalen van de geluidbelasting op de woningen nabij de rotondes, langs de te reconstrueren wegen en langs de nieuw aan te leggen weg, binnen het wettelijk onderzoeksgebied.

De berekeningsresultaten zijn getoetst aan de volgens de Wet geluidhinder (Wgh) geldende grenswaarden. Wanneer de in de Wgh gestelde grenswaarden worden overschreden, dient beoordeeld te worden of er maatregelen ter beperking van het geluid mogelijk zijn en/ of er een hogere grenswaarde moet worden vastgesteld door het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Venlo.

Reconstructie Eindhovenseweg

In de knipvariant is er voor een aantal woningen/ appartementen langs de Burgemeester Gommansstraat, De Schansgraaf, Excelsiorstraat, Fort Sint Michielstraat en Van Laerstraat vanwege de Eindhovenseweg sprake van een toename van de geluidbelasting tot maximaal 67 dB inclusief aftrek ex artikel 110g Wgh. De toename van de geluidbelasting is maximaal afgerond 5 dB als gevolg van de toename van het verkeer. Voor de woningen bedraagt de toename daarmee meer dan 2 dB en is er sprake van een reconstructie in de zin van de Wet geluidhinder. De maximale ontheffingswaarde van > 5 dB wordt niet overschreden.

Voor deze woningen/ appartementen dient te worden onderzocht of er maatregelen ter beperking van het geluid mogelijk zijn en/ of dient er een hogere grenswaarde te worden vastgesteld door het college van Burgemeester en Wethouders.

²⁰ Oranjewoud, Akoestisch onderzoek Reconstructie Eindhovenseweg-Kazernestraat- Kazernekwartier te Venlo incl. rotondes KNIPVARIANT, projectnummer 233667, d.d. juni 2011

Mogelijk te nemen maatregelen

- **Bronmaatregelen:**

Het vervangen van het wegdektype referentiewegdek door een stil wegdek (Dunne Deklagen B op de Eindhovenseweg en SMA 0/6 op de rotonde) zorgt voor een geluidsafname van afgerond maximaal 4 dB voor de reconstructiewoningen. Deze maatregel zal niet het gehele reconstructie-effect wegnemen. Om een dusdanige reductie te behalen, zodat een hogere waarde niet hoeft te worden verleend (reductie van totaal 5 dB), dienen aanvullend nog overdrachtmaatregelen genomen te worden (de gemeente heeft aangegeven bronmaatregelen te zullen treffen).

- **Overdrachtsmaatregelen**

Om het totale reconstructie-effect weg te nemen, dient aanvullend aan de bronmaatregelen een scherm geplaatst te worden langs de Eindhovenseweg.

Reconstructie Kazernestraat

Voor een aantal woningen gelegen aan de Kazernestraat en Fort Sint Michielstraat is vanwege de Kazernestraat sprake van een toename van de geluidbelasting tot maximaal 59 dB inclusief aftrek ex artikel 110g Wgh. De toename van de geluidbelasting is maximaal afgerond 4 dB.

Voor deze woningen bedraagt de toename daarmee meer dan 2 dB en is er sprake van een reconstructie in de zin van de Wet geluidhinder. De maximale ontheffingswaarde van >5 dB wordt niet overschreden.

Voor deze woningen dient te worden onderzocht of er maatregelen ter beperking van het geluid mogelijk zijn en/ of dient er een hogere grenswaarde te worden vastgesteld door het college van Burgemeester en Wethouders.

Mogelijk te nemen maatregelen

- **Bronmaatregelen**

Het vervangen van het wegdektype referentiewegdek door een stil wegdek (Dunne Deklagen B op de Kazernestraat) tussen de 2 nieuwe rotondes zorgt voor een geluidsafname van 2-3 dB voor de woningen gelegen aan de Kazernestraat en Fort Sint Michielstraat. Deze maatregel zal niet het gehele reconstructie-effect wegnemen.

Indien enkel dit wegdektype als maatregelen wordt besloten (voorkeur gemeente Venlo) dienen hogere waardes te worden vastgesteld voor de Kazernestraat.

Aanleg nieuwe weg

Met behulp van het berekeningsmodel is op alle ontvangerpunten de geluidbelasting vanwege het wegverkeer op de ontsluitingsweg voor het jaar 2021 berekend.

Uit de berekeningsresultaten blijkt dat in de nieuwe situatie de geluidbelasting ten hoogste 45 dB inclusief aftrek ex artikel 110g Wgh bedraagt. De voorkeursgrenswaarde van 48 dB wordt niet overschreden waarmee nader onderzoek achterwege kan blijven.

Effecten overige weggedeelten

Ingevolge artikel 99 lid 2 Wet geluidhinder dienen bij wijzigingen op of aan een weg ook andere wegen /wegdelen te worden onderzocht waar naar verwachting een toename van 2 dB of meer zal optreden als gevolg van de wijzigingen op of aan de eerdergenoemde weg (uitstraling van de reconstructie). In onderhavige situatie is er enkel een toename te verwachten van 2 dB of meer op de Kazernestraat ten noorden van de rotonde. Het toepassen van een geluidreducerende wegdekverharding kan de toename van de geluidbelasting op deze weg wegnemen.

Algemeen

In het kader van het bestemmingsplan worden op basis van de maximale variant (= knip-variant) hogere grenswaarden aangevraagd.

Er worden geluidreducerende maatregelen getroffen om de geluidstoename zoveel mogelijk te beperken. Deze maatregelen bestaan uit het toepassen van geluidreducerend wegdekverharding in de vorm van Dunne Deklagen A en B en het plaatsen van geluidschermen langs de Eindhovenseweg.

Voor het volledige akoestisch onderzoek en de ligging en afmeting van de genoemde schermen wordt hier verwezen naar de betreffende afzonderlijke bij dit bestemmingsplan behorende rapportage.

5.9 Luchtkwaliteit

In opdracht van de gemeente Venlo heeft Oranjewoud onderzocht wat de effecten van de ontwikkeling van het Kazernekwartier zijn op de concentraties luchtverontreinigende stoffen in het plangebied en in de directe omgeving daarvan²¹.

De beoordeling is uitgevoerd in het kader van de milieueffectrapportage en het bestemmingsplan die voor het Kazernekwartier worden opgesteld. Bij een procedure in het kader van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is het bevoegd gezag verplicht de beoogde ontwikkeling te toetsen aan de milieukwaliteitseisen, waaronder die voor luchtkwaliteit. Het wettelijk kader voor dit onderzoek wordt gevormd door Titel 5.2 Luchtkwaliteitseisen van de Wet milieubeheer.

Onderzochte situaties

De berekeningen zijn uitgevoerd voor de beoordelingsjaren 2011, 2015, 2021. De beoordelingsjaren 2011 en 2021 zijn hierbij de twee jaren die relevant zijn in het kader van het bestemmingsplan; het jaar 2011 is het verwachte jaar van definitieve besluitvorming over het bestemmingsplan, het beoordelingsjaar 2021 is het jaar tien jaar na besluitvorming (conform de geldigheidsduur van een bestemmingsplan). Dit is tevens het jaar waarin volledige realisatie van het plan is voorzien. Het jaar 2015 is

²¹ Oranjewoud, Luchtkwaliteit Kazernekwartier Venlo, Rapportage in het kader van Titel 5.2 Wm, projectnummer 233667, d.d. 15 april 2011

in de beoordeling betrokken als maatgevend tussenliggend jaar en is tevens het jaar waarin voor stikstofdioxide een scherpere grenswaarde van 40 µg/m³ voor de jaargemiddelde concentratie NO₂ inwerking treedt. Tot 2015 zijn er voor stikstofdioxide ruimere grenswaarden van kracht: onder andere 60 µg/m³ als grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie NO₂.

Ten behoeve van de milieueffectrapportage en het bestemmingsplan zijn zowel de referentiesituatie als het voorkeursalternatief doorgerekend. De referentiesituatie is de huidige (of vigerende) situatie doorgetrokken naar de toekomst waarbij rekening wordt gehouden met recent gerealiseerde, de vastgestelde en de redelijkerwijs te verwachten ontwikkelingen in de omgeving van het plangebied. Het voorkeursalternatief omvat de referentiesituatie uitgebreid met de infrastructurele aanpassingen en de nieuwe functies in het plangebied. De knipvariant (zie ook paragraaf 5.3) is met uitzondering van een fysieke knip in de Venrayseweg gelijk aan het voorkeursalternatief. Door deze knip is ten opzichte van het voorkeursalternatief sprake van een klein verschil in verkeersstromen in de directe omgeving van het plangebied.

Conclusies

Uit de conclusies blijkt dat, afhankelijk van het wegvak waarlangs de beoordelingspunten zijn gelegen, zowel voor het voorkeursalternatief en de knipvariant sprake is van een toe- of afname ten opzichte van de referentiesituatie. Dit geldt zowel voor stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀) en wordt veroorzaakt door veranderende verkeersstromen als gevolg van de realisatie van de aansluiting Eindhovenseweg en de planontwikkelingen in het Kazernekwartier. De onderlinge verschillen van de berekende jaargemiddelde concentraties NO₂ en PM₁₀ tussen het voorkeursalternatief en voor de knipvariant zijn, globaal kijkend voor het gehele onderzoeksgebied, relatief klein. De knipvariant leidt (logischerwijs) langs de Venrayseweg (tussen Kazernestraat en Antoniuslaan) tot lagere jaargemiddelde concentraties dan berekend voor het voorkeursalternatief.

Uit de berekening blijkt tot slot dat in geen van de onderzochte situaties en jaren sprake is van overschrijding van de relevante grenswaarden voor stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀) zoals die zijn opgenomen in bijlage 2 van de Wet milieubeheer. Derhalve kan worden geconcludeerd dat Titel 5.2 van de Wet milieubeheer, ongeacht het gekozen alternatief, geen belemmering vormt voor verdere besluitvorming.

Voor wat betreft het volledige luchtkwaliteitsonderzoek wordt hier volledigheidshalve verwezen naar een afzonderlijke bij dit bestemmingsplan behorende bijlage.

5.10 Milieuzonering

Goede ruimtelijke ordening voorziet in het voorkómen van hinder en gevaar. Door bij nieuwe ontwikkelingen voldoende afstand in acht te nemen tussen milieubelas-

tende activiteiten (zoals bedrijven) en gevoelige functies (zoals woningen) kan dit gerealiseerd worden. Het is aan de ene kant zaak om te voorkomen dat er hinder en gevaar voor gevoelige bestemmingen ontstaat en aan de andere kant dient aan bedrijven voldoende zekerheid te worden geboden dat zij niet in hun activiteiten worden beperkt door nieuwe gevoelige functies. Om te bepalen of tussen de milieubelastende activiteiten en de gevoelige functies voldoende afstand in acht wordt genomen, wordt gebruik gemaakt van de VNG- publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' uit 2009. In deze publicatie worden de richtafstanden gegeven voor de vier ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar.

De afstand (zonering) wordt bepaald door enerzijds de aard van de inrichting en anderzijds het karakter van zijn omgeving.

In het plangebied zelf zijn geen nieuwe milieugevoelige functies, zoals woningen, voorzien, zodat een toetsing aan bestaande in de omgeving aanwezig zijnde, mogelijk, hinderlijke inrichtingen niet aan de orde is.

Wel dient getoetst te worden in hoeverre de geprojecteerde nieuwe inrichtingen van invloed kunnen zijn op bestaande milieugevoelige functies in de omgeving.

De nieuw geprojecteerde hoofdfuncties (onderwijs, casino, voetbalstadion/ multifunctionele accommodatie, leisure, detailhandel, kantoren) betreffen inrichtingen (maximaal categorie 4.2 inrichting) waaraan, volgens de systematiek van 'Bedrijven en milieuzonering' een milieuzone van maximaal 300 meter verbonden is (op basis van het gebiedtype 'rustige woonwijk'), hoofdzakelijk op basis van het aspect geluid. Voor de overige inrichtingen gelden kleinere milieuzones/ afstanden.

	AFSTANDEN IN METERS									
	GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOT- STE AF- STAND	CATEGO- RIE	VERKEER	VISUEEL	BODEM	LUCHT
Detailhandel	0	0	10	0	10	1	1 P ²²	1		
Hotel	10	0	10	10	10	1	2 P	1		
Zwembad	10		50 C ²³	10	50	3.1	3 P	1		
Stadion	0	0	300 C	50 R	300	4.2	3 P	2		
Kantoren	0	0	10	0	10	1	2 P	1		
Restaurant/ horeca	10	0	10 C	10	10	1	2 P	1		
Evenemen- tenhal	0	0	30 C	0	30	2	3 P	1		
Sportscho- len/ gymnas- tiekzalen	0	0	30 C	0	30	2	2 P	1		

Tabel 3. Milieuzones en categorieën conform de VNG brochure passend bij Kazernekwartier

De mogelijke milieuhinder van de genoemde inrichtingen is hoofdzakelijk gericht op het aspect 'geluid' (vanwege de activiteiten in de inrichting alsmede de geluidseffecten vanwege de verkeersaantrekkende werking).

In paragraaf 4.8 is reeds ingegaan op het uitgevoerde onderzoek vanwege wegverkeerslawaaï in het kader van de Wet geluidhinder.

In het kader van de geluidseffecten van de planontwikkeling op de omgeving is door Oranjewoud een akoestisch onderzoek ingesteld²⁴. In het betreffende onderzoek wordt aangegeven dat het plan echter eveneens lijkt op een inrichting in het kader van de Wet milieubeheer (o.a. stadion). De onderzoeksofzet sluit hier dan ook op aan. In het kader van het MER zijn de inrichtingsgrenzen buiten beschouwing gelaten en is hoofdzakelijk het cumulatieve geluidniveau in de omgeving beoordeeld. Voor het bestemmingsplan (en de doorkijk naar) de milieuvergunning (Wabo) is wel rekening gehouden met de inrichtingsgrenzen om een waardeoordeel te kunnen geven.

Daar waar doorgaans voor een MER-studie de beoordeling plaatsvindt aan de hand van het aantal gehinderden en/ of het geluidbelast areaal, is dat hier nauwelijks

²² Personenvervoer

²³ In de kolom met richtafstanden voor geluid is – waar van toepassing – de letter C van continu opgenomen. Hiermee is aangegeven dat bij de betreffende milieubelastende activiteiten de voor geluid bepalende activiteiten continu (dag en nacht) in bedrijf zijn.

²⁴ Oranjewoud, Rapport Geluidsaspecten vanwege planontwikkeling op Frederik Hendrik kazerne te Venlo in het kader van een m.e.r., projectnummer 233.667 revisie 03, d.d. 21 juni 2011

relevant. Het is immers bekend waar de (mogelijke) geluidhinder ervaren zal worden: bij de nabijgelegen woningen van derden en het nabijgelegen natuurgebied. Het onderzoek is dan ook zo opgezet dat de (cumulatieve) geluidbelastingen inzichtelijk zijn gemaakt op deze woningen en het natuurgebied Raaijweide. Het waardeoordeel is gebaseerd op de wet- en regelgeving, en in het bijzonder het gemeentelijke geluidbeleid.

Conclusies voor het bestemmingsplan

Piekgeluiden L_{Amax} vanwege activiteiten in plangebied

Bij het verlenen van een omgevingsvergunning dan wel enkel een milieuvergunning zullen de piekgeluiden vanwege activiteiten binnen het plangebied geen knelpunt hoeven te betekenen. In de betreffende vergunningen zullen voldoende waarborgen (voorschriften) worden opgenomen om hinder - binnen de wettelijke regelgeving - naar de omgeving te voorkomen.

Indirecte geluidhinder

In het m.e.r.- onderzoek zijn de te verwachten voertuigbewegingen van en naar het plangebied bepaald en de gevolgen voor het aspect geluid uitvoerig belicht (onderdeel wegverkeerslawaaï).

De verkeerscijfers zijn gebaseerd op jaargemiddelde cijfers, waarin de piek van het verkeer vanwege voetbalwedstrijden en andere grote evenementen in het stadion of op het evenemententerrein voor die situatie in het geheel niet tot uiting komt.

Het effect van de pieksituatie is wel beschreven in het m.e.r.-onderzoek. In het kader van de Wet geluidhinder is de piekbelasting niet te toetsen, omdat hierin wordt uitgegaan van jaargemiddelde cijfers.

Echter in het kader van de planologische afwegingen en te maken besluiten (voor onder andere onderhavig bestemmingsplan) is het wel noodzaak om voor eventuele nadelige gevolgen vanwege die pieksituatie na te gaan of die binnen de wet- en regelgeving toegelaten kan worden (een en ander in het kader van een 'goede ruimtelijke ordening').

Voor de Kazernestraat neemt de geluidbelasting onder de piekverkeerssituatie met maximaal 7 dB toe in vergelijking met de huidige geluidssituatie. De invloed van het verkeer van andere 'inrichtingen' in het plangebied is te verwaarlozen. Woningen langs de Eindhovenseweg zullen vanwege deze verkeersafwikkeling op de Eindhovenseweg in de piek verkeerssituatie een toename van maximaal 3 dB ondervinden. Dus gelet op de criteria uit de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening is er bij de Eindhovenseweg en de Kazernestraat duidelijk sprake van indirecte hinder.

Gelet op de situering van de maatgevende woningen is te overwegen om, overeenkomstig de Circulaire indirecte hinder, aanvullende voorzieningen te treffen om in ieder geval het binnengeluidniveau van 35 dB(A) van de betreffende woningen te kunnen waarborgen.

Hoewel het aantal woningen waarvoor in het kader van de Wet geluidhinder hogere waarden vastgesteld dienen te worden beduidend minder is (zie ook paragraaf 5.8), zullen in een gezamenlijk project de geluidwerende voorzieningen bepaald en aangebracht worden. Nader onderzoek hiernaar zal nog dienen plaats te hebben.

Conclusies

De benodigde geluidwerende voorzieningen worden in overleg met de bewoners bepaald op basis van de berekende piekbelastingen.

Voor wat betreft evenementen geldt in het algemeen dat maatregelen ten aanzien van eventuele milieubelastende effecten, zullen worden opgenomen in een, door de gemeente per evenement af te geven, evenementenvergunning op basis van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV).

Voor evenementen in het nieuwe MFC en voor evenementen op een formeel evenemententerrein, zoals aan de oostzijde van het plangebied, is de Wet milieubeheer (als onderdeel van de Wabo-omgevingsvergunning) van toepassing.

Voor wat betreft het volledige akoestisch onderzoek wordt hier volledigheidshalve verwezen naar een afzonderlijke bij dit bestemmingsplan behorende bijlage.

5.11 Natuurwaarden

Natuurwetgeving

De bescherming van de natuur is in Nederland vastgelegd in respectievelijk de Natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet. Deze wetten vormen een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Daarnaast vindt beleidsmatig gebiedsbescherming plaats door middel van de ecologische hoofdstructuur (EHS), die is geïntroduceerd in het 'Natuurbeleidsplan' (1990) van het Rijk en op provinciaal niveau in het streekplan is uitgewerkt.

De *Natuurbeschermingswet 1998* heeft betrekking op de Europees beschermde Natura-2000-gebieden en de Beschermde natuurmonumenten. Ruimtelijke ontwikkelingen die effecten hebben op de vastgestelde natuurwaarden van deze gebieden, zijn in beginsel niet toegestaan. Indien er een kans bestaat dat effecten zullen optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden.

De *Flora- en faunawet* heeft betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek) vogels, reptielen en amfibieën, op een aantal vissen, libellen en vlinders, op enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten (uit de groepen kevers, mieren, schelp- en schaaldieren) en op een honderdtal vaatplanten. Bij ruimtelijke ontwikkelingen hoeft echter alleen rekening gehouden te worden met de juridisch zwaarder beschermde soorten uit 'tabel 2' en 'tabel 3' van de Flora- en faunawet, en met vogels. Voor deze soorten moet een

onthefing worden aangevraagd wanneer een ruimtelijke ontwikkeling leidt tot schade aan de soort of verstoring van leefgebied. Voor soorten van 'tabel 3' en vogels geldt hierbij een strenger afwegingskader dan voor soorten van 'tabel 2'. Voor soorten van 'tabel 2' en vogels geldt bovendien dat een onthefing niet nodig is wanneer gewerkt wordt conform de door LNV goedgekeurde gedragscode. In het kader van de m.e.r.-procedure is een natuurwaardenonderzoek uitgevoerd door Oranjewoud²⁵.

Omdat de effecten van de ontwikkelingen in het Kazernekwartier ook een zekere mate van uitstraling hebben op de omgeving is niet alleen gekeken naar de in het plangebied aanwezige waarden maar ook in de aangrenzende uiterwaarden de Raaijweide.

Aanwezige natuurwaarden

Het plangebied bestaat uit het voormalige kazerneterrein dat voor een groot deel bestaat uit verharding, in de vorm van wegen en paden, en een centraal gelegen plein. Ook het oostelijk deel van het plangebied waar enkele bedrijfsgebouwen en een school zijn gelegen, is grotendeels verhard. Daarnaast zijn er enkele gazons, plantsoenen en laanbomen op het terrein aanwezig. In het noordwesten van het plangebied is een weiland gelegen.

Het plangebied maakt geen deel uit van de EHS, noch van een ander beschermd natuurgebied. Het dichtst bijzijnde Natura 2000-gebied is het op 4 km afstand gelegen Vogelrichtlijngebied Schwalm-Nette- Platte mit Grenzwald und Meinweg. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied in Nederland, Maasduinen, ligt 6,5 kilometer ten noorden van het plangebied. Het dichtstbijzijnde EHS gebied is de naastgelegen uiterwaard. Ook de gehele Maas maakt deel uit van de EHS.

In het plangebied komen diverse beschermde natuurwaarden voor in de vorm van soorten die onder de bescherming van de Flora- en faunawet vallen. Het gaat hier zowel om algemeen voorkomende beschermde soorten ('tabel 1 soorten') als (strikt) beschermde diersoorten ('tabel 3 soorten') voor. De beschrijving van de aangetroffen soorten vindt plaats in paragraaf 5.12. Deze beschrijving is gebaseerd op onderzoek door Bureau Faunaconsult die het Kazernekwartier in 2010 en 2011 heeft onderzocht op de aanwezigheid van en geschiktheid voor beschermde soorten. Dit onderzoek bestaat uit een literatuuronderzoek en meerdere veldbezoeken.

Natuurwaarden buiten het plangebied

Aan de oostzijde grenst het plangebied aan de uiterwaarden van de Maas. Dit gebied, Raaijweide, maakt in zijn geheel deel uit van de EHS. De ontwikkeling van het Kazernekwartier kan ook een uitwerking hebben op de bredere omgeving door zogenaamde externe werking. Voorbeelden van externe werking zijn verstoring door

²⁵ Oranjewoud, Natuurrapport MER Kazernekwartier, projectnr. 233667, Eindconcept, d.d. 9 juni 2011

geluid en licht (of juist schaduw) die zich tot ver buiten het plangebied kunnen uitstrekken.

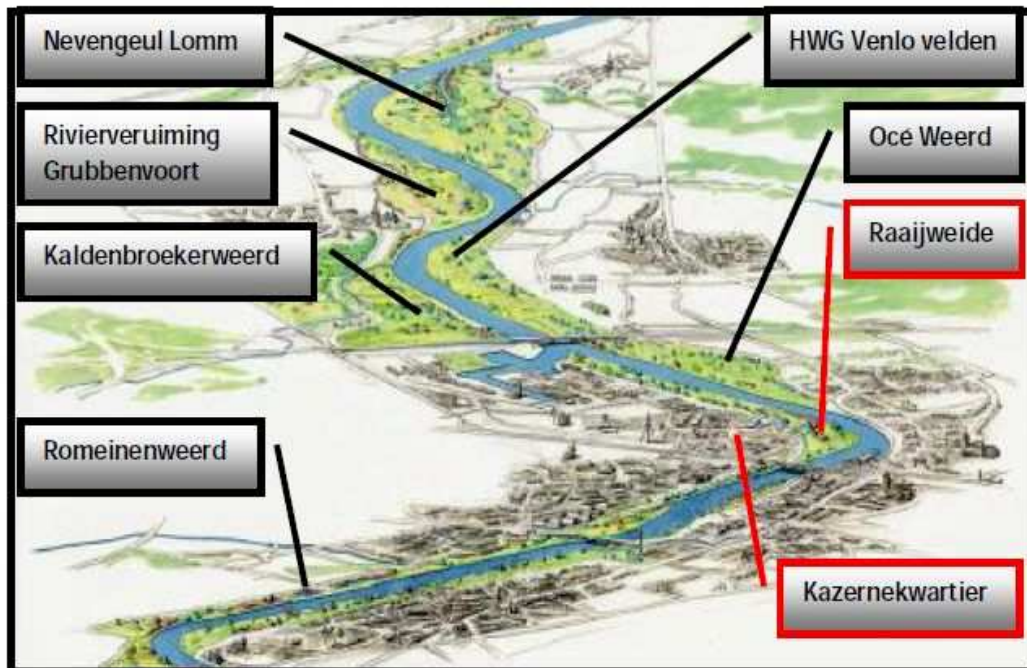
Het gebied Raaijweide is in 2003 aangewezen als natuurgebied en wordt sindsdien beheerd door Stichting het Limburgs landschap die hier jaarrond een kudde runderen laat grazen. Onder dit beheer heeft het gebied een wat natuurlijker karakter gekregen met een mozaïek van ruigte en korte vegetatie.

In het gebied is één broedvogel van de rode lijst aangetroffen, de Patrijs. Ook zijn er twee beschermde planten waargenomen, de Wilde Marjolein en het Ruig klokje, beide soorten van tabel 2 van de Flora- en faunawet.

Het gebied maakt onderdeel uit van de Maascorridor waar binnen een groot aantal uiterwaardprojecten vallen, zie afbeelding 10. De projecten binnen de Maascorridor combineren doelstellingen van hoogwater veiligheid, natuurontwikkeling, recreatieve ontwikkeling en keert de aangrenzende dorpen en de stad naar de Maas. In 2011-2012 wordt de Raaijweide heringericht door middel van maaiveldverlaging en de aanleg van een hoogwatergeul die ongeveer 100 dagen per jaar zal meestromen. Na de herinrichting zal zich in het gebied een dynamische rivierlandschap ontwikkelen onder invloed van kwelwater en rivierdynamiek. Het huidige beheer met jaarrond begrazing zal ook in de toekomst voortgezet worden.

Voor het gebied zijn geen doelsoorten benoemd die gevoelig zijn voor de eventuele externe effecten (zoals licht, geluid, beweging) van het toekomstig gebruik van het Kazernekwartier.

In de uiterwaard zijn bij inventarisaties onder andere bosrietzanger, grasmus, patrijs, spotvogel, putter en fazant waargenomen. Deze soorten kunnen ook na herinrichting in het gebied voorkomen.

Afbeelding 11. Visie schets van de Maascorridor, een keten van natuurgebieden langs de Maas (bron: Natuurrapport MER Kazernekwartier, Oranjewoud)

Effectenbeoordeling en mitigatie

De ontwikkeling van het Kazernekwartier heeft invloed op de aanwezige natuurwaarden in het plangebied. In deze paragraaf worden de effecten beschreven waarbij een onderscheid gemaakt wordt naar de effecten op beschermde soorten en de effecten van het project op beschermde gebieden.

Zoogdieren

Vleermuizen

Vleermuizen zijn gevoelig voor geluidsverstoring en licht. De mate van gevoeligheid verschilt sterk per soort. De laatvlieger en gewone dwergvleermuis maken zelfs gebruik van kunstlicht bij het zoeken naar voedsel en komen ook vaak in steden voor. De gewone grootoor vleermuis daarentegen is erg gevoelig voor geluid en licht.

In deelgebied 1 (zuidelijke zone langs het spoor) en 3 (noordelijke zone) zijn geen vaste verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Bij de verdere planvorming in deze deelgebieden hoeft daarom geen rekening met vleermuizen te worden gehouden.

In deelgebied 2 (middengebied ter hoogte van appèlplaats) zijn 4 dagverblijven van solitaire gewone dwergvleermuizen aanwezig. Vermoedelijk gaat het om de gootbetimmeringen en losse dakpannen. Voor het verwijderen van deze verblijfplaatsen kan geen ontheffing verkregen worden. De sloop van deze gebouwen kan daarom alleen plaatsvinden nadat alternatieve verblijfslocaties zijn aangelegd. Enkele bomen

vormen een vaste vliegroute voor de gewone dwergvleermuis en dienen daarom behouden te worden, zodat het voortbestaan van deze vaste vliegroute niet in gevaar komt.

Grondgebonden zoogdieren

De in het plangebied voorkomende grondgebonden zoogdieren staan alle vermeld op tabel 1 van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van de ontheffingsplicht. De algemene zorgplicht blijft echter onverminderd van kracht. Daarom wordt bij de effectbeschrijving ook beschreven hoe hier invulling aan gegeven wordt.

De werkzaamheden kunnen voornamelijk schade veroorzaken aan algemene muizen en spitsmuizen omdat deze soorten bij onraad hun hol in vluchten en zich bij gunstige omstandigheden nagenoeg het hele jaar voortplanten. In het plangebied komende soorten aardmuis, bosmuis, huisspitsmuis en veldmuis voor. Deze soorten leven geen van alle in kolonies. Door deze solitaire levenswijze, de hoge reproductiesnelheid en het feit dat de soorten ook in de omgeving voor komen zal de schade aan de populatie zeer beperkt zijn. De gunstige staat van instandhouding van de betreffende soorten komt niet in het gedrang.

Effecten op kleine zoogdieren, zoals muizen, kunnen worden beperkt door gefaseerd te werk te gaan. Dit houdt in dat de vegetatie wordt gekapt, gemaaid of verwijderd, alvorens in een later stadium met afgraven/ verwijderen top laag te beginnen. Het hierdoor eerst minder geschikt gemaakte leefgebied kan dan tijdig door de aanwezige zoogdieren worden verlaten. Ten aanzien van deze soorten geldt dat ze niet tijdens de winterslaap mogen worden verstoord door het verwijderen van vegetatie. Dat betekent dat vegetatie in de periode van eind september tot half november zou moeten worden verwijderd.

Grotere zoogdieren zoals de egel, konijn, mol, wezel hebben een groter leefgebied en zullen tijdens de werkzaamheden het plangebied mijden. Het bestaand weiland wordt in de toekomst gebruikt als parkeervoorziening het zal echter niet geasfalteerd worden. In het ontwerp is een groot oppervlak aan groenvoorzieningen opgenomen. Hierdoor komt er na de periode van verstoring voor de bovengenoemde soorten een groot areaal leefgebied beschikbaar en worden negatieve effecten op populatieniveau van deze soorten uitgesloten.

De gunstige staat van instandhouding van de grondgebonden zoogdieren zal niet worden aangetast als gevolg van de voorgenomen ingreep.

Vogels

In het plangebied komen veel soorten broedvogels voor. Door het verwijderen van bestaande groenstructuren en het kappen van bomen kunnen een aantal broedplaatsen van algemeen voorkomende soorten als de boomkruiper, pimpelmees, koolmees, ekster en spreeuw verdwijnen. Omdat het echter algemene soorten betreft zijn wezenlijk negatieve effecten op de populaties uitgesloten. Door de be-

staande groenstructuren zo veel mogelijk te sparen en in te passen in het ontwerp, kunnen negatieve effecten op de aanwezige individuen van deze algemene soorten kunnen verder beperkt worden.

Het leefgebied van de gekraagde roodstaart blijft grotendeels in tact door de dikke bomen op het terrein van de marechaussee te behouden. Voor broedlocaties is deze vogel aangewezen op oudere bomen met ruime holtes. Enkele bomen zullen echter verdwijnen. Indien hiermee nestholten komen te vervallen kunnen speciale nestkast met ruime invlieg openingen een alternatief bieden. Het behoud van overige bomenclusters is gunstig voor behoud van deze en andere broedvogels.

De soorten huismus, gierzwaluw, huiszwaluw en zwarte roodstaart zijn voor nestgelegenheden afhankelijk van gebouwen. De nestplaatsen van de eerste twee zijn jaarrond beschermd. Voor het verwijderen of ongeschikt maken van deze nestplaatsen kan geen ontheffing verleend worden zonder belang uit de vogelrichtlijn. Dit betekent dat eventuele dakrenovaties buiten het broedseizoen uitgevoerd moeten worden. Daarnaast moet de toegankelijkheid van de nestplaatsen behouden blijven of moeten er in afdoende mate alternatieve nestgelegenheden worden aangebracht. Deze alternatieven kunnen bestaan uit het plaatsen van speciale huismus- of gierzwaluw dakpannen, zogenaamde vogelvides en nestkasten of neststenen.

In een vijftal gebouwen die gesloopt gaan worden, bevinden zich nesten van vogels. Het gaat in totaal om 16 nestlocaties van de huismus, 16 huiszwaluwnesten, 2 nesten van de zwarte roodstaart en 1 spreeuwennest. Omdat de nesten van huismussen jaarrond beschermd zijn, kan slechts tot sloop worden overgegaan wanneer er, voor aanvang van het broedseizoen, voldoende alternatieve nestlocaties zijn gecreëerd. Door tijdig alternatieven aan te bieden aan deze vogels worden effecten op deze soorten en daarmee conflicten met de natuurwetgeving voorkomen.

De individuele nesten van de huiszwaluw zijn niet jaarrond beschermd. Gezien het groot aantal nesten op deze locatie kan men spreken over een lokale populatie welke in zijn geheel wel is beschermd. Omdat bij de sloop alle nesten tegelijkertijd zouden verdwijnen is de kans groot dat deze populatie hier verdwijnt. Hierdoor zou er sprake zijn van een wezenlijk negatief effect als gedefinieerd in de Vogelrichtlijn. Het is daarom van belang dat er nestlocaties in de bestaande bebouwing beschikbaar blijven of voldoende nieuwe locaties gecreëerd worden in de nieuwbouw.

Aanvullend op het bovenstaande geldt dat, om de nestlocaties functioneel te houden, ook de omgeving van de nestplaatsen van de huismus geschikt moeten blijven als foerageergebied. Dit betekent dat er met de groene inrichting van het gebied rekening gehouden moet worden met de eisen die deze kleine vogel stelt aan zijn omgeving. Concreet betekend dat er voldoende kleine groenvoorzieningen en beschutting aanwezig moet zijn in de vorm van (dichte) struwelen, heesters en heggen van waar uit kan worden gefoerageerd.

Effecten van de ontwikkelingen in het Kazernekwartier op de vogelsoorten die zijn waargenomen in Raaijweide zijn niet te verwachten. Geluid en of licht van het festivalterrein kunnen tijdens festivals voor tijdelijke verstoring zorgen. Bij de individuele vergunning verlening voor festivals zal daarom rekening gehouden moeten worden met de natuurwetgeving.

Planten

Binnen het plangebied zijn in 2010 geen beschermde plantensoorten waargenomen. In het verleden is hier wel het rapunzelklokje waargenomen. Omdat de soort niet meer is aangetroffen in het gebied zijn negatieve effecten uitgesloten. De in het ontwerp opgenomen groene zones echter wel mogelijkheden bieden voor deze soort om zich hier te hervestigen mits het (maai)beheer hier ruimte voor laat.

De naastgelegen uiterwaard biedt na de herinrichting als beschreven in het plan van de hoogwatergeul Raaijweide vestigingsplaatsen voor diverse beschermde plantensoorten. Te denken valt hierbij aan het rapunzelklokje, grote pimpernel en wilde marjolein, soorten die stroomopwaarts van het plangebied ook voorkomen in natuurlijke beheerde uiterwaarden. De herinrichting van het Kazerneterrein heeft geen negatieve invloed op de vestigingsmogelijkheden van deze soorten.

Overige beschermde soorten

Door de grootschalige herinrichting van het gebied kunnen de aanwezige (algemeen voorkomende) amfibiesoorten zoals de bruine kikker en de gewone pad worden verstoord. Indien exemplaren van deze soorten aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden kunnen deze eenvoudig opgepakt en verplaatst worden naar een geschikt aangrenzend gebied. Op deze wijze wordt voldoende invulling gegeven aan de algemene zorgplicht van de Flora- en faunawet.

Omdat er in de omgeving van het gebied voldoende alternatief leefgebied beschikbaar is, komt de gunstige staat van instandhouding niet in het geding voor deze soorten. Na de herinrichting is een deel van het terrein weer geschikt voor deze soorten.

Effecten op gebieden

Het Kazernekwartier grenst aan het EHS gebied Raaijweide. Zoals hiervoor beschreven, zijn er verstoring gevoelige doelsoorten vastgesteld in het inrichtingsplan voor dit gebied. De ontwikkelingen in het Kazernekwartier zullen geen effect hebben op de huidige natuurwaarde van het gebied of de mogelijkheid om de voorgestane vegetatietypen te ontwikkelen. De aanleg van het MFC en het festivalterrein aan de Venraijseweg zullen wel leiden tot een toename van het geluid en nachtelijk licht in de uiterwaard. Deze verstoringbronnen zijn wel in strijd met het landelijk streven naar stilte (<40 dB) en het streven van de provincie Limburg naar behoud van 'donkerte' in de EHS.

De verbreding van de spoorbrug met een wandel- en fietsboulevard, loopt over het EHS gebied. Omdat de herinrichting van Raaijweide voorafgaat aan de bouw van de brug verbreding, zal het effect van eventueel werkverkeer onder de brug getoetst moeten worden aan de dan actuele natuurwaarden ter plaatse. Door de hoogte van de brug en de, ondanks de uitbreiding, slechts beperkte breedte van de brug worden geen permanente effecten verwacht als gevolg van schaduwwerking of het wegvangen van regen.

De afstand tot de Natura 2000-gebieden is groter dan 4 km waardoor directe effecten op deze gebieden als gevolg van de ontwikkelingen in het Kazernekwartier zijn uit te sluiten.

De ontwikkeling van het gebied zal ook leiden tot een verandering in de verkeersstromen in de omgeving. Het kan niet bij voorbaat uitgesloten worden dat deze verandering in verkeer zal leiden tot een verhoogde stikstof depositie op Natura 2000-gebieden. Indien de uitkomsten van de verkeersanalyse hier aanleiding toe geven zal hier nader onderzoek voor uitgevoerd worden.

Aanbevelingen

In het voorgaande is ingegaan op de wettelijke verplichtingen om schade aan de natuur te voorkomen. De herinrichting van het Kazernekwartier biedt echter ook mogelijkheden om de natuurwaarden in het gebied te verhogen. Door kleine aanpassingen is soms grote winst te boeken. In de volgende paragrafen worden hiertoe enkele aanbevelingen gedaan.

Instandhouding vogelpopulaties

De nesten van vogels zijn tijdens het broedseizoen wettelijk beschermd onder artikel 11 van de Flora- en faunawet. Van een aantal soorten is het nest echter het gehele jaar door beschermd. Deze soorten staan vermeld op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten'. De soorten op deze lijst zijn ingedeeld in vijf categorieën waarbij onderscheid gemaakt wordt naar de reden waarom het nest beschermd wordt. De Huismus en de Gierzwaluw staan beide vermeld in categorie 2 omdat zij koloniebroeders zijn die bijzonder honkvast (Gierzwaluw) zijn en/ of voor hun nestplaats afhankelijk zijn van bebouwing (Huismus en Gierzwaluw). Om de nestplaatsen functioneel te houden is het voor sommige soorten van belang dat niet alleen het nest zelf wordt behouden maar dat ook het foerageergebied rondom het nest geschikt moet blijven. Om de instandhouding van deze soorten voor de toekomst veilig te stellen is het dan ook van groot belang (en wettelijk verplicht) om er zorg voor te dragen dat er voldoende nestgelegenheden in geschikt habitat beschikbaar blijven voor deze vogels. In de volgende paragrafen wordt per soort ingegaan hoe dit gerealiseerd kan worden bij renovatie van bestaande gebouwen en bij nieuwbouw.

Huismus

De Huismus maakt zijn nest in onder andere boomholtes en nestkasten maar vooral in gaten en kieren van gebouwen, en onder dakpannen. Ze gebruiken voor de bouw van het nest takjes, stro, veertjes en hondenharen die ze in de omgeving vinden. Huismussen foerageren en nestelen het liefst in groepen. Ze vinden hun voedsel op de grond het liefst in de (nabijheid) van beschutting van bijvoorbeeld een dichte heester of een heg.

In het Kazernekwartier staan meerdere monumentale gebouwen waarvan een deel gesloopt en een deel ingrijpend gerenoveerd zal worden om aan de eisen van de nieuwe gebruikers te voldoen. Werkzaamheden aan de daken waar vogels broeden, kunnen alleen plaatsvinden buiten het broedseizoen dat globaal loopt van 15 maart tot 15 juli. Door bij dakrenovaties gebruik te maken van aangepaste dakpannen of het inbouwen van zogenaamde vogelvides gezorgd worden dat er voldoende nestgelegenheden beschikbaar blijven en er ook voldaan wordt aan de bouwvoorschriften.

Ook voor het slopen van gebouwen geldt de beperking tijdens het broedseizoen. Maar omdat bij sloop vaste verblijfplaatsen permanent komen te vervallen moet er (vooraf!) voor alternatieven gezorgd worden. Er zijn vele mogelijkheden om nestkasten te plaatsen in nieuwbouw of bestaande bebouwing. Deze nestkasten kunnen zo ingepast worden dat deze haast onzichtbaar zijn, of juist in het zicht gebracht worden als extra beleving voor bezoekers.

Om deze nieuwe nestlocaties functioneel te maken is het noodzakelijk dat er in de directe omgeving ook voldaan wordt aan de habitateisen van deze kleine vogel. Het is dan ook van belang om de inrichting van het gebied af te stemmen met een ter zake kundig ecooloog.

Huiswaluw

In het plangebied zijn op 16 plaatsen nesten van Huiswaluwen aangetroffen onder de dakranden van oude gebouwen. Op vele plaatsen is aan de sporen op de muren te zien dat er in het verleden meer nesten hebben gezeten, die mogelijk zijn verwijderd. Indien huiszwaluwnesten jaarlijks worden verwijderd bestaat de kans dat deze vogels hier op termijn niet meer terugkeren.

Met de voorgenomen sloop zouden in een keer alle nesten komen te vervallen. Hierdoor bestaat de reële kans dat deze lokale populatie zal verdwijnen. Er blijven op het terrein echter ook enkele monumentale panden behouden (onder andere langs de Garnizoensweg) die gelijkwaardig onderdak kunnen bieden.

Door het plaatsen van enkele nestkasten kan de lokale populatie onderdak vinden. Deze nestkasten vragen geen onderhoud en voor eventuele vervanging of uitbreiding kunnen de vogels zelf zorgen.

Gierzwaluw

De gierzwaluw is een echte stadsvogel die voor zijn nestgelegenheid geheel afhankelijk is van bebouwing. Ze bouwen hun nesten onder dakpannen of boven op de

spouw, onder dakranden of in ventilatiegaten. De toegang van de nestplaatsen is zeer klein en vaak verborgen. Omdat de gierzwaluw alleen in de periode mei tot augustus in Nederland is en slechts enkele malen per dag de nestholte in- en uitvliegen worden deze nesten vaak over het hoofd gezien. Zijn voedsel vangt de gierzwaluw in volle vlucht en kan daarbij grote afstanden afleggen. Door dit foerageergedrag stelt deze soort, afgezien van een nestplaats, weinig eisen aan zijn omgeving.

In het Kazernekwartier staan meerdere gebouwen die nesten van gierzwaluwen kunnen bevatten hoewel deze niet zijn vastgesteld. Net als voor de huismus geldt dat met kleine aanpassingen gebouwen ook na (dak)renovatie geschikt kunnen blijven voor deze vogel. Zo kunnen speciale dakpannen geplaatst worden die een invliegopening hebben of kunnen kantdakpannen aangepast worden. De Gierzwaluwbescherming heeft een groot aantal voorbeelden hiervan verzameld waarvan er hier enkele worden getoond.

Ook in nieuwbouw zijn zeer goede mogelijkheden om zogenaamde neststenen te verwerken in de muur. Vanwege de voorkeur voor hoog gelegen nestplaatsen leent ook moderne hoogbouw zich hier goed voor.

Vleermuizen

De in het gebied aanwezige dagrustplaatsen en de vaste vliegroute van de gewone dwergvleermuis zijn jaarrond beschermd. Dit betekent dat deze in eerste instantie behouden moeten worden. Omdat de verblijfplaatsen echter in gebouwen aanwezig zijn die gesloopt zullen worden, is compensatie van deze verblijfplaatsen voor aanvang van de sloop en een aangepaste werkwijze noodzakelijk.

Vervangende verblijfplaatsen

De mitigatie voor het verlies aan dagrustplaatsen van de gewone dwergvleermuis kan uitgevoerd worden door op een geschikte nabijgelegen nieuwbouwlocatie stootvoegen met een minimale breedte van 2 cm te maken, op minimaal 3 meter hoogte. In de achterliggende spouw wordt het isolatiemateriaal (aan de stootvoegzijde) ruw afgewerkt, door over de volle breedte van het gebouw kippengaas van 1 m hoog te spannen. Indien het isolatiemateriaal bestaat uit glas- of steenwol, dan wordt dit (aan de stootvoegzijde) ruw afgewerkt, door over de volle breedte van het gebouw 1 m hoge ruwe platen van houtwolcement tegen de isolatie te schroeven. De vrije ruimte tussen de buitenmuur en het isolatiemateriaal inclusief platen, dient minimaal 2 cm breed te zijn.

In plaats van de vorige maatregel is mitigatie ook mogelijk door gebruik te maken van inbouwkasten van houtbeton van bedrijven als Schwegler, Waveka, Naturschutzbedarf Strobel of Hasselfeldt Naturschutz. In elk bouwblok dienen dan 2 van deze kasten op minimaal 3 m hoogte te worden ingemetseld, op een minimale afstand van 5 m van de dichtstbijzijnde lichtbron. Pas nadat de vervangende woonruimte is gecreëerd, mag het bestaande vleermuizenverblijf onklaar worden gemaakt voor de gewone dwergvleermuis.

Aangepaste werkwijze bij sloop

Eén of enkele dagen voor de sloop dient te worden nagegaan of er vleermuizen in het gebouw aanwezig zijn. Nadat alle vleermuizen zijn uitgevlogen dienen alle kleine openingen onder de dakrand te worden dichtgemaakt met terugslagkleppen (foliestrips, waarlangs vleermuizen wel naar buiten, maar niet meer naar binnen kunnen). Tevens dienen er gaten in het dak te worden gemaakt, zodat er een luchtstroom ontstaat onder de pannen. Hierdoor wordt het dak onaantrekkelijk als vleermuizenverblijf. Het ongeschikt maken van het vleermuizenverblijf dient plaats te vinden in de minst kwetsbare periode voor de gewone dwergvleermuis (buiten de winterslaap en buiten de kraamtijd): in de periode 15 maart – 15 mei of in de periode 15 juli – 15 oktober.

Behoud vaste vliegroute

In het plangebied bevinden zich bomen welke dienen als vaste vliegroute voor de gewone dwergvleermuis. In het kader van de Flora- en faunawet wordt dit als een beschermde vaste rust- en verblijfplaats gezien. Om deze vaste vliegroute te behouden dient de laanstructuur te blijven behouden zoals ook in de ontwerpen is opgenomen.

Behoud van waardevolle bomen en lanen

Op het terrein staan op diverse plaatsen oudere bomen, vooral Linde, Paardenkastanje, Inlandse eik, Beuk en Es, met een diameter van 30 cm tot wel 80 cm. De meeste van deze bomen staan in enkele laanstructuren. Bomen van deze leeftijd leveren een belangrijke bijdrage aan de natuurwaarde van het gebied en zijn voor enkele vogelsoorten onmisbaar als foerageer- of nestplaats. In afbeelding 12 staan de meest waardevolle bomen aangegeven.

Voor de gekraagde roodstaart, een soort van (oude) parken en bosgebieden, is het behoud van de dikke kastanjes op het huidige marechaussee-terrein van belang. De laanbomen rond de appelplaats/ het evenemententerrein en langs de Horsterweg zijn van belang voor diverse soorten waaronder de Boomkruiper en Ekster.

Naast hun natuurfunctie bepalen oudere bomen ook in belangrijke mate de beleevingswaarde. Door in het ontwerp de bestaande groenstructuren, in het bijzonder de oude bomen, te behouden is het lokaal voortbestaan van de diverse vogelsoorten gewaarborgd en krijgt het heringerichte terrein direct een 'volwassen' uitstraling. Zoals in afbeelding 12 is te zien past een deel van de waardevolle groenstructuren deels al binnen het ontwerp. Door kleine aanpassingen binnen het ontwerp en door zorgvuldig werken tijdens de bouw kunnen mogelijk meer waardevolle bomen behouden blijven. Indien de huidige locatie van beeldbepalende bomen, die tevens een relatief hoge natuurwaarde vertegenwoordigen, niet past binnen de nieuwe inrichting van het terrein verdient het aanbeveling te onderzoeken of deze bomen te verplaatsen zijn.

Dit aspect van de toetsing valt uiteraard niet rechtstreeks onder de natuurtoets maar maakt deel uit van de ruimtelijke analyse en het ontwerpadvies.

Afbeelding 12. Waardevolle groenstructuren geprojecteerd luchtfoto en in het ontwerp (bron: Natuurrapport MER Kazernekwartier, Oranjewoud)

Voor een volledige beschrijving van het natuurwaardenonderzoek en bijbehorend beleidskader wordt hier verwezen naar een afzonderlijke bij dit bestemmingsplan behorende bijlage.

5.12 Flora en fauna

Door Faunaconsult is een flora- en faunaonderzoek uitgevoerd in het plangebied²⁶.

Op 29 april 2010 heeft Faunaconsult het plangebied en directe omgeving bezocht voor een quickscan en inventarisatie van beschermde planten en vogels (op geluid). Daarbij werden de aanwezige biotopen beoordeeld op hun geschiktheid als habitat voor beschermde dier- en plantensoorten. Tevens werd er gezocht naar (tekenen van aanwezigheid van) beschermde planten, zoogdieren, vogels, reptielen en amfibieën. Met betrekking tot zoogdieren werd speciaal gelet op pootafdrukken, krabsporen, wissels, uitwerpselen, haren, graafsporen, hollen, en potentieel geschikte verblijfplaatsen.

Eventuele vleermuis-, steenmarter- en uilenverblijven werden zo goed mogelijk in kaart gebracht door geschikte ruimten met behulp van een zaklamp te inspecteren.

²⁶ Faunaconsult, Flora- en faunaonderzoek op en bij het voormalige kazerneterrein te Blerick (Gemeente Venlo), oktober 2010

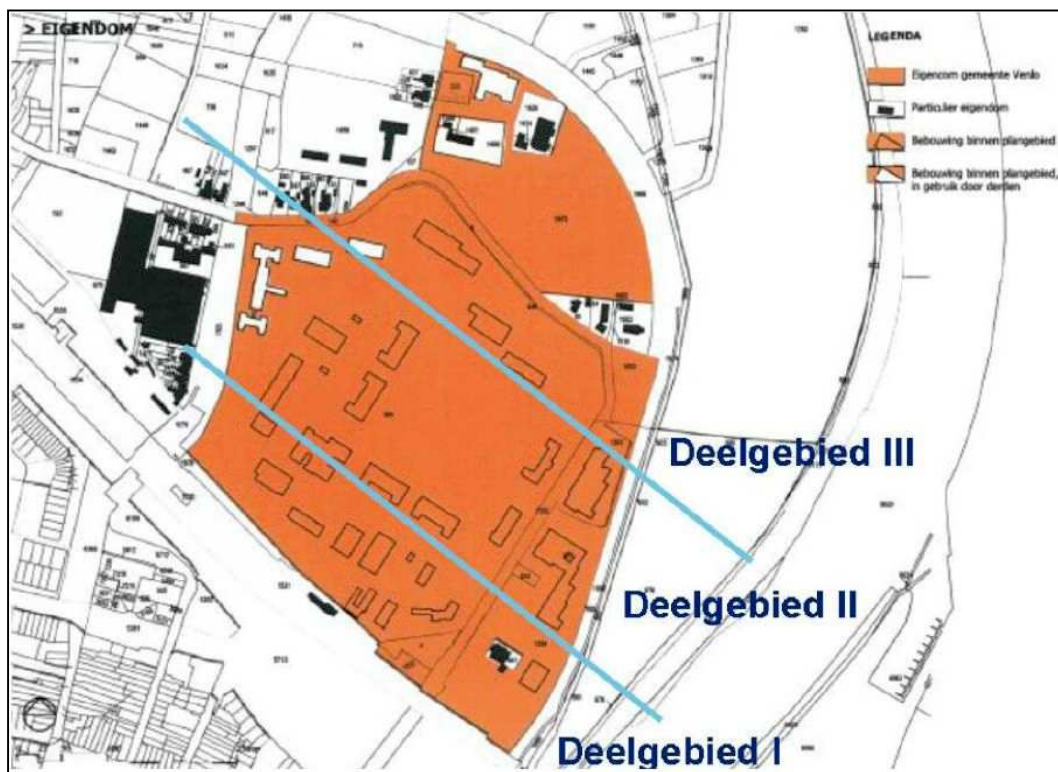
Daarbij werd gezocht naar vleermuizen, uitwerpselen, eierschalen, vogelnesten en andere sporen.

Alle deelgebieden zijn gedurende meerdere nachten onderzocht op het voorkomen van vleermuizen: deelgebied 1 in de nachten van 28 op 29 juni 2010, 23 op 24 juni 2010 en 6 op 7 september 2010, deelgebied 2 in de nachten van 27 op 28 september 2010, 20 op 21 april 2011 en 16 op 17 mei 2011 en deelgebied 3 in de nacht van 11 op 12 juni 2010 en in de nacht van 27 op 28 september 2010. In de avonden voor- en ochtenden na het vleermuizenonderzoek zijn tevens alle territorium- en nestindexerende waarnemingen bijzondere vogels (vogels waarvan het nest jaarrond is beschermd en vogels waarvan Dienst Regelingen (2009b) een omgevingsscan eist) in kaart gebracht.

Aan de hand van relevante (verspreidings)literatuur (Bijlsma et al., 2001; Bos et al., 2006; Broekhuizen et al., 1992; Limpens et al., 1997; RAVON, 2001, 2003, 2004, 2006 en 2007; Van Roomen et al., 2000 en SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002; Van der Coelen, 1992; Buggenum et al, 2009) is vervolgens ingeschat welke beschermde soorten mogelijk in het plangebied voorkomen.

Resultaten beleidsinventarisatie

Het plangebied behoort niet tot de EHS (Ecologische Hoofd Structuur), POG of een Vogelrichtlijn- of Habitatrichtlijngebied en valt ook niet onder de Natuurbeschermingswet. De nabijgelegen Maasuiterswaard valt binnen de EHS, in de categorie Nieuw natuurgebied.

Afbeelding 13. Plangebied en deelgebieden flora- en faunaonderzoek

Resultaten veldinventarisatie

Vleermuizen

Deelgebied 1 is gedurende drie nachten onderzocht op het voorkomen van vleermuizen. Daarbij werden elke nacht 3 tot 5 gewone dwergvleermuizen in het deelgebied waargenomen. Gedurende de tweede onderzoeksnacht werden tevens 3 sociaal jagende grootoorvleermuizen waargenomen. Zwermende of in- of uitvliegende vleermuizen werden niet waargenomen, ook werden er geen vaste vliegroutes in het plangebied waargenomen. Het voorkomen van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen in deelgebied 1 is dus volledig uitgesloten.

Deelgebied 2 is gedurende drie nachten op vleermuizen onderzocht. Daarbij werden iedere nacht gewone dwergvleermuizen waargenomen. In de tweede nacht werd daarnaast een laatvlieger waargenomen en in de derde nacht werden drie ruige dwergvleermuizen waargenomen. In de ochtend van 21 april 2011 vlogen er drie gewone dwergvleermuizen het dak van gebouw F in. In de avond van 16 mei 2011 vloog uit dit gebouw één gewone dwergvleermuis uit en één uit het ernaast gelegen gebouw. De rij bomen naast het voormalige kazerneplein werd in de avond van 16 mei 2011 door drie ruige dwergvleermuizen gebruikt om sociaal te jagen en door circa 8 gewone dwergvleermuizen als vaste vliegroute. Ook in de ochtend erna wer-

den deze bomen als vaste vliegroute van een vergelijkbaar aantal gewone dwergvleermuizen gebruikt.

Deelgebied 3 is gedurende twee nachten op het voorkomen van vleermuizen onderzocht. Vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen werden daarbij niet aangetroffen, wel werden er enkele gewone dwergvleermuizen kortstondig in dit deelgebied waargenomen.

Samenvattend zijn er vijf vaste rust- en verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis gevonden, deze liggen allen in deelgebied 2. Het gaat om vier dagverblijven van solitaire gewone dwergvleermuizen en een vaste vliegroute van de gewone dwergvleermuis.

Overige zoogdieren

Steenmarteruitwerpselen, eekhoornnesten of dassensporen en -holen zijn in het plangebied niet aangetroffen. Overige sporen, wissels, uitwerpselen etc. van andere zoogdieren, die behoren tot de categorieën 'streng beschermde soorten' of 'overige soorten' zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen. In het plangebied leeft een groot aantal konijnen. Daarnaast is het mogelijk dat een aantal algemeen in Nederland voorkomende zoogdiersoorten in het plangebied voorkomt.

Vogels

Territorium indicerende waarnemingen en nesten van vogels, waarvan een omgevingsscan wordt verlangd (Dienst Regelingen, 2009b), zijn waargenomen. Het gaat om de volgende territoriumindicerende waarnemingen en/ of bewoonde nesten: 2 spreuwen nesten, 5 pimpelmezen, 5 koolmezen, 2 zwarte roodstaarten, 6 boomkruipers, 3 ekster nesten, 1 gekraagde roodstaart, 16 huiszwaluwnesten, 1 holenduif. Van de vogelsoorten, waarvan het nest jaarrond wordt beschermd is alleen de huismus waargenomen. Van deze soort werden 39 individuen in en rond het plangebied waargenomen en er zijn waarschijnlijk meerdere nesten aanwezig in de daken van de oudere gebouwen. Overige jaarrond beschermde vogelnesten zijn niet waargenomen in het plangebied. Het is echter goed mogelijk dat er gierzwaluwen nestelen in de gebouwen in deelgebied 2.

Een aantal bomen, struiken en gebouwen in het plangebied bevat in de broedtijd nesten van algemene vogelsoorten. Tijdens het veldbezoek werden de volgende algemene soorten waargenomen: roodborst, putter, fitis, merel, vink, gaai, hegenmus, winterkoning, kauw, houtduif, tjiftjaf, zwartkop, groenling, grasmus, braamsluiper, fazant, Turkse tortel en goudvink.

Planten

In het plangebied werden alleen algemeen voorkomende plantensoorten waargenomen. Er zijn geen beschermde plantensoorten waargenomen en de biotoop is daarvoor ook niet geschikt.

Overige beschermde soorten

In het plangebied zijn geen overige beschermde soorten waargenomen. Doordat er geen wateren aanwezig zijn, is het voorkomen van vissen of voortplantingswateren van amfibieën uitgesloten. Delen van het plangebied dienen waarschijnlijk als land-habitat van algemene amfibieënsoorten.

5.13 Waterparagraaf

In deze paragraaf wordt beschreven op welke wijze het waterhuishoudkundig systeem in het plangebied opgebouwd is en hoe rekening is gehouden met de (ruimtelijk) relevante aspecten van (duurzaam) waterbeheer. Een beknopte beschrijving van de kenmerken van het watersysteem kan het benodigde inzicht geven in het functioneren van dit systeem.

Beleidskader

Relevante beleidsstukken op het gebied van water zijn het Waterbeheersplan van waterschap Peel en Maasvallei, het Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2006 (POL2006), het Nationaal Waterplan, Nationaal Bestuursakkoord Water en de Europese Kaderrichtlijn Water. Belangrijkste gezamenlijke punt uit deze beleidsstukken is dat water een belangrijk sturend element is in de ruimtelijke ordening. Water legt een ruimteclaim op het (stads)landschap waaraan voldaan moet worden. De bekende drietrapsstrategieën zijn leidend:

- vasthouden-bergen-afvoeren (waterkwantiteit);
- voorkomen-scheiden-zuiveren (waterkwaliteit).

Daarnaast is de Beleidsbrief regenwater en riolering²⁷ nog relevant. Hierin staat hoe het best omgegaan kan worden met het hemelwater en het afkoppelen daarvan. Ook hier gelden de drietrapsstrategieën. De meest relevante beleidsstukken zijn hieronder verder toegelicht.

Nationaal Waterplan 2009-2015

In december 2009 heeft het kabinet het Nationaal Waterplan vastgesteld. Dit plan geeft op hoofdlijnen aan welk beleid het Rijk in de periode 2009 - 2015 voert om te komen tot een duurzaam waterbeheer. Het Nationaal Waterplan richt zich op bescherming tegen overstromingen, beschikbaarheid van voldoende en schoon water, en diverse vormen van gebruik van water. Ook worden de maatregelen genoemd die hiertoe worden genomen.

²⁷ In juni 2004 heeft het kabinet de 'Beleidsbrief regenwater en riolering' naar de Kamer (Tweede Kamer 28 966 nr. 2) gestuurd, waarin het vernieuwde regenwaterbeleid is verwoord.

Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2006 (POL2006)

Het waterbeleid in het POL2006 sluit aan op de Europese Kaderrichtlijn Water en het Nationaal Bestuursakkoord Water. Het provinciaal waterbeleid omvat de volgende strategische doelen:

- herstel sponswerking: het voorkomen van wateroverlast en watertekort in het regionale watersysteem, anticiperend op veranderde klimatologische omstandigheden;
- herstel van de natte natuur: het bereiken van ecologisch gezonde watersystemen en grondwaterafhankelijk natuur;
- schoon water: het bereiken van een goede chemische kwaliteit voor water en sediment;
- duurzame watervoorziening: het beschermen van water voor menselijke consumptie, zodanig dat voldoende water van de vereiste kwaliteit via eenvoudige zuiveringstechnieken beschikbaar is;
- een veilige Maas: het streven naar een acceptabel risico voor overstromingen in het rivierbed van de Maas.

Waterschap Peel en Maasvallei

Het Waterbeheersplan van Waterschap Peel en Maasvallei beschrijft de uitwerking van het provinciale (oppervlakte)waterbeleid door het waterschap, zoals is vastgelegd in het POL2006. Het plan is richtinggevend voor het te voeren beleid en beheer van het waterschap gedurende de planperiode 2010-2015. Het waterbeheer wordt in al zijn samenhangen bekeken met als belangrijke uitgangspunten de watersysteembenadering en de waterketenbenadering. Bij de integrale afwegingen zijn een viertal leidende principes: veiligheid, duurzaamheid, water als medeordenend principe en niet afwentelen op anderen. In de afweging gelden een drietal toetsingscriteria: doelrealisatie, kosteneffectiviteit en maatschappelijk draagvlak. Extra inspanningen worden geleverd op het realiseren van duurzaam stedelijk waterbeheer waaronder het nadrukkelijk beïnvloeden van de ruimtelijke ordening vanuit waterhuishoudkundige principes in samenwerking met de gemeentes. Ook het samenwerken in de waterketen met de gemeentes en de verdere sanering van schadelijke rioolwateroverstorten staat hoog op de agenda. Bij nieuwbouwlocaties wordt gestreefd naar 100% afkoppeling van het afkoppelbaar verhard oppervlak van het riool.

Het gemeentelijk waterbeleid is reeds beschreven in het Integraal Waterplan Venlo van 28 september 2005 (zie paragraaf 4.8 onder C) en het Gemeentelijk Rioleringsplan (zie paragraaf 4.8 onder D). Verder omvat de gemeentelijke bouwverordening regels inzake het infiltreren van hemelwater.

Waterparagraaf/ Toelichting watertoets

Door Oranjewoud is een waterparagraaf/ toelichting bij de watertoets opgesteld voor het onderhavige plangebied²⁸. Hierna wordt op hoofdlijnen ingaan op dit onderzoek. Voor de volledige onderbouwing wordt hier verwezen naar een afzonderlijke bij dit bestemmingsplan behorende bijlage.

Bestaande waterhuishoudkundige situatie

Voor een beschrijving van het bestaande waterhuishoudkundig systeem ter plaatse wordt hier verwezen naar de het betreffende onderzoek van Oranjewoud.

Toekomstige waterhuishoudkundige situatie

Bij de ontwikkeling van het Kazernekwartier moet aan de eisen van de waterbeheerders worden voldaan. Met het waterschap Peel en Maasvallei, de gemeente Venlo, Rijkswaterstaat en waterschapbedrijf Limburg zijn overleggen geweest op 9 en 28 september 2010 waarin de uitgangspunten, wensen en aandachtspunten zijn besproken. De belangrijkste punten zijn hieronder opgenomen.

Algemene aandachtspunten

- Ten aanzien van het afkoppelen van regenwater afkomstig van verharde oppervlakken geldt de volgende voorkeursvolgorde: hergebruik, infiltratie, berging, lozing op oppervlaktewater, lozing op riolering.
- Minimaal dient een dynamische buffer gerealiseerd te worden. Een dynamische buffer is een infiltratievoorziening met voldoende bergingscapaciteit en een overloop op oppervlaktewater.
- Een dynamische buffer moet aan de volgende eisen van het waterschap voldoen: In de voorziening moet een bui van 50 mm in 27,3 uur (T=10) geborgen kunnen worden rekening houdend met een waakhogte van 0,5 meter. Daarnaast dient een bui van 62,5 mm in 48 uur (T=100) tot aan de rand van de voorziening ofwel het maaiveld te passen. De uitstroom moet beperkt blijven tot maximaal 1 l/s/ha.
- Het waterschap heeft een ambitie voor het watersysteem die aansluit bij de gewenste Cradle to Cradle insteek voor het Kazernekwartier: de aanleg van een statische buffer. Dit betekent dat in de buffer 84 mm in 48 uur (T=100) geborgen wordt, zonder dat sprake is van een overstort. Dit betekent volledige infiltratie.
- In het GRP van de gemeente Venlo wordt voor een absoluut systeem (zonder noodoverlaat) uitgegaan van een dynamische buffer van 71 mm in 48 uur (T=25) geborgen wordt met een waakhogte van 0,5 m. De T=100 situatie mag dan niet tot schade leiden aan het omliggende gebied en bebouwing.
- Bij het bepalen van de grootte van de infiltratievoorziening/ buffer dient in de rekenprogramma's een veiligheidsfactor van minimaal 0,5 toegepast te worden op de gemeten k-waarde. Dus de gemeten k-waarde (maat voor infiltratiegeschiktheid) dient vermenigvuldigd te worden met een factor 0,5 of lager.

²⁸ Oranjewoud, Toelichting Watertoets Kazernekwartier Venlo, projectnr. 233667, d.d. 17 januari 2011

- De infiltratievoorziening moet boven de gemiddeld hoogste grondwaterstand worden aangelegd om te voorkomen dat grondwater in de voorziening stroomt.
- Het reserveren van ruimte voor infiltratievoorzieningen en waterbuffers ter verwerking van het afgekoppelde water.
- Door het nemen van bronmaatregelen voorkomen dat het afstromende water een diffuse bron van verontreiniging wordt:
 - o Vermijden van gebruik van onbehandelde uitlogende bouwmaterialen en straatmeubilair zoals koper, zink, lood en met verontreinigende stoffen verduurzaamd hout bij de bouw en inrichting van de openbare ruimte.
 - o In het geval dat toepassing van uitlogende materialen niet vermijdbaar is, worden deze beheersbaar toegepast.
 - o Vermijden gebruik van chemische onkruidbestrijdingsmiddelen en wegzout.
- Bij het creëren van nieuw oppervlaktewater dient door de eigenaar in overleg met de waterbeheerder (veelal waterschap Peel en Maasvallei) hieraan een functie te worden toegekend, zodat inrichting, beheer en onderhoud hierop afgestemd kunnen worden (bijv. bij bergingsbassins).
- Voor de benodigde hoogte van bruggen dient bovenop de strijkhoogte van het maatgevende schip een veiligheidsmarge van 0,3 m gehanteerd te worden.
- Bij maatregelen in het rivierbed van de Maas mag er geen nadelige invloed op de Maas (kwantitatief en kwalitatief) ontstaan.
- Hemelwater afkomstig van de inrichting en afkomstig van verharde oppervlakten waarvoor conform de Nationale Richtlijn Bodembescherming geen bodembeschermende voorzieningen worden geëist, mag zonder vergunning worden geloosd op oppervlaktewater (de Maas). Indien hier geen sprake van is dan moet een vergunning op grond van de Waterwet of maatwerkvoorschrift op grond van Activiteitenbesluit worden aangevraagd voor het lozen van oppervlaktewater op de Maas.

Vuilwatersysteem

De optie om het afvalwater op eigen terrein te zuiveren (Cradle to Cradle vijver) is overwogen, maar is inefficiënt, omdat op korte afstand een afvalwaterzuivering aanwezig is waar het afvalwater naartoe gevoerd kan worden.

Het afvalwater afkomstig van de ontwikkelingen in het Kazernekwartier zal grotendeels via de bestaande leidingen naar de afvalwaterzuivering worden gevoerd. Hierbij wordt er vanuit gegaan dat de capaciteit van het ontvangende rioolstelsel voldoende is omdat de hemelwaterafvoer in de toekomstige situatie afgekoppeld zal worden van de vuilwaterafvoer.

Hemelwatersysteem

Bij nieuwe ontwikkelingen streeft de gemeente Venlo naar het 100% afkoppelen van de hemelwaterafvoer, waarbij zoveel mogelijk water in of nabij het plangebied wordt geïnfiltreerd. De benodigde ruimte voor infiltratievoorzieningen hangt af van het aandeel verhard oppervlak, het aantal en de omvang van de bebouwing, de grondwaterstand en de doorlatendheid van de bodem. De afvoer van hemelwater naar infiltratievoorzieningen vindt bij voorkeur bovengronds plaats. De berging is berekend met een bui met een herhalingstijd van 1 keer per 25 jaar ($T=25$) waarbij 71 mm neerslag in 48 uur valt en met een bui met een herhalingstijd van 1 keer per 100 jaar ($T=100$) waarbij 84 mm neerslag in 48 uur valt. Deze ambities voor het watersysteem sluit aan bij de gewenste Cradle to Cradle insteek van de gemeente Venlo voor het Kazernekwartier. In tabel 4 is te zien hoeveel m^3 berging nodig is voor een $T=25$ bui en een $T=100$ bui.

Variant	Oppervlakte verhard (m^2) (bebouwing en openbare verharding)	Benodigde berging (m^3) op basis $T=25$ (71 mm in 48 uur)	Benodigde berging (m^3) op basis $T=100$ (84 mm in 48 uur)
De Lijnstad	106.391	7.554	8.937

Tabel 4. Bergingsbehoefte plan

De hoeveelheid hemelwater dat geborgen dient te worden bij de variant Lijnstad bedraagt bij een $T=25$ bui $7.554 m^3$. De hoeveelheid hemelwater die geborgen dient te worden bij de variant Lijnstad bedraagt bij een $T=100$ bui $8.937 m^3$. Deze hoeveelheid water moet bij voorkeur geborgen worden in het plangebied zonder dat schade ontstaat aan het omliggende gebied.

Voorbeeld berekening berging:

Deze berekening is toegevoegd ter indicatie hoeveel ruimte benodigd is wanneer gekozen wordt voor aanleg van een bergingsvoorziening gedimensioneerd op een $T=25$ bui met een toelaatbare peilstijging van 0,5 m. Dit zou betekenen dat een bergend oppervlak benodigd is van $15.108 m^2$ bij de Lijnstad variant.

In het voorlopige ontwerp van het plan is een vijverpartij met een oppervlakte van circa $3.374 m^2$ opgenomen. Tevens is er een groot oppervlak groen in de parkzone opgenomen waar mogelijk oppervlaktewater ingepast kan worden.

Zoals in bovenstaande voorbeeld berekening te zien is zal de berging van het hemelwater van het plan een behoorlijk oppervlak in beslag nemen. Om ruimte te besparen zal inventief omgegaan moeten worden met de berging van hemelwater. Hieronder zijn verschillende opties voor berging van hemelwater weergegeven.

De berging van het hemelwater wordt vormgegeven aan de hand van de voorkeursvolgorde. Per optie zijn een aantal voorbeelden gegeven waar aan gedacht kan worden:

- Hergebruik:
 - Hemelwater gebruiken voor het doorspoelen van toiletten (grijswatersysteem) in het plangebied door middel van aanleg van een (infiltratie)vijver waaruit hemelwater gehaald kan worden voor het grijswatersysteem.
 - Het water uit de (infiltratie)vijver is tevens beschikbaar als bluswater.
 - Aandachtspunt bij het toepassen van hergebruik van hemelwater is de continue watervoerendheid van de vijver. In droge perioden moet ook (hemel)water beschikbaar zijn voor het grijswatersysteem en als bluswater, tevens moet in natte perioden na verloop van tijd nog steeds voldoende bergend oppervlak in de vijver aanwezig zijn om het overtollige hemelwater te bergen (dynamische berging).
- Infiltratie:
 - Infiltratievijver.
 - Wadi's.
 - Waterdoorlatende verharding (bijvoorbeeld Aquaflow).
 - Infiltratieriolering.
- Berging:
 - Bergingsvijver.
 - Groene daken.
 - Waterbergingskelders.
- Lozing op oppervlaktewater:
 - Afvoer naar de Maas (in overleg en onder voorwaarde Rijkswaterstaat).
 - Aandachtspunt bij deze optie is de kruising van de eventuele afvoervoorziening naar de Maas met de aanwezige waterkering.
 - Afvoer naar het primaire oppervlaktewater ten noorden van het plangebied (Ubroek).
- Lozing op riolering. Hierbij gelden de eisen vanuit de rioolbeheerder (deze eisen zijn terug te vinden in het GRP Venlo).

C2C en water

De link van het aspect water met de Cradle tot Cradle gedachte wordt verder uitgewerkt in De Notitie Duurzaamheid/C2C. De Notitie Duurzaamheid/C2C geeft vorm aan de duurzaamheidsambities voor het Kazernekwartier voor de verschillende ruimtelijke onderdelen op verschillende schaalniveaus (stad, gebied, gebouw) en (plan-, aanleg-, gebruiks- en afbraakfase).

Holland Casino geeft de voorkeur aan het werken middels de Breeam methode.

Verdere uitwerking

Het toekomstige watersysteem zoals bijvoorbeeld de vormgeving van de waterberging in het plangebied zal in overleg en in afstemming met de betrokken waterbe-

heerders (riool- en waterbeheerder gemeente Venlo: afdeling Openbare Werken, Waterschap Peel en Maasvallei, Rijkswaterstaat en Waterschapsbedrijf Limburg) verder uitgewerkt moeten worden.

Overleg waterbeheerder

Bij brief van 11 februari 2011 (kenmerk ka/leoo/wt/2011.03075) heeft het Waterschap Peel en Maasvallei een positief wateradvies verstrekt (zie ook bijlage 1. De beschrijving van de uitgangspunten voor de omgang met hemelwater is goed verwoord. Zowel in de voorgestelde voorkeursvolgorde als de dimensionering van de infiltratievoorzieningen kan het waterschap zich vinden. Er wordt rekening gehouden met de ligging van de waterkering en het profiel van de vrije ruimte.

5.14 Hoogwaterproblematiek

Op 19 september 1997 werd de circulaire 'Bouwen langs de Maas' vastgesteld door Provinciale Staten als provinciaal ruimtelijk beleid. Hierin werd vastgelegd hoe de ministeriële beleidslijn 'Ruimte voor de rivier' (Staatscourant 12 mei 1997) in Limburg zijn doorwerking diende te krijgen, waarbij de bescherming van een deugdelijke stroomvoering en waterberging voorop stonden. Middels deze circulaire werd tevens invulling gegeven aan de afspraken die naar aanleiding van de beleidslijn 'Ruimte voor de rivier' tussen Rijk, provincie en gemeente waren gemaakt.

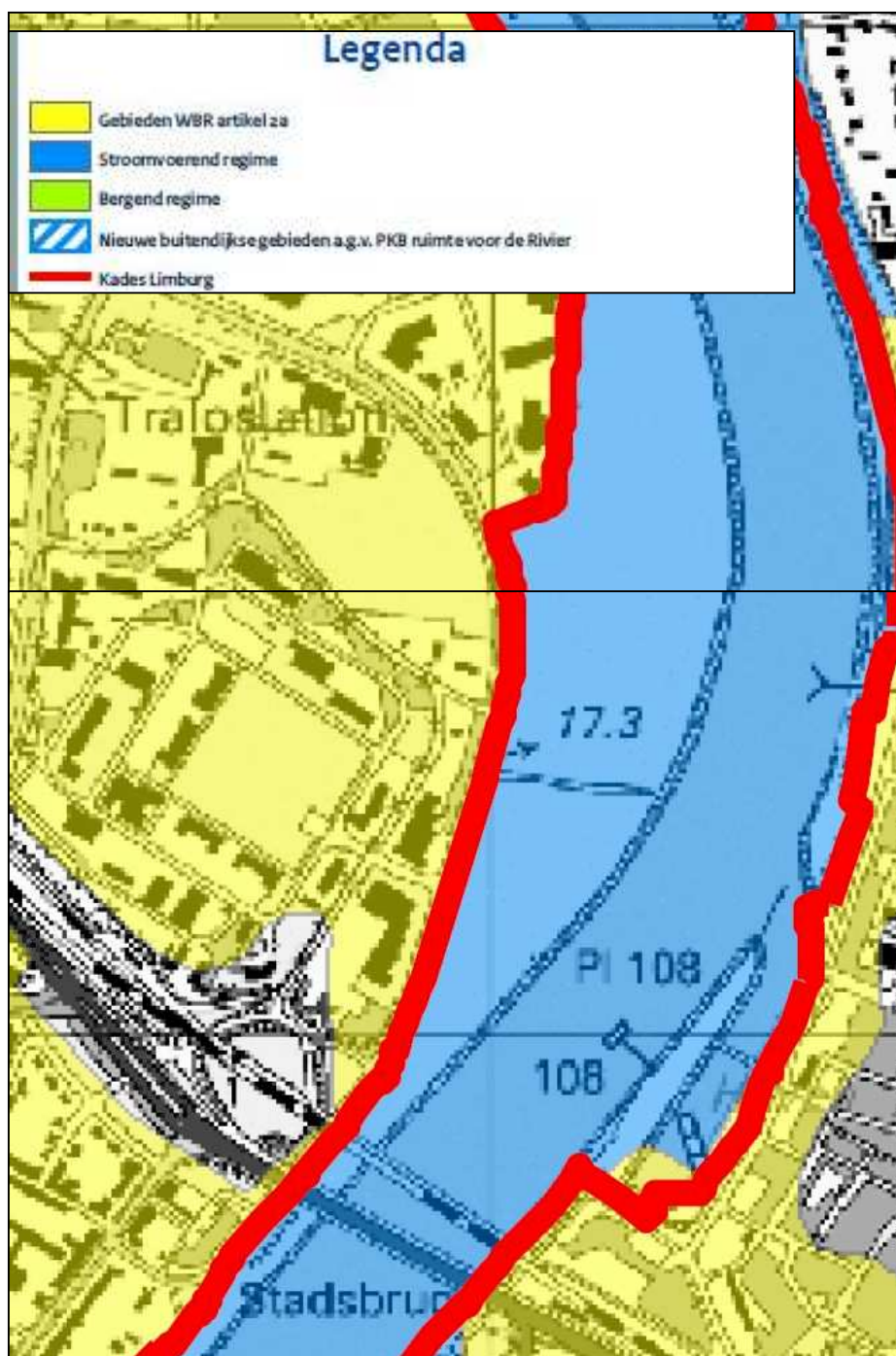
Mede op basis van de resultaten van een in 2005 verrichte evaluatie en ervaringen in de praktijk is besloten om de beleidslijn 'Ruimte voor de rivier' te herzien. De herziening van de beleidslijn draagt, mede als gevolg van de uitbreiding van het toepassingsgebied en de wens om verwarring met de PKB 'Ruimte voor de Rivier' te voorkomen, de naam 'Beleidslijn grote rivieren'.

Met de laatste herziening van de beleidslijn wordt meer ruimte geboden aan ontwikkelingsgerichte initiatieven. Zo ontstaan meer mogelijkheden voor ontwikkelingen die de ruimtelijke en economische kwaliteit van het betreffende gebied kunnen verbeteren. Doelstelling van de Beleidslijn grote rivieren is om de beschikbare afvoer- en bergingscapaciteit van het rivierbed te behouden en ontwikkelingen tegen te gaan die de mogelijkheid tot rivierversmalling door verbreding en verlaging nu en in de toekomst feitelijk onmogelijk maken.

Op 22 december 2009 is de Waterwet in werking getreden. In deze wet zijn een achttal wetten samengevoegd tot één wet. Het Waterbesluit is de uitwerking bij algemene maatregel van bestuur van bepalingen van de Waterwet. De Waterregeling is de uitwerking bij ministeriële regeling van bepalingen van de Waterwet en het Waterbesluit. De Waterwet, het Waterbesluit en de Waterregeling zijn het resultaat van de in 2004 aangekondigde integratie van waterwetgeving. Een belangrijk gevolg van de Waterwet is dat de huidige vergunningstelsels uit de afzonderlijke waterbeheerwetten, waaronder de Wet beheer rijkswaterstaatwerken (voor wat

betreft de 'natte' onderdelen) zijn gebundeld tot één vergunning, de Watervergunning.

De Beleidslijn grote rivieren heeft haar grondslag in het Besluit Rijksrivieren welke op 22 december 2009 is opgegaan in het Waterbesluit. De beleidslijn is met inwerkingtreding van het Waterbesluit dus niet komen te vervallen.

Afbeelding 14. Uitsnede kaart behorende bij de 'Beleidslijn grote rivieren'

Het plangebied is voor het grootste gedeelte gelegen in het voormalige artikel 2a Wbr gebieden waar nu een vrijstelling van de vergunningplicht voor het gebruik van waterstaatswerken geldt.

De Maasbrug en de gronden gelegen achter de kades behoren tot het stroomvoerende regime (waterstaatkundig beheer-gebieden).

Voor gebieden die binnen het stroomvoerende regime vallen geldt dat op grond van rivierkundige overwegingen, in principe alleen specifiek omschreven 'riviergebonden' activiteiten zijn toegestaan ('Ja, mits'). Deze activiteiten dienen te voldoen aan rivierkundige voorwaarden. Niet-riviergebonden activiteiten zijn niet toegestaan; alleen onder specifieke criteria zijn uitzonderingen mogelijk ('Nee, tenzij').

Artikel 3

In het rivierbed wordt, onverminderd het bepaalde in artikel 7, eerste lid, toestemming gegeven voor:

- a. een eenmalige uitbreiding van ten hoogste tien procent van de bestaande bebouwing;
- b. tijdelijke activiteiten, anders dan bedoeld in artikel 6.11, eerste lid, onderdeel b, van de Waterregeling, en
- c. overige activiteiten van rivierkundig ondergeschikt belang.

Artikel 6

Voor niet-riviergebonden activiteiten in het gedeelte van het rivierbed waarop het stroomvoerende regime van toepassing is, wordt geen toestemming gegeven, tenzij, onverminderd het bepaalde in artikel 7, sprake is van:

- a. een groot openbaar belang en de activiteit niet redelijkerwijs buiten het rivierbed kan worden gerealiseerd;
- b. een zwaarwegend bedrijfseconomisch belang voor bestaande grondgebonden agrarische bedrijven en de activiteit redelijkerwijs niet buiten het rivierbed kan worden gerealiseerd;
- c. een functieverandering binnen de bestaande bebouwing;
- d. een activiteit die per saldo meer ruimte voor de rivier oplevert op een rivierkundig gezien aanvaardbare locatie; of
- e. een activiteit die onderdeel uitmaakt van een projectbesluit als bedoeld in de planologische kernbeslissing Ruimte voor de Rivier en waarvan de uitvoering door de Staatssecretaris wordt gefinancierd

Artikel 7

- 1. De toestemming, bedoeld in artikel 3, wordt alleen gegeven indien:
 - a. er sprake is van een zodanige situering en uitvoering van de activiteit dat het veilig functioneren van het waterstaatswerk gewaarborgd blijft;
 - b. er geen sprake is van een feitelijke belemmering voor vergroting van de afvoercapaciteit, en

- c. er sprake is van een zodanige situering en uitvoering van de activiteit dat de waterstandsverhoging of de afname van het bergend vermogen zo gering mogelijk is.
- 2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing voor het geven van de toestemming, bedoeld in de artikelen 4, 5 en 6, aanhef en de onderdelen a, b, en c, met dien verstande dat de resterende waterstandseffecten of de afname van het bergend vermogen duurzaam worden gecompenseerd waarbij de financiering en de tijdige realisering van de maatregelen gezekerd zijn.
- 3. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing voor het geven van de toestemming, bedoeld in artikel 6, aanhef en onderdeel d, met dien verstande dat de gevraagde rivierverruimende maatregelen genomen worden, waarbij de financiering en de tijdige realisering van de maatregelen gezekerd zijn.

Rijkswaterstaat heeft aangegeven dat de nadere uitwerking van het plan, in overleg met Rijkswaterstaat, kan plaatsvinden eerst nadat het ruimtelijk besluit (i.c. het vaststellen van het bestemmingsplan) heeft plaatsgevonden.

Vergunningsvrij gebied/ Kazernekwartier

Voor de binnen de vergunningsvrije gebieden in het kader van de nieuwe Waterwet gelegen plandelen, geldt dat op basis van rivierkundige gronden en via een algemene maatregel van bestuur, het vergunningenregime van de Waterwet hier niet van toepassing is. Deze aanduiding betekent dat de betreffende gebieden vanuit rivierkundig oogpunt (vanuit het rivier- en stroombelang) minder van belang worden geacht. Bescherming van dat belang door middel van een vergunningenstelsel in het kader van de nieuwe Waterwet is daarmee niet noodzakelijk.

Op de gebieden die zijn vrijgesteld van de vergunningplicht voor het gebruik van waterstaatswerken onder de nieuwe Waterwet is paragraaf 6 'Gebruik van rijkswaterstaatswerken' van hoofdstuk 6 van het Waterbesluit niet van toepassing.

Voor deze gebieden geldt dat ze vanuit rivierkundig oogpunt (vanuit het rivier- en stroombelang) minder van belang worden geacht. Bescherming van dat belang door middel van een vergunningenstelsel is daarmee niet noodzakelijk. De Beleidslijn grote rivieren werpt met andere woorden geen belemmeringen op voor de middels deze bestemmingsplanherziening in deze gebieden voorgestane ontwikkelingen.

Ook vanuit de Waterwet, het Waterbesluit en de Waterregeling bestaan er derhalve geen belemmeringen.

De omstandigheid dat geen vergunningplicht geldt conform de nieuwe Waterwet, wil echter niet zeggen dat er geen kans bestaat op hoogwater in dit gebied. Het gebied blijft immers wel deel uitmaken van het rivierbed. Bouwen in deze gebieden geschiedt dan ook, net als elders in het rivierbed, op eigen risico en voor eigen verantwoordelijkheid. Het Rijk is niet aansprakelijk voor eventuele schade. Dat geldt eveneens voor de gemeente Venlo.

Gebieden in stroomvoerend rivierbed/ langzaamverkeersverbinding

Buiten de kades zijn geen nieuwe (bouw)ontwikkelingen voorzien, met uitzondering van de nieuwe langzaamverkeersverbinding over de Maas.

Wanneer er ten behoeve van de langzaamverkeersverbinding over de Maas een of meer peilers in het stroomvoerend van de Maas worden geplaatst dienen de effecten op de afvoer of bergingscapaciteit van het rivierbed volledig te worden gecompenseerd.

Zoals aangegeven zal het overleg hierover met Rijkswaterstaat plaatsvinden nadat duidelijk is hoe de planvorming hieromtrent er uit ziet. Alvorens hiertoe vergunningen verleend worden, zal de dan wellicht gebleken noodzakelijke watervergunning, aangevraagd worden.

Het onderzoek naar de mogelijkheden van een veerdienst over de Maas dient nog plaats te vinden. Bij dit onderzoek zal de nautische veiligheid concreet beschouwd worden, waarbij ook de Scheepvaartdienst de noodzakelijke toets zal uitvoeren.

Minimale doorvaarthoogte

De vaarweg moet voldoende doorvaarthoogte bieden onder bruggen door. Voor de benodigde hoogte van bruggen is bovenop de strijkhoogte van het maatgevende schip een veiligheidsmarge van 0,3 m gehanteerd. De doorvaarthoogte van de brug moet $9,10 \text{ m} + 0,3 \text{ m} = 9,40 \text{ m}$ zijn.

Bij een vast stuwpeil van NAP +10,85 m betekent dit dat de onderkant van de brug minimaal op NAP +20,25 m moet liggen.

Schadeverzekering

Ingeval van hoogwaterschade, wat nu niet concreet inzichtelijk/ aan de orde is, wordt zowel door het Rijk als de gemeente, geen recht op schadevergoeding erkend. Bouwgegadigden e.d. worden er voorts op gewezen, dat een (aanvullende) verzekering tegen waterschade bij een overstroming en doorbraak van de kaden dringend aanbeveling verdient.

Waterkering

Realisatie van het Kazernekwartier mag geen effect hebben op de waterkerende functie van de waterkering langs de Maas. Bij het verdere ontwerp van het Kazernekwartier moet het behoud van de waterkerende functie als randvoorwaarde meegenomen worden.

Tevens moet rekening worden gehouden met het profiel van vrije ruimte (Beleidsregel wk profiel van vrije ruimte geldig vanaf 22-12-2009, Waterschap Peel en Maasvallei). Het begrip profiel van vrije ruimte wordt als volgt gedefinieerd: het gebied dat nodig is om toekomstige verbeteringen aan de waterkering te kunnen realiseren. Met het opnemen van een profiel van vrije ruimte wordt beoogd ontwikkelingen te voorkomen die het realiseren van de voorgenomen verbetering onmogelijk

maken of slechts mogelijk te maken via verwijdering of aanpassing van werken met grote financiële consequenties. Het profiel van vrije ruimte staat onafhankelijk van de in de legger vastgestelde kernzone en (buiten)beschermingszone van de waterkering.

Bij de ontwikkeling van het Kazernekwartier moet rekening worden gehouden met de kern- en beschermingszone en het profiel van vrije ruimte van de waterkering. Deze zones en de waterkering zelf zijn dan ook daar waar in het plangebied aanwezig geregeld middels een dubbelbestemming die het bestaande en toekomstige gebruik van de waterkering verzekert.

(Bron: Oranjewoud, Toelichting Watertoets Kazernekwartier Venlo, projectnr. 233667, revisie 01, d.d. 03 december 2010).

5.15 Explosievenonderzoek

Het onderhavige terrein is in november 1944 door Engelsen gebombardeerd en door Duitsers verdedigd. De brug was het aan te vallen/ verdedigen object. In de omgeving zijn dan ook nog ongesprongen explosieven aanwezig. Voordat grondwerkzaamheden kunnen plaatsvinden dient eerst onderzocht te worden of er nog ongesprongen explosieven aanwezig zijn. Dat gebeurt in 4 fasen: een bureauonderzoek, een detectieonderzoek, een benadering van verdachte objecten en het daadwerkelijk verwijderen van explosieven. Het is niet mogelijk om het gehele terrein in een geheel te onderzoeken.

Bij het archeologisch onderzoek wordt de grond dusdanig geroerd dat explosieven onderzoek noodzakelijk is. De eerste fase van het archeologisch onderzoek is het zogenaamde proefsleuven onderzoek. Dat onderzoek vindt in de lijn langs het spoor plaats in augustus en september 2011. Om dit mogelijk te maken wordt op dit moment (juni 2011) bepaalde stukken grond vrijgemaakt van bestrating en groen en onderzocht op explosieven.

Vanaf eind 2011 wordt een deel van de bebouwing gesloopt en de overige bestrating en groenstroken verwijderd, het terrein wordt dan verder onderzocht op explosieven en vanaf januari t/m juni 2012 vindt het echte archeologische onderzoek plaats.

5.16 Kabels, leidingen en andere belemmeringszones

Aardgastransportleiding

Het plangebied wordt deels doorkruist door een aardgastransportleiding. De Gasunie is om nader advies gevraagd omtrent deze ligging en bescherming van deze leiding. Per brief van 6 augustus 2010 (kenmerk TAJO 10.B.1763) heeft de Gasunie

een advies, betreffende externe veiligheidsaspecten, gerelateerd aan de aardgas-transportleiding Z-513-22 gegeven. Dit advies is gebaseerd op het nieuwe externe veiligheidsbeleid van het ministerie van VROM, zoals in 2011 in werking is getreden middels de AMvB Buisleidingen.

Het advies betreft het groepsrisico, het plaatsgebonden risico en de belemmerde strook van de aardgastransportleiding welke (deels) binnen het plangebied ligt.

Groepsrisico

Leiding Z-513-22-KR-006/007 met een diameter van 12" en een ontwerpdruk van 40 bar:

- De 1% letaliteitgrens (9,8 kW/M2 contour) van deze leiding ligt op 140 meter. De planontwikkeling vindt derhalve plaats binnen de invloedssfeer van deze leiding.
- De 100% letaliteitgrens (35 kW/m2 contour) ligt op 70 meter van de leiding. Binnen dit gebied is sprake van een substantiële toename van het groepsrisico.

Toelichting 100% letaliteitgrens (35 kW/m2-contour)

Gezien het feit dat de toegelaten objecten, waar zich aanzienlijke aantallen mensen kunnen ophouden, zich bevinden binnen de 100% letaliteitgrens (35 kW/m² contour) van de leiding en daarom substantieel bijdragen aan de toename van het groepsrisico, wordt geadviseerd een groepsrisicoberekening te laten maken.

In paragraaf 4.6 is reeds nader ingegaan op de groepsrisicoberekening voor de gasleiding en overige risicovolle transportroutes nabij het plangebied.

Plaatsgebonden risicocontour

De plaatsgebonden risico contour van 10⁻⁶ is een grenswaarde. Binnen deze contour mogen zich geen kwetsbare objecten bevinden. Voor beperkt kwetsbare objecten geldt een genuanceerder beleid. Hiervoor is deze contour een richtwaarde waar de gemeente rekening mee heeft te houden bij het nemen van nieuwe ruimtelijke besluiten.

Uit deze berekening van de Gasunie inzake het plaatsgebonden risico blijkt dat de PR 10⁻⁶ risicocontour ter plaatse van het plangebied op de leiding ligt. Hieruit blijkt tevens dat zich geen kwetsbare objecten bevinden binnen deze contour. Dit betekent dat het plaatsgebonden risico geen belemmering vormt voor realisatie van het plan.

Belemmerde strook

De belemmerde strook is de strook die Gasunie nodig heeft voor het veilig kunnen bedrijven van de leiding. Tevens is deze strook nodig voor inspectie- en onderhoudsdoeleinden. Binnen deze strook dienen bestemmingsplanregels te gelden ter bescherming van de leiding en haar omgeving (medebestemming).

De breedte van de medebestemming is gelijk aan de belemmerde strook van 4 meter ter weerszijden van de hartlijn van de leiding. Doel van deze strook is het waarborgen van een veilig en bedrijfszeker gastransport en ter beperking van gevaar voor personen en goederen in de directe omgeving van de leidingen. Gezien het doel dient de belemmerde strook in principe obstakelvrij te blijven.

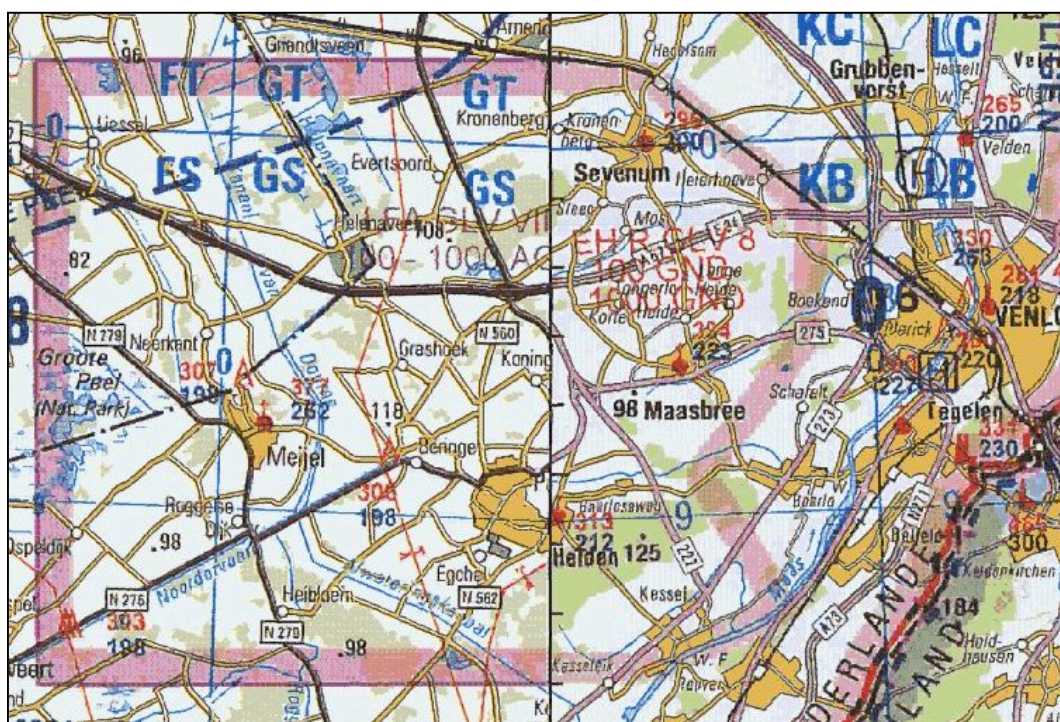
Gelet op het voorgaande is in de regels van het onderhavige bestemmingsplan een dubbelbestemming voor de betreffende gasleiding opgenomen. De leiding vormt echter geen belemmering voor de beoogde ontwikkeling.

Laagvlieggebied

Het plangebied is niet gelegen binnen een laagvlieggebied, een en ander zoals vastgelegd in het Tweede Structuurschema Militaire Terreinen.

Het Tweede Structuurschema Militaire Terreinen (SMT) is een planologische kernbepijssing (PKB) die de hoofdlijnen bevat van het rijksbeleid voor militaire terreinen en complexen. In het SMT zijn de plannen van het ministerie van Defensie vastgelegd met betrekking tot de locaties en het gebruik van oefenterreinen, kazernes en andere complexen, militaire vliegvelden en havens.

In deel van het SMT is aangegeven dat het stedelijk gebied Venlo buiten het laagvlieggebied wordt gehouden. In deel 4 is de nieuwe situatie, zonder stedelijk gebied Venlo/ Blerick aangegeven (zie afbeelding 15).

Afbeelding 15. Begrenzing laagvlieggebied (roze lijn) ter hoogte van het plangebied

5.17 Windhinderonderzoek

Het onderwerp windhinder is niet meegenomen in het MER. De NEN 8100 (norm voor windhinder) geeft aan wanneer er aanleiding is om onderzoek te doen naar windhinder. Onderzoek naar windhinder is noodzakelijk bij een gebouwhoogte van meer dan 30 meter. Voor gebouwen tussen de 15 en 30 meter is het oordeel van een windhinderdeskundige noodzakelijk. Aangezien van de grote programma's de bouwhoogte meer dan 30 meter bedraagt, zal nader onderzoek naar windhinder uitgevoerd moeten worden. Op dit moment is de vormgeving van de hoogbouw en exacte positionering nog niet uitgekristalliseerd. De beoordeling van de hoogbouw aan de hand van de uitgangspunten is pas mogelijk als de bouwplannen concreter vorm krijgen. In die fase zal beoordeeld moeten worden in hoeverre windhinder aanleiding geeft tot het nemen van maatregelen (maatwerk) in de concrete bouwplanontwikkeling eventuele effecten terug te dringen.

6. PLANBESCHRIJVING

De gemeente Venlo is al enige tijd bezig met het (her)ontwikkelen van de voormalige Fredrik Hendrik Kazerne. Op deze plek dient een multifunctioneel centrum gerealiseerd te worden waarin onder andere een voetbalstadion is opgenomen. Daarnaast dient het een gebied te worden dat ruimte biedt aan de zakelijke markt, het onderwijs maar ook recreatie en ontspanning. De verschillende elementen zorgen ervoor dat de locatie Fredrik Hendrik Kazerne een verbindend element kan vormen in de lokale, maar zeker ook regionale structuur. Het betreft een ontwikkeling die een regionale aantrekkingskracht gaat krijgen. Vooral de leisure component kan mensen vanuit de gehele regio aantrekken. De ontwikkeling wordt daarmee het visitekaartje van de stad waarbij de verschillende thema's (leisure, pleasure, gezondheid, sport en onderwijs) stevigheid geven aan de signatuur. De concentratie van dit soort functies draagt bij aan een herkenbaar profiel, het functioneren van de locatie, de regionale identiteit, levendigheid en sociale veiligheid. Onderhavig bestemmingsplan regelt rechtstreeks, middels flexibele bestemmingen, fase 1 van de ontwikkeling van het Kazernekwartier.

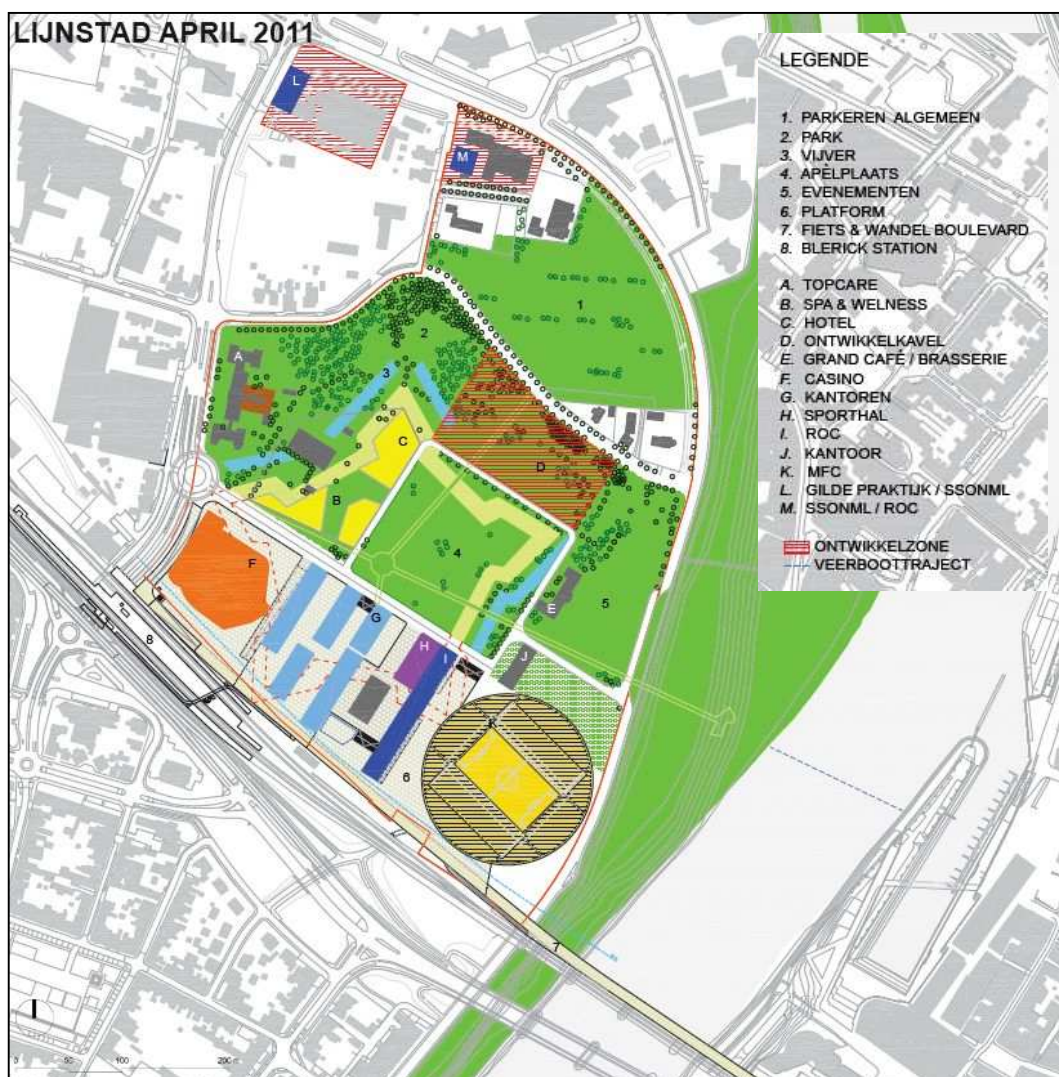
6.1 Programma

Het Kazernekwartier kent een (eu)regionaal aansprekend programma, dat past bij de strategische en centrale ligging van het Kazernekwartier in de stad. Het gefaseerd te realiseren programma bestaat uit de elementen: evenementen, cultuur & vrije tijd, leisure, onderwijs, sport, commercieel/ zakelijke dienstverlening, kantoren en gezondheid.

Lijnstad

De keuze van de gemeente Venlo om verder invulling te geven aan de Lijnstad is het resultaat geweest van een intensief voortraject, waar meerdere varianten zijn onderzocht. In de rapportage 'Kazerneterrein Venlo: van stad naar euregionaal centrum' (mei 2010) zijn de ontwikkelingsvisies van Lijnstad en Fortpark tegen elkaar afgewogen, waar de raad haar voorkeur heeft uitgesproken voor het model Lijnstad.

In het najaar van 2010 en begin 2011 is de Lijnstad door middel van ontwerpessies verder uitgewerkt tot een stedenbouwkundig plan. De basis voor de uitwerking van het stedenbouwkundig plan vormde ondermeer het gestelde in het amendement van 23 juni 2010. Tussentijds zijn de programma's van eisen van de investerende partijen verwerkt in het ontwerp en is invulling gegeven aan een aantal thema's op het gebied van ruimtelijke kwaliteit.

Afbeelding 16. Lijnstadmodel

Lijnstad, vertrekt vanuit een brede visie op Venlo. Het eerste uitgangspunt van deze variant is de toekomstige 'euregionale stad Blerick-Venlo', waarbij in het verlengde van de lijn 'spoor bij Kazernekwartier' ook ontwikkelingen in het Venlose deel van de stad (emplacement) worden voorzien. Deze brede inbedding maakt onderdeel uit van het gedachtengoed, het concept, echter niet van de huidige praktische doorvertalingen: programmatisch en financieel zijn deze visies verder niet uitgewerkt.

Voor het eigenlijke projectgebied Kazernekwartier kan Lijnstad worden getypeerd als:

- een compacte (gebouwen)strook met hoge densiteit langs het spoor;
- een extensief, 'open' noordelijk deel van het gebied;

- passend in ontwikkeling van Venlo langs de oost-west-as.

Wat betreft opbouw van zuid naar noord ('conceptuele zones') typeert XDGA zijn visie met de volgende trefwoorden: densiteit (spoorstrook) – historie (gebied rond huidige appèlplaats) - park (noordelijk deelgebied). Elk van deze zones beslaat ongeveer een derde van het totale plangebied.

Programmatisch, en qua fasering van dat programma, biedt *Lijnstad* in het 'densiteit'-gebied plus de omgeving van de huidige appèlplaats het volgende beeld (uitgedrukt in vierkante meters bruto vloeroppervlak) (zie ook het 'Frederik Hendrik Kazerne Ontwikkelplan 2025' en afbeelding 16 voor een verdere uitwerking).

Functies	Fase 1: 2011 - 2015	Fase 2: 2016 - 2025	Totaal bvo
Blok A: Kantoren	2.750 m ²		2.750 m ²
Expositie- en werkruimte	860 m ²		860 m ²
Blok B: Spa & Wellness	5.500 m ²		5.500 m ²
Blok C: Hotel	5.000 m ²		5.000 m ²
Detailhandel/dienstverlening	2.000 m ²		2.000 m ²
Blok D: (Zakelijke) dienstverlening	1.400 m ²	1.410 m ²	2.810 m ²
Blok E: Horeca	644 m ²		644 m ²
Blok F: Holland Casino	circa 12.500 m ² (excl. parkeerruimte)		Circa 12.500 m ²
Blok G: Kantoren		20.000 m ²	20.000 m ²
Blok H: Sporthal	3.150 m ²		3.150 m ²
Blok I: ROC	10.000 m ²		10.000 m ²
Blok J: Kantoor	1.500 m ²		1.500 m ²
Blok K: MFC: Veld en Tribunes	42.900 m ²		42.900 m ²
Detailhandel/dienstverlening	3.000 m ²		3.000 m ²
Parkzone	Nader in te vullen		25.000 m ²
Zwembad		Nader te onderzoeken	
Totaal	±91.204 m²	21.410 m²	±137.614 m²

Tabel 5. Omvang van de functies

In *Lijnstad* herbergt het MFC. Als tweede volumineus icoon langs het spoor presenteert *Lijnstad* een gebouw waarin Holland Casino is gevestigd. In deze lijn is, tussen beide gebouwen in, de nieuwbouw van ROC-Gildeopleidingen, kantoren (fase 2) en een topsporthal voorzien.

Diverse kleinere functies (detailhandel, spa & wellness, horeca en hotel) worden in de bestaande gebouwen rond de appèlplaats gesitueerd. In het voormalige Marechausseegebouw wordt Top-Care/ Ciran gevestigd.

Binnen het gebied, maar ook van en naar Venlo en Blerick ten zuiden van het spoor, voorziet *Lijnstad* in een fijnmazig netwerk van voetgangers- en fietsverbindingen. Het model kent een fors aangezette 'langzaam verkeer-boulevard' parallel aan het

spoor. Deze boulevard is gelegen in een 30 meter brede veiligheidsstrook tussen het spoor en de eerste bebouwingscontour in het plangebied. In deze strook is ook ruimte gereserveerd voor parkeren en een aanrijroute voor hulpvoertuigen.

Enkele hoofdontwikkelingen in fase 1 van de ontwikkeling van het Kazernekwartier zijn hierna kort toegelicht. Voor een volledige beschrijving van het programma wordt hier verwezen naar het 'Frederik Hendrik Kazerne Ontwikkelplan 2025' (deel 1 Stedenbouwkundige visie: Plan & Programma).

MFC/ evenementengebouw

Een van de speerpunten van het gebied wordt het Multifunctioneel Centrum (MFC). In dit MFC komt het nieuwe wedstrijdstadion voor VVV-Venlo dat in beginsel plaats biedt aan 17.500 toeschouwers en kan worden uitgebreid tot 22.500 toeschouwers (staanplaatsen).

Het MFC heeft een ronde vorm en is opgebouwd uit drie hoofdelementen: een stevige sokkel met tribune, een glazen ring en de dakconstructie voorzien van opengaand dak en zonnecellen.

De hoofdingangen bevinden zich op het maaiveld aan de noordzijde en aan de zuidzijde ter hoogte van de fiets- en wandelboulevard. Voor de toeschouwers die per trein komen of per auto zijn aan de westzijde extra ingangen voorzien op het dek en is er een rechtstreekse ingang vanuit de parking, welke ter plaatse bestaat uit twee parkeerlagen met een diepte van 7 meter.

Het MFC is een van de belangrijke pijlers binnen het concept. VVV-Venlo zal haar wedstrijden afwerken in het nieuwe MFC, maar er wordt daarnaast ook ruimte geboden aan concerten en andere evenementen. De ontwikkeling van het MFC biedt ruimte aan verschillende functies. Uitgegaan wordt van een invulling met de volgende onderdelen: veld, tribunes en voorzieningen en eventueel congresfunctie en kantoren.

In de eerste fase van de planontwikkeling is de realisatie van een (top)sporthal (circa 3.000 m² BVO) voorzien, in de directe nabijheid van het MFC/ evenementengebouw.

ROC/ onderwijs

Naast het MFC vormt de onderwijscluster ook een belangrijke pijler binnen het plangebied. Er is ruimte ingepland voor het ROC maar op termijn komen mogelijk ook andere onderwijsinstellingen (bijvoorbeeld sportonderwijs) richting het Kazernekwartier. Om de onderwijsinstelling de benodigde ruimte te bieden zullen leslokalen, praktijklaboratoria en sportlokalen worden gerealiseerd. De onderwijsfunctie van het ROC wordt aangrenzend aan het MFC ontwikkeld.

Verder wordt nog onderzocht of het SSONML samengebracht kan worden op de locatie Gildepraktijkopleidingen.

Holland Casino/ leisure

Ook op het gebied van vrije tijd biedt het concept ruime mogelijkheden. Voor dit onderdeel zijn onder andere Holland Casino, een spa en wellness centre, een hotel, een restaurant en bars voorzien. Het casino is voorzien direct langs het spoor.

Een belangrijk programma op het gebied van vrije tijd vormt de vestiging van het Play Your Game concept. Op de beoogde locatie in de westelijke punt van het plangebied realiseert Holland Casino een vernieuwend concept met een mix aan moderne gambling & gaming mogelijkheden, verschillende horeconcepten en een kleinschalig theater. Deze laatste twee voorzieningen zullen niet concurrerend zijn met overige horecavoorzieningen in de omgeving.

Voor Play Your Game wordt circa 12.500 m² BVO gerealiseerd met, als onderdeel van het concept, circa 600 eigen parkeerplaatsen.

Het grootste deel van de overige leisure ontwikkeling zal in het park direct achter het casino worden gerealiseerd. Voor kleinere horeca voorzieningen zijn nog enkele plekken verspreid in het plangebied voorzien. Daarnaast is in het plangebied een zwembad voorzien. De concrete locaties voor horecavoorzieningen en zwembad vormen nog een onderzoeksopgave.

De voormalige appèlplaats is in het plan voorzien als stadspark en een evenemententerrein is voorzien aan de Maaszijde.

Commercieel

In fase 1 wordt voorzien in een ontwikkelruimte voor commerciële voorzieningen/ zakelijke dienstverlening van 5.000 m² BVO, verdeeld in 3.000 m² in het MFC, 150 m² bij Holland Casino en 1.850 m² in de nabijheid van het hotel. De exacte invulling van de ontwikkelruimte zal in combinatie met de ontwikkeling van de eerste fase zijn beslag krijgen.

Detailhandel wordt mogelijk gemaakt maar speelt als (nieuwe) functie een ondersteunende rol in de visie, waarbij bovendien als randvoorwaarde geldt dat deze:

- geen concurrentie mag genereren met bestaande lokale detailhandel (*additio-
neel*);
- programmatisch moet aansluiten bij de centrale thema's (sport, onderwijs, cultuur, vrije tijd en gezondheid) van het terrein (*thematisch*);
- past bij regionale uitstraling van het Visitekaartje van de stad (*regionaal aantrekkelijk*).

Terughoudendheid en zorg voor een goede functionele afstemming tussen de bestaande binnenstad van Venlo, het centrum van Blerick en de projecten Q4, Maasboulevard en Kazernekwartier is noodzakelijk.

De 5.000 m² BVO gericht op commerciële voorzieningen heeft een beperkt aandeel in de totale ontwikkeling van bijna 138.000 m² BVO. Indien de ontwikkeling volledig

op detailhandel wordt gericht zal er sprake zijn van een ontwikkeling van ongeveer 4.000 m² WVO²⁹. Het totaal WVO in de gemeente Venlo bedraagt 231.674 m²³⁰.

Gezondheid

Voor Top-Care/ Ciran is huisvesting voorzien in het gebouw van de Koninklijke Marechaussee aan de Kazernestraat en nieuwbouw in het park. Het pand heeft de status van Rijksmonument en is gelegen aan het toekomstige hoofdadres van het Kazernekwartier. Gezien de met Top Care/ Ciran gemaakte afspraken over invulling, nieuw- en verbouw is een hoogwaardige herbestemming/ gebruik van dit pand verzekerd.

De locatie gaat dienst doen als hoofdkantoor voor Top-Care/ Ciran en als landelijk opleidings- en ontwikkelingscentrum voor de uitvoering van innovatieve revalidatieconcepten (2.750 m² BVO).

Sport

In de eerste fase van de planontwikkeling is de realisatie van een (top)sportthal (circa 3.000 m² BVO) voorzien, in de directe nabijheid van het MFC/ evenementengebouw. De hal kan overdag onderdak bieden aan het bewegingsonderwijs van diverse toekomstige gebruikers van het Kazernekwartier. Zo hebben ROC/ Gilde Opleidingen, Gilde Praktijkopleidingen, en mogelijk ook de SSONML (bovenbouw Velddijk), behoefte aan passende sportvoorzieningen voor hun leerlingen.

Het avondgebruik kan worden ingevuld met de uren voor verenigingssporten. Daarnaast kan de hal worden ingericht voor seizoensgebonden binnensporten zoals zaalhockey, -korfbal en -voetbal.

Kantoren

Vergelijkbare ontwikkelingen elders laten bij evenementengebouwen en stadions een aantrekkelijke werking zien van kantoorontwikkeling en zakelijke dienstverlening. In de eerste fase wordt uitgegaan van een beperkt programma van 1.500 m² BVO in het monumentaal gebouw A.

In de tweede fase van de planontwikkeling is vanaf 2020 voorzien in de realisatie van 20.000 m² BVO aan onbenoemd kantoorprogramma, in combinatie met de uitbreiding van de gebouwde parkeervoorziening. Deze functie zal volledig gerealiseerd worden op het parkeerdek. Tussentijds zal dit terrein in de Lijn van het spoor, als onderdeel van de gemeentelijke parkeerexploitatie, worden meegenomen bij de uitvoering van de eerste fase en worden ingericht met maaiveld parkeren.

Ontwikkellocatie Parkzone

Ten noorden van de huidige appèlplaats bevindt zich een ontwikkelzone (fase 2, vanaf 2020) met een oppervlak van 25.000 m². Er zijn voorsnog geen specifieke functies toegewezen. Randvoorwaardelijk is enkel dat de functies die in die zone

²⁹ Voor de omzetting van BVO naar WVO geldt gemiddeld genomen een verhouding van 0,8

³⁰ Detailhandelsaanbod gemeente Venlo, Locatus 2010

gaan landen passen in het profiel van de locatie en niet concurreren met bestaande commerciële functies in Venlo.

De nieuw toe te voegen functie betreft overigens geen 'detailhandel in traditionele zin'. De toekomstige inrichting zal zich waarschijnlijk bewegen in de richting van 'overige retail', zoals groothandelsfuncties voor sportapparatuur, preparatie van oldtimers, auto's boten, motoren en caravans. Zaken die in de randen zijn gerelateerd aan vrije tijd en ontspanning in brede zin.

Fasering

De ontwikkeling van het Kazernekwartier zal gefaseerd worden uitgevoerd. Fase 1 behelst de ontwikkeling van het programma aan de zuidzijde van het plangebied en de ontwikkeling van de groen- en infrastructuur. Ook de vestiging van de diverse onderwijsvoorzieningen en Top Care zijn in fase 1 voorzien.

Fase 2 bestaat uit de verdere invulling met zakelijke dienstverlening en kantoren en de invulling van de noordelijke ontwikkelruimte. In de volgende afbeelding is de ontwikkeling van fase 1 en 2 afgebeeld. Fase 1 zal plaatsvinden in de periode 2011-2015. Fase 2 zal naar verwachting vanaf 2016 ingevuld worden.

Afbeelding 17. Het programma - verdeeld over fase 1 en 2

Afbeelding 18. Parkinvulling onbebouwd blijvende terreindelen

6.2 Stedenbouwkundige structuur

De essentie van het 'Lijnstad' concept is om de Maas te transformeren van een barrière naar een verbindend element. De bestaande centra en het Kazernekwartier vullen elkaar ruimtelijk en programmatisch aan, waarmee vorm wordt gegeven aan de ambities van de 'aantrekkelijke centrumstad'. De ambitie van 'visitekaartje' is met de Lijnstad eveneens prominent herkenbaar in het hart van de stad. Van een relatief anoniem gebied is het Kazernekwartier getransformeerd tot een publieke plek met aantrekkingskracht. De uitstraling aan de Maas, maar ook de zichtbaarheid vanuit de trein en vanaf de Eindhovenseweg is beeldbepalend voor Venlo door een aantrekkelijke compositie van bouwvolumes in passende, eigentijdse architectuur.

De grote gebouwen in het Kazernekwartier bevinden zich langs het spoor en zijn daardoor optimaal bereikbaar per trein en per auto. Op een verhoogd dek beschikken MFC, ROC en Holland Casino over hun nieuwe huisvesting. Het MFC ligt aan de Maasoever en biedt haar gasten een megavenster op de historische binnenstad. Door het volume en de bijzondere vormgeving beschikt het MFC over een iconische aantrekkelijkheid aan de Maas. Het ROC/ Gildeopleidingen krijgt een plek op het parkeerdek. Het Holland Casino is het meest westelijke gebouw en vormt een blik-

vanger langs het spoor en de Eindhovenseweg. Tussen MFC en Holland Casino is voorzien in bebouwing voor nog te werven functies. Het hoogstedelijk milieu in de Lijnstadzone met grote dichtheid en menging van functies is aantrekkelijk voor bezoekers en gebruikers, maar nodigt ook uit tot het nemen van nieuwe initiatieven. De flexibiliteit van de stedenbouwkundige en bouwkundige structuur houdt rekening met deze dynamiek. Bij de vormgeving van de gebouwen en de inrichting van de openbare ruimte is duurzaamheid en C2C uitgangspunt.

Een nieuwe stedelijke promenade langs het spoor vormt het verbindende hoofdelement van Lijnstad; deze promenade wordt direct met de binnenstad verbonden door een hoogwaardige nieuwe Maasverbinding. Alle grote programma's, die hun plaats niet (kunnen) vinden in de oude binnenstad, zullen een plaats krijgen in de stedelijke zone parallel aan het spoor en de centrale wandel- en fietsboulevard.

De concentratie van het programma aan de spoorzijde maakt het mogelijk om in het noordelijk deel van het gebied groen en cultuurhistorische verbeelding te combineren in een parkachtige inrichting (de 'binnentuin'). Op de grens van beide terreindelen loopt de hoofdtoegangsweg, die het Kazernekwartier voor het autoverkeer ontsluit.

De voormalige, centraal gelegen, appèlplaats wordt ontwikkeld tot een historisch stadspark, terwijl door de invulling van een evenemententerrein nabij de Raaijweide (de 'buitentuin') de relatie met de Maas wordt gelegd. De contouren van het Spaanse Fort Sint Michiel en ook de geschiedenis van de kazerne zijn inspiratiebronnen voor de inrichting van de openbare ruimte en het parkgebied. De aangrenzende (Rijks)monumenten worden waar mogelijk gerespecteerd en herbestemd met passende functies. Daarnaast wordt het karakter van de appèlplaats en de rijksmonumentale gebouwen als beeldbepalende elementen zoveel mogelijk ingepast.

De stedelijke Lijnstadzone en de parkachtige setting zijn complementaire kwaliteiten. Gebruikers en bezoekers kunnen activiteiten combineren, waardoor de totale gebruikswaarde van het gebied wordt vergroot. Het Kazernekwartier zal zich hierbij ontwikkelen van gesloten privégebied tot een openbare stadswijk. Het parkachtige karakter zorgt daarbij voor een hoge mate van toegankelijkheid voor iedereen. Bovendien schept de combinatie van stedelijke functies en een parkachtige omgeving een aantrekkelijke werk- en verblijfsomgeving. De ruimtelijkheid, de groene omgeving en het Maaslandschap versterken de beleving van een natuurlijke omgeving.

Afbeelding 19. Impressie toekomstige bebouwing 3D maquette

6.3 Gebiedsontsluiting en verkeersafwikkeling

In onderhavige paragraaf wordt ingegaan op de bestaande en toekomstige verkeersstructuur in het plangebied en omgeving. Hierbij is onder andere gebruik gemaakt van het MER-onderdeel Verkeer³¹ dat in opdracht van Oranjewoud is opgesteld door Goudappel Coffeng en het 'Frederik Hendrik Kazerne Ontwikkelplan 2025'. Voor een nadere uitwerking van de verkeers- en parkeerstructuur wordt hier volledigheidshalve naar de betreffende rapportages verwezen.

Bestaande verkeersstructuur

Auto

Het Kazernekwartier is ingesloten tussen de spoorlijn (Staatslijn E), de Venrayseweg en de Kazernestraat. Het gebied wordt omgeven door gebiedsontsluitingswegen. De Eindhovenseweg vormt een belangrijke gebiedsontsluitingsweg voor Venlo en Blerick en heeft een primaire functie. Het profiel van deze weg is gedeeltelijk 2x2. De maximumsnelheid is gedeeltelijk 70 km/h. De overige wegen die van belang zijn voor de ontsluiting van het gebied (50 km/h) zijn de Burgemeester Gommansstraat, Kazernestraat, Antoniuslaan en Venrayseweg.

Fiets

De fietsstructuur loopt in de huidige situatie vrijwel gelijk aan de autostructuur. Parallel aan alle gebiedsontsluitingswegen in het gebied lopen fietsvoorzieningen, behalve langs de Eindhovenseweg. Naast de spoorbrug ligt een solitaire fiets- en voetgangersvoorziening vanuit het Kazernekwartier naar het centrum van Venlo. Vanuit het centrum van Venlo wordt een zogenaamde fietssnelweg aangelegd naar de bedrijventerreinen (Trade Ports). Deze fietssnelweg doet ook het Kazernekwartier aan.

Voetgangers

Langs alle wegen rondom het plangebied liggen voetgangersvoorzieningen (trottoirs). Op de Eindhovenseweg zijn alleen voetgangersvoorzieningen aanwezig tussen de spoorbrug en de Antoniuslaan.

Openbaar vervoer

Direct naast het Kazernekwartier is het treinstation van Blerick gelegen. Dit treinstation heeft een intercityverbinding naar Eindhoven/ Den Haag en Venlo, en een stoptreinverbinding met Nijmegen en Venlo/ Roermond.

Naast treinverbindingen zijn er ook diverse busverbindingen die nabij het Kazernekwartier een halte hebben.

De algehele bereikbaarheid voor het station van Blerick voor voetgangers, mindervaliden, fietsers, automobilisten en bussen wordt verbeterd.

³¹ Goudappel Coffeng, Mer Kazerneterrein Blerick, Definitieve notitie verkeerseffecten, kenmerk OJW124/Hnb/0774, d.d. 25 mei 2011

Intensiteiten

De verkeersintensiteiten voor de ontwikkeling van het Kazernekwartier zijn bepaald aan de hand van het regionale verkeersmodel Venlo. Dit verkeersmodel is voor deze studie projectspecifiek gemaakt. Dit verkeersmodel geeft inzicht in de verkeersstromen in en buiten het plangebied. Het basisjaar van dit verkeersmodel is 2004 en het prognosejaar is 2020. Het verkeersmodel bevat verkeersgegevens voor de avondspitsperiode (2 uur). Door middel van actuele verkeerstellingen is inzicht verkregen in de intensiteiten voor de overige periodes.

Nagenoeg op alle wegvakken is sprake van een goede doorstroming als het gaat om de I/C³² verhoudingen op wegvakniveau. Alleen de brug over de Maas kent een hoge I/C verhouding.

In de bestaande situatie wordt het Kazernekwartier ontsloten op het hoofdwegenet door gebruik te maken van de wegenstructuur in Blerick. De Burgemeester Gommansstraat en de Antoniuslaan worden hierdoor extra belast wat een ongewenste situatie is. Het extra verkeer heeft invloed op de verkeersveiligheid en de leefbaarheid in de wijk ten zuiden van de Eindhovenseweg. In het kader van de Bereikbaarheidsvisie is gezocht naar mogelijkheden om het een robuuster netwerk voor de toekomst te creëren waardoor het autonome verkeer en ruimtelijke ontwikkelingen goed ontsloten kunnen worden.

De spoorlijn vormt hierbij een belangrijke barrière. Gezien het ruimtebeslag van een dergelijke oplossing is het niet mogelijk een ontsluiting te realiseren nabij de brug over de Maas (bij de Antoniuslaan). Uit onderzoek is gebleken dat een aansluiting bij de Kazernestraat de robuuste oplossing is. Voor deze locatie is in een eerdere studie beoordeeld welke kruispuntvormen fysiek mogelijk zijn en het gewenste verkeerskundige effect hebben.

Toekomstige verkeersstructuur

Auto

Het Kazernekwartier is in de toekomstige situatie direct bereikbaar via op- en afritten van de doorgaande Eindhovenseweg. Via nieuwe rotondes ter hoogte van de Eindhovenseweg en de Kazernestraat is het terrein bereikbaar. De Venrayseweg vormt een secundaire ontsluiting vanaf de noordelijke zijde.

De ontsluiting in het Kazernekwartier is eenvoudig van opzet. Vanaf de hoofdingang in de Kazernestraat loopt de hoofdweg recht naar het MFC/ evenementengebouw langs de gebouwde parkeergarage. Deze straat heeft een dubbele rijrichting om het functioneren van de parkeergarage te garanderen.

Meervoudige ontsluiting van het gebied

Een meervoudige ontsluiting van het gebied draagt bij aan een goede bereikbaarheid. Verkeer wordt over verschillende wegen verdeeld waardoor de verkeersstruc-

³² I/C/ verhoudingen: intensiteit -capaciteit verhoudingen

tuur minder kwetsbaar wordt. De primaire route naar het Kazernekwartier loopt via de Eindhovenseweg en de Kazernestraat. Dit geldt zowel voor het verkeer vanuit de richting Eindhoven als voor het verkeer vanuit de stad Venlo. Vanuit de richting Eindhoven vormt de route Groot Bollerweg – Venrayseweg de tweede ontsluitingsroute. Bij evenementen zorgt deze meervoudige ontsluiting ervoor dat het terrein in twee verschillende richtingen in korte tijd leeg kan stromen.

De wenselijke verdeling van het verkeer wordt afgedwongen door aanvullende maatregelen. Dit zijn een goede bewegwijzering en een PRIS (parkeer-route-informatiesysteem). Het noordelijk deel van de Venrayseweg wordt niet opgenomen in routing naar Kazernekwartier. Deze weg loopt daar door een gebied waar sprake is van een relatief hoge verkeersdruk met veel vrachtverkeer (Freshpark). De Eindhovenseweg en Groot Bollerweg zijn prima in staat het verkeer op goede manier af te wikkelen en te verdelen.

Variant 'knip' Venrayseweg

De nieuwe verknoping van de Eindhovenseweg zorgt voor een verbeterde verkeersstructuur, waardoor ook het bedrijventerrein Trade Port directer op de hoofdwegenstructuur wordt ontsloten. De route via de Venrayseweg – Antoniuslaan wordt hierdoor minder aantrekkelijk voor (vracht)verkeer. Om de plannen ruimtelijk beter aan te laten sluiten aan de Maaszone en 'doorgaand' (vracht)verkeer op de Venrayseweg te weren is ook een variant met een 'knip' in de Venrayseweg onderzocht. Dit is een variant op het planalternatief. Met een 'knip' wordt bedoeld het afsluiten van de Venrayseweg aan de oostkant ter hoogte van de planontwikkeling. Het plangebied blijft vanuit zowel het noorden als het zuiden bereikbaar, alleen is het niet meer mogelijk via de Venrayseweg vanuit de Antoniuslaan rechtstreeks naar het bedrijventerrein Trade Port te rijden. Dit verkeer moet dan via de nieuwe verknoping rijden.

Het besluit omtrent de daadwerkelijke toepassing van deze variant dient nog te worden genomen. De verdere inrichting/ wijze van uitvoering zal dan plaatsvinden middels een besluit in het kader van de verkeerswetgeving. Voor de wijze van planologisch-juridische regeling in dit bestemmingsplan heeft deze keuze geen consequenties.

Langzaam verkeer

Voor fietsers en voetgangers wordt voorzien in een fijnmazig netwerk aan verbindingen vanuit Venlo en Blerick, inclusief een langzaam verkeersbrug vanuit Venlo en opgewaardeerde tunneldoorgangen vanuit Blerick. Een passerelle (voetgangersbrug) over de sporen die uitkomt op het dek en de opgewaardeerde stationstunnel (met liften) zal de bereikbaarheid en toegankelijkheid van het Kazernekwartier van en naar het station optimaliseren. Er worden (minimaal) 2.000 fietsenstallingsplaat-

sen, verdeeld over het dek, in nabijheid van MFC/ROC, en onder de fiets- en wandelboulevard bij station Blerick gerealiseerd.

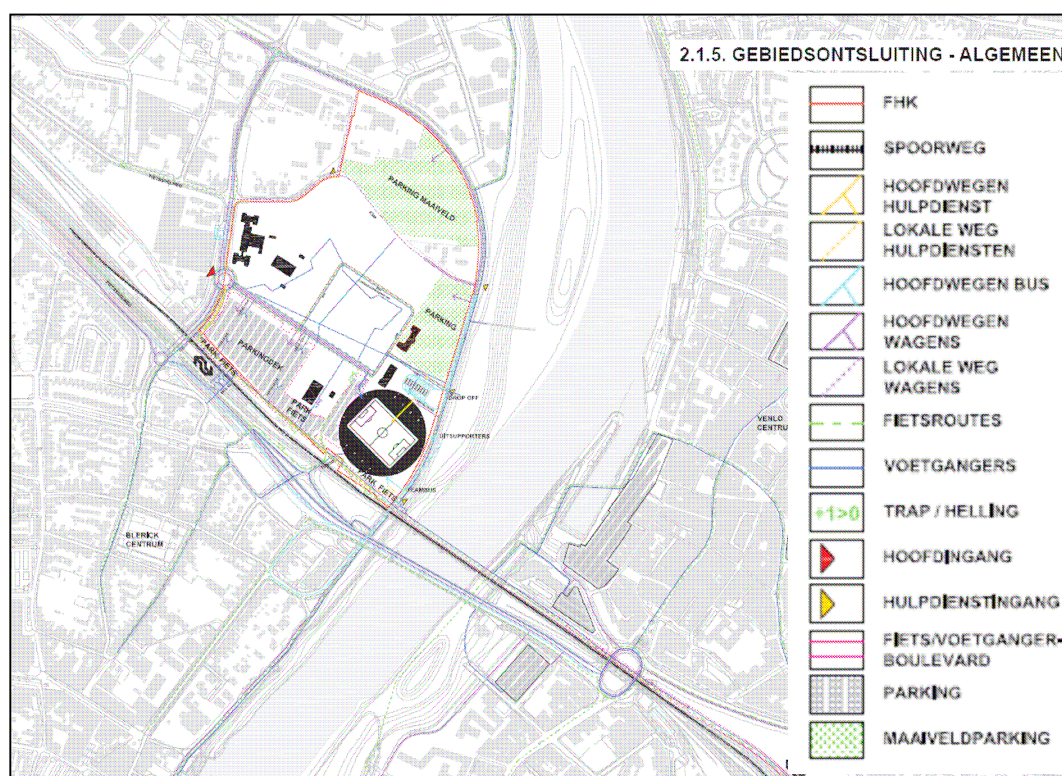
Onderzocht wordt of in de zomermaanden een veerdienst voor fietsers en voetgangers over de Maas een aantrekkelijke extra verbinding kan vormen.

Openbaar vervoer

Met station Blerick is het Kazernekwartier goed bereikbaar per trein. Daarnaast wordt het gebied door goed geplaatste haltes bereikbaar voor het openbaar vervoer per bus. Bij speciale evenementen volgen bussen met toeschouwers de noordelijke route via de Venrayseweg. De drop-off wordt dichtbij, aan de noordzijde bij het MFC gerealiseerd. De spelersbussen kunnen gebruik maken van een snelkoppeling via de zuidelijke route naar de spelerstoegang.

Hulpdiensten

Voor hulpdiensten worden er vijf toegangen tot het Kazernekwartier gerealiseerd. Alle gebouwen zijn benaderbaar langs twee richtingen, evenals de fiets- en wandelboulevard.

Afbeelding 20. Ontsluitingsstructuur en parkeren Kazernekwartier en omgeving

Verkeersaantrekkende werking

In het kader van de bereikbaarheidsvisie is de verkeersaantrekkende werking van de nieuwe ontwikkelingen onderzocht. Op werkdagen is sprake van circa 5.000 tot 7.000 autoritten van en naar het plangebied (In het verkeersmodel rijden er in 2020 van en naar het plangebied 926 mvt/2-uurs avondspits). Hierbij zijn de autoritten van de verschillende functies bij elkaar opgeteld. De piek vindt plaats op zaterdag(avond) tijdens de opening van het Holland Casino. Naast het autoverkeer is er dagelijks sprake van circa 2.000 tot 3.000 fietsers.

Voor dit MER is op basis van voortschrijdend inzicht met betrekking tot de omvang van functies de verkeersaantrekkende functie geactualiseerd. Op basis daarvan is geanalyseerd hoeveel autoritten er van en naar het plangebied rijden op verschillende perioden. In het rapport van Goudappel Coffeng is een uitgebreide tabel met de berekening daarvan opgenomen. Voor de diverse functies en evenementen wordt ingezet op het stimuleren van het gebruik van alternatieve vervoerwijzen voor de auto. De locatie is gelegen aan een knooppunt van openbaar vervoer- en fietslijnen. Door deze lijnen te optimaliseren kan het gebruik ervan worden gemaximaliseerd. Gezien de stimulerende maatregelen voor openbaar vervoer en fietsgebruik en de vooral lokale en regionale aantrekkingskracht van evenementen en voetbalwedstrijden mag er worden uitgegaan dat maximaal 40% van de bezoekers met de auto komt.

Parkeren

De parkeerbalans

Vanuit de Business Case Parkeren is de parkeerbehoefte nader onderzocht. Dit is gedaan aan de hand van het opstellen van een parkeerbalans. Daarvoor is de omvang van de verschillende functies vermenigvuldigd met de parkeernormen van de gemeente Venlo of de landelijk gangbare kencijfers van het CROW. Op basis van het beoogde programma en parkeernormering komt de 'bruto' parkeervraag uit op circa 3.900 parkeerplaatsen. De parkeerplaatsen zijn echter niet allemaal tegelijkertijd nodig. De aard van het programma brengt met zich mee dat deze parkeerplaatsen - met uitzondering van de door Holland Casino exclusief voor zichzelf te realiseren parkeerplaatsen – dubbel gebruikt kunnen worden (bijvoorbeeld ROC overdag en MFC op zaterdagavond). Aan de hand van aanwezigheidspercentages van het CROW is het dubbelgebruik berekend. Dit dubbelgebruik levert een besparing op van zo'n 900 parkeerplaatsen. Daarmee bedraagt het totaal aantal benodigde parkeerplaatsen circa 3.000. Tevens is, uit de aard van het programma en de ligging van de ontwikkellocatie, behoefte aan 2.000 tot 3.000 fietsstallingsplaatsen (deze zijn overigens niet bedoeld als stallingsplaatsen voor personeel).

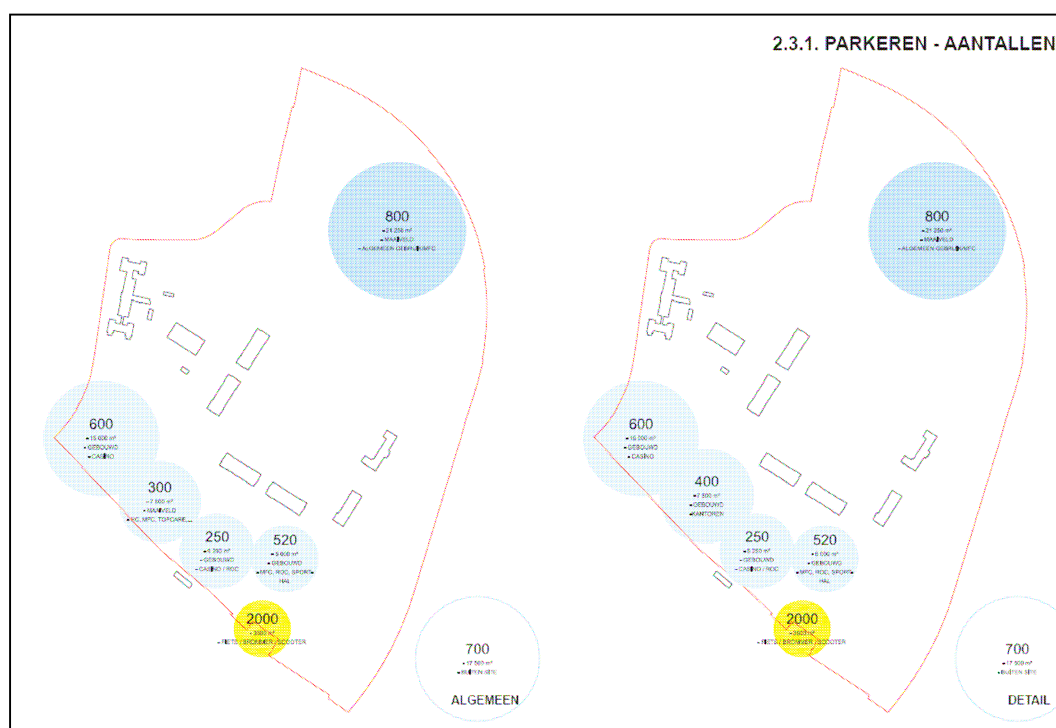
Aanleg en fasering

Het parkeren in 'De Lijn' vindt in de eerste fase gedeeltelijk op maaiveld plaats en deels, met de ontwikkeling van de (bovenliggende) gebouwen, overdekt. Het noordelijk gelegen maaiveld parkeren is bereikbaar langs de Venrayseweg via het noor-

den. De straten rond de huidige appèlplaats dienen louter als drop-off of voor laden en lossen. Door inzet van parkeerregulering wordt het voorkomen van parkeeroverlast in het omliggende gebied geborgd.

Passend in de configuratie van de visie Lijnstad vindt (in de eindsituatie) het parkeren in de Lijn langs het spoor plaats in gebouwde parkeervoorzieningen. In totaal betreft dit circa 1.120 plaatsen (waarvan 600 van Holland Casino). De overige 1.100 parkeerplaatsen in het Kazernekwartier worden maaiveldvoorzieningen. Van deze plaatsen worden er 800 uitgevoerd in een groene setting, passend bij de parkachtige binnentuin, en wel in twee subfasen. De fietsenstalling wordt eveneens in de bebouwing in de lijn gerealiseerd.

De overige benodigde parkeerplaatsen worden gevonden door uitwisseling met bestaande c.q. nog te realiseren parkeervoorzieningen elders in Venlo. Met name de relatie met de (nieuw) te realiseren parkeervoorzieningen ter plaatse van het nieuwe stadskantoor (Roermondse Poort), kan daarbij leiden tot een betere bezetting en efficiëntere benutting van nieuwe en bestaande parkeergelegenheid.

Afbeelding 21. Overzicht parkeermogelijkheden

De aanleg van de parkeervoorzieningen volgt de vastgoedontwikkeling. De parkeervoorzieningen worden gerealiseerd voor een zeker programma. Door een groeimodel te hanteren, wordt de parkeerexploitatie haalbaar:

- in eerste instantie met name maaiveld parkeren te realiseren (goedkoper in aanleg)
- flexibiliteit in tempo aanleg

Fase 1 (2011-2015)	Maaiveld	▪ op weiland in twee stappen, 500 + 300 naar 800 ▪ in de Lijn: 300
	Gebouwd	▪ Holland Casino (600) ▪ Gemeentelijke garage (520)
Fase 2 (2016-2025)	Gebouwd	Omzetting 300 maaiveld naar 400 gebouwd

Tabel 6. Fasering parkeren

Met het creëren van een rechtstreekse, comfortabele (voetgangers)verbinding tussen het centrum van Venlo en het Kazernekwartier kan, over en weer, uitwisseling plaatsvinden en gebruik worden gemaakt van de bestaande c.q. nog te realiseren parkeervoorzieningen. De garages Roermondsepoort en Stadskantoor (samen circa 700 parkeerplaatsen) zijn bijvoorbeeld direct inzetbaar voor parkeren ten behoeve van het Kazernekwartier.

Effectenanalyse verkeer

Wegencategorisering

De Eindhovenseweg is duidelijk de drukste route nabij het Kazernekwartier. Net als in de autonome situatie voldoen, met uitzondering van de Eindhovenseweg, alle wegen in het plangebied aan de voorkeursintensiteiten volgens het GVP Venlo.

Verkeersafwikkeling

De verkeersafwikkeling op de onderzochte wegvakken en kruispunten verandert ten opzichte van de autonome situatie vrijwel niet. Alleen komt bij de 'knipvariant' op de Kazernestraat de I/C-verhouding uit op 0,8. Dit wordt beschouwd als matige verkeersafwikkeling en geeft aan dat de kans op congestie op de Kazernestraat toeneemt.

Tijdens evenementen kan het wegennet zonder aanvullende maatregelen het verkeer onvoldoende verwerken. Op piekmomenten tijdens evenementen (zie onder het kopje 'evenementen') is de capaciteit wellicht daarmee niet geheel toereikend als gevolg van een zeer incidentele piekbelasting. Zoals ook al in de bereikbaarheidsvisie is geconstateerd, zal tijdens evenementen maatwerk geleverd moeten worden. Net als bij andere grootschalige evenementen en stadions in Nederland moet daarbij gedacht worden aan het tijdelijk wijzigen van de verkeersstructuur. Door met verkeersregelaars tijdelijk rijrichtingen of straten af te sluiten kan de bereikbaarheid en afwikkeling tijdens evenementen worden gewaarborgd.

Evenementen

Naast de situatie tijdens de avondspits is ook situatie tijdens een evenement geanalyseerd. Het verkeersmodel gaat uit van een gemiddelde werkdagavond. Om toch een uitspraak te kunnen doen over de verkeerssituatie bij evenementen is gebruik gemaakt van recente verkeerstellingen van de gemeente Venlo. Op basis van deze verkeerstellingen is een omrekenfactor voor de intensiteiten op een weekenddag avondspits bepaald. Op weekenddagen blijkt op de Eindhovenseweg circa 70% van het verkeer te rijden van een gemiddelde werkdag. Op de Kazernestraat is dit aantal kleiner, maar voor deze studie wordt uitgegaan van de maximale intensiteiten. De intensiteiten van de avondspits zijn vermenigvuldigd met 0,7 om een beeld te krijgen van het verkeer tijdens de evenementenspits. Daarnaast spelen de extra verkeersbewegingen naar het evenement een rol. Uitgangspunt hierbij is dat bij een gemiddeld evenement (17.500 zitplaatsen gevuld) 8.400 verkeersbewegingen genereert, 4.200 vertrekken en 4.200 aankomsten.

Voor het evenement zullen vooral wachtrijen op de toeritten vanuit de Eindhovenseweg ontstaan. Het verkeer naar het evenement moet in korte tijd via de nieuwe rotonde richting het evenemententerrein worden geleid. Dit zorgt voor congestie

Na het evenement zal er op de Kazernestraat een wachtrij voor de rotonde ontstaan doordat al het verkeer vanuit het evenement via deze weg het terrein verlaat. De wachttijden zullen hierdoor oplopen.

Op piekmomenten tijdens evenementen is de capaciteit daarmee niet toereikend, doordat een zeer incidentele piekbelasting voorkomt. Evenementen vragen derhalve maatwerk op basis van een draaiboek: zowel voor de verkeersafwikkeling als het parkeren. Voor de afwikkeling van het verkeer zullen onder meer verkeerregelaars worden ingezet. Voor het parkeren bij hele grote evenementen zal mogelijk worden ingezet op P+R bovenop P+W.

Parkeren

In en in de nabijheid van het plangebied worden gefaseerd 3.000 parkeerplaatsen gerealiseerd. Hierbij wordt voldaan aan de gemeentelijke parkeernormen. Het merendeel van de parkeerplaatsen worden door meerdere functies gebruikt, waardoor dubbelgebruik mogelijk is. Alleen het casino krijgt maximaal 600 exclusieve parkeerplaatsen.

Om geen overaanbod van parkeerplaatsen te krijgen worden tijdens evenementen circa 700 parkeerplaatsen in de omgeving gebruikt door bezoekers aan evenementen en wedstrijddagen. Deze parkeerplaatsen liggen op loopafstand (Park & Walk) of zijn verder weggelegen (Park & Ride). Deze P&R worden door middel van busvervoer verbonden met het plangebied. Om het parkeren goed te kunnen reguleren wordt betaald parkeren in combinatie met een bewonersregeling ingevoerd. Tevens wordt een parkeerverwijssysteem aangelegd. Op wedstrijddagen en bij evenementen worden verkeersregelaars ingezet om overlast in de omgeving te voorkomen.

Voor de fietsers worden voldoende fietsenstallingen gerealiseerd. Dit zijn er tussen de 2.000 en 3.000, hoofdzakelijk voor bezoekers van het MFC en evenementen. Op deze fietsenstallingen is dubbelgebruik mogelijk.

Openbaar vervoer

Het plangebied is met het openbaar vervoer goed bereikbaar. Dit komt doordat het NS station Blerick en buslijn 29 op korte loopafstand van het plangebied ligt. Door een toename van het aantal reizigers is de wens het aanbod (frequentie) van het openbaar vervoer te verhogen.

Langzaam verkeer

In de autonome situatie is mede door de fietssnelweg het plangebied voor het langzaam verkeer erg goed bereikbaar. Door de aanvullende maatregelen die gekoppeld zijn aan de ruimtelijke ontwikkelingen verbetert de bereikbaarheid voor langzaam verkeer.

Verkeersveiligheid en hulpdiensten

De ruimtelijke ontwikkelingen in combinatie met de aangepaste verkeersstructuur hebben geen significant en geen aantoonbaar effect op de verkeersveiligheid. Door de realisatie van vier hulpdiensteningangen blijft (ook bij evenementen) de bereikbaarheid en passeerbaarheid van hulpdiensten gewaarborgd.

Wel of niet knippen van Venrayseweg

De 'knip' van de Venrayseweg is niet noodzakelijk voor een goede verkeersstructuur. Wel heeft de 'knip' een aantal positieve effecten ten opzichte van de variant zonder 'knip'. De 'knip' zorgt ervoor dat het doorgaande verkeer gebruik moet maken van de nieuwe verknoping van de Kazernestraat met de Eindhovenseweg. Daardoor wordt het rustiger rondom de woningen aan de Antoniuslaan en omgeving. Daarnaast zorgt de 'knip' voor rust in het gebied bij de Maas. Dit gebied kan daardoor volledig gebruikt worden voor activiteiten van het Kazernekwartier. De rust biedt kansen voor zowel langzaam verkeer als de hulpverlening.

Verder biedt de knipvariant kansen voor verbetering van de gehele bereikbaarheid van de stad doordat twee lastige linksafbewegingen worden ontlast. Alles overziend zou de verkeersstructuur van de gemeente Venlo en de omgeving van het Kazerne-terrein gebaat zijn bij de 'knip'. Het besluit omtrent de daadwerkelijke toepassing van deze variant dient nog te worden genomen. De verdere inrichting/ wijze van uitvoering zal dan plaatsvinden middels een besluit in het kader van de verkeerswetgeving. Voor de wijze van planologisch-juridische regeling in dit bestemmingsplan heeft deze keuze geen consequenties.

Nieuwe infrastructuur

Uit het voorgaande kan afgeleid worden dat nieuwe infrastructuur in het gebied in eerste aanleg uit de volgende onderdelen bestaat:

- *Aanpassing bestaande brug*
Voor de langzaamverkeerbrug over de Maas, die onderdeel is van de fiets- en wandelboulevard.
- *Stationtunnel*
De bestaande stationtunnel voor voetgangers ter hoogte van de Kazernestraat krijgt een upgrade. Er worden liften geplaatst die rechtstreeks toegang geven tot de perrons. Aan de zijde van de FHK wordt een fietsparking geïntegreerd onder de fiets- en wandelboulevard. Vanuit deze parking kan men doorsteken naar het uiterste perron of het bovendeck via trappen of een lift.
- *Stationpasserelle*
Aangezien enkel het uiterste perron raakt aan de fiets- en wandelboulevard wordt een passerelle voorgesteld die de overige perrons rechtstreeks verbindt met het bovendeck in het algemeen en het ROC en MFC in het bijzonder.
- *Rotondes*
Om een vloeiende toegang tot de locatie te garanderen wordt het profiel van de Eindhovenseweg aangepast naar één enkel baanvak en afrit per rijrichting. Twee rotondes garanderen continuïteit vanaf afrit tot aan het kazerne terrein.

Middels de bovengenoemde nieuwe infrastructuur wordt de algehele bereikbaarheid van het station van Blerick voor voetgangers, minder-validen, fietsers, automobilisten en bussen verbeterd.

6.4 Groenstructuur

Het Kazernekwartier heeft in de toekomstige situatie een groene uitstraling. Ten opzichte van de oorspronkelijke situatie is de hoeveelheid verharding sterk afgenomen. De groenstructuur bestaat uit een historisch stadspark op de voormalige appèlplaats en een parkachtige setting van het noordelijk deel. Tezamen vormen deze de 'binnentuin': een groot parkgebied in het noordelijk deel van het terrein. Door een goede aansluiting op de Raaijweide (de 'buitentuin') ontstaat een omvangrijk groen gebied. De opbouw van de binnentuin rust op drie pijlers: de restanten van het oude Fort Sint Michiel, het zo veel mogelijk benutten van de bestaande kazerneonderdelen en een integraal ontwerp voor het park.

De cultuurhistorische waarden van het noordelijk deel van het Fort Sint Michiel worden verwerkt in het park. De oude assen van het fort gaan fungeren als wandelpaden, de vestingwallen (reliëf) worden verwerkt in het parkontwerp en oude grachten worden via fysieke verwijzingen beleefbaar als eigentijdse grachten voor de hemelwateropvang.

De Rijksmonumentale kazernegebouwen worden hergebruikt voor nieuwe functies, bijvoorbeeld voor de huisvesting van spa & wellnessfaciliteiten. Waar door herge-

bruik/ inpassing van de gebouwen aan de huidige appèlplaats onmogelijk blijkt, worden nieuwe gebouwen opgericht op dezelfde locatie. Het karakter van de appèlplaats wordt immers in belangrijke mate bepaald door de bebouwing die de appèlplaats omringt.

In het nieuwe stadspark wordt ruimte geboden voor inpassing van een monument/ kunstwerk voor de Molukse gemeenschap in Venlo. Vanuit het historische perspectief dat in het Kazernekwartier in de periode van 1953 tot 1967 de Molukse bevolking in barakken en nissen is opgevangen, is daartoe een initiatief genomen. Het parkgebied biedt plaats aan diverse functies en voorzieningen, gehuisvest in paviljoenachtige gebouwen, die bijdragen aan de groene uitstraling. Het betreft gebouwen met een kleinschalig karakter en (waar mogelijk) verwijzend naar de historische referenties van Fort Sint Michiel.

Afbeelding 22. Groenstructuur Kazernekwartier

6.5 Beeldkwaliteit

Omdat niet alleen de stedenbouwkundige structuren van belang zijn, maar er ook aandacht dient te zijn visuele kwaliteit, stelt de gemeente (na overleg met de betrokken partners) een beeldkwaliteitplan op. Zo zal bijvoorbeeld de zichtbaarheid van het Play Your Game-concept van Holland Casino vanaf de Eindhovenseweg een belangrijk thema in het beeldkwaliteitplan worden.

Het op te stellen beeldkwaliteitplan gaat deel uitmaken van het gemeentelijk welstandsbeleid. Het komt er feitelijk immers op neer dat het bestemmingsplan naast functies ook ruimtelijk relevante zaken regelt, die voornamelijk maatvoeringsgericht zijn, zoals bouwhoogte, afstanden tot, zones etc. Een bestemmingsplan kan dan ook worden gezien als een kwantitatief kader. Met een beeldkwaliteitplan is de gemeente in staat om sturing te geven aan ruimtelijke kwaliteit. Met andere woorden: het vormt het kwalitatieve kader waarbinnen een ontwikkeling mogelijk kan worden gemaakt.

Op basis van het ontwerp, zoals dat in het 'Frederik Hendrik Kazerne Ontwikkelplan 2025' is opgenomen en is uitgekristalliseerd, wordt een beeldkwaliteitplan opgesteld dat volledig op de regels van het te zijner tijd vast te stellen bestemmingsplan wordt afgestemd. Het beeldkwaliteitplan wordt in samenhang met het bestemmingsplan opgesteld, immers beide documenten mogen niet strijdig zijn en moeten aanvullend op elkaar zijn. Gemeente en stedenbouwkundigen formuleren gezamenlijk welstandscriteria waarbij de centrale vraag is: "Wat leggen we vast en wat niet? Waar streven we flexibiliteit na en waar willen we streng zijn.". Dit dient als referentiekader voor de ontwerpopgave op verschillende schaalniveaus en de kwalitatieve afstemming van stedenbouw, architectuur en inrichting van de openbare ruimte. Het beeldkwaliteitplan zal formeel door de raad worden vastgesteld als toetsingskader ten behoeve van de beoordeling van ontwerpen in het kader van de procedure van de bouwvergunning. Als zodanig zal het de status krijgen van een welstandsnota.

7. JURIDISCHE ASPECTEN

7.1 Inleiding

Het bestemmingsplan 'Kazernekwartier' is vervat in de planstukken bestaande uit:

- de verbeelding, schaal 1:1000
- de planregels
- de toelichting

In bijlage 4 zijn de ten behoeve van dit bestemmingsplan en de MER uitgevoerde onderzoeken opgenomen, waarnaar in onderhavige toelichting in de hoofdstukken 5 en 6 verwezen is. Deze onderzoeken maken tevens deel uit van de planstukken.

Het juridisch deel van een bestemmingsplan bestaat uit een verbeelding en (plan)regels. De regels bevatten het juridisch instrumentarium voor het regelen van het gebruik van de gronden, bepalingen omtrent de toegelaten bebouwing, regelingen betreffende het gebruik van aanwezige en/ of op te richten bouwwerken. De verbeelding heeft een ondersteunende rol voor toepassing van de regels, alsmede de functie van visualisering van de bestemmingen. De verbeelding (schaal 1:1000) vormt samen met de regels het voor de burgers bindende karakter van het bestemmingsplan. De verbeelding is getekend op een bijgewerkte en digitale kadastrale ondergrond.

De toelichting heeft geen bindende werking en maakt juridisch gezien geen deel uit van het bestemmingsplan. Wel heeft de toelichting een belangrijke functie bij de onderbouwing van het plan en de uitleg van bepaalde bestemmingen en regels.

Bij het opstellen van de planregels is gebruik gemaakt van het vastgestelde Handboek ruimtelijke plannen (versie 2010) van de gemeente Venlo. Hierin zijn voor de stedelijke gebieden van de gemeente (en gericht op de conserverende actualisatie-opgave voor verouderde bestemmingsplannen) de 'standaard' planregels opgenomen. Omdat onderhavig bestemmingsplan geen deel uitmaakt van de conserverende actualisatie-opgave, maar een duidelijk ontwikkelingsgericht karakter heeft, met een hoge mate van flexibiliteit, past de 'standaard'-regeling niet bij dit bestemmingsplan. Voor wat betreft de bestemmingen is daarom inhoudelijk afgeweken van het Handboek, maar is er qua naamgeving, begripsbepalingen, vormgeving et cetera is wel zo veel mogelijk aansluiting gezocht bij het Handboek.

Daar waar vigerende rechten zijn gerespecteerd, is zoveel mogelijk aangesloten bij de betreffende vigerende bestemmingsplannen.

Het belangrijkste doel van de regels is om de bouw- en gebruiksregels van de verschillende bestemmingen aan te geven.

In de volgende paragrafen wordt de systematiek van de regels uiteengezet en wordt een uitleg per bestemming gegeven. De regels van het bestemmingsplan 'Kazernekwartier' bestaan uit vier hoofdstukken, waarin achtereenvolgens de inleidende regels, de bestemmingsregels, de algemene regels en de overgangs- en slotregels aan de orde komen (paragraaf 7.2, 7.3, 7.4 en 7.5.). In paragraaf 7.6 wordt ingegaan op het aspect 'handhaving'.

7.2 Inleidende regels

In de 'begrippen' worden omschrijvingen gegeven van de in het bestemmingsplan gebruikte begrippen. Deze zijn opgenomen om interpretatieverschillen te voorkomen. Alleen die begripsbepalingen zijn opgenomen die gebruikt worden in de regels en die tot verwarring of voor meerdere uitleg vatbaar zijn.

Om op een eenduidige manier afstanden en oppervlakten te bepalen wordt in de wijze van meten uitleg gegeven wat onder de diverse begrippen wordt verstaan. Ten aanzien van de wijze van meten op de verbeelding geldt steeds dat het hart van een lijn moet worden aangehouden.

7.3 Bestemmingsregels

De gronden van het gehele plangebied hebben een positieve bestemming. Een positieve bestemming betekent dat gebruik van de gronden voor de verschillende bestemmingen direct mogelijk is. Bovendien betekent het dat oprichting van gebouwen direct mogelijk is nadat het bevoegd gezag een omgevingsvergunning voor het bouwen heeft afgegeven. Een omgevingsvergunning wordt verleend indien zij voldoet aan onder meer de regels van het bestemmingsplan, het Bouwbesluit en de Bouwverordening of de Wabo.

De opbouw van de bestemmingen ziet er in beginsel als volgt uit³³:

- bestemmingsomschrijving;
- bouwregels;
- nadere eisen;
- afwijken van de bouwregels;
- specifieke gebruiksregels;
- afwijken van de gebruiksregels;

³³ Duidelijk mag zijn, dat een bestemmingsplanbepaling niet alle elementen hoeft te bevatten. Dit kan per bestemming verschillen.

- omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde of van werkzaamheden;
- wijzigingsbevoegdheid.

Hieronder volgt per bestemmingsonderdeel een korte toelichting.

Bestemmingsomschrijving

De bestemmingsomschrijving bevat de omschrijving van de doeleinden die met de bestemming aan de grond worden toegekend. Hierbij gaat het in beginsel om een beschrijving van de aan de grond toegekende functies zoals wonen, bedrijven, detailhandel, recreatie, horeca etc. De aard van de toegelaten inrichtingen van gronden (bouwwerken en werken, geen bouwwerken zijnde) vloeit dan voort uit de toegelaten functies.

De hoofdfuncties worden als eerste genoemd. Indien van toepassing worden ook de aan de hoofdfuncties ondergeschikte functies mogelijk gemaakt. De ondergeschiktheid wordt weergegeven door de zin 'met daaraan ondergeschikt'. Tevens wordt aangegeven welke functies bij de bestemming behoren door middel van de zin 'met daarbij bijbehorende'. Het betreft hier meestal functies als paden, groen, erven, etc. De bestemmingsomschrijving is niet alleen functioneel, maar bevat ook inrichtingsaspecten.

Bouwregels

In de bouwregels wordt aangegeven welke bebouwingsmogelijkheden er op een perceel bestaan. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde en in voorkomende gevallen bijbehorende bouwwerken.

Afwijken van de bouwregels

Door het opnemen van afwijkingsregels (door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning) bestaat de mogelijkheid af te wijken van de algemeen toegestane bouwregelingen. Deze afwijkingen zijn niet bedoeld voor afwijkingen van de bouwregels, waarvan de verwachting is, dat ze in (bijna) alle gevallen worden verleend. In dat geval zijn de bouwregels hierop aangepast. Voor elke afwijking wordt aangegeven waarvan wordt afgeweken, de maximale afwijking en eventueel de situaties of voorwaarden waaronder wordt afwijken

Het gaat hier om afwijkingsmogelijkheden voor specifieke bestemmingen. Indien afwijkingen gelden voor meerdere bestemmingen dan wel een algemene strekking hebben, zijn ze opgenomen in hoofdstuk 3 (de algemene regels).

Specifieke gebruiksregels

In dit onderdeel kan worden aangegeven welke vormen van gebruik men in ieder geval strijdig acht met de bestemming. Hierin worden niet alle mogelijke strijdige

gebruiksvormen genoemd, maar alleen die waarvan het niet op voorhand duidelijk is dat deze in strijd zijn met de bestemming. Het gaat hierbij in feite om een aanvulling op de bestemmingsomschrijving.

Afwijken van de gebruiksregels

Een afwijking van een gebruiksregel mag niet leiden tot een feitelijke wijziging van de bestemming. Dat wil zeggen, dat wel kan worden afgeweken ten behoeve van functies, die inherent zijn aan de in de bestemmingsomschrijving opgenomen functies. Via een afwijking kunnen geen 'nieuwe' functies worden toegestaan. Met andere woorden: de afwijkingsregeling kan worden opgenomen voor kleinere, planologisch minder ingrijpende, onderwerpen. Functiewijzigingen en grotere, ingrijpende ruimtelijke ingrepen worden geregeld via een wijzigingsbevoegdheid.

Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde of van werkzaamheden

Specifieke inrichtingsactiviteiten, niet bestaande uit bouwen, dienen soms aan een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde of werkzaamheden gebonden te worden. Het gaat daarbij om gevallen waarbij er geen noodzaak bestaat om werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden geheel uit te sluiten, maar waarbij de toelaatbaarheid afhangt van de omstandigheden in een concreet geval. Een omgevingsvergunningstelsel wordt opgenomen om extra bescherming aan een specifieke bestemmingswaarde van de bestemming te bieden, zoals landschappelijke of natuurlijke waarden, of de groen en/ of waterstructuur.

Wijzigingsbevoegdheid

Door het opnemen van een wijzigingsbevoegdheid is het mogelijk om het bestemmingsplan te wijzigen (binnenplanse wijziging). In de meeste gevallen zal het gaan om het wijzigen van de op een perceel gelegde bestemming, maar deze wijziging kan eventueel ook gebruikt worden om de bouwmogelijkheden op een perceel te wijzigen.

Het gaat hier om wijzigingsbevoegdheden voor specifieke bestemmingen. Indien wijzigingsbevoegdheden gelden voor meerdere bestemmingen dan wel een algemene strekking hebben, zijn ze opgenomen in hoofdstuk 3 (de algemene regels). Een gebiedsgebonden wijzigingsbevoegdheid is op de verbeelding aangegeven door middel van een aanduiding.

De diverse in het bestemmingsplan voorkomende bestemmingen worden hieronder nader toegelicht.

Gemengd –1

Binnen de bestemming 'Gemengd-1' welke specifiek geldt voor de lijnzone langs het spoor zijn de volgende gebruiksmogelijkheden toegestaan:

- a. uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf - multifunctioneel centrum' is een multifunctioneel centrum toegestaan. Onder dit multifunctioneel centrum wordt verstaan een centrum dat dient voor grote publieksevenementen, congrescentrum en concertzaal en daarnaast een voetbalstadion met in totaal een minimale brutovloeroppervlakte van 42.000 m²;
- b. ter plaatse van de aanduiding 'casino', in aanvulling op de overige genoemde bestemmingen, voor een casino met hiermee ruimtelijk samenhangend:
 - 1. horeca categorie 4;
 - 2. maximaal 150 m² brutovloeroppervlak detailhandel;
- c. detailhandel, waaronder begrepen groothandel, met dien verstande dat:
 - 1. deze uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf - multifunctioneel centrum' toegestaan is;
 - 2. een totale maximale brutovloeroppervlakte van 3.000 m² is toegestaan;
 - 3. een supermarkt niet toegestaan is;
 - 4. aangesloten dient te worden bij de thema's 'leisure en vrije tijdsbesteding' en 'onderwijs en kennis', waaronder in ieder geval de branches sport & speelgoed, beauty & wellness, (outdoor)sport, rijwielen en boeken vallen, alsmede rechtstreeks aan het multifunctionele centrum gerelateerde winkels zoals een fan-shop of souvenirwinkel;
 - 5. de minimale brutovloeroppervlakte per winkelunit 1.000 m² bedraagt;
- d. kantoren;
- e. dienstverlening;
- f. onderwijs;
- g. horeca, categorie 1 t/m 3 en 5;
- h. cultuur en ontspanning, met dien verstande dat een casino uitsluitend is toegestaan ter plaatse van de aanduiding 'casino';
- i. sportvoorzieningen;
- j. evenementen, ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf – multifunctioneel centrum' ;
- k. ter plaatse van de aanduiding 'parkeergarage' voor een (halfverdiepte, ondergrondse) parkeergarage, met inachtneming van het bepaalde in sub m;
- l. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - rijksmonument', voor een rijksmonument;
- m. parkeervoorzieningen, waarbij binnen de bestemmingen Gemengd - 1 en Gemengd - 2 tezamen minimaal 2.700 parkeerplaatsen gerealiseerd dienen te worden;
- n. waterhuishoudkundige voorzieningen, alsmede (ondergrondse) waterbergings- en infiltratievoorzieningen;
- o. de aanleg van WKO-installaties, met dien verstande dat een vergunning nodig is;

met de daarbij behorende voorzieningen;

Ondergeschikt zijn onder andere voorwerpen van beeldende kunst en parkeervoorzieningen toegestaan. De maximale bouwhoogte is aangegeven op de verbeelding. Het aangegeven bouwvlak mag voor 100% (of: volledig) worden bebouwd. Er dient een afstand van minimaal 5 meter van een gebouw of bouwwerk, geen gebouw zijnde tot de zijdelingse perceelsgrens aangehouden te worden, in verband met de toegankelijkheid van het gebied voor de brandweer.

In het kader van externe veiligheid, ter bevordering van de bestrijding van incidenten met gevaarlijke stoffen en zelfredzaamheid van personen bij deze incidenten, kunnen nadere eisen worden gesteld aan bijvoorbeeld de situering van gebouwen.

Ten behoeve van het toestaan van een winkelunit kleiner dan 1.000 m² bvo is een afwijkingsmogelijkheid opgenomen, voor bijvoorbeeld een fanshop of een souvenirwinkel.

Bij de aanleg van een WKO-installatie is een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, of van werkzaamheden verplicht. Deze verplichting is opgenomen om de gronden te beschermen.

Gemengd – 2

De voor 'Gemengd - 2' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. maatschappelijke voorzieningen;
- b. cultuur en ontspanning, met dien verstande dat een casino niet is toegestaan;
- c. kantoren;
- d. horeca, categorie 1 t/m 3 en 5;
- e. detailhandel, waaronder begrepen groothandel, met dien verstande dat:
 1. een totale maximale brutovloeroppervlakte van 1.850 m²;
 2. een supermarkt niet toegestaan is;
 3. aangesloten dient te worden bij de thema's 'leisure en vrije tijdsbesteding' en 'onderwijs en kennis', waaronder in ieder geval de branches sport & speelgoed, beauty & wellness, (outdoor)sport, rijwielen en boeken vallen;
- f. sportvoorzieningen;
- g. ter plaatse van de aanduiding 'evenemententerrein', voor evenementen;
- h. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - rijksmonument', voor een rijksmonument;
- i. waterhuishoudkundige voorzieningen, alsmede (ondergrondse) waterbergings- en infiltratievoorzieningen;
- j. parkeervoorzieningen, waarbij binnen de bestemmingen Gemengd - 1 en Gemengd - 2 tezamen minimaal 2.700 parkeerplaatsen gerealiseerd dienen te worden;

- k. de aanleg van WKO-installaties, met dien verstande dat een vergunning nodig is;
met de daarbij behorende voorzieningen;

Ondergeschikt zijn onder andere voorwerpen van beeldende kunst en wegen en paden toegestaan.

De maximale goot- en bouwhoogte is aangegeven op de verbeelding. Er dient een afstand van minimaal 5 meter van een gebouw of bouwwerk, geen gebouw zijnde tot de zijdelingse perceelsgrens aangehouden te worden, in verband met de toegankelijkheid van het gebied voor de brandweer.

In het kader van externe veiligheid, ter bevordering van de bestrijding van incidenten met gevaarlijke stoffen en zelfredzaamheid van personen bij deze incidenten, kunnen nadere eisen worden gesteld aan bijvoorbeeld de situering van gebouwen.

Bij de aanleg van een WKO-installatie is een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, of van werkzaamheden verplicht. Deze verplichting is opgenomen om de gronden te beschermen.

Maatschappelijk

De voor 'Maatschappelijk' aangewezen gronden zijn bestemd voor maatschappelijke voorzieningen, het uitoefenen van activiteiten gericht op educatieve dienstverlening en daarmee samenhangend kantoren uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'onderwijs', waterhuishoudkundige voorzieningen, alsmede (ondergrondse) waterbergings- en infiltratievoorzieningen. In ondergeschikte vorm zijn toegestaan: wegen en paden, groenvoorzieningen, parkeervoorzieningen, alsmede voor de bescherming van ondergrondse waterlopen.

De opgenomen bouwvlakken mogen volledig worden bebouwd.

Verkeer

De gronden binnen deze bestemming zijn onder meer bestemd voor wegen, straten en paden met hoofdzakelijk een verkeersfunctie, voet- en rijwielpaden, groenvoorzieningen, waterhuishoudkundige voorzieningen, alsmede (ondergrondse) waterbergings- en infiltratievoorzieningen en parkeervoorzieningen. Binnen deze bestemming wordt gestreefd naar een inrichting hoofdzakelijk gericht op de afwikkeling van het doorgaande verkeer.

Ter plaatse van de aanduiding 'parkeerterrein' is uitsluitend het gebruik als parkeerterrein toegestaan en dienen minimaal 800 parkeerplaatsen gerealiseerd te worden. Op de gronden mogen uitsluitend gebouwen ten behoeve van openbaar nut en bouwwerken, geen gebouwen zijnde worden gebouwd.

Verkeer – Langzaam verkeer

De voor 'Verkeer - Langzaam verkeer' aangewezen gronden zijn bestemd voor een brug ten behoeve van het langzaam verkeer, woonstraten en paden met hoofdzakelijk een verblijfsfunctie, parkeervoorzieningen, groenvoorzieningen, speelvoorzieningen, waterhuishoudkundige voorzieningen, alsmede (ondergrondse) waterbergings- en infiltratievoorzieningen, ter plaatse van de aanduiding 'water' voor water, ter plaatse van de aanduiding 'natuur' voor het behoud, het herstel en/of de ontwikkeling van de natuurwetenschappelijke en de landschappelijke waarden.

Tevens is een aanduiding 'verkeer' opgenomen voor de weg die onder de brug doorloopt.

In ondergeschikte vorm zijn bermen en beplanting, straatmeubilair en voorzieningen van algemeen nut toegestaan.

Op de gronden mogen uitsluitend gebouwen ten behoeve van openbaar nut en bouwwerken, geen gebouwen zijnde worden gebouwd. Voor de toegestane brug is een minimale en een maximale hoogte opgenomen, gemeten vanaf N.A.P.

Ter plaatse van de aanduiding 'natuur' geldt een omgevingsvergunningstelsel voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, of van werkzaamheden.

Verkeer - Railverkeer

De voor 'Verkeer – Railverkeer' aangewezen gronden zijn bestemd voor spoorwegen met ten hoogste 4 sporen (exclusief eventuele rangeersporen), een kunstwerk in de vorm van een brug, (overdekte) wachtruimtes, fietsenstallingen, spoorwegvoorzieningen, wegen en paden, groenvoorzieningen, waaronder bermen en beplanting, straatmeubilair, voorzieningen van algemeen nut, geluidwerende voorzieningen, waterlopen en waterpartijen, waaronder ook duikers, oeververbindingen (bruggen). Op de gronden zijn uitsluitend bestaande gebouwen ten behoeve van voorzieningen van openbaar nut en bouwwerken, overkappingen en bovenleidingen toegestaan. Uitgangspunt binnen deze bestemming is dat uitsluitend de bestaande functionele en gebouwelijke situatie (zoals deze bestaat ten tijde van de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan) mogelijk gemaakt, behoudens de 'passe-relle' welke in het 'Frederik Hendrik Kazerne Ontwikkelplan 2025' is opgenomen. Daarnaast zijn kleine bouwwerken, geen gebouwen zijnde toegestaan.

Wonen

De gronden binnen deze bestemming zijn onder meer bestemd voor het wonen, in de vorm van grondgebonden woningen, (onder voorwaarden), aan huis gebonden beroepen en bedrijven, tuinen, erven en onbebouwde erven en waterhuishoudkundige voorzieningen, alsmede (ondergrondse) waterbergings- en infiltratievoorzieningen.

Hoofdgebouwen mogen uitsluitend worden gebouwd binnen het op de verbeelding

aangeduide bouwvlak. Nieuwbouw, met uitzondering van vervangende nieuwbouw, is niet toegestaan.

Leiding - Gas (dubbelbestemming)

De voor deze bestemming aangewezen gronden zijn, naast de andere voor die gronden geldende bestemmingen, mede bestemd voor een gasleiding.

Op de gronden binnen deze bestemming mogen uitsluitend bouwwerken ten behoeve van de betreffende leiding worden gebouwd. Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het bouwen van bouwwerken conform de hoofdbestemming.

Ter bescherming van de gasleiding is een omgevingsvergunning vereist voor het uitvoeren van bepaalde werken en werkzaamheden.

Waarde – Archeologie (dubbelbestemming)

De dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie' is opgenomen, omdat het plangebied nog niet vrijgegeven kan worden. Er dienen nog diverse onderzoeken plaats te vinden alvorens er gebouwd kan worden. Het opnemen van een dubbelbestemming zorgt ervoor dat alvorens een omgevingsvergunning voor het bouwen verleend wordt, het archeologisch aspect afdoende onderzocht is.

De voor 'Waarde – Archeologie' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, derhalve mede bestemd voor de bescherming en het behoud van de op en/ of in deze gronden voorkomende archeologische waarden.

Dit geldt voor het gehele plangebied, met uitzondering van de locaties van de beide rotondes. Deze dubbelbestemming is opgenomen in afwachting van het selectiebesluit, welk besluit vóór danwel uiterlijk met de vaststelling van het bestemmingsplan wordt genomen.

Ter plaatse van de bestemming 'Waarde - Archeologie' dient voor bouwwerken:

- in geval van nieuwbouw groter dan 500 m² en dieper dan 20 centimeter;
- in geval van uitbreiding, met een uitbreiding groter dan 500 m² en dieper dan 20 centimeter;

bij de aanvraag om omgevingsvergunning voor het bouwen een rapport te worden overlegd waarin de archeologische waarden van de gronden die blijkens de aanvraag zullen worden verstoord, naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate zijn vastgesteld.

Het bevoegd gezag kan afwijken van deze bepaling indien de archeologische waarde van het terrein in andere beschikbare informatie afdoende is vastgesteld.

Waterstaat - Stroomvoerend rivierbed (dubbelbestemming)

De voor deze bestemming aangewezen gronden zijn, naast de andere voor die gronden geldende bestemmingen, mede bestemd voor een stroomvoerende functie.

Op de gronden binnen deze bestemming mag niet zonder een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan worden gebouwd.

Waterstaat – Waterkering (dubbelbestemming)

De voor 'Waterstaat – Waterkering' aangewezen gronden zijn, naast de andere voor die gronden aangewezen bestemmingen, tevens bestemd voor het beheer en onderhoud van de waterkering.

Op de als zodanig aangewezen gronden zijn de gebods- en verbodsbepalingen van de Keur van het Waterschap Peel en Maasvallei van toepassing.

7.4 Algemene regels

Anti-dubbeltelregel

Deze bepaling is opgenomen om te voorkomen dat, wanneer volgens een bestemmingsplan bepaalde gebouwen en bouwwerken niet meer dan een bepaald deel van een bouwperceel mogen beslaan, het opengebleven terrein nog eens meetelt bij het toestaan van een ander gebouw of bouwwerk, waaraan een soortgelijke eis wordt gesteld.

Bestaande afstanden en andere maten

Doordat deels is gekozen voor een standaardregeling voor de (bebouwde) kommen van alle kernen van de gemeente Venlo, kunnen zich situaties voordoen, waarbij bestaande bebouwing in strijd is met de regels. Zo kan de specifieke bouwhoogte van een bestaand bouwwerk hoger zijn dan de toegestane hoogte van bebouwing (een algemene maat). Deze strijdigheid is niet gewenst. Het is immers niet de bedoeling, dat deze woning moet worden aangepast aan de nieuwe maatvoering. Daarom is de algemene bepaling opgenomen, dat bij afwijkingen de maatvoering mag worden aangehouden, zoals die bestond op het moment van ter inzage legging van het ontwerpbestemmingsplan.

Ondergronds bouwen

Er zijn regels inzake ondergronds bouwen en ondergrondse werken (geen bouwwerken zijnde en werkzaamheden zijnde) opgenomen. Voor deze laatste categorie gelden geen beperkingen.

Voor ondergrondse bouwwerken geldt onder andere dat deze alleen zijn toegestaan binnen het bouwvlak en met (in eerste aanleg) een maximale diepte van 4 meter onder peil.

Uitsluiting aanvullende werking bouwverordening

In dit artikel is opgenomen dat de voorschriften van de Bouwverordening ten aanzien van onderwerp van stedenbouwkundige aard overeenkomstig het gestelde in

artikel 9 lid 2 van de Woningwet buiten toepassing blijven, behoudens ten aanzien van enkele onderwerpen.

Algemene aanduidingsregels

Geluidzone – industrie

Ter plaatse van de aanduiding geluidzone- industrie mogen geen nieuwe woningen of andere geluidsgevoelige gebouwen worden gebouwd, tenzij een hogere waarde is vastgesteld.

Veiligheidszone - functies voor niet of verminderd zelfredzame personen

Ter plaatse van de aanduiding 'veiligheidszone - functies voor niet of verminderd zelfredzame personen uitgesloten' zijn functies ten behoeve van niet of verminderd zelfredzame personen niet toegestaan.

Algemene gebruiksregels

In de algemene gebruiksregels is vastgelegd dat het verboden is de in de artikelen van hoofdstuk 2 bedoelde gronden te gebruiken, te doen en/ of te laten gebruiken op een wijze of tot een doel strijdig met de bestemming.

Overtreding hiervan is een economisch delict (artikel 1a sub 2° van de Wet op de economische delicten (zie artikel 'overige regels').

Algemene afwijkingsregels

In deze bepaling wordt aan het bevoegd gezag de bevoegdheid gegeven om middels een omgevingsvergunning af te wijken van het bepaalde in het bestemmingsplan geregelde, onderwerpen. Hierbij gaat het om afwijkingsmogelijkheden die gelden voor meerdere dan wel alle bestemmingen in het plan.

De criteria, die bij toepassing van de afwijkingbevoegdheid in acht moeten worden genomen, worden aangegeven.

Algemene wijzigingsregels

In deze bepaling wordt aan Burgemeester en Wethouders de bevoegdheid gegeven om meerdere bestemmingen te wijzigen. De criteria, die bij toepassing van de wijzigingsbevoegdheid in acht moeten worden genomen, zijn daarbij aangegeven.

Overige regels

In dit artikel is de strafbepaling inzake de algemene gebruiksregels opgenomen.

7.5 Overgangs- en slotregels

Overgangsrecht

In deze bepalingen wordt vorm en inhoud gegeven aan het overgangsrecht.

Slotregel

Als laatste wordt de slotregel opgenomen. Deze bepaling bevat zowel de titel van het plan als de vaststellingsbepaling.

Het overgangsrecht en de anti-dubbeltelbepaling zijn afkomstig uit het Bro. De slotregel is overgenomen uit de SVBP2008.

Daarnaast zal het op te stellen beeldkwaliteitplan voor het gebied, deel gaan uitmaken van het gemeentelijk welstandsbeleid. Het komt er daarbij feitelijk immers op neer dat het bestemmingsplan naast functies ook ruimtelijk relevante zaken regelt, die voornamelijk maatvoeringsgericht zijn, zoals bouwhoogte, afstanden tot, zones etc. Een bestemmingsplan kan dan ook worden gezien als een kwantitatief kader. Met een beeldkwaliteitplan is de gemeente in staat om sturing te geven aan ruimtelijke kwaliteit. Met andere woorden: het vormt het kwalitatieve kader waarbinnen een ontwikkeling mogelijk kan worden gemaakt.

Op basis van het ontwerp, zoals dat in het 'Frederik Hendrik Kazerne Ontwikkelplan 2025' is opgenomen en is uitgekristalliseerd, wordt door de gemeente (na overleg met de betrokken partners) een beeldkwaliteitplan opgesteld dat volledig op de regels van het bestemmingsplan wordt afgestemd. Het beeldkwaliteitplan wordt in samenhang met het bestemmingsplan opgesteld, immers beide documenten mogen niet strijdig zijn en moeten aanvullend op elkaar zijn. Gemeente en stedenbouwkundigen formuleren gezamenlijk welstandscriteria waarbij de centrale vraag is: "Wat leggen we vast en wat niet? Waar streven we flexibiliteit na en waar willen we streng zijn." Dit dient als referentiekader voor de ontwerp-opgave op verschillende schaalniveaus en de kwalitatieve afstemming van stedenbouw, architectuur en inrichting van de openbare ruimte. Het beeldkwaliteitplan zal formeel door de raad worden vastgesteld als toetsingskader ten behoeve van de beoordeling van ontwerpen in het kader van de procedure van de bouwvergunning. Als zodanig zal het de status krijgen van een welstandsnota.

7.6 Handhaving

Politiek en samenleving onderkennen steeds nadrukkelijker de cruciale rol van handhaving bij het met elkaar verbinden van werkelijkheid en regels. Met dit groeiend besef van het belang van handhaving en de jurisprudentie in het bestuursrecht waarin steeds meer de beginselplicht tot handhaven is uitgesproken, wordt de noodzaak van een handhavingsbeleid benadrukt. De beleidsmatige grondslag voor de handhavingstaak van de gemeente Venlo is neergelegd in de nota Programmatisch Integraal Handhaven, door de raad vastgesteld op april 2005. In deze nota is de visie van de gemeente Venlo op handhaving vastgesteld.

In het laatstelijk in 2002 gehouden onderzoek van de Inspectie VROM naar de uitvoering van de ruimtelijke regelgeving is onder meer gewezen op deze tekortkomingen en de noodzaak van handhaafbare bestemmingsplannen.

Een eerste vereiste voor een goede handhaving is een handhaafbaar bestemmingsplan. Bij het ontwikkelen van de standaardregels voor bestemmingsplannen in de gemeente Venlo is daarom gekozen voor een zo helder mogelijke juridische methode. De regels dienen zo geredigeerd te zijn, dat deze in de toetsingspraktijk goed hanteerbaar zijn. Planregels dienen duidelijke normen te bevatten die niet voor verschillende uitleg vatbaar zijn en tevens actueel en controleerbaar zijn. Ook dienen alleen regels te worden opgesteld, die gemeente wil handhaven.

Teneinde hieraan te voldoen, wordt er bij het opstellen van nieuwe bestemmingsplannen voor gekozen om de regels zoveel mogelijk aan te laten sluiten bij landelijk ontwikkelde standaardwerken. Dezelfde uitgangspunten zijn van toepassing op de verbeelding.

Verder zijn de regels aangepast aan de laatste stand van de jurisprudentie en wetgeving (bijvoorbeeld Woningwet). Dit biedt voldoende garanties voor de rechtszekerheid en de flexibiliteit van de nieuwe bestemmingsplannen.

In het voorliggende bestemmingsplan is het actuele ruimtelijk beleid van de gemeente Venlo toegespitst op het plangebied vastgelegd. Het bestemmingsplan bevat een juridisch toetsingskader voor het behoud en de ontwikkeling van de ruimtelijke kwaliteit.

Om deze kwaliteit voor de planperiode te kunnen garanderen is vereist, dat in de praktijk de planregels worden toegepast en gehandhaafd. Goede voorlichting en informatievoorziening dragen bij aan een verbetering in de naleving van de bestemmingsplannen.

In de uitgangspunten van de Programmatisch Integraal Handhaven is bepaald, dat handhaving elke handeling van de gemeente betreft, die erop gericht is de naleving van rechtsregels te bevorderen of een overtreding te beëindigen. Handhaving omvat toezicht, controle en sanctionering en is altijd gericht op de naleving van wettelijke regels.

Overtredingen die in het kader van het opstellen van nieuwe bestemmingsplannen worden geconstateerd, worden conform de bestaande handhavingprotocollen behandeld.

De handhavingprocedures zijn in deze protocollen gestandaardiseerd en geüniformeerd. Door de handhaving standaard in de bestemmingsplancyclus op te nemen, zal de ruimtelijke kwaliteit van het grondgebied van de gemeente Venlo beter worden gewaarborgd voor de toekomst.

8. UITVOERBAARHEID

Per 1 juli 2008 is de Wet ruimtelijke ordening in werking getreden. Op grond hiervan rust op de gemeente de verplichting tot het verhaal van kosten die tot de grondexploitatie behoren op basis van een exploitatieplan. De gemeente kan hiervan afzien indien:

- het kostenverhaal anderszins is verzekerd;
- het bepalen van een tijdvak of fasering niet noodzakelijk is; en
- het stellen van eisen, regels of een uitwerking van regels aan werken en werkzaamheden met betrekking tot bouwrijp maken, aanleg van nutsvoorzieningen, inrichten van de openbare ruimte en uitvoerbaarheid niet noodzakelijk is.

Met betrekking tot onderhavig bestemmingsplan geldt dat een aanzienlijk deel van de gronden in gemeentelijk eigendom zijn en derhalve kostenverhaal niet aan de orde is. Ten aanzien van de nog te verwerven gronden geldt dat:

- deels sprake is van gronden die niet worden bebouwd en niet in de exploitatie hoeven te worden gebracht;
- deels sprake is van eigendom van een derde partij ten aanzien waarvan de eigenaar, gelet op de situering en omvang van het eigendom, niet zelfstandig tot realisatie en ontwikkeling van het MFC kan overgaan.

De gemeenteraad van Venlo neemt, noch behoeft te nemen, een besluit ingevolge artikel 6.12 Wro (een besluit tot het al dan niet vaststellen van een exploitatieplan), aangezien het bestemmingsplan geen zelfstandige bouwplannen als bedoeld in artikel 6.2.1 Bro mogelijk maakt ter plaatse van de nog in particulier eigendom verkerende gronden in het plangebied.

Voor het onderhavige plangebied hoeft ook geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 Wro te worden vastgesteld aangezien het verhaal van kosten van de grondexploitatie over de in het plan begrepen gronden anderszins is verzekerd, het bepalen van een tijdvak of fasering als bedoeld in artikel 6.13, lid 1 sub c4 en c5 Wro niet noodzakelijk is en het stellen van eisen, regels of een uitwerking van regels als bedoeld in artikel 6.13, lid 2 sub b, c of d niet noodzakelijk is.

Vanaf de eerste, voorafgaand aan het raadsbesluit van 22 oktober 2008, door de gemeenteraad georganiseerde Hearing FHK (in april 2008) tot het 'Frederik Hendrik Kazerne Ontwikkelp lan 2025' heeft het besluitvormingsproces een aantal opeenvolgende stappen gekend, op basis van de volgende raadsbesluiten:

Oktober 2008: Keuze voor het ambitieniveau van het Visitekaartje

Maart 2009: Opdracht tot een ontwerpnd onderzoek naar integrale visie FHK

Juni 2010: Keuze voor de integrale visie 'Lijnstad' als ontwikkelperspectief

In deze processtappen is het onderzoek naar het ruimtelijk perspectief gekoppeld aan een toenemende nauwkeurigheid van de financiële en planeconomische onderbouwing en een toenemende mate van binding van private partijen tot de daadwerkelijke realisatie van voorgenomen investeringen, hetgeen in onderstaand schema is weergegeven.

Tijd	Processtap	Ruimtelijk / planologisch	Financieel / plan-economisch	Juridisch / PPS
2008	Hearing FHK Visitekaartje	Ruimtelijke Verkenning FHK	Aankoop FHK	Koopovereenkomst FHK
2009	Ontwerpend Onderzoek FHK	13 visies/ debat / Expo- sitie Nota van Aanbevelin- gen	Verzamelen gegevens en analyses haalbaar- heid	Intentieovereenkomst MFC de Kazerne BV, ROC pve van Holland Casino
2010	Keuze inte- grale ontwikkelvi- sie	Lijnstad als Ontwikkel- perspectief	Grond- en Parkeerex- ploitatie (GreX en Pex)	Intentieovereenkom- sten MFC de Kazerne BV, ROC pve van Hol- land Casino
2011	Ontwikkel- plan FHK 2025	Gewijzigde Visie, MER Ontwerpbestemmings- plan Beeldkwaliteitplan	GreX, Pex, MIP, Busi- nesscase MFC Cofinancieringregio	Akkoord op Hoofdlijn- nen MFC, HC en ROC; Grondverkoop Top Care
2012	Bouwrijp / Infra Bouwplannen	VO en DO Bouw / Infa MFC, ROC, HC, Sport Top Care, parkeergara- ge	Monitoren GreX, Pex, MIP en Busi- nesscase MFC	Samenwerkingsover- eenkomst Omgevingsvergunning

Op basis van een in aanvang beperkt programma is in overleg en samenspraak met stad en private partijen een ontwerpend onderzoek gestart naar een integrale gebiedsvisie voor het Kazernekwartier. Dit traject had in aanleg primair tot doel de mogelijkheden te verkennen, draagvlak en betrokkenheid te organiseren en een contour te bepalen van de financiële en planeconomische scope om tot een integraal en flexibel ontwikkelingsperspectief te kunnen komen.

Het onderzoek is vanaf 2009 gekoppeld aan een proces van ‘tekenen en rekenen’ en publiek private samenwerking³⁴. In eerste aanleg zijn intentieovereenkomsten gesloten met MFC De Kazerne en ROC, respectievelijk gericht op een gezamenlijk onderzoek naar een businesscase MFC en een mogelijke vestiging in het Kazernekwartier. Door de systematiek van toenemende binding middels intentie- en samenwerkingsovereenkomsten in combinatie met het gezamenlijke onderzoek naar het stedenbouwkundig plan ontstond al in de onderzoeks- en ontwerpfase het benodigde

³⁴ Aldus ontstaat een proces van ‘tekenen, rekenen en ondertekenen’.

publieke- en private draagvlak voor deze majeure stedelijke ontwikkeling. Met de vaststelling van het 'Frederik Hendrik Kazerne Ontwikkelpun 2025', waarin opgenomen de Akkoorden op Hoofdpijnen, wordt aan de voorkant van de realisatiefase aan alle partijen het perspectief geboden op voldoende economische en juridische zekerheden ten behoeve van het definitieve besluit tot publieke en private investeringen. Dit komt mede tot uitdrukking in het feit dat in de eerste fase van de het plan circa 70% van het programma wordt gerealiseerd.

Economische uitvoerbaarheid

De uitwerking van het financiële kader op hoofdpijnen is opgenomen in het onderstaande kader:

De samenhangende investeringen in het KazerneKwartier zijn financieel haalbaar en leveren een financieel rendement op.

*De **grondexploitatie** kent een tekort. Voor dekking van dit tekort is bij begroting vastgelegd dat financiële middelen worden overgeheveld van de Reserve Grondbedrijf. Daarnaast wordt een bedrag aangewend vanuit het MIP. Aldus resteert een nog te dekken tekort van de grondexploitatie.*

De afzetrisico's zijn beperkt vanwege het relatief grote zekere programma in fase 1 en vanwege de voorzichtigere raming van het programma in fase 2. De risico's van vertraging zijn aanzienlijk en vragen om doortastende besluitvorming.

*De kosten voor archeologie, monumenten en C2C zijn gedekt in de vastgestelde begroting van de gemeente in de periode 2011-2014. De kosten voor **infrastructuur** zijn gedeeltelijk gedekt in dezelfde gemeentelijke begroting. Tevens verstrekt de provincie Limburg/regio een subsidie voor de kosten t.b.v. stedelijke infrastructuur. Vanuit de Parkeerexploitatie wordt na 2016 een bedrag aangewend ter dekking van de kosten voor infrastructuur. Het aldus resterende tekort wordt gedekt door bijdragen van NS en ProRail, taakstellende bezuinigingen op de investeringen en bijdragen uit fondsen.*

*De **parkeerexploitatie** kent een investeringsom. Tegenover deze investering staan opbrengsten, die over langere tijd naar de exploitatie terugvloeien. Vandaar dat het gemeentelijk parkeerbedrijf de opbrengsten uitdrukt in een langjarig rendement. De rendementen in termen van "terugverdientijd" voor het parkeerbedrijf vallen binnen de gemeentelijke normen.*

Doordat de grond gefaseerd wordt afgenomen is tussentijdse bijsturing mogelijk waardoor de risico's beheersbaar zijn en de risicoverdeling tussen GREX en PEX acceptabel is. De volatiliteit van de parkeerexploitatie is beperkt: bij respectievelijk 20% omzetuitval, 50% stichtingskostenstijging van gebouwde voorzieningen of sterker stijgende kosten dan opbrengsten blijft een haalbare parkeerexploitatie bestaan.

*De **exploitatie van het MFC** vraagt om een investering, waar opbrengsten tegenover staan, die over langere tijd naar de exploitatie terugvloeien. Vandaar dat eigenaren de opbrengsten uitdrukken in een langjarig rendement. Het rendement op de investeringen bedraagt 4,0%. Vanaf het eerste jaar heeft de vastgoedexploitatie een positief saldo.*

In algemene zin is voor de exploitatie van het MFC een business case opgesteld, die niet alleen draait op de huurinkomsten van VVV Venlo, maar juist een spreiding van de huurinkomsten hanteert tussen VVV Venlo, de Evenementen-exploitant en overige huurders, ieder ongeveer voor 1/3 deel. De door VVV Venlo af te dragen huur is gesteld op een realistisch niveau op lange termijn. Bovendien is de afspraak gemaakt dat een flexibele huur wordt toegepast, zodat de kans op een gezonde exploitatie van VVV (en daarmee voor het vastgoedbedrijf MFC) zo groot mogelijk is. Daarnaast wordt het risico van de exploitatiebijdrage door de Evenementen-exploitant beperkt door een relatief lage bijdrage, het meenemen van de exploitatie in de aanbesteding en het uitwerken van een variant op de business case, waarin de inkomsten uit evenementen verder worden verlaagd.

Publiek Private Samenwerking

De planuitwerking heeft geleid tot afspraken over vormen van publiek private samenwerking met betrokken partijen. Deze zijn vastgelegd in Akkoorden op Hoofdpijnen ter zake het MFC en Holland Casino. Met ROC is het overleg over een te slui-

ten Akkoord op Hoofdpijnen vergevorderd. Met Top Care is een akkoord gesloten over de verkoop van het KMAR-gebouw.

9. INSPRAAK, OVERLEG EN PROCEDURE

Voordat het plan op grond van artikel 3.8 Wro in procedure wordt gebracht, kan een inspraakprocedure worden doorlopen en dient het plan ter advies aan verschillende instanties aangeboden te worden (vooroverleg ex artikel 3.1.1 Bro).

9.1 Inspraak

Het college heeft op 5 oktober 2010 besloten dat bij de voorbereiding van dit bestemmingsplan geen inspraak wordt verleend, zoals bedoeld in de gemeentelijke inspraakverordening Venlo 2010, aangezien inspraak al in een andere vorm heeft plaatsgevonden.

In de periode vanaf 2008 tot heden hebben namelijk diverse burgerparticipatiemomenten plaatsgevonden voor burgers en andere partijen. In bijlage 2 is een overzicht opgenomen van deze momenten.

Inspraak

Per 1 juli 2005 is de Wet Uniforme openbare voorbereidingsprocedure (Wet UOV) in werking getreden (Wet van 24 januari 2002, Stb. 2002, 54. Zie ook: Aanpassingswet uniforme openbare voorbereidingsprocedure Awb (Staatsblad 2005, 282) en het tijdstip van inwerkingtreding (Staatsblad 2005, 320)). De inspraakverplichting is daarmee vervallen. Dat betekent dat ruimtelijke plannen (o.a. bestemmingsplannen) worden voorbereid met toepassing van de UOV (Awb).

Dat neemt niet weg dat het de gemeente vrij staat toch inspraak te verlenen (bijvoorbeeld op grond van de gemeentelijke inspraakverordening). In relatie daarmee bepaalt artikel 150 van de Gemeentewet onder meer dat in een gemeentelijke inspraakverordening moet worden geregeld op welke wijze personen en rechtspersonen hun mening kenbaar kunnen maken.

Gedurende de ter inzagelegging krijgen burgers, maatschappelijke organisaties en andere belanghebbenden de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen.

9.2 Overleg

Op 7 en 9 september 2010 heeft een eerste oriënterend, mondeling vooroverleg met betrekking tot het op te stellen bestemmingsplan plaatsgevonden met onder andere vertegenwoordigers van de dienst van provincie, rijk en waterschap die zijn betrok-

ken bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of zijn belast met de behartiging van belangen welke in en rondom dit plangebied in het geding (kunnen) zijn.

Het concept ontwerp-bestemmingsplan is in het kader van artikel 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening (Bro) vervolgens in mei 2011 ter advisering aangeboden aan de diverse betrokken instanties. Het vooroverleg heeft geleid tot enkele aanpassingen in het concept ontwerp-plan.

Naar aanleiding van het vooroverleg zijn reacties ingekomen van:

1. Prorail regio Zuid, Postbus 624, 5600 AP Eindhoven, brief d.d. 10 mei 2011, kenmerk VMJB/MH/887-53/110510-1
2. MKB Limburg, afdeling Venlo, Postbus 90703, 2509 LS Den Haag, briefmail d.d. 23 mei 2011, kenmerk 1174765WEM&.doc
3. Veiligheidsregio Limburg-Noord, brief d.d. 10 juni 2011
4. VROM-Inspectie, Postbus 16194, 2500 BD Den Haag, brief d.d. 24 mei 2011, kenmerk 20110026118-KRI
5. Waterschap Peel en Maasvallei, Postbus 3390, 5902 RJ Venlo, brief d.d. 30 mei 2011, kenmerk 2011.10497
6. Provincie Limburg, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht, brief d.d. 7 juni 2011, kenmerk CAS201100007380

Onderstaand volgen de ingekomen opmerkingen en de reactie van de gemeente daarop.

1. Prorail regio Zuid

Opmerking 1:

De bouwhoogte van gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde ten aanzien van de bestemming Verkeer – Railverkeer dient gemeten te worden vanaf bovenkant spoorstaaf en niet vanaf peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of een bouwwerk, geen gebouw zijnde, zoals is aangegeven in artikel 2.4 (wijze van meten). Verzocht wordt om de wijziging door te voeren.

Reactie gemeente:

De regels worden op dit punt aangepast.

Opmerking 2:

In verband met de aanwezigheid van bovenleiding en seinportalen dienen de in dit artikel genoemde maximale hoogtes voor bouwwerken, geen gebouwen zijnde (waaronder bovenleidingconstructies, overkappingen e.d.) 10 meter (vanaf bovenkant spoorstaaf) te bedragen. Verzocht wordt om deze wijziging door te voeren.

Reactie gemeente:

De aanwezige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden overeenkomstig de bestaande situatie bestemd. De planregels worden overeenkomstig aangepast.

2. MKB Limburg, afdeling Venlo

Opmerking 1:

Een kritische kanttekening wordt gericht op het onderdeel detailhandel binnen het programma. Uit het aan de raad voorgelegde ontwikkelplan FHK 2025 komt naar voren dat er in aanvang gemikt wordt op 5.000 m² BVO detailhandel, waarvan 3.000 m² BVO in het MFC in fase 1 en 2.000 m² BVO nabij het hotel in fase 2. In de brieven van 24 november 2010 en 18 mei 2011 is al nadrukkelijk gewezen op het feit dat de ontwikkeling van de detailhandel op het kazerneterrein niet past binnen het door de gemeenteraad vastgestelde detailhandelsbeleid op basis van de Detailhandelsnota 2006-2015 en de nota 'Gemeente Venlo: Naar een nieuw PDV- & GDV-beleid'. In de toelichting van het bestemmingsplan is het detailhandelsbeleid van de gemeente Venlo niet opgenomen.

Verzocht wordt het gemeentelijk beleid op detailhandelsgebied alsnog in de Toelichting op te nemen.

Reactie gemeente:

De toelichting wordt op dit punt aangepast.

Opmerking 2:

In het BRO-rapport 'Kazerneterrein: Onderdelen EER en DPO' van 21 april 2011 worden aan aantal zwaarwegende conclusies getrokken inzake de marktruimte voor detailhandel.

In alle realiteit moet geconcludeerd worden dat een totaalmetrage van 5.000 m² BVO met de voorliggende BRO-rapportage, met alle onzekerheden die daarbij horen, in ieder geval niet onderbouwd kan worden. Indien naar de gesplitste onderdelen van die 5.000 m² wordt gekeken, worden op basis van dit BRO-rapport ten aanzien van de haalbaarheid grote vraagtekens geplaatst bij de koppeling van 2.000 m² BVO detailhandel aan het hotel. Dit nog afgezien van de vraag of bij 2.000 m² BVO nog wel gesproken kan worden van 'ondergeschikte' detailhandel.

Reactie gemeente:

Zowel in de regels als in de toelichting worden een aantal aanpassingen doorgevoerd waarmee dit bezwaar ondervangen wordt. In het rapport waarnaar verwezen wordt, is aangegeven dat *kwantitatieve* ruimte vrijwel niet aanwezig is, echter zijn er nog wel mogelijkheden voor wat betreft *kwalitatieve* ruimte. Daarom is een thematische branchering aangebracht en uitsluitend grootschalige detailhandel toegestaan. Verder wordt verwijzen naar paragraaf 4.2 van de toelichting.

De toelichting en regels worden op de genoemde punten aangepast.

Opmerking 3:

Het is overduidelijk dat de component detailhandel in het programma met name dient om de financiële haalbaarheid van de planontwikkeling te vergroten. Gelet op de afwijking van het vastgestelde detailhandelsbeleid en op de beperkte marktmogelijkheden zijn wij van mening dat het detailhandelsmetrage verminderd moet worden en dat er goede afspraken moeten worden vastgelegd over de noodzakelijke complementariteit van de detailhandelsinvulling.

Reactie gemeente:

De detailhandelscomponent is een essentieel onderdeel van het totaalconcept, zoals beschreven in het Ontwikkelplan. Zoals eerder gezegd zijn er nadere voorwaarden gesteld, zodat het ook daadwerkelijk past binnen het thema en negatieve effecten voor omliggende winkelgebieden zoveel mogelijk voorkomen worden. Verder wordt verwezen naar de algemene reactie.

Opmerking 4:

In het verlengde hiervan zijn wij van mening dat een mogelijke invulling met detailhandel in de zogenaamde 'Ontwikkellocatie Parkzone' (fase 2) dan ook niet aan de orde kan zijn (zie ook volgende opmerkingen).

Reactie gemeente:

Fase 2 maakt geen onderdeel uit van dit plan. Op dit moment is dan ook nog geen sprake van een daadwerkelijke invulling met detailhandel. Daarnaast gaat het MKB er ten onrechte vanuit dat in de 2^e fase nog eens 20.000 m² 'detailhandel in traditionele zin' bijkomt. Dit is niet de bedoeling. De toekomstige inrichting zal zich waarschijnlijk bewegen in de richting van 'overige retail', zoals groothandelsfuncties voor sportapparatuur, preparatie van oldtimers, auto's boten, motoren en caravans. Zaken die in de randen zijn gerelateerd aan sport en wellness in brede zin.

Opmerking 5:

De opmerkingen hebben betrekking op artikel 3 'Gemengd-1'.

- In artikel 3.1, lid a wordt middels de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf-multifunctioneel centrum' het MFC geregeld. 3.500 m² BVO detailhandel strookt hier niet met de uitgangspunten in de toelichting op het plan en het Ontwikkelplan Frederik Hendrik Kazerne 2025, waarin een maximum van 3.000 m² BVO wordt aangegeven.
- Er is in de planregels geen enkele koppeling gemaakt met het concept voor het terrein, terwijl dit wel als randvoorwaarde in het Ontwikkelplan is aangegeven. Op een supermarkt na kunnen zich in het MFC derhalve alle vormen van detailhandel vestigen. Daarnaast is er niets opgenomen over minimale maatvoeringen per winkelunit, zoals in het BRO-rapport en in de toelichting (pag. 45) aanbevo-

len teneinde de negatieve effecten te beperken. Tevens is in dat verband een maximum BVO per winkelunit van belang.

- In de toelichting op het plan wordt op basis van het BRO-rapport aangegeven dat de voor detailhandel voorziene ruimte ook anders ingevuld zou kunnen worden, bijvoorbeeld met een groothandel of met dienstverlenende functies. De wijze waarop het specifieke gebied van het MFC is bestemd laat echter uitsluitend de in artikel 3.1 genoemde functies toe. Gelet op de beperkte distributieplanologische mogelijkheden vinden wij dit geen verstandige keuze.

Reactie gemeente:

- De genoemde 3.500 m² detailhandel zal worden aangepast in maximaal 3.000 m² detailhandel.
- De regels worden in die zin aangepast dat een thematische branchering, alsmede minimale en maximale oppervlakte/ eisen toegevoegd worden.
- De regels worden in die zin aangepast dat functiemenging mogelijk is.

De toelichting zal ook op de genoemde punten worden aangepast.

Opmerking 6:

De opmerkingen hebben betrekking op artikel 4 'Gemengd-2'.

- Via artikel 4.1, lid d wordt maximaal 2.000 m² BVO detailhandel mogelijk gemaakt, gekoppeld aan horeca, categorie 3 en 5. Een supermarkt wordt daarbij uitgesloten. Onduidelijk is wat verstaan wordt onder 'aan horeca, categorie 3 en 5, ondergeschikte detailhandel'.
- Zoals reeds aangegeven wordt een groot vraagteken geplaatst bij de term 'ondergeschikt'. Bij 2.000 m² BVO detailhandel ten opzichte van een hotel van, volgens het Ontwikkelplan FHK 2025, 5.000 m² BVO kan er ons inziens niet meer worden gesproken van ondergeschikte detailhandel.
- Voorts wordt via de afwijkingsmogelijkheid van de gebruiksregels in artikel 4.6 de mogelijkheid geboden voor verdere detailhandel onder een tweetal voorwaarden, te weten voldoende distributieve ruimte en geen duurzame ontwrichting van de distributieplanologische structuur van de gemeente Venlo. Er wordt niet aan de indruk ontkomen dat via deze bestemmingsregel voorgesorteerd wordt op de toekomstige invulling van de Ontwikkellocatie Parkzone met een oppervlak van 25.000 m². Het op deze wijze creëren van mogelijkheden tot verdere uitbreiding van detailhandel in dit gebied achten wij in principe dan ook zeer onverstandig.
- De in de afwijkingsregel gehanteerde voorwaarden houden een groot risico op ongewenste retailontwikkelingen in. Uit de jurisprudentie omtrent 'duurzame ontwrichting' kan inmiddels geconcludeerd worden dat er van een dergelijke ontwrichting nauwelijks sprake kan zijn. En het is ook duidelijk dat de rechtspraak bij het bepalen van duurzame ontwrichting zicht niet laat leiden door concurrentieverhoudingen. Dat maakt derhalve de randvoorwaarde dat 'op die

ontwikkellocatie functies gaan landen die niet concurreren met bestaande commerciële functies in Venlo' (zie toelichting pag. 97) uiterst precair.

- Het is duidelijk dat op basis van artikel 4.5 detailhandel niet is toegestaan, behoudens de ondergeschikte detailhandel, behorende bij horeca categorie 3 en 5. Dus in principe is detailhandel in strijd met de bestemming. In feite wordt met het toelaten van algemene detailhandel een nieuwe functie toegestaan, waarvoor een dergelijke afwijking van de gebruiksregels niet gebruikt kan worden. Zoals hiervoor aangegeven kan het toelaten van detailhandel ingrijpende consequenties hebben. Het onderhavige bestemmingsplan, dat er juist op gericht is om detailhandel zo beperkt mogelijk te houden, zal derhalve eerst gewijzigd moeten worden om een dergelijke retailontwikkeling toe te kunnen laten.
- Er zijn voldoende zwaarwegende argumenten zijn om artikel 4.6 uit de planregels te verwijderen.

Reactie gemeente:

- De regels worden in die zin aangepast dat in plaats van een verplicht ondergeschikt karakter ten opzichte van de horecafunctie, aangesloten is bij het centrale thema door ook hier een thematische branchering toe te voegen.
- Zie voorgaande reactie.
- Met deze afwijkingsbevoegdheid is niet bedoeld voor te sorteren op de ontwikkeling van de Parkzone, aangezien een dermate grote ontwikkeling niet middels een afwijkingsbevoegdheid gerealiseerd kan worden. Hiervoor is een bestemmingswijziging noodzakelijk. Desalniettemin is geconstateerd dat het toepassen van deze afwijkingsbevoegdheid gezien de beperkte kwantitatieve distributieve ruimte niet reëel en wordt de betreffende bepaling geschrapt.
- Zie voorgaande reactie.
- Zie voorgaande reactie.
- Zie voorgaande reactie.

De regels en toelichting worden op de genoemde punten aangepast.

3. Veiligheidsregio Limburg-Noord

Opmerking1:

Ten behoeve van de variantenafweging 'Lijnstad' en 'Sporten in het Fort' is door Brandweer Limburg-Noord op 20 april 2010 een advies uitgebracht. In de, bij dit advies behorende rapportage zijn beide varianten gewogen op de aspecten 'groepsrisico', 'zelfredzaamheid' en 'bereikbaarheid'. Tevens zijn in de rapportage mogelijkheden genoemd om de zelfredzaamheid en mogelijkheden voor de hulpverlening en rampenbestrijding te vergroten.

Daarnaast heeft er eind 2010 diverse malen overleg plaatsgevonden tussen de Brandweer Limburg-Noord en de gemeente en is op 4 november 2010 advies uitge-

bracht over de bereikbaarheid van het plangebied en binnen het plangebied voor de hulpdiensten.

Beide adviezen ten aanzien van zelfredzaamheid en mogelijkheden voor hulpverlening en rampenbestrijding, zijn niet verwerkt in het concept-ontwerp bestemmingsplan. De mogelijkheden om veiligheid bestemmingsplanmatig te borgen worden daarmee niet benut. Een adequate hulpverlening is hierdoor allerm minst gegarandeerd.

De, in het bij de reactie gevoegde advies, voorgestelde bouwkundige, technische en organisatorische maatregelen ter verbetering van de veiligheidssituatie binnen het plangebied, dienen als voorstellen om maximaal te kunnen inzetten op verbetering van de zelfredzaamheid, optimalisatie van bereikbaarheid en aanwezigheid van voldoende repressieve voorzieningen.

Reactie gemeente:

Naar aanleiding van de reactie van de Veiligheidsregio Limburg-Noord, heeft er met betrekking tot de voorgestelde maatregelen overleg plaatsgevonden tussen gemeente en de Brandweer Limburg-Noord. In het kader van dit overleg is onder andere geconstateerd dat meerdere voorgestelde maatregelen, weliswaar zeer effectief zijn, maar niet in het kader van het bestemmingsplan (planologisch-juridisch) kunnen worden verankerd. Derhalve is in het overleg afgesproken dat, de maatregelen welke planologisch-juridisch geregeld kunnen worden, verankerd zullen worden in de planregels en verbeelding. De overige maatregelen zullen worden vastgelegd in de privaatrechtelijke sfeer, danwel in op te stellen veiligheidsprotocollen. In de plantoelichting van het bestemmingsplan zal (in de paragraaf "externe veiligheid") een toelichting worden opgenomen omtrent de gevolgde werkwijze.

De regels, verbeelding en toelichting worden aangepast op de genoemde punten.

4. VROM-Inspectie

Opmerking 1:

In de toelichting is de verantwoording van het groepsrisico als pm post opgenomen. Er wordt vanuit gegaan dat in het ontwerpplan de verantwoordingsplicht is ingevuld.

Reactie gemeente:

In het ontwerpplan zal het aspect externe veiligheid en daarmee ook de verantwoordingsplicht van het groeprisico nader zijn ingevuld.

Opmerking 2:

- Voor de realisatie van ontwikkelingen in het stroomvoerend rivierbed is een vergunning in het kader van de Waterwet nodig. Het is echter niet nodig om te

wachten met het aanvragen van deze vergunning totdat het bestemmingsplan is vastgesteld. Het traject van het aanvragen van een watervergunning kan parallel lopen aan het spoor van de ruimtelijke ordening en kan nu al worden opgestart.

- Vanuit nautische overwegingen zal er zeer kritisch gekeken moeten worden naar de mogelijke veerdienst over de Maas. Er zal tevens een toets moeten worden uitgevoerd door de Scheepvaartdienst.

Reactie gemeente:

- Zodra er een definitieve uitwerking is van de concrete plannen ter hoogte van het stroomvoerend rivierbed (nieuwe langzaamverkeersverbinding) zal, alvorens hiertoe vergunningen verleend worden, de dan wellicht gebleken noodzakelijke watervergunning aangevraagd worden.
- Het onderzoek naar de mogelijkheden van een veerdienst dient nog plaats te vinden. Bij dit onderzoek zal de nautische veiligheid concreet beschouwd worden waarbij ook de Scheepvaartdienst de noodzakelijke toets zal uitvoeren.

Opmerking 3:

- Omdat er sprake is van een archeologische waarde in het gebied (en niet meer gesproken kan worden van een verwachting) is het behoud in situ met een mogelijkheid van verstoring van 5% geen optie meer aangaande het aspect archeologie en het daartoe opgestelde selectieadvies.
- Een deel van de gebouwen is aangewezen als rijksmonument. Deze gebouwen zijn echter onderdeel van een groter complex. In de cultuurhistorische paragraaf wordt echter alleen een waardering gegeven van de van rijkswege beschermde gebouwen. Het is wenselijk ook een waardering uit te spreken van het kazerne-terrein als geheel met alle daarop aanwezige bebouwing en aanleg.

Reactie gemeente:

- De Rijksdienst onderschrijft de, begin 2010, door de gemeente gekozen aanpak inzake het archeologische onderzoek op de locaties ROC en Holland Casino, waarbij voor het fort maximaal 50% en voor het Romeinse Blariacum minimaal 50% en maximaal 80% worden onderzocht. Lopende het archeologisch onderzoek op de locaties ROC/ Holland Casino wordt maatwerk geleverd en onderzoek verricht naar de mogelijkheden om delen van het fort en andere sporen (Romeins etc.) te behouden en zichtbaar te maken in de nieuwe ruimtelijke ontwikkeling. Deze mogelijkheden zijn hier echter zeer gering. Dit is de optie van gecombineerd behoud en opgraven en verwijderen zonder onderzoek. Van het totale areaal wordt maximaal 50% onderzocht. Deze optie kan worden aangevuld met permanent zichtbaar maken en actieve benutting van de behouden archeologische waarden. De verwachting is dat een combinatie van behoud en opgraven in de tijd en financieel het meest gunstig uitpakt. Nadeel is dat de randvoorwaarde voor een leeg bouwterrein zonder archeologische restricties niet bereikt zal worden. Onderzoek (opgraven) zal meer bekend maken over

omvang, functie en uiterlijk van Blariacum en de exacte ligging van Fort Sint Michiel. Deze zijn nu nog niet of onvoldoende bekend. Door onderzoek kan worden bepaald welke delen van het fort na onderzoek kunnen worden vernietigd en verwijderd en welke delen voor behoud en actieve benutting in aanmerking komen. Zo ontstaat lopende het onderzoek maatwerk. Dit maakt een funderingsplan voor de beoogde nieuwbouw makkelijker, omdat de exacte locatie van het muurwerk bekend is en er op minder archeologische plekken muurwerk blijft zitten. Hierdoor zullen de kosten voor de planaanpassing van de bouw goedkoper uitvallen.

Tenslotte kunnen de opgegraven delen worden gepresenteerd en benut. Dit levert diverse voordelen op: toeristisch, recreatief, educatief, financieel, imago, tijd (opgraven kost meer tijd dan behoud door ontwikkeling), citymarketing, begrip en herkenning en erkenning van het eigen verleden. Een van de vijf pijlers waarop elke grote succesvolle stad rust (naast wonen, werken, infra en groen) is de in de openbare ruimte zichtbare en herkenbare cultuurhistorische gelaagdheid van een stad (een zichtbaar verleden). Vandaar dat de gemeente het belangrijk vindt om op de oorspronkelijke locaties in de stad, het karakter en de wortels van de stad te laten zien door als gemeente zelf actief bij te dragen aan behoud, actieve benutting en actieve visualisering van haar verleden.

De gemeente heeft, in het kader van het project, formeel echter nog geen standpunt ingenomen inzake de aanpak van het archeologisch onderzoek en de wenselijkheden inzake behoud en actieve benutting op de overige locaties van het kazerneterrein. De Rijksdienst doet dit in haar reactie wel reeds en spreekt zich uit voor "optie 4" over het gehele kazerneterrein, hetgeen van gemeentezijde onderschreven wordt als een correcte aanname.

Voor de overige delen van het Kazernekwartier dienen behoud en actieve benutting van de cultuurhistorische en archeologische waarden een nadrukkelijkere rol te spelen in de ruimtelijk ontwikkeling. De mogelijkheden voor behoud en actieve benutting bij MFC, ROC en Holland Casino zijn relatief gering (maar zeker niet uitgesloten), omdat als randvoorwaarde is meegegeven dat er geen archeologische restricties meer mogen zijn. Dit is bij de rest van het Kazernekwartier nadrukkelijk nog niet het geval. Dit biedt dus kansen die benut moeten worden. Daar waar er, binnen de ontwikkeling van MFC, ROC en Holland Casino dus nauwelijks of slechts in geringere mate voldaan kan worden aan de opmerking van de Rijksdienst inzake behoud en benutting, zal de gemeente voor het overige terrein van het Kazernekwartier nadrukkelijk kiezen voor behoud en benutting als belangrijke randvoorwaarde in de nieuwe ontwikkelingen.

- Er wordt terecht opgemerkt dat het gebouwencomplex van de kazerne nog vrijwel compleet aanwezig is, inclusief overige structuurelementen (groen, wegenpatroon, zichtassen etc). Echter de gemeente heeft nog geen waardering laten opstellen voor de in het Kazernekwartier aanwezige (bovengrondse) cultuurhistorische waarden. Dit hiaat moet nog worden opgevuld. Ambtelijk is afgesproken is dat er een cultuurhistorische verkenning wordt gemaakt en dat op

basis daarvan in de toelichting wordt aangegeven hoe met de cultuurhistorie in het gebied wordt omgegaan.

De toelichting wordt op dit onderdeel derhalve aangevuld.

5. Waterschap Peel en Maasvallei

Opmerking:

Per brief d.d. 11 februari 2011 (kenmerk:ka/leoo/wt/2011.03075) heeft het waterschap reeds een positief wateradvies gegeven op de waterparagraaf. In aanvulling hierop wordt middels deze reactie een positief wateradvies over het concept ontwerpbestemmingsplan gegeven.

Met tevredenheid wordt geconstateerd dat in de verbeelding en de planregels de beschermingszones met een verwijzing naar de waterkeringbeheerder zijn opgenomen. Ook komen de belangrijkste uitgangspunten uit de waterparagraaf terug in de toelichting.

Reactie gemeente:

De reactie wordt voor kennisneming aangenomen.

6. Provincie Limburg

Opmerking:

De beoordeling van het bestemmingsplan geeft geen aanleiding tot het maken van opmerkingen. Indien het plan op dezelfde wijze wordt voortgezet, zal er geen aanleiding bestaan tot het indienen van een zienswijze.

Reactie gemeente:

De reactie wordt voor kennisneming aangenomen.

9.3 Procedure

De Wet ruimtelijke ordening (Wro) is in werking getreden met ingang van 1 juli 2008. De wettelijke procedure start normaliter met de kennisgeving ex artikel 1.3.1 van het Bro. Omdat bij de voorbereiding van dit bestemmingsplan echter een milieueffectrapport als bedoeld in hoofdstuk 7 van de Wet Milieubeheer is opgesteld, hoeft de kennisgeving ex artikel 1.3.1. van het Bro niet plaats te vinden.

De volledige bestemmingsplanprocedure ziet er als volgt uit:

- **Openbare kennisgeving** van het ontwerp bestemmingsplan;
- **Terinzagelegging** van het ontwerp en bijbehorende stukken gedurende 6 weken en toezending aan gedeputeerde staten en de betrokken rijksdiensten, waterschappen en gemeenten;

- Gedurende de termijn van terinzagelegging kunnen door een ieder schriftelijk of mondeling **zienswijzen** worden ingebracht;
- **Vaststelling** van het bestemmingsplan door de gemeenteraad;
- Algemene **bekendmaking** van het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan geschiedt in beginsel binnen twee weken na de vaststelling. Burgemeester en wethouders plaatsen de kennisgeving van het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan tevens in de Staatscourant en voorts geschiedt deze langs elektronische weg. Gelijktijdig verzenden zij de kennisgeving, zoals bedoeld in de vorige volzin, langs elektronische weg aan de diensten en bestuursorganen als bedoeld in artikel 3.8 , lid 1 sub b Wro, en stellen zij het besluit met de hierbij behorende stukken langs elektronische weg beschikbaar;
- Mogelijkheid tot **beroep** bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State binnen 6 weken na bekendmaking voor belanghebbenden;
- **Inwerkingtreding** op de dag na afloop van de beroepstermijn, zijnde 6 weken na de bekendmaking, tenzij binnen deze termijn een verzoek om een voorlopige voorziening is ingediend bij de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Bijlage 1

Wateradvies

Nr.	11 / 3196
	ROOSEN
	14 FEB 2011
	Gemeente Venlo
	1-51-712

Waterschap
Peel en Maasvallei

uw kenmerk:
ons kenmerk: ka/leoo/wt/2011.03075
uw brief van: 14 december 2010 (e-mail)
datum: 11 februari 2011
verzonden:

Gemeente Venlo
de heer L. Rooden
Postbus 3434
5902 RK VENLO

11 FEB 2011

onderwerp: Wateradvies Kazernekwartier in Venlo

Geachte heer Rooden,

U zond ons de waterparagraaf toe voor het bestemmingsplan Kazernekwartier in Venlo, met het verzoek hierover een wateradvies te verstrekken. Ik complimenteer u over de een heldere en volledige notitie. Ik geef hier een positief advies over af. In deze brief stip ik een aantal zaken uit de waterparagraaf concreet aan.

Omgaan met hemelwater

In hoofdstuk 4 van de 'toelichting watertoets' omschrijft u de randvoorwaarden en uitgangspunten voor de omgang met het hemelwater. Ik concludeer dat u deze op zorgvuldige en volledige wijze hebt verwoord. In paragraaf 5.9 geeft u concrete invulling aan deze uitgangspunten. U geeft aan zoveel mogelijk hemelwater binnen het plangebied te willen infiltreren en dat u hierbij rekening houdt met extreme buien met een kans van voorkomen van eens per honderd jaar. Ook noemt u de mogelijkheid om hemelwater her te gebruiken, bijvoorbeeld in een grijswatersysteem. Zowel in de voorgestelde voorkeursvolgorde als de dimensionering van de infiltratievoorzieningen kan ik mij vinden.

Waterkeringen

In paragraaf 5.4 geeft u aan rekening te houden met de ligging van de waterkering en het profiel van vrije ruimte.

Afvalwater en zuiveringstechnische werken

In paragraaf 5.8 geeft u aan het afvalwater uit het gebied af te zullen voeren naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie in Venlo. Er liggen geen zuiveringstechnische werken van het Waterschapsbedrijf Limburg in het plangebied.

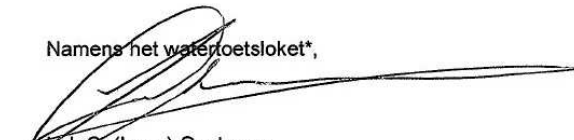

**Waterschap
Peel en Maasvallei**

Tot slot spreek ik mijn waardering uit over de manier waarop u het waterschap vroegtijdig bij de planvorming heeft betrokken. En kijk uit naar de verdere continuering hiervan in het verloop van het planvormingsproces.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Leen Oosterom, via (077) 38 91 247 of stuur een e-mail naar leen.oosterom@wpm.nl.

Namens het watertoetsloket*,

L.C. (Leen) Oosterom,
coördinator Advies

* Het watertoetsloket Peel en Maasvallei is een gezamenlijk initiatief in het kader van de watertoets van het Waterschap Peel en Maasvallei, de provincie Limburg en Rijkswaterstaat Directie Limburg. Dit (pré-)wateradvies is opgesteld door het waterschap Peel en Maasvallei. Het eventueel noodzakelijke (pré-)wateradvies van de provincie Limburg is hierin verwerkt. Het eventueel noodzakelijke (pré-)wateradvies van Rijkswaterstaat zal separaat worden verstrekt. Zowel het waterschap als de provincie zijn binnen de kaders van hun eigen taak en bevoegdheid verantwoordelijk voor hun deel van het advies. De provincie Limburg heeft het afdelingshoofd van de afdeling Kennis en Advies en het Dagelijks Bestuur van het waterschap Peel en Maasvallei bij besluit van 12 augustus 2004, kenmerk 2004/46842, gemachtigd tot ondertekening van het wateradvies, voor wat betreft het provinciale wateradvies in het kader van de watertoets.

I.a.a. Gemeente Venlo, tav dhr. R. van Weert
Rijkswaterstaat Limburg, tav mw. S. Bosten

Bijlage 2

Participatiemomenten

Overzicht informerende bijeenkomsten:

Voorjaar 2008 –

- Themabijeenkomst De Doelen van de Stad 5 maart 2008, *voor raad en burger van Venlo*
- Rondleiding voor publiek en raad over het terrein
- Internetforum
- Hoorzitting kazerneterrein 2 april 2008, *voor raad en burger van Venlo*

Klankbordgroepvergaderingen (**omwonenden/ wijkoverleg** plangebied):

- 16 december 2009
- 02 maart 2010
- 12 april 2010
- 06 mei 2010
- 12 juli 2010
- 19 april 2011

Extra bijeenkomsten voor bedrijven in de omgeving plangebied:

- tijdens de expo in september 2009
- 24 maart 2010
- 20 april 2011

Informatieavonden:

- 28 september 2009 (voor omwonenden)
- 3 mei 2010 (voor raad en bevolking Venlo)
- 28 april 2011 algemene informatieavond

Expositie/debatvonden (8):

- september /oktober 2009, voor alle inwoners van Venlo en specifieke doelgroepen

Overzicht bijeenkomsten/ contacten met maatschappelijke organisaties

- Rijksdienst Cultureel Erfgoed
- Pro Rail, NS en Veolia
- Regionale Brandweer Noord en Midden Limburg
- Provincie Limburg
- VROM Inspectie Regio Zuid
- Rijkswaterstaat, directie Limburg
- MKB, Limburg afdeling Venlo
- Winkelhart Blerick
- GHOR
- Waterschap Peel en Maasvallei
- NV Nederlandse Gasunie
- Ministerie van Defensie
- K.J. van Herik: Maascorridor
- K.J. van Herik heeft in het kader van project Maascorridor deelgenomen aan de ateliersessies omdat vanuit stedenbouwkundige plan FHK een link wordt gelegd met plan Raaijweide

Besprekingen met belangenorganisaties:

Stichting Menno van Coehoorn

Bijlage 3
Collegebesluit verantwoording groepsrisico

Collegevoorstel

GEBOUWDE OMGEVING

Reg.nr.

B&W d.d.

Openbaar

Programma

01-11843

21 JUNI 2011 B2.2

Ja, nl. zonder beperkingen

Centrum Euregio "Hoofdstad en vitaal hart"

DT d.d.	OR d.d.	B&W d.d.	OR d.d.	Raad	
				Raadsdocumenten	d.d.
..	..	21 juni 2010	..	Rv-nr. ..	..
				..	..

Ingekomen van

Afdeling Gebouwde Omgeving

Onderwerp

Verantwoording groepsrisico ontwikkeling KazerneKwartier

Voorstel

Zie volgend blad

Voorbesproken met

wethouder Teeuwen en Beurskens per mail d.d. 10-6-2011, Stella Mennen

Besluit B&W

ZIE BIJLAGE

Team

GOOBO

Steller

A.J.(Ton) Keizers

Doorkiesnummer

077-3596599

Datum

14 juni 2011

Paraaf steller

Paraaf afdelingshoofd

Secretaris

W. Meijering

Portefuillehouder

J. Teeuwen

T. Beurskens

Akkoord Bespreken

15 JUNI 2011

Bijlage – besluit B&W

B2-2

Collegevergadering d.d. 21 juni 2011

Volgnr.	2
Beh.team	GOOBO
Reg.nr.	11-11843
Openbaar	Ja, namelijk zonder beperkingen
Onderwerp	Verantwoording groepsrisico ontwikkeling KazerneKwartier.
Advies	
1. Kennis te nemen:
 - a. van het feit dat de realisering van het plan "KazerneKwartier" vanwege de ligging gelegen binnen de invloedsgebieden van spoorlijn Venlo-Eindhoven, de Maas, de Eindhovenseweg en een hogedruk aardgasleiding en spooremlacements Blerick en Venlo zal leiden tot een toename van het GR;
 - b. van het feit dat de Veiligheidsregio concludeert dat zowel in de huidige situatie al na de planontwikkeling niet voldaan zal worden aan de in regionaal verband vastgestelde beleidslijn tot het beperken van risico's tot Maatramp III;
 - c. dat het gestelde onder b betekent dat in de huidige situatie en na realisering van het plan "Kazernekwartier" een situatie kan ontstaan waar de hulpverleningscapaciteit in de Veiligheidsregio niet op is voorbereid.
 2. Te besluiten:
 - a. dat op grond van de adviezen van de Veiligheidsregio de in de "Overzichtstabel gekozen maatregelen bestemmingsplan Kazernekwartier" opgenomen maatregelen van toepassing worden verklaard voor het plan "Kazernekwartier";
 - b. dat de onder 2a genoemde maatregelen zoveel mogelijk zullen worden geborgd overeenkomstig de in de "Overzichtstabel gekozen maatregelen bestemmingsplan Kazernekwartier" aangegeven wijze;
 - c. dat de Veiligheidsregio bij de verdere planuitwerking ten aanzien van de bereikbaarheid- en bestrijdbaarheidsmaatregelen nadrukkelijk zal worden betrokken, waarbij de te treffen maatregelen als opgenomen de "Overzichtstabel gekozen maatregelen bestemmingsplan KazerneKwartier" uitgangspunt zullen zijn;
 - d. dat bij de verdere uitwerking van de diverse gebouwen het uitgangspunt dient te zijn om grote personendichtheden zover als mogelijk van de risicobronnen af te situeren.
 3. Te besluiten dat het college, na kennisname van het onder 1 gestelde en met in achtnaam van de onder 2 voorgesteld te treffen maatregelen, de realisering van het plangebied "Kazernekwartier" gelegen binnen de onder 1a genoemde invloedsgebieden van de diverse risicobronnen uit het oogpunt van externe veiligheid in voldoende mate verantwoord acht.
 4. Te besluiten dat onderhavig besluit onderdeel uitmaakt van de toelichting op het bestemmingsplan "Kazernekwartier".
- Besluit
1. **Conform advies.**
 2. **Het college is van mening dat daar waar treinen nu in praktijk al maximaal 40 km p/u rijden, dit zo snel mogelijk geformaliseerd dient te worden (Basisnet). De afdeling gelieve dit proces in gang te zetten en daarbij aan te geven waar en op welk moment het inzetten van politieke kanalen relevant kan zijn.**
-

Voorstel

1. kennis te nemen:
 - a. van het feit dat de realisering van het plan “KazerneKwartier” vanwege de ligging gelegen binnen de invloedsgebieden van spoorlijn Venlo-Eindhoven, de Maas, de Eindhovenseweg en een hogedruk aardgasleiding en spooremlacements Blerick en Venlo zal leiden tot een toename van het GR;
 - b. van het feit dat de Veiligheidsregio concludeert dat zowel in de huidige situatie als na de planontwikkeling niet voldaan zal worden aan de in regionaal verband vastgestelde beleidslijn tot het beperken van risico’s tot Maatramp III;
 - c. dat het gestelde onder b betekent dat in de huidige situatie en na realisering van het plan “Kazernekwartier” een situatie kan ontstaan waar de hulpverleningscapaciteit in de Veiligheidsregio niet op is voorbereid.
2. te besluiten:
 - a. dat op grond van de adviezen van de Veiligheidsregio de in de “Overzichtstabel gekozen maatregelen bestemmingsplan Kazernekwartier” opgenomen maatregelen van toepassing worden verklaard voor het plan “Kazernekwartier”;
 - b. dat de onder 2a genoemde maatregelen zoveel mogelijk zullen worden geborgd overeenkomstig de in de “Overzichtstabel gekozen maatregelen bestemmingsplan Kazernekwartier” aangegeven wijze;
 - c. dat de Veiligheidsregio bij de verdere planuitwerking ten aanzien van de bereikbaarheid- en bestrijdbaarheidsmaatregelen nadrukkelijk zal worden betrokken, waarbij de te treffen maatregelen als opgenomen de “Overzichtstabel gekozen maatregelen bestemmingsplan KazerneKwartier” uitgangspunt zullen zijn;
 - d. dat bij de verdere uitwerking van de diverse gebouwen het uitgangspunt dient te zijn om grote personendichtheden zover als mogelijk van de risicobronnen af te situeren;
3. te besluiten dat uw college, na kennisname van het onder 1 gestelde en met in achtnaam van de onder 2 voorgesteld te treffen maatregelen, de realisering van het plangebied “Kazernekwartier” gelegen binnen de onder 1a genoemde invloedsgebieden van de diverse risicobronnen uit het oogpunt van externe veiligheid in voldoende mate verantwoord acht;
4. te besluiten dat onderhavig besluit onderdeel uitmaakt van de toelichting op het bestemmingsplan “Kazernekwartier”

Samenvatting

Het aspect externe veiligheid dient bij iedere planontwikkeling aandacht te krijgen en is dus ook beschouwd bij de ontwikkeling van het plangebied KazerneKwartier. Dit plangebied in namelijk gelegen is binnen de invloedzones van diverse risicobronnen, waarvan de spoorlijn Venlo-Eindhoven en de hogedruk aardgasleiding te voornaamste zijn. In verband daarmee, dient er in het kader van de besluitvorming over dit plan ook een verantwoording van het groepsrisico (GR) plaats te vinden. In het kader van deze verantwoording zijn alle betrokkenen van meet af aan betrokken bij de planvorming.

Uit de uitgevoerde onderzoeken blijkt: o.a. dat er geen functies worden gesitueerd binnen de plaatsgebonden PR 10-6 contouren. Ook blijkt dat door de ontwikkeling het GR zal toenemen, vanwege de spoorlijn tot boven de oriëntatiewaarde. Indien het Ministerie van I&M ingaat op het verzoek van de gemeente om ter plaatse van het plangebied de snelheid (formeel) te reduceren tot maximaal 40 km/uur zal de oriëntatiewaarde van het GR niet worden overschreden.

Naar aanleiding van de voorgenomen planontwikkeling en de uitgevoerde onderzoeken heeft de Veiligheidsregio een advies uitgebracht over diverse mogelijk te treffen maatregelen ter verbetering van de veiligheids situatie binnen het plangebied. Ondanks al deze maatregelen zal niet worden voldaan aan de eerder door het Bestuur van de Veiligheidsregio vastgestelde beleidslijn ter beperking van risico's tot Maatramp III. Dit impliceert dat een situatie kan ontstaan waarop de hulpverleningscapaciteit van de Veiligheidsregio niet is voorbereid. Dit is echter een (steeds) terugkerend probleem binnen de gemeente/regio dat uitstijgt boven onderhavige ontwikkeling. Het is wel een gegeven waar bij de besluitvorming thans terdege rekening mee moet worden gehouden, en dat noopt om de overige knelpunten zoals voldoende bluswater en optimalisatie zelfredzaamheid, zo goed mogelijk op te lossen.

In onderhavig advies wordt ingegaan op de diverse mogelijk te treffen maatregelen. Deze maatregelen zijn samengevat in de in bijgaand memo opgenomen "Overzichtstabel gekozen maatregelen bestemmingsplan KazerneKwartier". Ook is in deze tabel aangegeven op welke wijze de borging van deze maatregelen kan gaan plaatsvinden. Dit zal met name moeten gaan plaatsvinden middels opname in programma's van eisen, realisatieovereenkomsten etc. Dit betekent dat bij de verdere uitwerking van genoemde plannen interactie zal moeten gaan plaatsvinden tussen de veiligheidsdeskundigen, waaronder de Veiligheidsregio en de ontwerpers. Toepassing van de hierboven benoemde maatregelen zullen een positief effect hebben op de hoogte van het GR, de omvang en gevolgen van een eventuele ramp en de zelfredzaamheid voor de bezoekers en werknemers binnen het plangebied. Met inachtnaam van realisering van deze maatregelen wordt voorgesteld om de beoogde planontwikkeling uit het oogpunt van externe veiligheid verantwoord te achten

Bijlagen

Nr.	Naam	Datum
1.	Inventarisatie externe veiligheid Kazerneterrein Oranjewoud	30 maart 2009
1.	Onderzoek externe veiligheid ontwikkelingsmodellen Kazerneterrein Blerick, revisie 2.0, Oranjewoud	mei 2010
2.	Basisrapport verantwoording groepsrisico Kazerneterrein Venlo-Blerick, revisie 01, Oranjewoud	22 april 2011
3	QRA spoorlijn Venlo-Eindhoven, Oranjewoud	14 juni 2011
4	Kwantitatieve risicoanalyse gasleiding, Oranjewoud	29 april 2011
5	Memo EV beoordeling maatregelen brandweer, Oranjewoud	14 juni 2011
6.	Advies externe veiligheid bestemmingsplan "Kazernekwartier" Veiligheidsregio Limburg Noord	14 juni 2011

Onderbouwing

Algemene toelichting

1. Inleiding, achtergronden en argumenten (Welke besluiten zijn er aan voorafgegaan?)

1.1 Inleiding

Op 22 oktober 2008 heeft de gemeenteraad van Venlo besloten tot een grootschalige leisure-ontwikkeling op het terrein van de voormalige Frederik Hendrik Kazerne (FHK), ook wel genoemd Kazernekwartier.

In juni 2010 is door de gemeenteraad gekozen voor de ontwikkelingsvariant Lijnstad. Op het aspect externe veiligheid scoorde deze ontwikkelingsvariant lager dan de variant Fortpark. Ten opzichte van de ontwikkelingsvariant Fortpark betekent dit dat er bij de ontwikkelingsvariant Lijnstad verdergaande bouwkundige maatregelen en voorzieningen gericht op zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid genomen moeten worden om de risico's te beperken.

Omdat de beoogde ontwikkeling niet past binnen het vigerende bestemmingsplan is hiervoor het ontwerp bestemmingsplan "Kazernekwartier" opgesteld. In het kader van de besluitvorming over dit bestemmingsplan dient onder andere aandacht te worden geschonken aan het aspect externe veiligheid. Indien het groepsrisico vanwege aanwezige risicobronnen toeneemt en/of de oriëntatiewaarde van het groepsrisico wordt overschreden dient een expliciete verantwoording van het (toekomstige) groepsrisico door het bevoegde gezag plaats te vinden.

Omdat de Veiligheidsregio Limburg Noord (Veiligheidsregio) een wettelijke adviesplicht heeft in deze besluitvorming is de Veiligheidsregio van meet af aan betrokken bij de voorgenomen planontwikkeling. Door de Veiligheidsregio zijn in de loop van de planontwikkeling aan de projectleiding meerdere adviezen uitgebracht met betrekking tot de aspecten groepsrisico (GR), zelfredzaamheid, hulpverlening en bereikbaarheid. Daarnaast is het aspect externe veiligheid vanaf de start van het project gecommuniceerd met het stedenbouwkundige bureau XDGA dat de Lijnstad heeft ontworpen.

In opdracht van de gemeente Venlo heeft adviesbureau Oranjewoud inliggende onderzoeken "Onderzoek externe veiligheid, ontwikkelingsmodellen Kazerneterrein Blerick revisie 2.0 mei 2010" en "Kazerneterrein Venlo-Blerick, basisrapport verantwoording groepsrisico, revisie 01, 22 april 2011" uitgevoerd. Dit laatste onderzoek is ook uitgevoerd ten behoeve van de plan-MER ten behoeve van het te ontwikkelen gebied.

Uit deze onderzoeken blijkt het navolgende:

- het plangebied is gelegen binnen de invloedsgebieden van spoorlijn Venlo-Eindhoven, de Maas, de Eindhovenseweg en een hogedruk aardgasleiding. Daarnaast is het plangebied gelegen binnen de invloedsgebieden van de spooremlacements Blerick en Venlo;
- de mogelijke impact van de risicobronnen Maas, Eindhovenseweg en emplacements Venlo en Blerick is beperkt vanwege de geringe omvang van het vervoer van gevaarlijke stoffen en/of de afstand tot het plangebied;
- de risicobronnen spoorlijn Venlo-Eindhoven en hogedruk aardgasleiding zijn relevant voor de ontwikkeling van het plangebied;
- het plaatsgebonden risicocontour PR 10-6 vanwege de spoorlijn bedraagt 15 meter uit het hart van het spoor en vanwege de hogedruk aardgasleiding 0 meter. De

beoogde functies binnen het plangebied zijn buiten deze risicocontouren gelegen zodat voldaan wordt aan de wettelijk voorgeschreven veiligheidsnorm;

- het groepsrisico (GR) vanwege de spoorlijn Venlo-Eindhoven volgens het vigerende beleid (hantering Prognosecijfers 2007) ligt zowel in de huidige situatie, als in de situatie na ontwikkeling van het Kazernekwartier, boven de oriëntatiewaarde van het GR. Door de beoogde planontwikkeling neemt het GR nog verder toe.
- het GR vanwege de spoorlijn Venlo-Eindhoven op basis van aanstaande beleidswijziging (Basisnet) ligt in de huidige situatie onder de oriëntatiewaarde van het GR. Door de beoogde planontwikkeling neemt het GR toe tot boven de oriëntatiewaarde van het GR.
- het GR vanwege de hogedruk aardgasleiding is in de huidige situatie niet aanwezig. Door de beoogde planontwikkeling neemt het GR toe maar blijft onder de oriëntatiewaarde van het GR.

1.2. Verantwoordingsplicht groepsrisico

Door ruimtelijke ontwikkeling nabij risicobronnen toe te laten neemt het GR toe. Bij een dergelijke toename en/of overschrijding van de oriëntatiewaarde van het GR dient het bevoegd gezag het GR te verantwoorden middels de zogenaamde verantwoordingsplicht. De verantwoordingsplicht draait kort gezegd om de vraag in hoeverre risico's, als gevolg van een beoogde ruimtelijke ontwikkeling, door het bevoegd gezag worden geaccepteerd en welke veiligheidverhogende maatregelen daarmee eventueel gepaard gaan. Beoogd wordt een situatie te creëren waarbij zoveel mogelijk de risico's zijn afgewogen en geanticipeerd wordt op de mogelijke gevolgen van een incident. Deze afweging is kwalitatief van aard en richt zich op aspecten als de mogelijkheden van bestrijdbaarheid van een mogelijke calamiteit en de mate van zelfredzaamheid van de bevolking van de beoogde planontwikkeling.

Uit de uitgevoerde onderzoeken blijkt dat deze verantwoordingsplicht geldt vanwege de toename van het GR en overschrijding van de oriëntatiewaarde van het GR vanwege de risicobron spoorlijn Venlo-Eindhoven en omdat de beoogde planontwikkeling plaats vindt binnen het invloedsgebied van de hogedruk aardgasleiding.

De mogelijke impact van de risicobronnen Maas, Eindhovenseweg en de emplacementen Blerick en Venlo is relatief beperkt en zijn ondergeschikt aan de mogelijke impact van de risicobronnen spoorlijn Venlo-Eindhoven en hogedruk aardgasleiding. Vandaar dat in het kader van mogelijk te treffen veiligheidsverhogende maatregelen alleen ingezoomd is op de risicobronnen spoorlijn Venlo-Eindhoven en hogedruk aardgasleiding. De mogelijke veiligheidsverhogende maatregelen zijn namelijk ook effectief voor een eventueel incident vanwege de minder relevant geachte risicobronnen.

Uw college dient uiteindelijk te beoordelen of het toekomstige GR, met toepassing van de veiligheidsverhogende maatregelen, kan worden verantwoord. Daartoe dient onderhavig collegevoorstel. Uiteindelijk beslist de gemeenteraad, met in acht name van uw besluit, middels vaststelling van het bestemmingsplan over de beoogde planontwikkeling.

Verder is het navolgende van belang.

Vervoer van gevaarlijke stoffen vindt sinds jaar en dag plaats via het spoor, over de weg en het water. Knelpunt hierbij is dat er geen plafond bestaat voor de omvang en samenstelling van dit vervoer. Theoretisch kan het vervoer ongelimiteerd toenemen, met dan eveneens ongelimiteerde gevolgen voor de omgeving van de transportassen. Het beleid achter het nog landelijk vast te stellen landelijk Basisnet is dat een plafond vastgesteld wordt voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Ook worden randvoorwaarden

aan de ruimtelijke ordening gesteld. Omdat het ontwikkelen van instrumenten voor dit beleid uiterst complex is en de gevolgen voor vervoerders en de ruimtelijke ordening ingrijpend kunnen zijn, vindt momenteel nog discussie plaats en loop de vaststelling van het Basisnet achter op schema, maar is voorzien voor inwerkingtreding per 1-1-2012. In het kader van onderhavige planontwikkeling is voor zover mogelijk geanticipeerd op de komst van het Basisnet.

1.3. Advies Veiligheidsregio

Naar aanleiding van de voorgenomen planontwikkeling en de onderliggende onderzoeken EV heeft de Veiligheidsregio inliggend advies uitgebracht over diverse mogelijk te treffen bouwkundige, technische en organisatorische maatregelen ter verbetering van de veiligheidssituatie binnen het plangebied. Gezien de grote hoeveelheid personen binnen de 100% letaliteitzone van zowel spoorlijn Venlo-Eindhoven als hogedruk aardgasleiding wordt door de Veiligheidsregio met klem geadviseerd om maximaal in te zetten op de verbetering van de zelfredzaamheid, optimalisatie van de bereikbaarheid en aanwezigheid van voldoende repressieve middelen.

Hiertoe zijn door de Veiligheidsregio risicoreducerende maatregelen aan het spoor en aardgasleiding en effectreducerende maatregelen aan gebouwen benoemd. Ook zijn maatregelen benoemd voor bereikbaarheid van de risicobronnen, bereikbaarheid van het plangebied, bereikbaarheid van percelen en bereikbaarheid van bijzondere objecten. Ook wordt ingegaan op de noodzakelijk geachte bluswatercapaciteit binnen het plangebied en nabij de risicobronnen.

De opkomsttijd ingeval van een calamiteit voldoet aan de opkomsttijd die geldt conform de Leidraad repressieve basisbrandweerzorg.

De Veiligheidsregio concludeert verder dat ondanks de mogelijk te treffen maatregelen zowel in de huidige situatie als in de situatie na realisering van onderhavig plan niet zal worden voldaan aan de eerder door de Raad van de Regio Noord- en Midden Limburg vastgestelde beleidslijn ter beperking van risico's tot Maatrap III. Dit impliceert dat een situatie kan ontstaan waarop de hulpverleningscapaciteit van de Veiligheidsregio niet is voorbereid.

Deze beperkte hulpverleningscapaciteit is een (steeds) terugkerend probleem dat uitstijgt boven onderhavige ontwikkeling. Deze problematiek is zelfs van een bovengemeentelijk regionaal niveau, die niet kan worden opgelost in het kader van deze planontwikkeling. Het is wel een gegeven waar terdege rekening mee moet worden gehouden, en dat noopt om door specifieke maatregelen en voorzieningen de overige knelpunten als voldoende bluswater en optimalisatie zelfredzaamheid, zo goed mogelijk op te lossen.

Wel is sprake van een goede meerzijdige bereikbaarheid door hulpdiensten van het plangebied, er zijn voldoende opstelplaatsen en de aanrijtijden zijn acceptabel.

1.4. Beoordeling voorgestelde maatregelen Veiligheidsregio

Onderstaand wordt ingegaan op de diverse door de Veiligheidsregio geadviseerd te treffen maatregelen. Daarnaast wordt ingegaan op flankerend te treffen mogelijke maatregelen. Hiertoe heeft adviesbureau Oranjewoud inliggend "Memo EV maatregelen Kazernekwartier d.d. 14 juni 2011" opgesteld. In dit memo is ook een overzichtstabel gekozen maatregelen opgenomen. Dit zijn de maatregelen die aan uw college worden voorgesteld om in het kader van de verantwoording groepsrisico te kiezen.

1.4.1. Kansreductie spoor

In het kader van het Basisnet zullen gebruiksrestricties voor vervoerders en technische voorzieningen aan het spoor worden getroffen. Deze maatregelen, waarop de gemeente

geen invloed kan uitoefenen, zullen tot een aanzienlijke risicoreductie leiden. Een formele snelheidsreductie op het spoortraject nabij het plangebied naar het niet harder mogen rijden van treinen dan 40km/uur zal het GR zelfs doen dalen tot onder de oriëntatiewaarde. De gemeente Venlo heeft daarom aan Ministerie van I&M verzocht om de snelheid formeel op maximaal 40 km/uur te stellen, mede omdat hiervan al feitelijk sprake is. Hierop heeft de gemeente Venlo nog geen reactie ontvangen. Wel is al duidelijk dat het ministerie met een dergelijke snelheidsverlaging zeer terughoudend omgaat, omdat dergelijke maatregelen ten koste gaan van de al schaarse spoorcapaciteit. Omdat in de Venlose situatie formeel gerekend moet worden met hoge snelheid maar in de praktijk sprake is van lage snelheid, betekend dit dat er (informeel) een overschatting plaatsvindt van de feitelijke risico's.

1.4.2. Kansreductie hogedruk aardgasleiding

Om de kans op beschadiging van de aardgasleiding te voorkomen zijn diverse maatregelen mogelijk. Gezien echter het feit dat het GR vanwege de gasleiding na de planontwikkeling onder 0,1 maal de oriëntatiewaarde van het GR is gelegen en de leiding is gelegen binnen de uiterwaarden van de Maas en er geen bouwactiviteiten nabij de leiding zijn voorzien wordt het niet noodzakelijk geacht om ter zake, in samenwerking met de Gasunie, maatregelen te laten treffen.

1.4.3. Effectreducerende maatregelen

Door het treffen van bouwkundige- en installatietechnische maatregelen kunnen de effecten van een ongeval met gevaarlijke stoffen worden beperkt. De door de veiligheidsregio geadviseerd te treffen maatregelen zijn door adviesbureau Oranjewoud nader uitgediept naar kosten, effectiviteit, stedenbouwkundige inpasbaarheid en wijze van implementatie van de maatregelen. Bij het uitwerken van de bouwplannen zullen de voorgestelde bouwkundige maatregelen en overige maatregelen zoveel als mogelijk moeten worden betrokken. Daarbij zal interactie nodig zijn tussen de veiligheidsdeskundigen en ontwerpers om de bouwkundige haalbaarheid en de mate van veiligheidswinst te beoordelen. Met name de specifieke functies ROC en MFC vragen maatwerk. De voorgesteld te treffen bouwkundige maatregelen aan de diverse te realiseren gebouwen zijn opgenomen in de "Overzichtstabel gekozen maatregelen bestemmingsplan KazerneKwartier van inliggend memo Oranjewoud.

1.4.4. Bereikbaarheidsmaatregelen

Voor de dagelijkse hulpverlening en hulpverlening bij rampen en zware ongevallen adviseert de Veiligheidsregio om een aantal uitgangspunten in het bestemmingsplan vast te leggen. Het betreft de bereikbaarheid van risicobronnen, het plangebied, percelen en bijzondere objecten zoals MFC en evenemententerrein. Omdat de huidige planvorm zich niet eigent om deze maatregelen ook vast te leggen zal de Veiligheidsregio bij de verdere uitwerking van het plangebied nadrukkelijk worden betrokken om de genoemde maatregelen daarbij te borgen. De voorgesteld te treffen bereikbaarheidsmaatregelen zijn opgenomen in de "Overzichtstabel gekozen maatregelen bestemmingsplan KazerneKwartier".

1.4.5. Bluswatervoorzieningen

Om een goede bestrijding van de gevolgen van een ongeval met gevaarlijke stoffen of anderszins mogelijk te maken zijn bluswatervoorzieningen binnen het plangebied en nabij de risicobron noodzakelijk. De in het plangebied noodzakelijke bluswatervoorzieningen dienen te voldoen aan de "Beleidsregels bluswatervoorzieningen en bereikbaarheid gemeente Venlo" Voor effectieve bronbestrijding bij het spoor dienen

bluswatervoorzieningen gecreëerd te worden zodat de benodigde capaciteit van 360 m³/uur op ieder punt langs het spoor in het plangebied beschikbaar is. Omdat deze maatregelen niet opgenomen kunnen worden in het bestemmingsplan zal de Veiligheidsregio bij de verdere uitwerking van het plangebied nadrukkelijk worden betrokken om de genoemde maatregelen daarbij te borgen. De voorgesteld te treffen bluswatervoorzieningen zijn opgenomen in de “Overzichtstabel gekozen maatregelen bestemmingsplan KazerneKwartier”.

Over de in paragraaf 1.4.1 t/m 1.4.5. opgenomen te treffen maatregelen heeft op 7 juni 2011 overleg plaatsgevonden met o.a. de projectleiding Kazerneterrein en de Veiligheidsregio. Mede op basis van dit overleg is bijgaand memo door adviesbureau Oranjewoud opgesteld.

In de in dit memo opgenomen “Overzichtstabel gekozen maatregelen bestemmingsplan KazerneKwartier” zijn alle maatregelen opgenomen welke in beginsel voor implementatie in aanmerking komen.

De borging van deze maatregelen dient plaats te vinden op de in deze overzichtstabel opgenomen wijze. Hierbij wordt opgemerkt dat de diverse eisen die verdergaan als het Bouwbesluit in beginsel niet (wettelijk) afdwingbaar zijn. Middels opname in programma's van eisen, realisatieovereenkomsten, samenwerkingsovereenkomsten, koopovereenkomsten en inrichtingsplannen, beeldkwaliteitplan, veiligheidsplan etc. dient echter zoveel als mogelijk getracht te worden deze maatregelen ook daadwerkelijk te laten treffen.

1.4.6 Zelfredzaamheid

Binnen het plangebied zijn diverse functies toelaatbaar met een laag tot middel zelfredzaamheidsniveau. Dit niveau geeft aan in welke mate de aanwezigen in het effectgebied in staat zijn om zich op eigen kracht in veiligheid te brengen.

Om de zelfredzaamheid te verhogen zijn de in paragraaf 1.4.3. genoemde maatregelen benoemd waarmee de effecten van een ongeval beperkt worden en dus de zelfredzaamheid wordt vergroot.

Vergroting van de zelfredzaamheid vindt ook plaats door alarmering middels sirenes. De veiligheidsregio geeft aan dat de dichtstbijzijnde sirene zich op 650 meter van het plangebied bevindt en dat het bereik van de sirenes onvoldoende is om de sirenedekking binnen het plangebied te garanderen. Mede omdat deze dekking ook binnen overige gebiedsdelen van Venlo niet 100% is en het Ministerie van Binnenlandse Zaken bezig is met pilots om de bevolking te zijner tijd middel cellbroadcasting (NL Alert) te waarschuwen wordt het niet noodzakelijk geacht ter plaats van het plangebied een extra Waarschuwing en Alarmering Systeem te plaatsen.

Om te voorkomen dat extra kwetsbare objecten met lage zelfredzaamheid, zoals kinderen in kinderdagverblijven, basisscholen etc., te dicht bij het spoor kunnen worden gerealiseerd is in het ontwerp-bestemmingsplan hiervoor een verbodsbepaling opgenomen.

1.5. Conclusie

Realisering van het plan “Kazernekwartier” zal leiden tot een toename van het GR vanwege met name de risicobronnen spoorlijn Venlo-Eindhoven en hogedruk aardgasleiding. Er zijn geen mogelijkheden meer aanwezig om de beoogde functies binnen het plangebied op grotere afstand tot de risicobronnen te situeren. Uitgaande van de vigerende regelgeving betekent dat door de planontwikkeling een forse

overschrijding van de oriëntatiewaarde van het GR wordt bewerkstelligd. De aanstaande beleidswijziging m.b.t. tot het vervoer van gevaarlijke stoffen en de daarbij behorende ruimtelijke ordeningsaspecten, het Basisnet, zal tot een forse reductie van risico's leiden van het GR. De voorgenomen planontwikkeling zal echter ook in die situatie leiden tot een weliswaar beperkte overschrijding van de oriëntatiewaarde van het GR maar wel bij hoge slachtofferaantallen.

Indien het Ministerie van I&M ingaat op het verzoek van de gemeente Venlo om ter plaatse van het plangebied de snelheid te reduceren tot maximaal 40 km/uur zal de oriëntatiewaarde van het GR (formeel) niet meer worden overschreden. In het kader van deze besluitvorming mag echter impliciet rekening wordt gehouden met het feit dat er thans al sprake is van een beperkte snelheid van de treinen langs het plangebied.

Toepassing van de hierboven benoemde maatregelen in het bestemmingsplan, programma's van eisen, realisatieovereenkomsten, samenwerkingsovereenkomsten, koopovereenkomsten en inrichtingsplannen, beeldkwaliteitplan, veiligheidsplan, veiligheideffectrapportage (VER) etc. zullen ook een positief effect hebben op de hoogte van het GR, de omvang van een eventuele ramp en de zelfredzaamheid voor de bezoekers en werknemers binnen het plangebied. Om de beoogde bereikbaarheidsmaatregelen en bluswatervoorzieningen ook daadwerkelijk te borgen bij de verdere uitwerking zal de Veiligheidsregio hier nauw bij worden betrokken.

In welke mate de beoogd te treffen maatregelen zullen leiden tot een vermindering van het GR, de omvang van een eventuele ramp en de zelfredzaamheid is niet middels berekeningen te kwantificeren. Vast staat wel dat ondanks alle maatregelen in de eindsituatie niet voldaan zal worden aan de regionaal vastgestelde beleidslijn van Maatramp III en kan dus een situatie ontstaan waarop de hulpverleningscapaciteit in de Veiligheidsregio niet is voorbereid. Met inachtnaam van de voorgesteld te treffen maatregelen wordt evenwel de realisering van het plangebied "Kazernekwartier" uit het oogpunt van externe veiligheid in voldoende mate verantwoord geacht.

2. Wat is het beoogde resultaat (Wat wil je bereiken?)

Met inachtnaam van de voorgesteld te treffen maatregelen wordt de realisering van het plangebied "Kazernekwartier" uit het oogpunt van externe veiligheid in voldoende mate verantwoord geacht. Beoogd wordt om het groepsrisico verder te verminderen en de zelfredzaamheid verder te vergroten.

Aanpak, realisatie? (Wat ga je daarvoor doen? Planning, tijdpad, eventuele risico's?)

Borging en effectuering van maatregelen door opname in het bestemmingsplan, programma's van eisen, realisatieovereenkomsten, samenwerkingsovereenkomsten, koopovereenkomsten en inrichtingsplannen, Beeldkwaliteitplan, veiligheidsplan, Veiligheideffectrapportage etc. en door de Veiligheidsregio bij de verdere uitwerking nadrukkelijk te betrekken.

4. Financiële consequenties? (Wat gaat het kosten? Geef een verdere toelichting in de bedrijfsvoeringsparagraaf)

De financiële consequenties van de te treffen maatregelen zijn thans nog niet in detail bekend. In de "Overzichtstabel gekozen maatregelen bestemmingsplan KazerneKwartier" is een indicatie van de diverse kosten opgenomen.

5. Welke interne en externe partners zijn erbij betrokken? (Invullen indien van toepassing)

Marktpartijen, Veiligheidsregio, alle afdelingen gemeente Venlo, Prorail, Ministerie I&M, adviesbureau Oranjewoud, Gasunie.

6. Vervolgprocedure

Borging van maatregelen in verdere besluiten en overeenkomsten en toezicht op uitvoering daarvan.

 Bedrijfsvoeringsaspecten (in overleg met Bedrijfsvoering)

Geef in onderstaande tabel aan welke bedrijfsvoeringsaspecten van toepassing zijn.

- ☐ Financiën
- ☐ P&O
- ☐ Informatievoorziening
- ☐ Juridische Zaken
- ☐ Communicatie

• **Wat zijn de financiële gevolgen en de verwerking hiervan?** (Kosten, baten en dekking)

Opname in bouwkosten gebouwen en aanleg (water)infrastructuur.

Zie ook tabel Overzichtstabel gekozen maatregelen bestemmingsplan KazerneKwartier

- Kan team Financiën instemmen met het voorstel?
- Naam adviseur

• **Wat zijn de personele gevolgen?** (Denk aan: uitbreiding of afname aantal fte's en inhuur)

nvt

- Kan team P&O instemmen met het voorstel? nvt
- Naam adviseur

• **Wat is de relatie met het informatie- en automatiseringsbeleid?**

nvt

- Kan team Informatievoorziening instemmen met het voorstel? nvt
- Naam adviseur ..

• **Wat zijn de juridische aspecten van het voorstel?**

nvt

- Kan team Juridische Zaken instemmen met het voorstel? nvt
- Naam adviseur ..

• **Communicatie intern / extern**

nvt

- Naam adviseur / voorlichter ..

Gevraagde beslissing

Op grond van het bovenstaande en met inachtnaam van het advies van de Veiligheidsregio wordt voorgesteld:

1. kennis te nemen:
 - a. van het feit dat de realisering van het plan “KazerneKwartier” vanwege de ligging gelegen binnen de invloedsgebieden van spoorlijn Venlo-Eindhoven, de Maas, de Eindhovenseweg en een hogedruk aardgasleiding en spooremlacements Blerick en Venlo zal leiden tot een toename van het GR;
 - b. van het feit dat de Veiligheidsregio concludeert dat zowel in de huidige situatie al na de planontwikkeling niet voldaan zal worden aan de in regionaal verband vastgestelde beleidslijn tot het beperken van risico's tot Maatramp III;
 - c. dat het gestelde onder b betekent dat in de huidige situatie en na realisering van het plan “Kazernekwartier” een situatie kan ontstaan waar de hulpverleningscapaciteit in de Veiligheidsregio niet op is voorbereid.
2. te besluiten:
 - a. dat op grond van de adviezen van de Veiligheidsregio de in de “Overzichtstabel gekozen maatregelen bestemmingsplan Kazernekwartier” opgenomen maatregelen van toepassing worden verklaard voor het plan “Kazernekwartier”;
 - b. dat de onder 2a genoemde maatregelen zoveel mogelijk zullen worden geborgd overeenkomstig de in de “Overzichtstabel gekozen maatregelen bestemmingsplan Kazernekwartier” aangegeven wijze;
 - c. dat de Veiligheidsregio bij de verdere planuitwerking ten aanzien van de bereikbaarheid- en bestrijdbaarheidsmaatregelen nadrukkelijk zal worden betrokken, waarbij de te treffen maatregelen als opgenomen de “Overzichtstabel gekozen maatregelen bestemmingsplan KazerneKwartier” uitgangspunt zullen zijn;
 - d. dat bij de verdere uitwerking van de diverse gebouwen het uitgangspunt dient te zijn om grote personendichtheden zover als mogelijk van de risicobronnen af te situeren;
3. te besluiten dat uw college, na kennisname van het onder 1 gestelde en met in achtnaam van de onder 2 voorgesteld te treffen maatregelen, de realisering van het plangebied “Kazernekwartier” gelegen binnen de onder 1a genoemde invloedsgebieden van de diverse risicobronnen uit het oogpunt van externe veiligheid in voldoende mate verantwoord acht;
4. te besluiten dat onderhavig besluit onderdeel uitmaakt van de toelichting op het bestemmingsplan “Kazernekwartier”

Hoofd afdeling Gebouwde Omgeving

R.H.J. Juurlink

Memo

nummer		
aan	Stella Mennen	Gemeente Venlo
van	Menno de Jonge	Oranjewoud
	Jeroen Eskens	
datum	14 juni 2011	
project	Venlo Kazerneterrein	
projectnummer	232989	
betreft	Maatregelen EV; bestemmingsplan KazerneKwartier	

Inleiding

Gemeente Venlo is voornemens het voormalig terrein van de Frederik Hendrik Kazerne te herontwikkelen. Op het terrein zijn onder andere een casino, kantoren, onderwijsinstellingen en een Multi functioneel centrum (MFC) geprojecteerd. Deze ontwikkelingen liggen allen binnen het invloedsgebied van een spoorlijn waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd. Uit externeveiligheidsonderzoeken is gebleken dat het groepsrisico door de geprojecteerde ontwikkelingen aanzienlijk toe zal nemen.

Vanwege de externe veiligheid in het plangebied heeft de Veiligheidsregio in het kader van de bestemmingsplanprocedure enkele veiligheidsmaatregelen geadviseerd. Deze zijn ruwweg te verdelen in bouwkundige veiligheidsmaatregelen maatregelen om bestrijdbaarheid en maatregelen om de bereikbaarheid in het plangebied te verbeteren. De borging van dergelijke maatregelen is lastig en in het kader van het bestemmingsplanprocedure vaak zelfs onmogelijk. Daarbij komt dat de kosteneffectiviteit van de maatregelen kan verschillen.

Om keuzes van de gemeente omtrent het al dan niet toepassen van de geadviseerde maatregelen te ondersteunen, is deze notitie opgesteld. In deze notitie wordt per maatregel ingegaan de kosten, de effectiviteit, de stedenbouwkundige inpasbaarheid en de wijze van implementatie van de maatregelen in de zone van 30 tot 150 meter van het spoor¹. In deze notitie is onderscheid gemaakt tussen bouwkundige maatregelen en bestrijdbaarheidsmaatregelen.

¹ binnen 30 meter van het spoor zijn geen kwetsbare objecten geprojecteerd. Significante effecten van een plasbrand reiken dus niet tot het plangebied

Bouwkundige veiligheidsmaatregelen

Inleiding

Bouwkundige veiligheidsmaatregelen zijn maatregelen die genomen kunnen worden aan de objecten om personen daarbinnen te beschermen bij een ongeval met gevaarlijke stoffen op de spoorlijn. In het geval van het kazerneterrein zijn dit het casino, de kantoren/ROC en het Multi functioneel centrum (MFC). De veiligheidsregio heeft de volgende bouwkundige maatregelen geadviseerd:

- beperken gevelopeningen;
- centraal afsluitbare ventilatie;
- Blinde gevels/ beperken glasoppervlak;
- verstevigde beglazing;
- onbrandbare gevelbekleding;
- vlakke gevels;
- vluchtmogelijkheden van bron af;
- grote personendichtheden van bron af.

Beperken gevelopeningen (toxisch)

In geval van een calamiteit met een toxische stof is het belangrijk dat de stof de gebouwen niet binnen kan dringen. Om dit te voorkomen moeten gevelopeningen (zoals te openen ramen en ventilatieroosters) in de gebouwen tot een minimum beperkt worden. Het gebouw moet dan mechanisch geventileerd worden.

Het beperken van het aantal gevelopeningen vraagt weinig tot geen extra investeringen heeft geen stedenbouwkundige bezwaren. In geval van het multifunctioneel centrum is deze maatregel niet mogelijk omdat personen zich in de buitenlucht bevinden.

Centraal afsluitbare ventilatie

Mechanische ventilatie dient in geval van een calamiteit centraal afgesloten te kunnen worden door bijvoorbeeld een BHV-er (bedrijfshulpverlener). Hierdoor kunnen personen in geval van een calamiteit met toxische stoffen in het gebouw blijven schuilen.

Deze maatregelen vraagt een lage extra investering en kent geen stedenbouwkundige of architectonische bezwaren. Wel is van belang dat aandacht wordt bestaand aan alarmering in geval van een calamiteit.

Blinde gevels/ beperken glasoppervlak

In geval van een BLEVE vormen ramen van een gebouw de zwakste schakel. Het breken van ruiten kan zowel directe schade (door scherven) als indirecte schade (door secundaire branden) tot gevolg hebben. Deze effecten zijn afhankelijk van het soort BLEVE en de afstand waarop deze plaatsvindt.

In ieder geval tot op een afstand van 150 meter is het zoveel mogelijk beperken van glasoppervlaktes een effectieve maatregel. Voor de luwe zijde van een gebouw is deze maatregel niet nodig. Deze maatregel vraagt weinig tot geen extra investeringen en kan in de praktijk zelfs kostenbesparing opleveren. Wel geldt dat met name bij de kantoren/ROC sprake is stedenbouwkundige/architectonische bezwaren. Bij het casino en het MFC hoeft dit niet het geval te zijn.

Verstevigde beglazing

De invloed van een BLEVE op personen in een gebouw is (mede) afhankelijk van het soort glas dat in dat gebouw wordt toegepast. Er bestaan verschillende soorten glas, globaal te verdelen in enkel glas, dubbel glas en gelamineerd glas. Gelamineerd glas bestaat uit meerdere lagen en is daardoor het stevigst.

Belangrijk bij de keuze van een bepaald soort glas is dat gelamineerd glas veelal beter bestand is tegen de druk- en hittegolf van een BLEVE dan het kozijn of zelfs de gevel. Aanbrengen van gelamineerd glas is dus alleen effectief wanneer ook maatregelen worden genomen om de gevel, kozijnen en het gebouw zelf te verstevigen. Deze maatregelen werken dusdanig door in de kosten van fundering, draagconstructie enz. dat deze niet realistisch zijn. Geadviseerd wordt om daarom dubbele beglazing (HR++) toe te passen, dat overigens in het kader duurzaamheid al gangbaar is.

Onbrandbare gevelbekleding

Naast een drukgolf ontstaat bij een BLEVE hittestraling waardoor secundaire branden kunnen ontstaan. Deze secundaire branden hebben voornamelijk tot gevolg dat de vluchtmogelijkheden van personen worden beperkt. Voorkomen moet worden dat de bronzijde van gebouwen licht ontvlambare materialen bevatten.

Vlakke gevels toepassen (Bleve)

In geval van een BLEVE ontstaat een druk- en hittegolf op de gevel van de gebouwen. Aanwezigheid van ornamenten en inhammen kan tot gevolg hebben dat de druk zich op een bepaalde plaats ophoopt en daarmee een nog sterker effect krijgt. Het toepassen van een vlakke gevel zonder ornamenten en inhammen kan dit voorkomen.

Het toepassen van de vlakke gevel is effectief bij zowel het casino, de kantoren/ROC en het MFC. Het toepassen van vlakke gevels hoeft geen extra ontwikkelingskosten met zich mee te brengen. In hoeverre de maatregel stedenbouwkundige en architectonische bezwaren heeft is afhankelijk van het ontwerp. Mogelijk dat deze bezwaren bij het casino en het MFC eerder sprake van is dan bij de kantoren/ROC.

Vluchtmogelijkheden van bron af

Door vluchtmogelijkheden van de bron af te projecteren zijn personen in geval van een calamiteit beter in staat te vluchten. Belangrijk hierbij is aandacht te besteden aan de manier waarop personen in het plangebied in geval van een calamiteit gewaarschuwd kunnen worden.

Het aanbrengen van vluchtwegen van de bron af zal niet of nauwelijks leiden tot kostenverhoging. Ook zal het geen stedenbouwkundige bezwaren hebben. De toepasbaarheid bij het MFC zal lastig zijn omdat het aantal bezoekers groot is.

Grote personendichtheden van bron af

Door grote groepen personendichtheden van de bron af te projecteren zullen in geval van een calamiteit minder slachtoffer vallen. Hoe verder van de bron af, hoe groter de overlevingskans.

Deze maatregel is effectief, maar in dit plangebied grotendeels een gepasseerd stadium. Zeker ten aanzien van het casino en het MFC. Ten aanzien van de kantoren/school kan bij de uitwerking gekeken worden in hoeverre concentraties van personendichtheden van het spoor af geprojecteerd kunnen worden.

Borging is de plaats waar de maatregel in het proces zijn uitwerking kan krijgen:

1. Veiligheidseffect rapportage
2. Veiligheidsplan
3. Beeldkwaliteitplan (voor ruimtelijke kwaliteit openbare ruimte/gebouwen) en
4. Inrichtingsplan (profiel wegen, inrichting openbare ruimte, ondergrondse infra)
5. Programma van eisen voor marktpartijen
6. Samenwerkingsovereenkomst met MFC
7. Koopovereenkomst Holland Casino
8. Wabo-procedures voor (bouw)vergunningen
9. Arbo-wetgeving

Memo

Overzichtstabel gekozen maatregelen, bestemmingsplan KazerneKwartier, gemeente Venlo

Thema	Mogelijke maatregel	Wettelijke eis	Bron	Effect op:		Aktie voor/ via:	Inschatting meerkosten	Basis voor verantwoording	Borging	Opmerking
				Zelfredzaamheid	Beheersbaarheid					
Risicobronnen										
1.1	Invoering Basisnet spoor met bijbehorend maatregelenpakket.	Wordt wetgeving.	Afstand en omvang groepsrisico	Nee	Ja	Rijk/ ProRail	-	Ja	Plicht	Niet te sturen door gemeente.
1.2	Snelheid vervoer gevaarlijke stoffen per spoor verlagen tot <40 km/uur.	Nee	-	-	-	-	-	Zie *	-	Nog geen reactie ministerie I&M op verzoek gemeente.
Gebruik omgeving										
2.1	Bebouwing op min. 30 m. van buitenste spoor.	Nee	Groepsrisico	-	Ja	Best. plan	-	Ja	Bestemmingsplan KazerneKwartier	
2.3	Uitsluiten bouw kwetsbare objecten binnen 10 ⁶ -contour/veiligheidszone	Ja	Afstand	-	-	Best. plan	-	Ja	Bestemmingsplan KazerneKwartier	
2.4	Geen bestemmingen voor gebruiksfuncties tbv. extra kwetsbare groepen/functies binnen 150 meter	Nee	-	Ja	-	Best. plan	-	Ja	Bestemmingsplan KazerneKwartier	Zie omschrijving extra kwetsbaar in bestemmingsplan.
2.5	Terrein voor (grootschalige) buiten evenementen is gesitueerd op 150 meter uit spoorlijn	Nee	Afstand	Ja	-	Best.plan	-	Ja	Bestemmingsplan KazerneKwartier ter plaatse van aanduiding "evenemententerrein"	
Bestrijdingsplannen										
3.1	Afstemming in planvorming bij bestrijden calamiteiten / Aansluiten op Terrein Incident Managementafspraken (TIM) ProRail	Indirect		Ja	Ja	Continue door ProRail.	-	Ja	Plan is beschikbaar en actueel.	Geen aanpassing nodig tbv. nieuwe bestemmingsplan.
Bereikbaarheid hulpdiensten										
4.1	Tweezijdige ontsluiting bouwwerken	Nee	-	Ja	Ja	Gemeente/ Ontwikkelaars/ Veiligheidsregio	-	Zie *	Bestemmingsplan KazerneKwartier via nadere eis.	
4.2	Aanleg opstelplaatsen bij spoorlijn voor hulpdiensten / afstemming hoofdinfra op bereikbaarheidseisen brandweer.	Nee	-	Nee	Ja	Gemeente / Ontwikkelaars/ Veiligheidsregio	Integratie in bestaande ruimte	Zie *	Bestemmingsplan KazerneKwartier via nadere eis en verkeersregelgeving. Ook opname in verkoop- en realisatieovereenkomsten	Nader uitwerking in overleg met Veiligheidsregio.
4.3	Verbetering bluswatervoorziening zodat incident op het spoor met gevaarlijke stoffen bestreden kan	Nee			Ja (groot)	Gemeente/ Ontwikkelaars/ Veiligheidsregio	pm.	Zie*	In besteksuitwerking openbare ruimte en zonodig opname in verkoop- en realisatieovereenkomsten.	Nader uitwerking in overleg met Veiligheidsregio.

memonummer:

Overzichtstabel gekozen maatregelen, bestemmingsplan KazerneKwartier, gemeente Venlo										
Thema	Mogelijke maatregel	Wettelijke eis	Bron	Effect op:		Aktie voor/ via:	Inschatting meerkosten	Basis voor verantwoording	Borging	Opmerking
	worden.									
4.4	Voldoen aan technische eisen bereikbaarheid en aan “beleidsregels bluswatervoorzieningen en bereikbaarheid gemeente Venlo”	Nee			Ja	Gemeente/ Ontwikkelaars	pm.	Zie*	In procesfases	In overleg met Veiligheidsregio
Zelfredzaamheid en bouwkundig										
5.1	Goede vluchtwegen in gebouwen van spoorlijn af	Nee		Ja		Ontwikkelaars	-	Zie*	Bouwbesluit/Omgevingsvergunning	Goede vluchtwegen zijn verplicht, situering vluchtwegen van spoorlijn af zijn niet verplicht. Gewenste situering in overleg met private partijen
5.2	BHV	Ja		Ja	Ja	Gebruiker	-	Ja/Plicht	Arbo	
5.3	Goede bewegwijzering vluchtwegen, aanwijzen verzamelplaatsen.	Nee		Ja		Gemeente/ Ontwikkelaars/ Veiligheidsregio	-	Zie *	Opname in verkoop- en realisatieovereenkomsten.	Nader uitwerking in overleg met Veiligheidsregio.
5.4	Uitbouwen ontruimingsplannen met onderdeel externe veiligheid.	Nee		Ja		Gebruikers/ Veiligheidsregio	pm.	Zie *	Opname in verkoop- en realisatieovereenkomsten	Nader uitwerking in overleg met Veiligheidsregio.
5.5	Faciliteren vluchtroutes buiten gebouwen	Nee		Ja		Ontwikkelaars/ gemeente.	pm.	Zie *	Opname in stedenbouwkundig plan en in verkoop- en realisatieovereenkomsten	Nader uitwerking in overleg met Veiligheidsregio.
5.6	Afsluitbare mechanische ventilatiesystemen	Nee		Ja		Ontwikkelaars	nihil	Zie *	Opname in verkoop- en realisatieovereenkomsten	
5.7	Brandwerend materiaal gebruik relevante gevels /zoveel mogelijk spliterwerend glas echter minimaal minimaal HR++ glas aan relevante gevels.	Nee		Ja	Ja	Ontwikkelaars	pm.	Zie*	Beeldkwaliteitsplan/ Opname in verkoop- en realisatieovereenkomsten	In overleg met ontwikkelaars kosten / baten maatregelen afstemmen.
5.8	Toegespitste risicocommunicatie: handelingsperspectief.	Nee		Ja		Gemeente/ Exploitant/ Brandweer	pm.	Zie*	Opname in verkoop- en realisatieovereenkomsten	
5.9	Zoveel mogelijk beperken gevelopeningen, toepassing blinde gevels, beperken glasoppervlak	Nee		Ja		Gemeente/ Ontwikkelaars	pm	Zie *	Opname in verkoop- en realisatieovereenkomsten	In overleg met ontwikkelaars de stedenbouwkundige aspecten en kosten / baten maatregelen afstemmen.
* = Omdat concrete invulling nog onbekend is, is de verantwoordingsplicht hierop niet gebaseerd. Wel is het een beleidsintentie deze veiligheidsmaatregel te realiseren.										

Bijlage 4

Overzicht uitgevoerde onderzoeken

Overzicht bij het bestemmingsplan behorende onderzoeken (als onderdeel van de planstukken)

1. Oranjewoud, Milieueffectrapportage Het ontwikkelen van de Lijnstad, projectnummer 0233667.00, 22 juni 2011
2. BRO, Kazerneterrein: onderdelen EER en DPO Gemeente Venlo, projectnummer 204X00342.060731_6, d.d. 21 april 2011
3. Gemeente Venlo, Samenvatting Selectieadvies archeologie: Blariacum en Fort Sint Michiel, d.d. 18 april 2011
4. Oranjewoud, Vooronderzoek Kazernekwartier Venlo, projectnummer 233667, d.d. 28 februari 2011
5. Tauw, Bodemonderzoek Kazernekwartier Venlo, kenmerk R001-4782515EWA-hgm-V02-NL, d.d. 15 juni 2011
6. Tauw, Asbestonderzoek Kazernekwartier te Venlo, kenmerk R002-4782515EWA-hgm-V02-NL, d.d. 15 juni 2011
7. Inventarisatie externe veiligheid voormalig kazerneterrein Venlo; Oranjewoud, projectnummer 184733, d.d. 21 juni 2011 rev 01
8. Kazerneterrein Venlo - Blerick, QRA spoorlijn Venlo - Eindhoven; Oranjewoud, projectnummer 232989, d.d. 21 juni 2011 rev 02
9. Kwantitatieve risicoanalyse Venlo kazerneterrein - gasleiding; Oranjewoud, projectnummer 232989, d.d. 21 juni 2011 rev 01
10. Oranjewoud, Basisrapport verantwoording groepsrisico, projectnummer 232989, d.d. 22 april 2011
11. Oranjewoud, Akoestisch onderzoek Reconstructie Eindhovenseweg-Kazernestraat-Kazernekwartier te Venlo incl. rotondes PLANVARIANT, projectnummer 233667, d.d. juni 2011
12. Oranjewoud, Akoestisch onderzoek Reconstructie Eindhovenseweg-Kazernestraat-Kazernekwartier te Venlo incl. rotondes KNIPVARIANT, projectnummer 233667, d.d. juni 2011
13. Oranjewoud, Luchtkwaliteit Kazernekwartier Venlo, Rapportage in het kader van Titel 5.2 Wm, projectnummer 233667, d.d. 15 april 2011
14. Oranjewoud, Natuurrapport MER Kazernekwartier, projectnr. 233667, Eindconcept, d.d. 9 juni 2011
15. Faunaconsult, Flora- en faunaonderzoek op en bij het voormalige kazerneterrein te Blerick (Gemeente Venlo), mei 2011
16. Oranjewoud, Toelichting Watertoets Kazernekwartier Venlo, projectnr. 233667, d.d. 17 januari 2011
17. Goudappel Coffeng, Mer Kazerneterrein Blerick, Definitieve notitie verkeerseffecten, kenmerk OJW124/Hnb/0774, d.d. 25 mei 2011
18. Oranjewoud, Rapport Geluidsaspecten vanwege planontwikkeling op Frederik Hendrik kazerne te Venlo in het kader van een m.e.r., projectnummer 233.667 revisie 03, d.d. 21 juni 2011